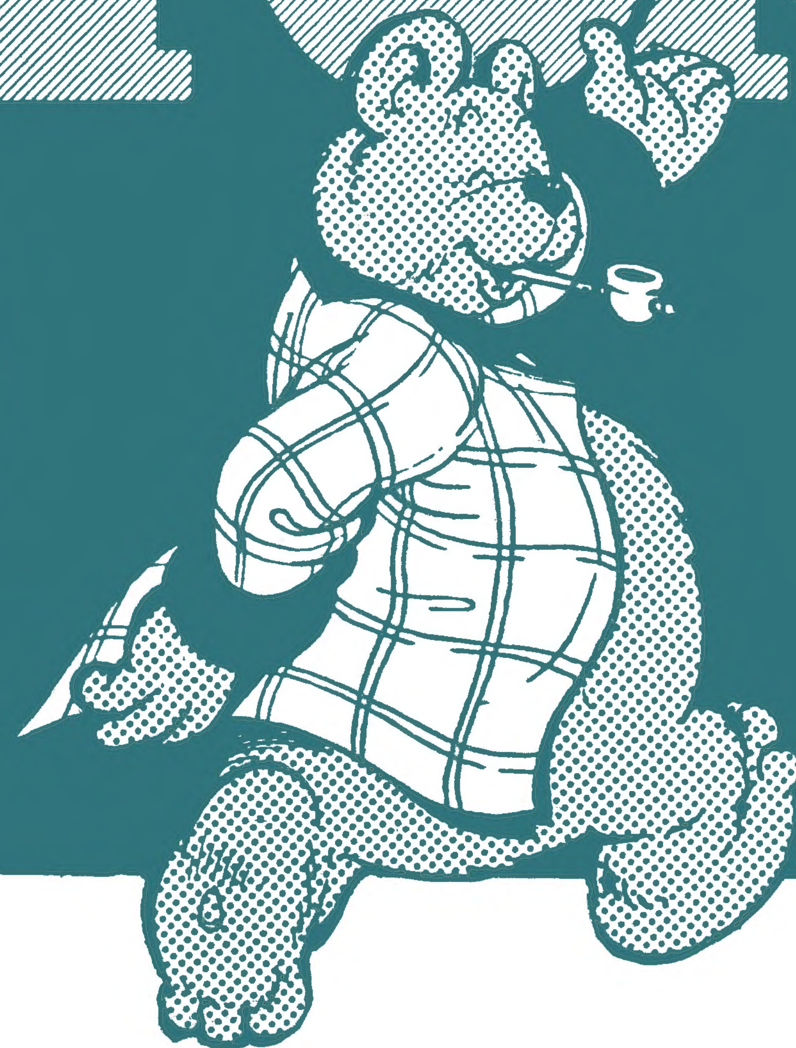
AVONTUREN VAN TOM POES

DOOR

MARTEN TOONDER

MV **44** 1296 - 1372 Mom Bakkesz

AVONTUREN VAN
TOM POES

DOOR

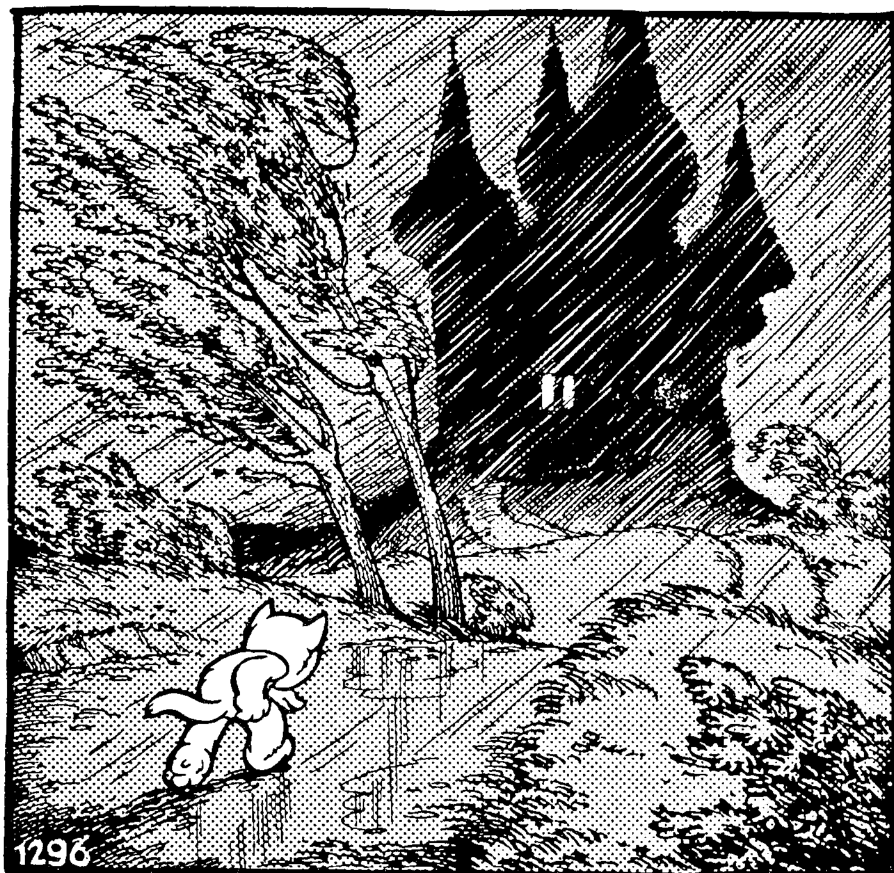
MARTEN TOONDER

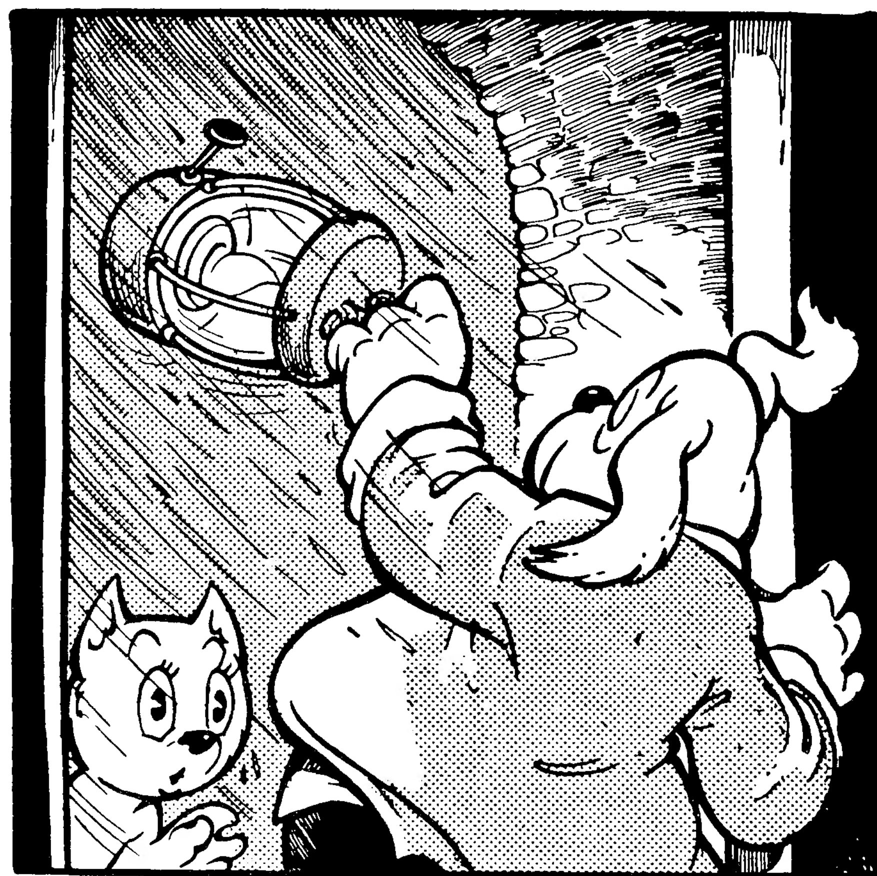
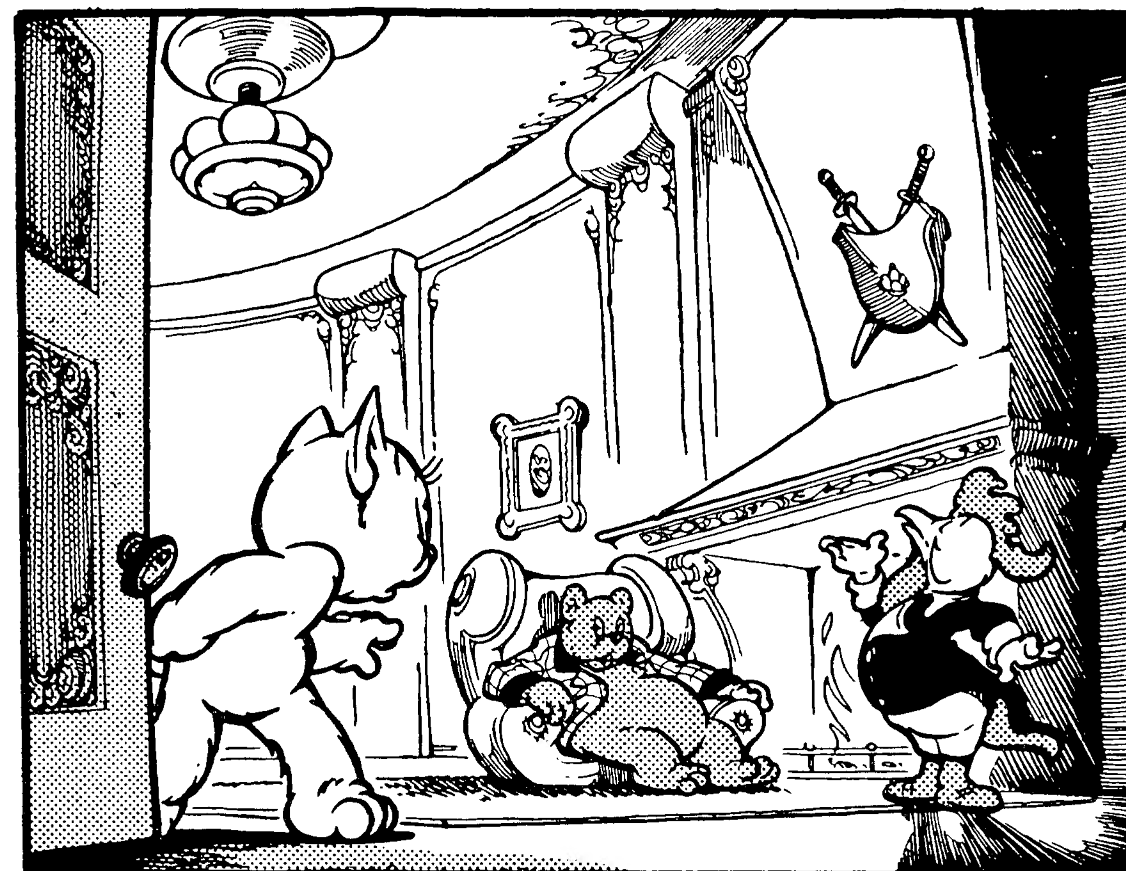
MV **44** 1296-1372	Mom Bakkesz

1977 De Bezige Bij Amsterdam in samenwerking met Het Stripschap

MV 44 *Mom Bakkesz*
1951 Eerste krantenstrippublikatie, dagbladen NRC en de Volkskrant
ca. 1952 Albumuitgave De Muinck & Co Amsterdam

Druk Van Boekhoven-Bosch bv, Utrecht
ISBN 90 234 5222 4
Delen 32 & 44 ISBN 90 234 5225 9

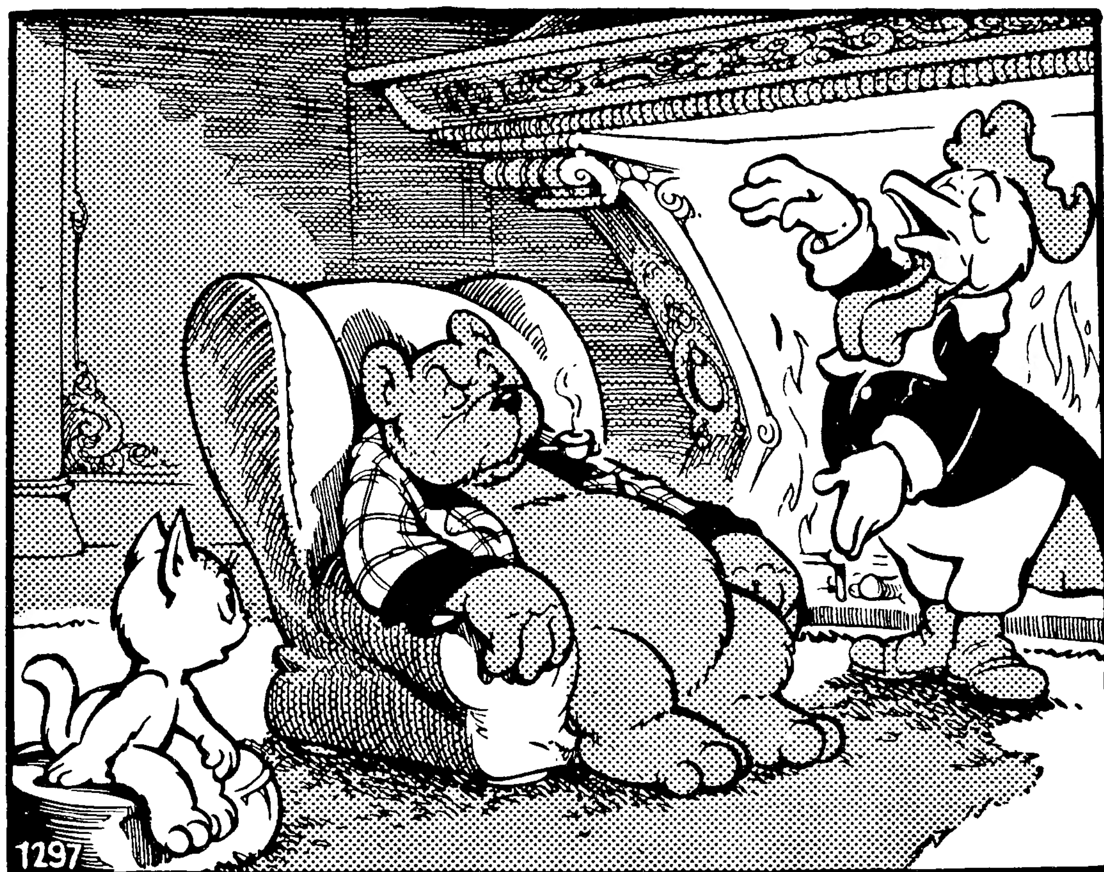

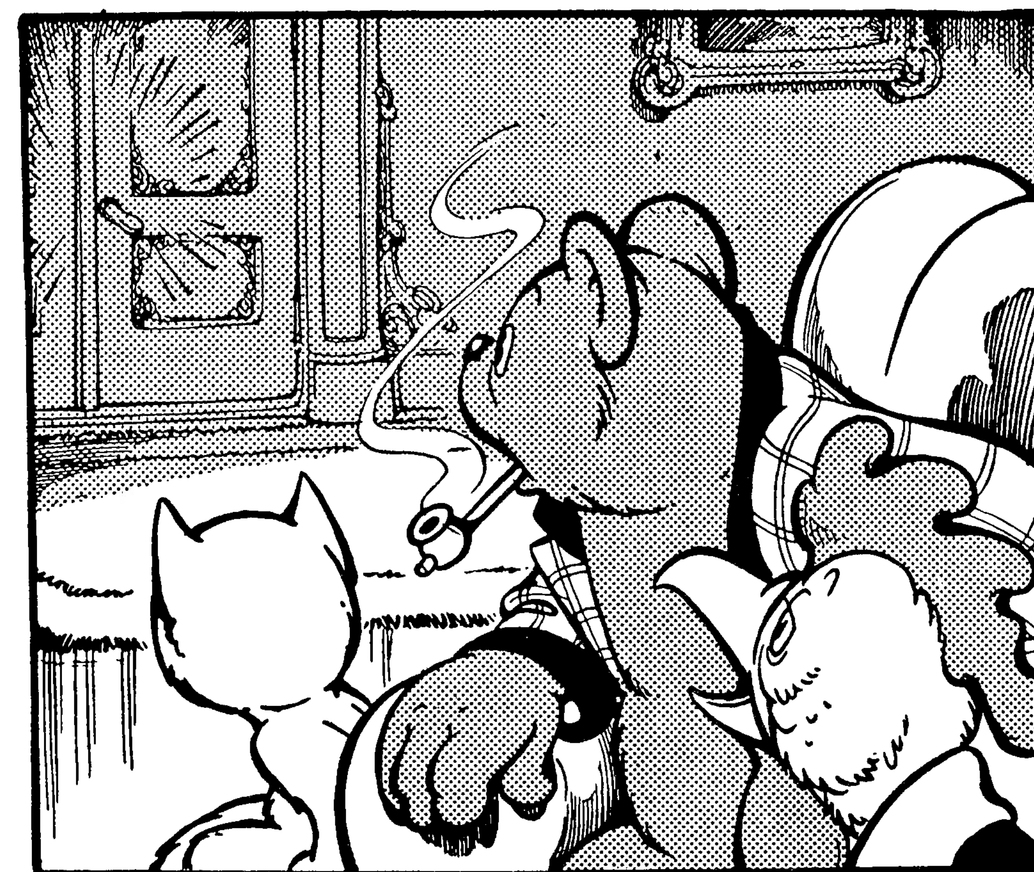
Op een avond stormde het eens heel hard. De wind kwam van over de zee aangieren en voerde grote, grauwe wolken mee, die vol regen zaten. Nu, regenen deed het! Het kletterde en straalde en spette en plaste dat er al gauw geen droog graspolletje meer te vinden was. De bomen kreunden en kraakten en bogen zich diep voor de stormvlagen, die door hun kruinen loeiden. Het was, om kort te gaan, noodweer, en niemand dacht er aan om voor zijn genoegen een wandeling te gaan maken. Dat Tom Poes dan ook op weg was naar Bommelstein was niet, omdat hij het weer zo prettig vond, maar omdat heer Ollie jarig was. En omdat heer Bommel het hem erg kwalijk genomen zou hebben, wanneer hij die dag zou vergeten, was er voor Tom Poes geen andere keus. Krom worstelde hij zich tegen de regen in naar het slot en klopte aan.

'Goedenavond, jonge heer!' sprak de bediende Joost, die hem met een stormlamp open deed. 'Een slecht voorjaar, als ik zo vrij mag zijn. Heer Olivier heeft het haardvuur al doen aanleggen en de electrische lichtleiding is gestoord. Maar overigens is het verjaringsfeest reeds in volle gang. Het zal heer Olivier genoegen doen u te zien. Want de stemming is een weinig gedrukt, als u mij toestaat mij aldus uit te drukken!'

Tom Poes schudde de regen van zich af en stapte naar binnen. Maar als hij nu verwacht had een zaal vol vrolijke gasten aan te treffen, kwam hij bedrogen uit. Heer Bommel zat kleumerig in zijn leunstoel voor het vuur en de markies De Cantecler de Barneveldt was bezig op sombere, galmende toon een gedicht voor te dragen. Hierbij werd hij begeleid door het bulderen van de wind in de schoorsteen en het tikken van de regen tegen de ramen. Nee, alles bij elkaar was het geen tafereel om er blij bij te worden.

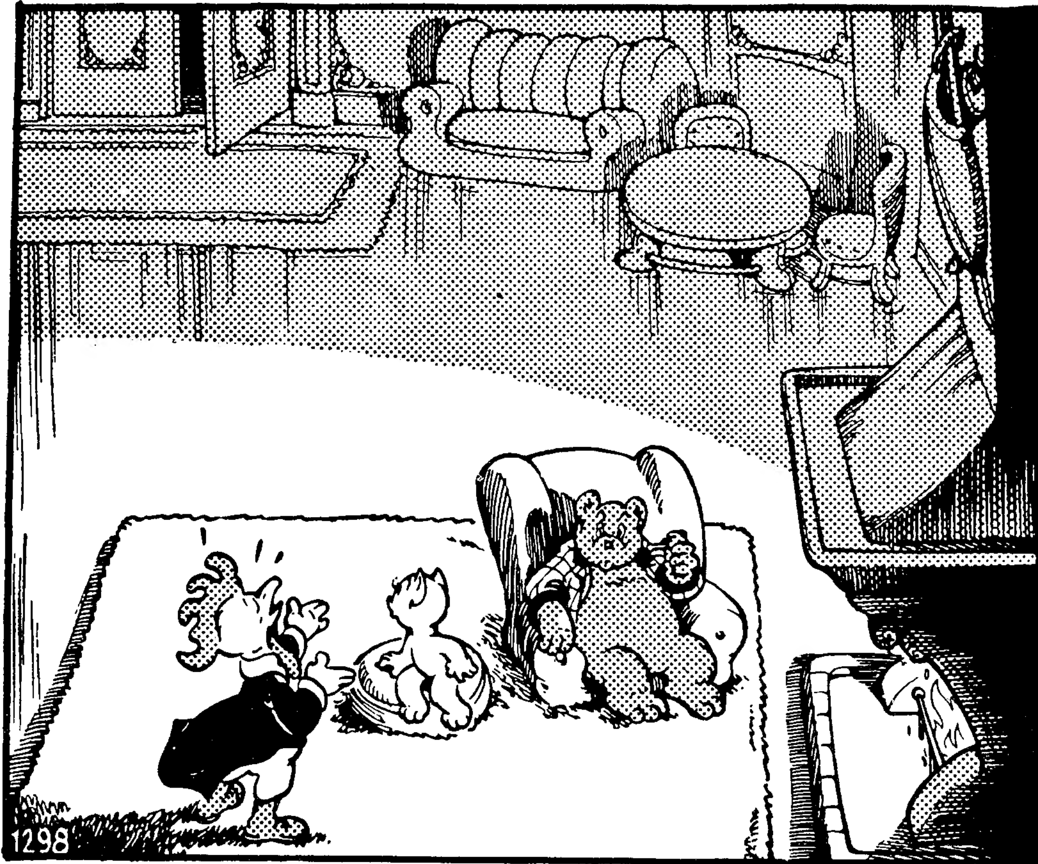
Toen Tom Poes binnen kwam hield de markies verstoord op met het reciteren van zijn gedicht en wachtte totdat heer Bommel zijn gelukwensen in ontvangst had genomen en Tom Poes was gaan zitten.
'Ahum!' sprak hij toen. 'Ter gelegenheid van de verjaring van de heer Bommel heb ik mij bereid verklaard een gedicht van mijn hand voor te dragen. Als u nu mij uw aandacht wilt schenken zal ik alsnog opnieuw beginnen en u in de gelegenheid stellen mede te genieten.'
Hij zweeg even, slikte klokkend en verdraaide zijn ogen op gevoelige wijze. Toen kuchte hij en terwijl een windvlaag loeiend de schoorsteen binnenviel sprak hij met sombere stem:

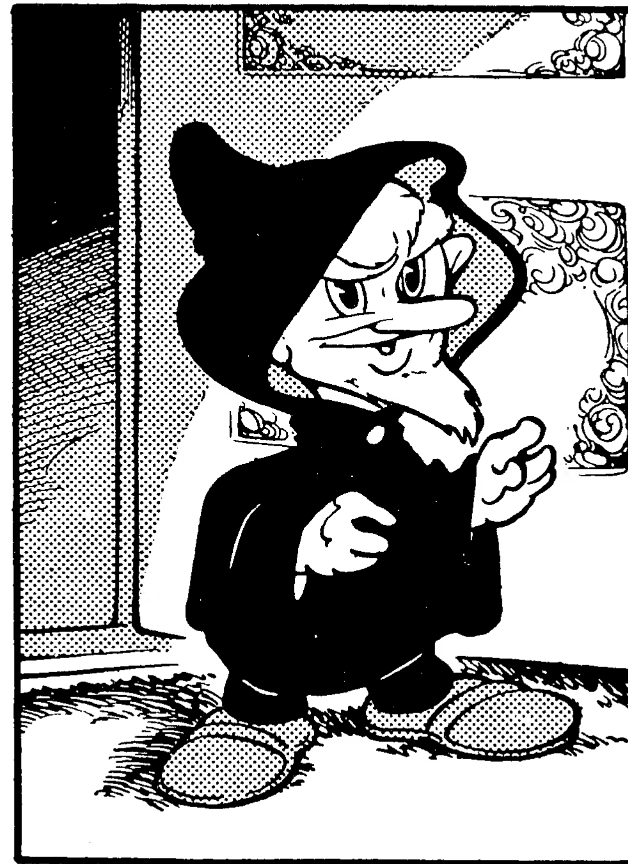
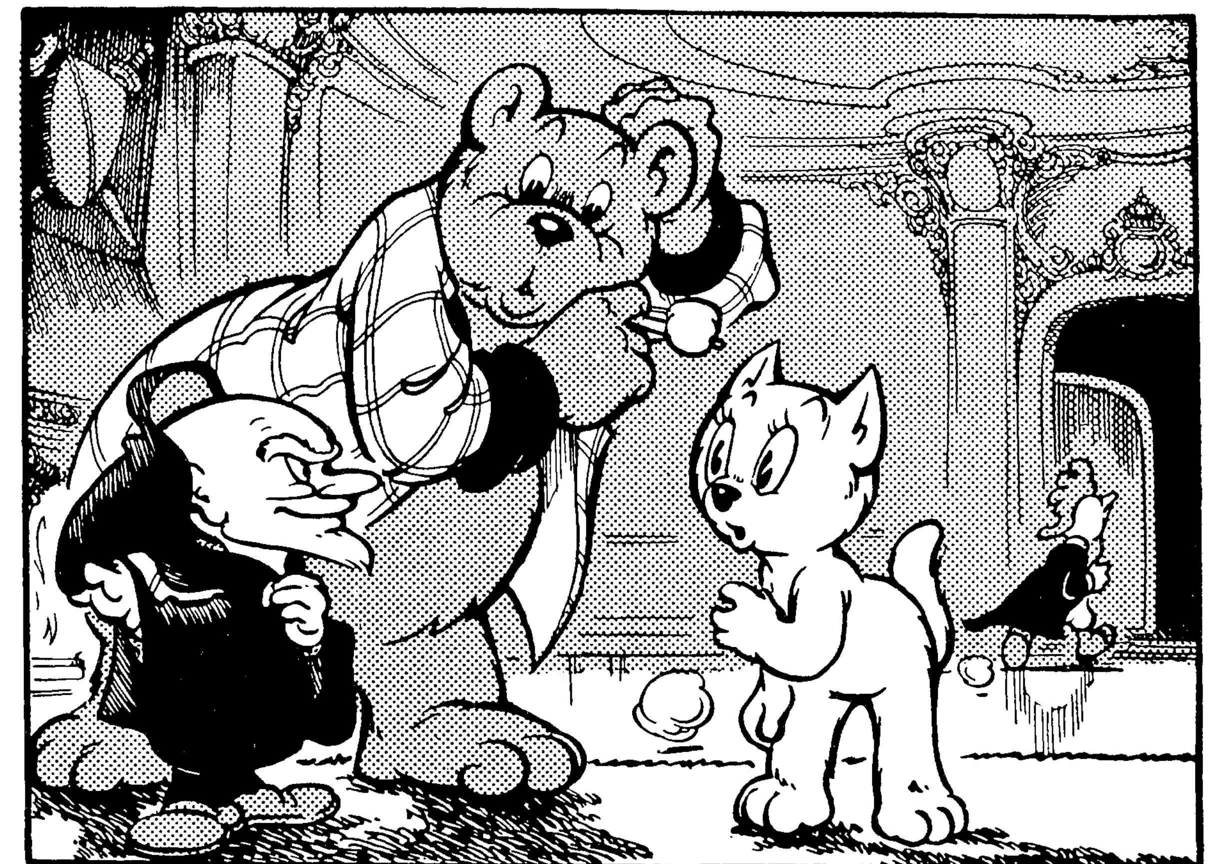
'Daar knistert een knerp door 't kreupelhout,
De regen fezelt, de wind knoert koud.
En over bolle heuv'len, door het nat struweel,
Sluipt sloom de Zwarte Zwabberneel!'

'W-wie is die eh... die Zwadderzeel?' vroeg heer Bommel met geknepen stem. 'Is dat iets eh... iets engs?'
'Ahum!' zei de markies. 'U verstoort mijn atmosfeer. Straks zal ik u gaarne de onderbewuste klanksymbolen uiteenzetten, nu ga ik verder:

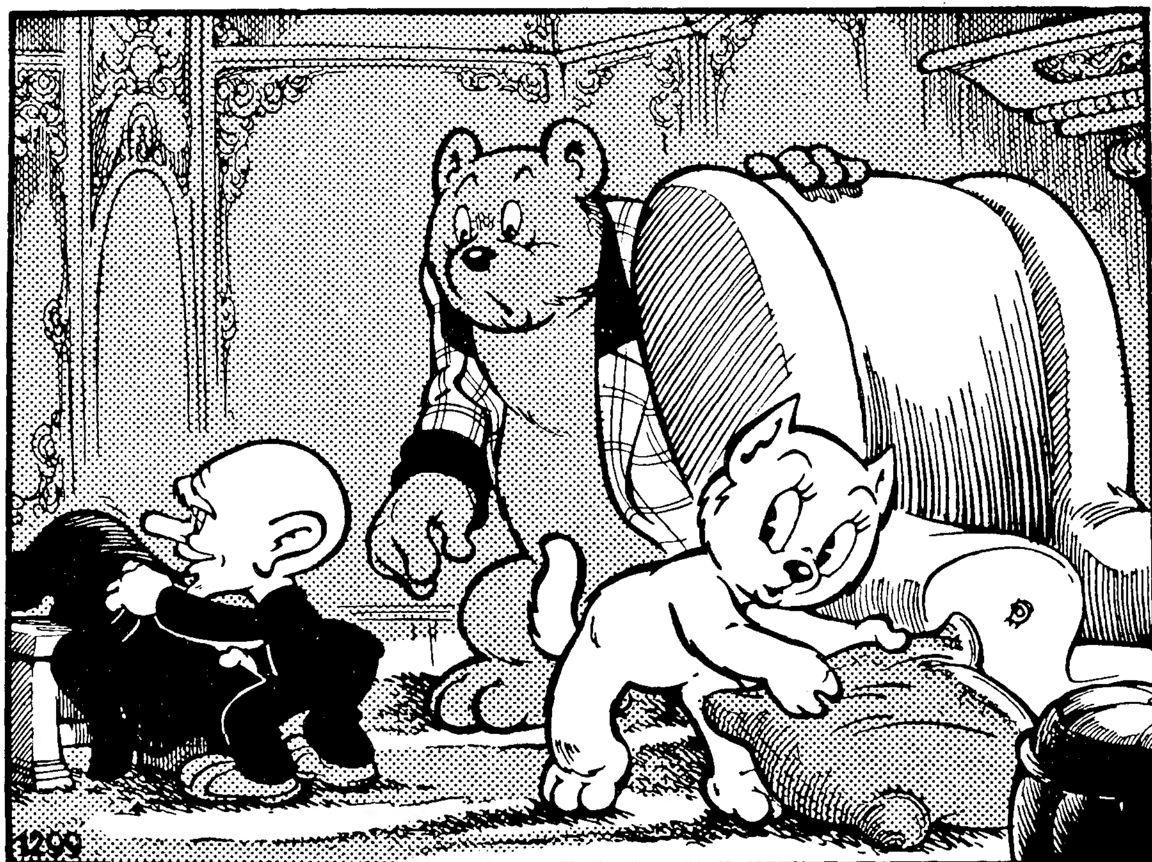
'Het huis is hol en vol met duist're gruwel,
De binten piep'ren, luiken slaan met knars en struwel.
En de deur wacht zwaar en steunend in 't scharnier,
Met krakend hout en donkerbruin papier.
Terwijl het vuurwerk raat'lend slagen slaat,
Op de Zwabberneelse klop die komen gaat.''

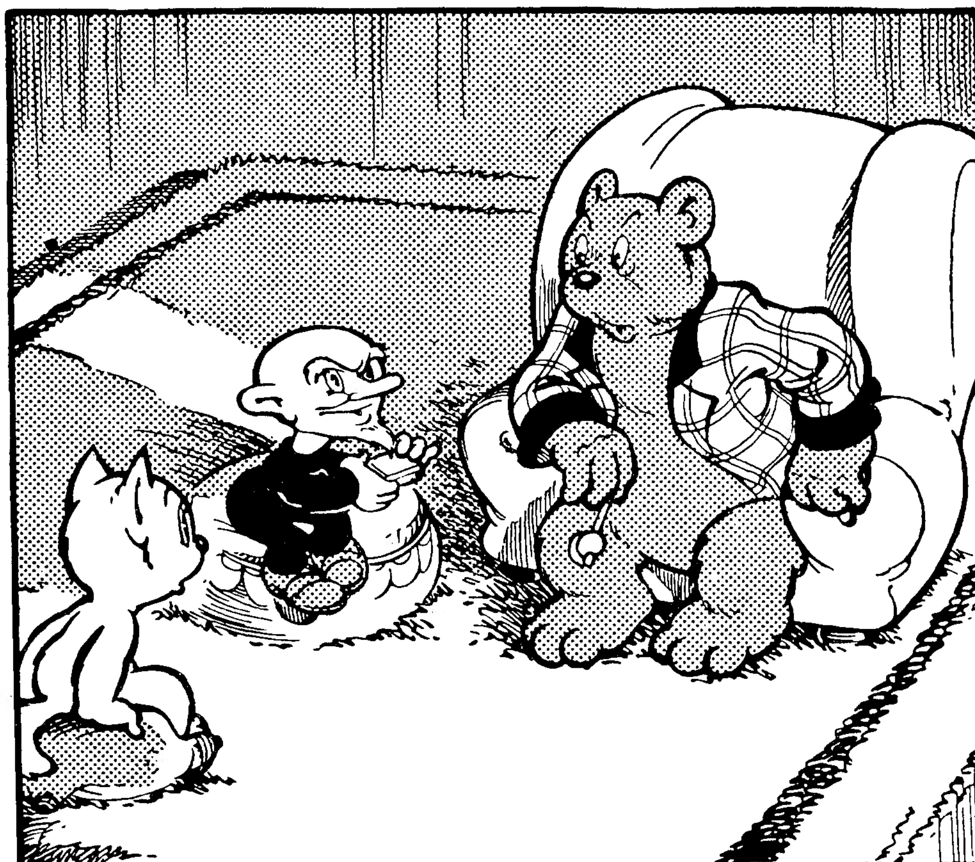
'W-wàt g-gaat k-komen?' vroeg heer Ollie klappertandend.
'De klop!' legde Tom Poes haastig uit. 'De klop van die eh...'
'Zwabberneel!' vulde de markies koeltjes aan. 'De klop van Zwabberneel! Luister verder...'
Maar voordat hij zijn gedicht kon voortzetten was er enig gerucht op de gang en toen klonken er, duidelijk hoorbaar boven het gieren van de wind uit, drie korte klopjes op de deur...

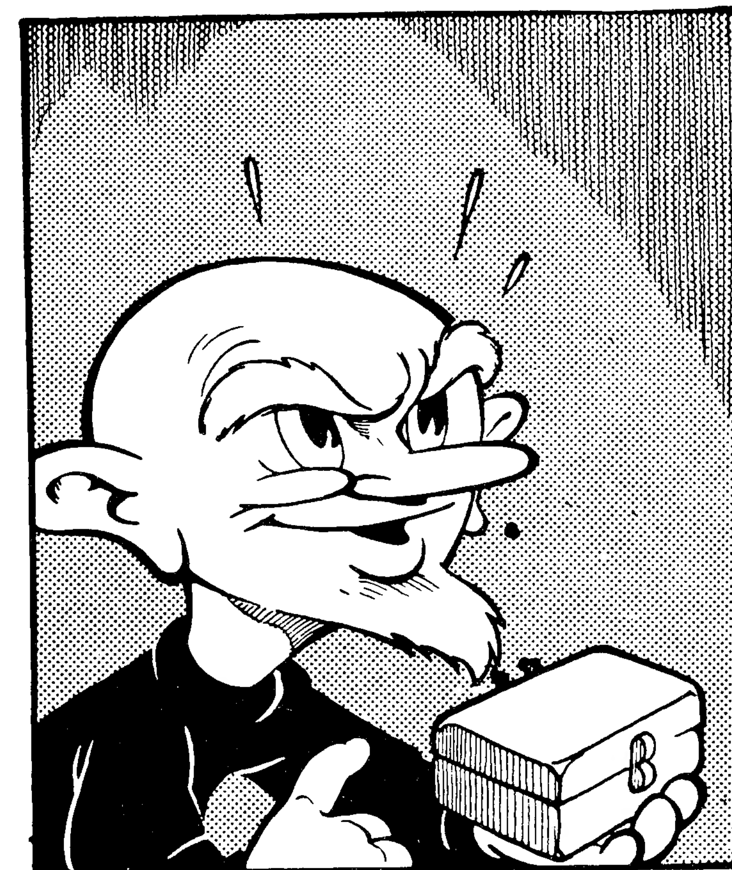

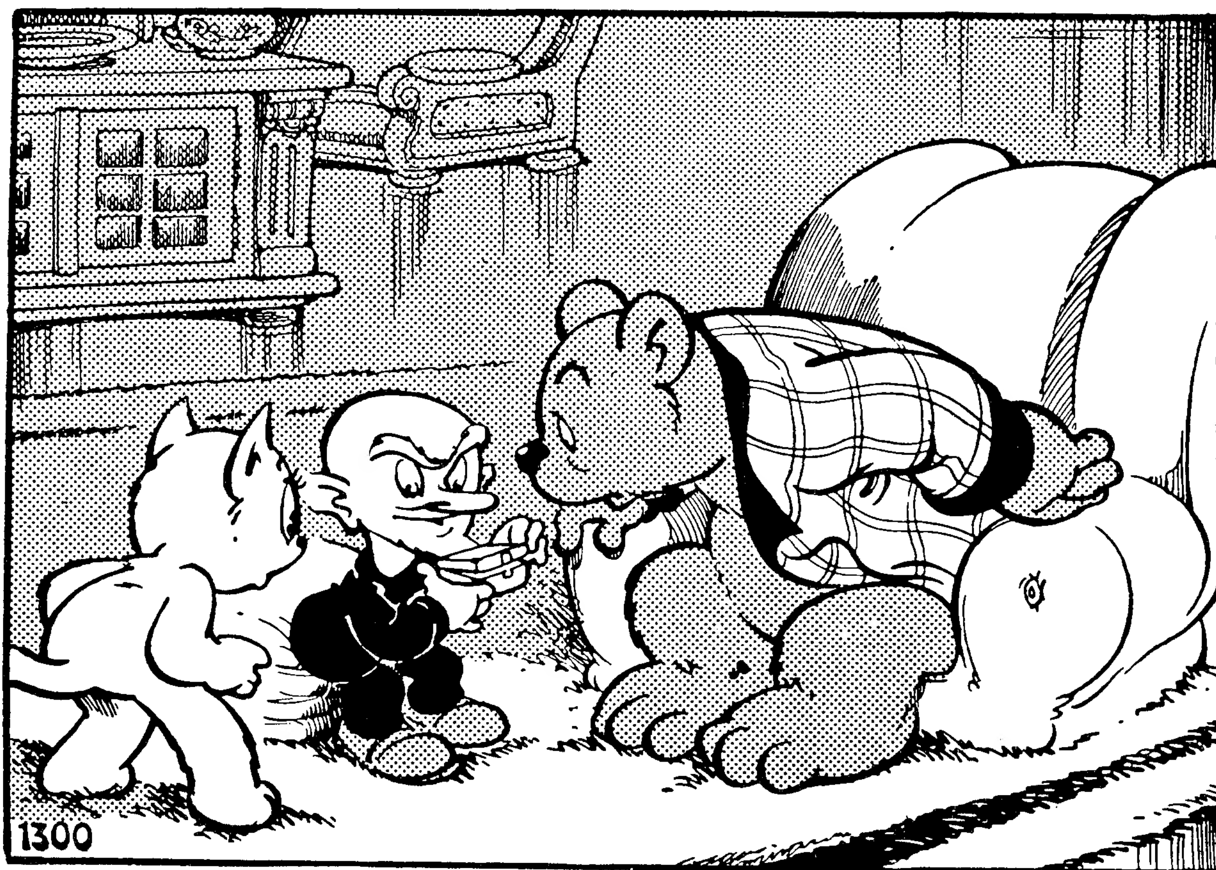
De markies wierp een duistere blik op de deur, waarop geklopt was, kuchte toen en strekte een arm uit om verder zijn gedicht op te zeggen. Maar zijn toehoorders waren niet oplettend meer. Heer Bommel zat met ingehouden adem naar het gieren van de wind en het kraken van het houtwerk te luisteren en Tom Poes hield al zijn aandacht op de deur gevestigd.
'Het dreunt,' begon de markies, 'het boldert op het dor paneel, de tik, de klop, de beknarde bonk van Zwabberneel...'
Op dat moment werd er weer geklopt en langzaam en krakend ging de deur open. Heer Bommel sprong overeind en riep met geknepen stem: 'help!'
De markies verbleekte, deinsde achteruit en haastte zich toen met grote stappen in de richting van de andere uitgang, terwijl hij iets mompelde over later wel eens terugkomen. Intussen was de deur nu geheel geopend en een vreemd klein mannetje stond op de drempel. Het droeg een zwart manteltje en zijn witte baardje droop van de regen.
Enkele ogenblikken heerste er een gedrukt stilzwijgen; toen vermande de heer Bommel zich.
'B-bent u, bent u heer Zwadderzeel?' vroeg hij trillend.
Het grijsaardje deed een paar stappen voorwaarts en knoopte zijn regenkleding los.
'Zwadderzeel!' riep hij hoofdschuddend en zijn stem klonk ijl en krakerig als de wind in de balken. 'Wat ze toch niet allemaal verzinnen! Wie heeft ooit zoiets gehoord? Wat een naam!'
'Aha!' riep heer Ollie opgelucht, 'maar hoe heet u dan, als ik vragen mag?'
'Kom, kom!' riep de oude, 'ik heb geen naam, natuurlijk niet! Wat is dit allemaal voor nieuwerwetsigheid?'

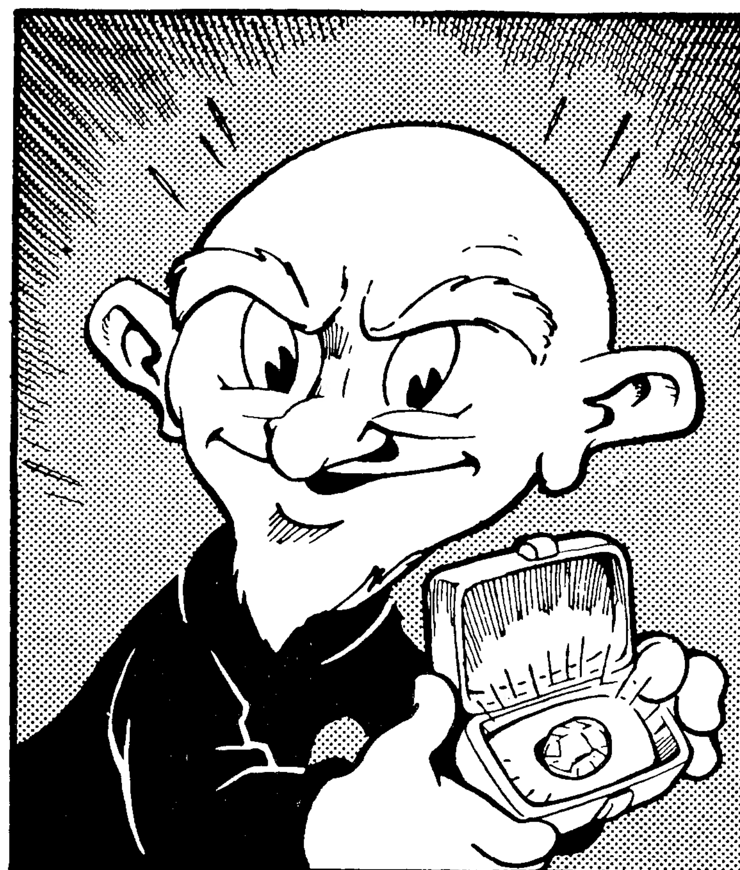

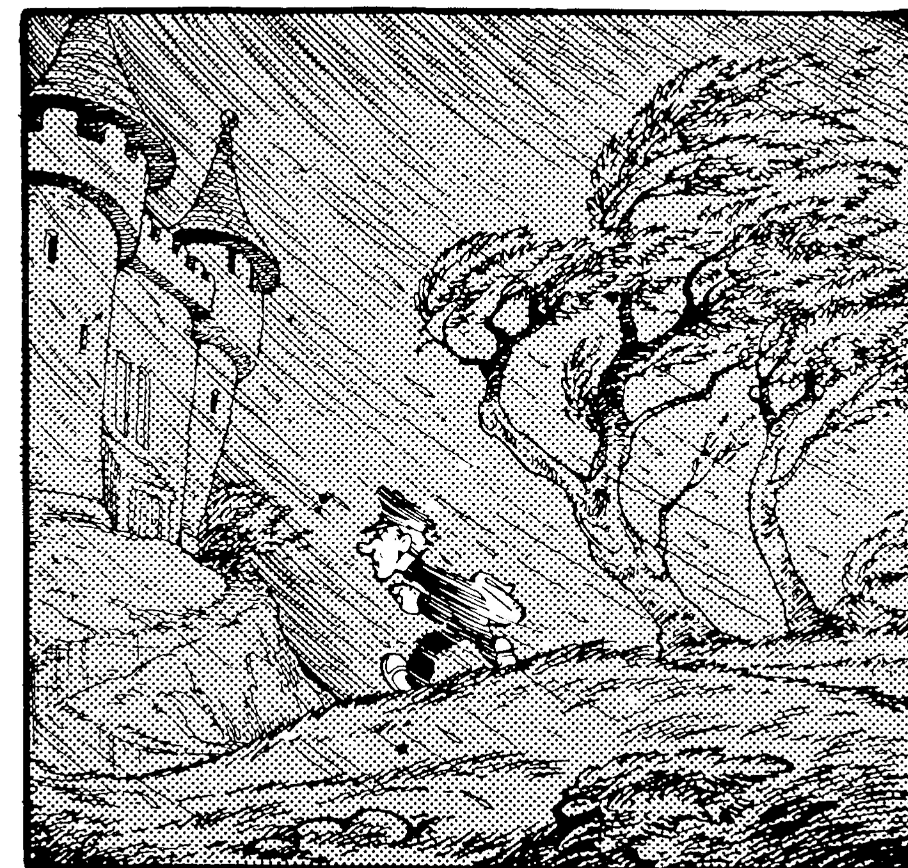

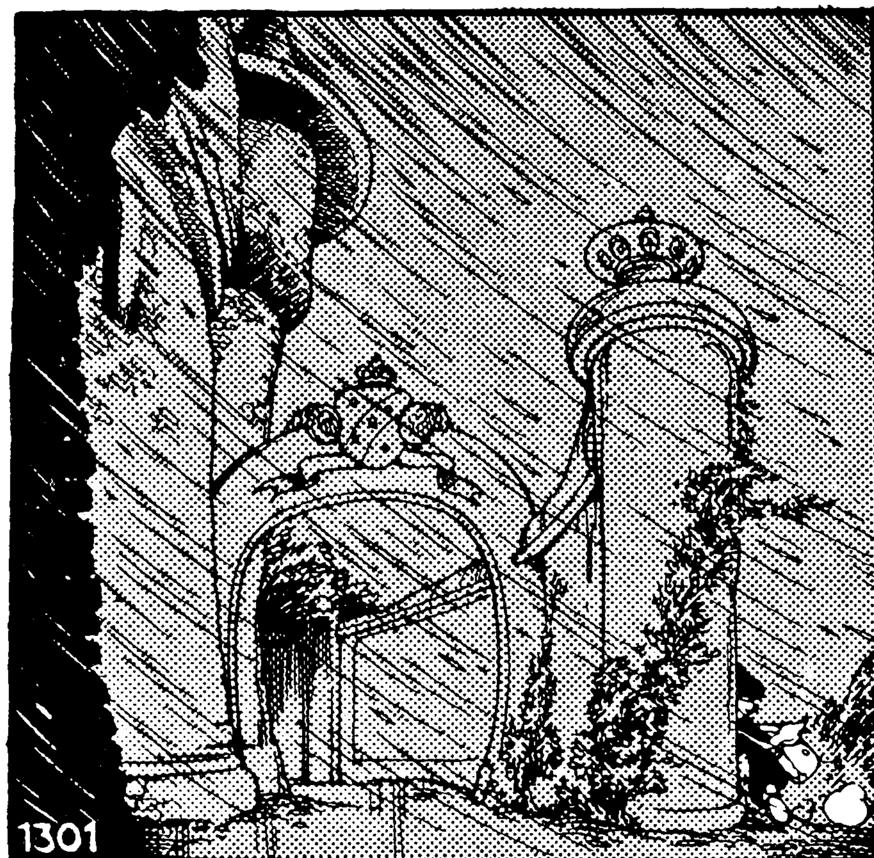
Het oude ventje legde zijn manteltje af en wrong zijn sik uit.
'Het weer is anders maar slecht!' merkte hij op.
'Ja, Ja!' zei heer Bommel afwezig, 'maar wilde u zeggen, dat u geen naam hebt?'
'Zo is het maar net!' gaf de oude toe. 'Is er iets op tegen, dat ik een beetje ga zitten? Ik ben niet zo jong meer als ik geweest ben!'
Tom Poes schoof vlug een kussen bij het haardvuur en het ventje liet zich met een zucht van verlichting zakken.
'Wat een weer, wat een weer!' hernam hij, toen de wind loeiend in de schoorsteen sloeg.
'Ja!' zei heer Bommel, 'eh... ja! Maar eh... ik... zou... ik bedoel, wat komt u hier eigenlijk doen? Dat zou ik graag willen weten, als u begrijpt, wat ik bedoel!'
'Ik begrijp, wat je bedoelt!' zei het grijsaardje ernstig. Hij haalde een klein vierkant kistje uit zijn broekzak en keek daar peinzend naar. 'Het gaat om dit doosje!' legde hij uit. 'Of eigenlijk gaat het om wat er in zit. Kijk, je bent vandaag jarig, is het niet, Oltje?'
'Mijn naam is Olivier!' zei heer Bommel waardig; 'Olivier B. Bommel!'
'Juist!' zei de oude, 'doe maar niet zo dik, die naam is even slecht als een andere! In ieder geval ben je nu oud genoeg, m'n jongen! Ik heb van je gehoord en ik dacht zo, dat je me nu wel eens een beetje zou kunnen helpen! Ik ben sinds jaar en dag bezig om de steen, die in dit kistje zit, te bewaken! Het is een zeer bijzondere steen, zie je? Het is een Schaafsteen!'
'Een wàt?' vroeg Tom Poes verbaasd.
'Een schááfsteen!' herhaalde het ventje, 'je kunt er mee schaven!'
'O!' zei Tom Poes, 'en wàt kan je er mee schaven?'
'Van alles!' zei de grijsaard, 'je schaaft en je beschaaft en dan krijg je iets, dat je beschaving zou kunnen noemen!'

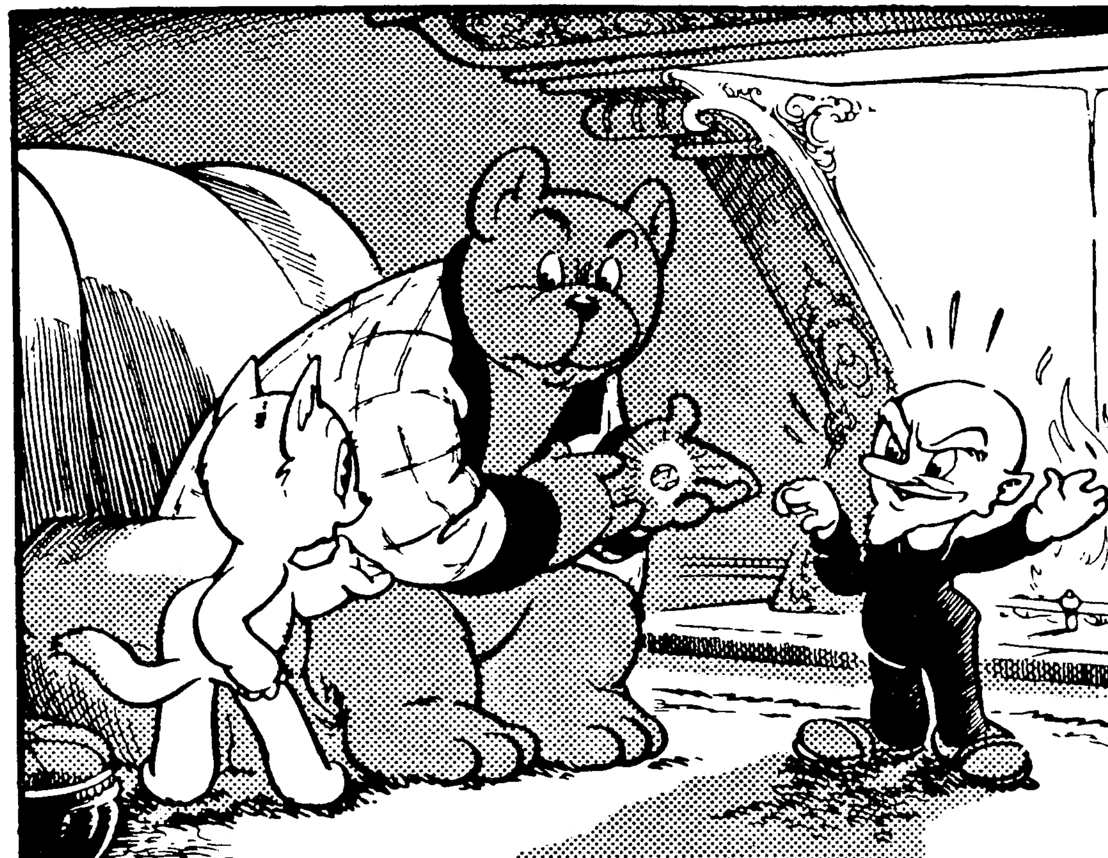
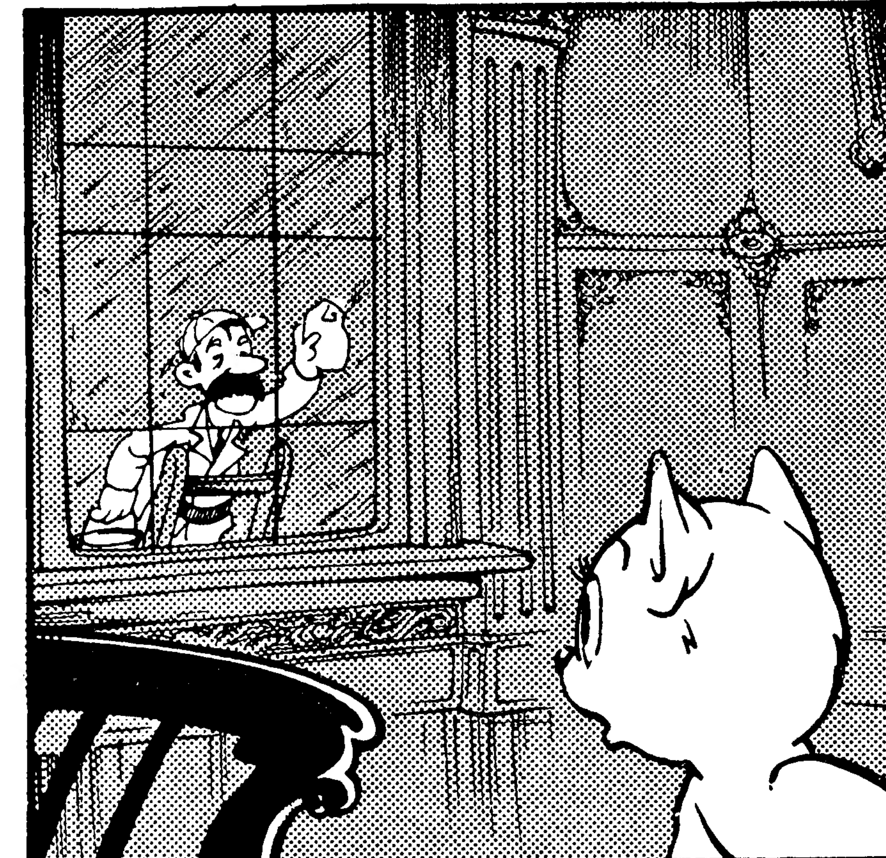

'Hoor eens, Heer... eh oude heer!' zei heer Bommel, die zijn geduld begon te verliezen. 'Ik vind het erg leuk, dat van die schaafsteen en die beschaving, maar als u nu denkt, dat u mij bezig kunt houden met dit soort woordspelletjes, vergist u zich, als u begrijpt wat ik bedoel! Ik ben een heer van stand en bovendien ben ik vandaag jarig en ik heb geen zin in vieze schaafstenen!'
'Oho!' riep het oude mannetje. 'Ik zal je eens even wat laten zien, Oltje, m'n jongen! Dit zijn geen woordspelletjes en zo, o nee! Kijk maar eens even hier!'
Hij opende het doosje en nu werd er een diamant zichtbaar, zó groot en zó fonkelnieuw als Tom Poes en heer Bommel nog nooit gezien hadden.
'De schaafsteen!' mompelde het ventje. 'Als dit juweel verdwijnt, verdwijnt de schoonheid uit deze landen. Kunsten en wetenschappen zullen als dorre bladeren door de winden van de tijd worden meegevoerd en hier zal niets dan een dorre woestijn achterblijven, waarin de stemmen zullen klinken als het huilen van de jakhalzen!'
'Wat griezelig!' klaagde heer Bommel. 'Maar die steen is wel mooi! Wat moet ik daar nu mee?'
'Wel,' hernam de grijsaard, 'ik ben moe van het waken. Ik heb nu al honderden jaren op dit juweel gepast, zonder te slapen, maar dat gaat me niet in de koude kleren zitten. Bovendien is het oppassen geblazen, want er is iemand die op deze steen loert! Een héél gevaarlijk iemand, die zó knap is in het vermommen, dat niemand weet hoe hij er eigenlijk uitziet. Vandaag is het de melkboer, morgen is het de werkster en overmorgen de deurwaarder der belastingen! Gevaarlijk, Oltje! Het zou me niets verbazen, als de schurk op dit moment hier ergens rondsloop!'
Op dat ogenblik naderde de verregende gestalte van een postbode slot Bommelstein...

Slot Bommelstein lag zwart en bonkig in de avond. Stormvlagen gierden om de torens en de regen kletterde tegen de muren. De enige levende figuur die in de omtrek zichtbaar was, was een eenzame postbode die moeizaam tegen de storm optornde en bij het naderbij komen achter een muurtje verdween. Toen was alles weer verlaten. Binnen bij het haardvuur wiste heer Bommel zich het voorhoofd af en keek naar de diamant.

'Er is dus een schurk, die op deze steen loert?' vroeg hij.

'Juist, ja!' zei het oude mannetje. 'Een gevaarlijke schurk! Eeuwen lang heb ik hem op een afstand kunnen houden, maar de slaap begint me te machtig te worden. En daarom wilde ik jou vragen of je deze schaafsteen een poosje wilt bewaken, Oltje!'

'Hm!' zei heer Bommel. 'Het is een vreemd verhaal! Wie kan er nu eeuwen lang waken? Dat kan zelfs ik niet en ik ben toch een Bommel, die nergens voor staat! Maar overigens geloof ik wel, dat u aan het goede adres bent. Het bewaken van zo'n diamant is kinderspel voor mij, wat jij, Tom Poes?'

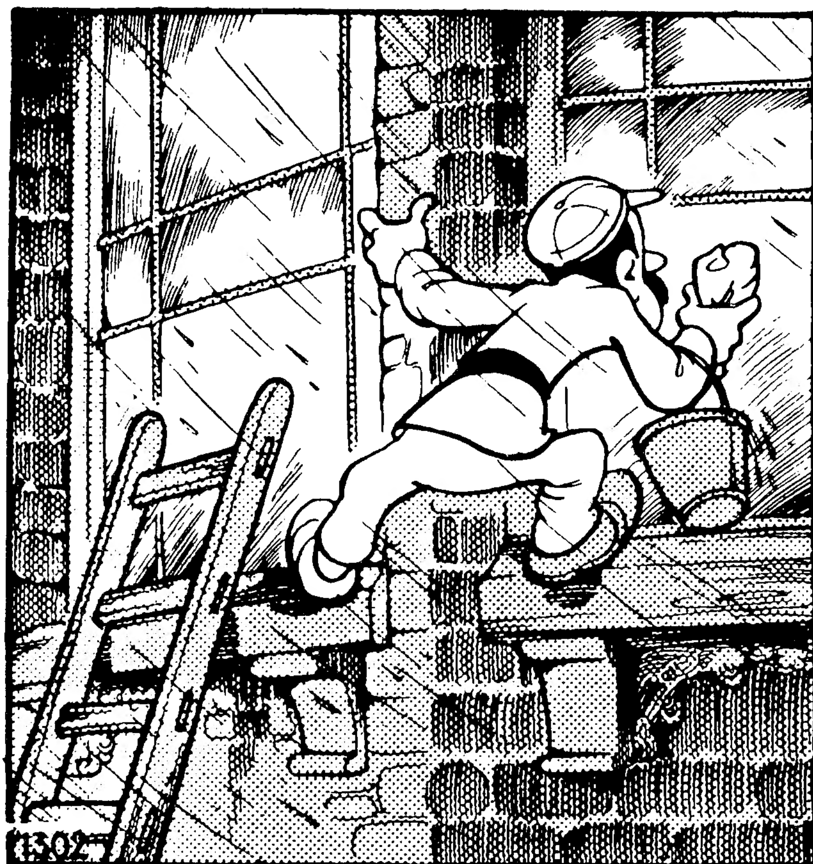
'Ja, ja!' zei Tom Poes. 'Maar kunt u nog niet iets meer over die schurk vertellen?'

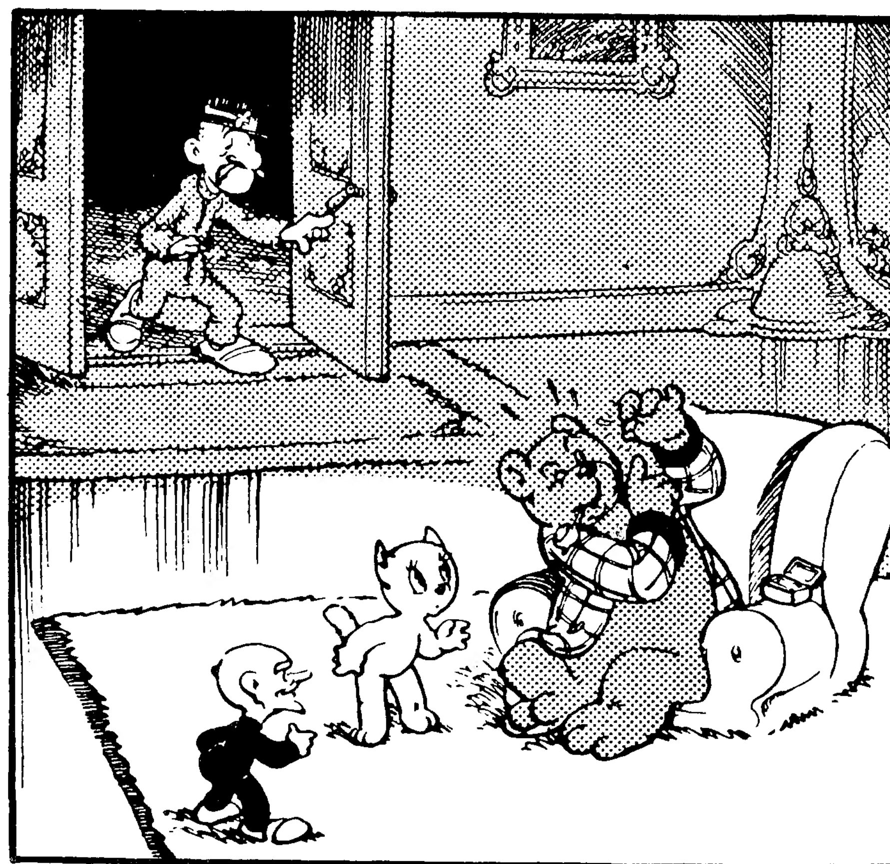
Het oude mannetje zuchtte. 'Erg weinig!' zei hij. 'Hij is een baas in de kunst van het vermommen en ik kan geen beschrijving van hem geven. Maar zijn naam weet ik; hij heet Mom!'

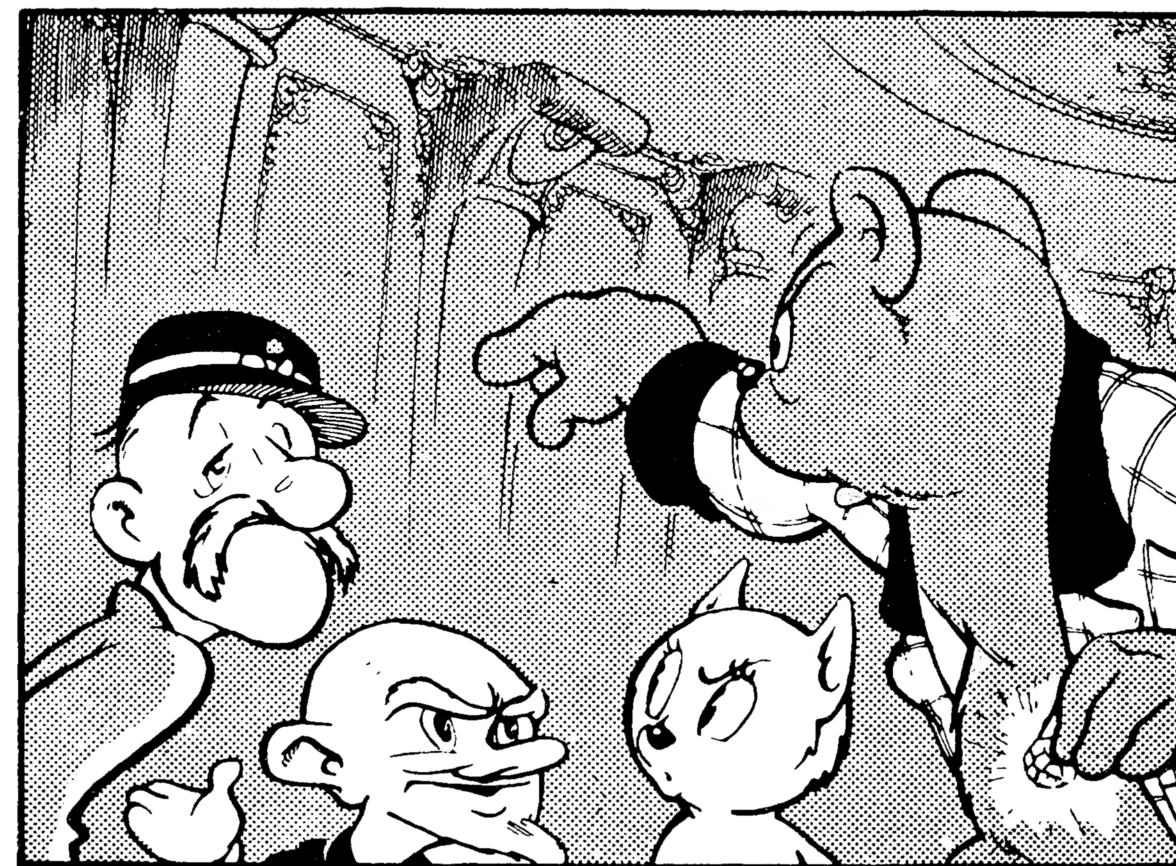
'Mom?' vroeg heer Ollie. 'Wat gek!'

'Och!' zei de oude. 'Niet gekker dan iedere andere naam! Mom Bakkeszoon heet hij, om volledig te zijn, hij is de uitvinder van het schertsmasker moet u weten! Maar daar zit ook geen brood in!'

Op dat moment werd er boven het gekletter van de regen uit een geluid bij het raam hoorbaar en toen Tom Poes omkeek zag hij, dat een ijverige glazenwasser doende was om de ramen van slot Bommelstein te lappen...

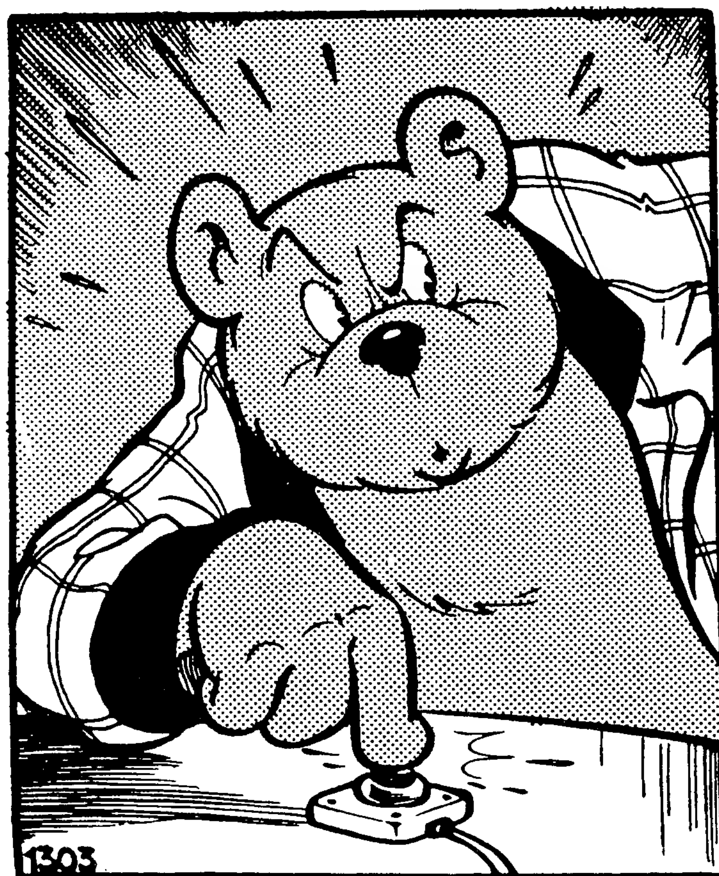

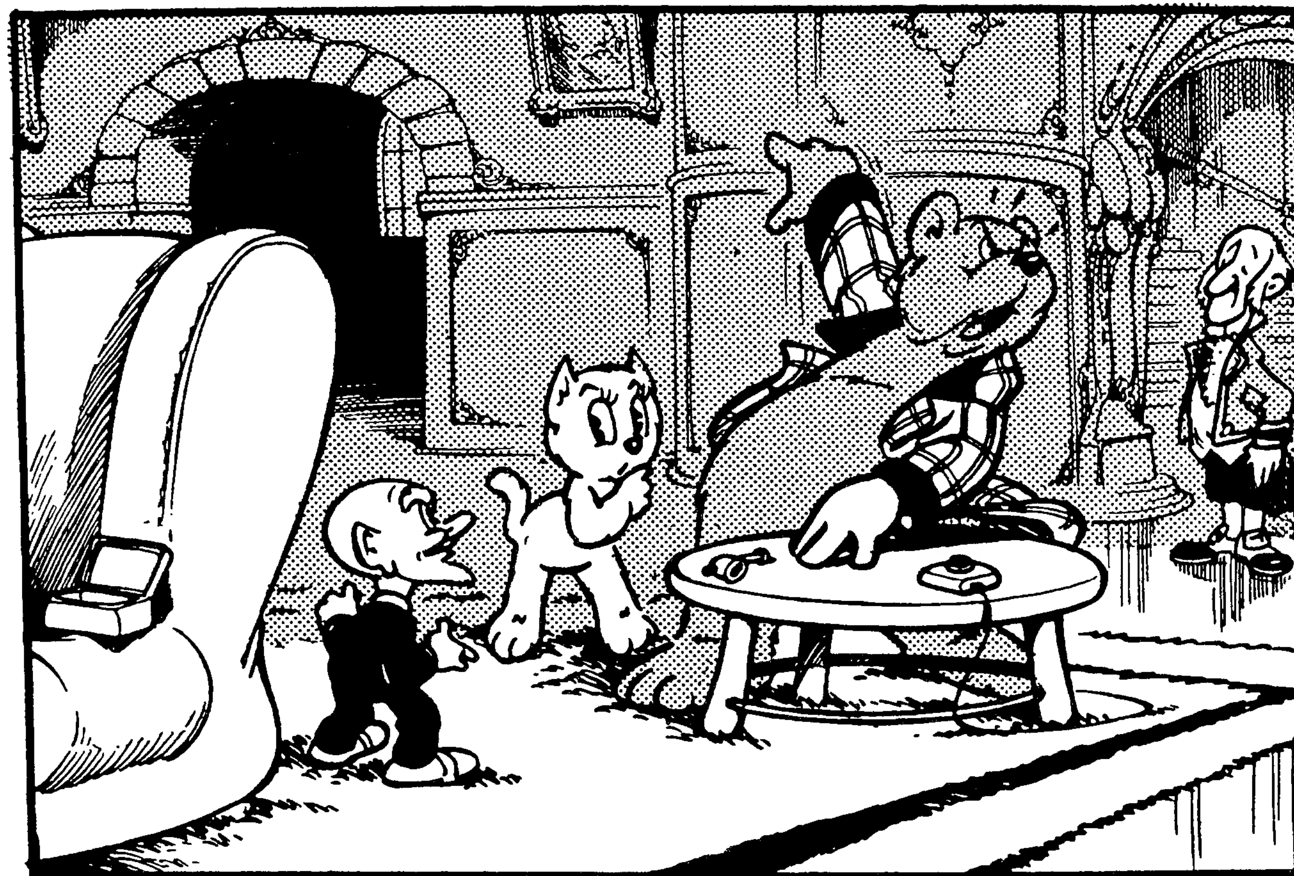
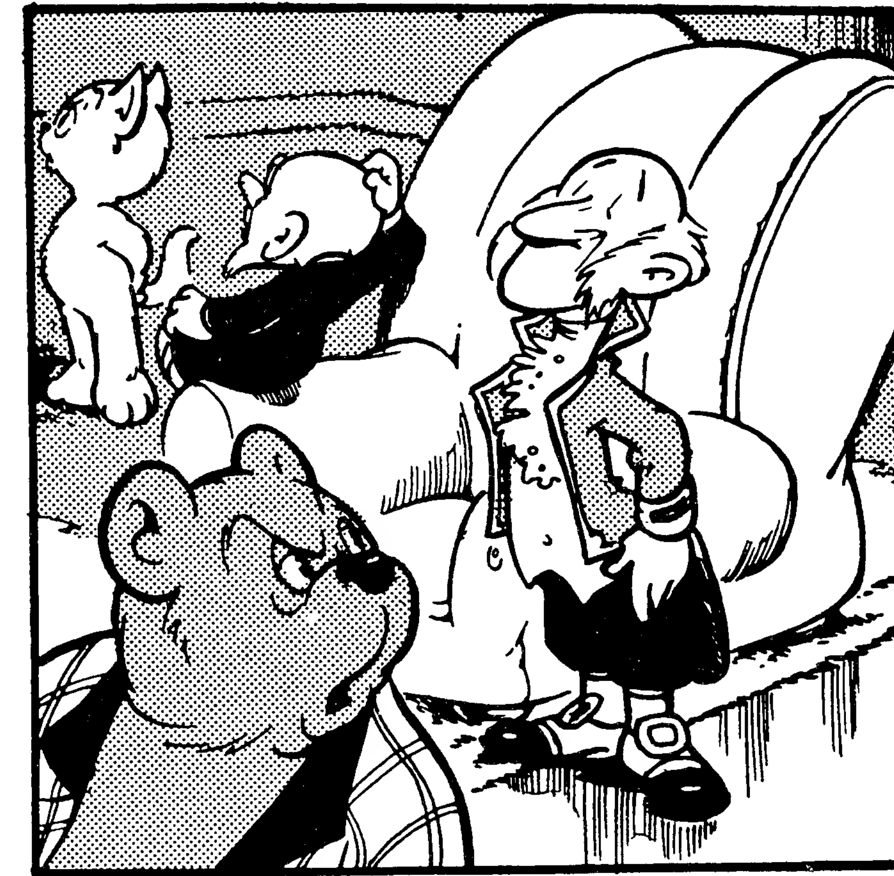

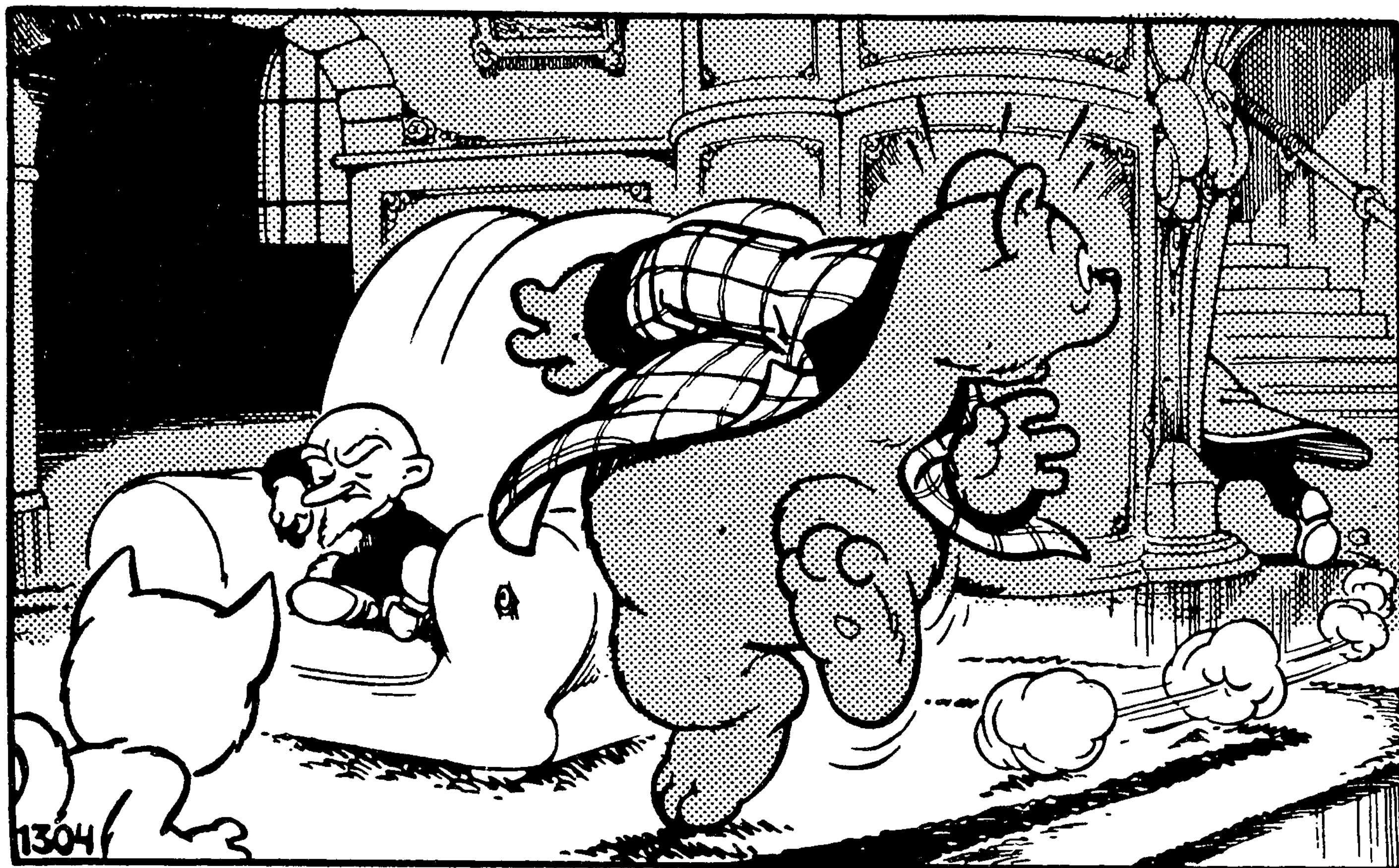
De glazenwasser, die bij storm en ontij in de nacht heer Bommels ramen lapte, was enige tijd druk in de weer voor het venster en klom toen over naar het raam van een belendend vertrek, zodat hij uit het gezichtsveld van Tom Poes verdween.
'Vreemd,' dacht Tom Poes, 'dat moet een ijverig iemand zijn!'
Verder schonk hij niet zoveel aandacht aan het geval, omdat het gepraat van heer Bommels vreemde bezoeker hem meer interesseerde.
'Het is een heel erge schelm!' zei het oude ventje. 'Niemand weet hoe hij er precies uitziet, want hij schiet van de ene vermomming in de andere! Er is niets echts aan hem en zelfs zijn naam lijkt mij gestolen toe. Maar lastig is hij voor drie! Sinds jaar en dag loert hij nu op mijn schaafsteen en daar ben ik, eerlijk gezegd, moe van! Jij moet nu maar eens een poosje op het juweel passen, Oltje. Je hebt er nu de leeftijd voor, jongen!'

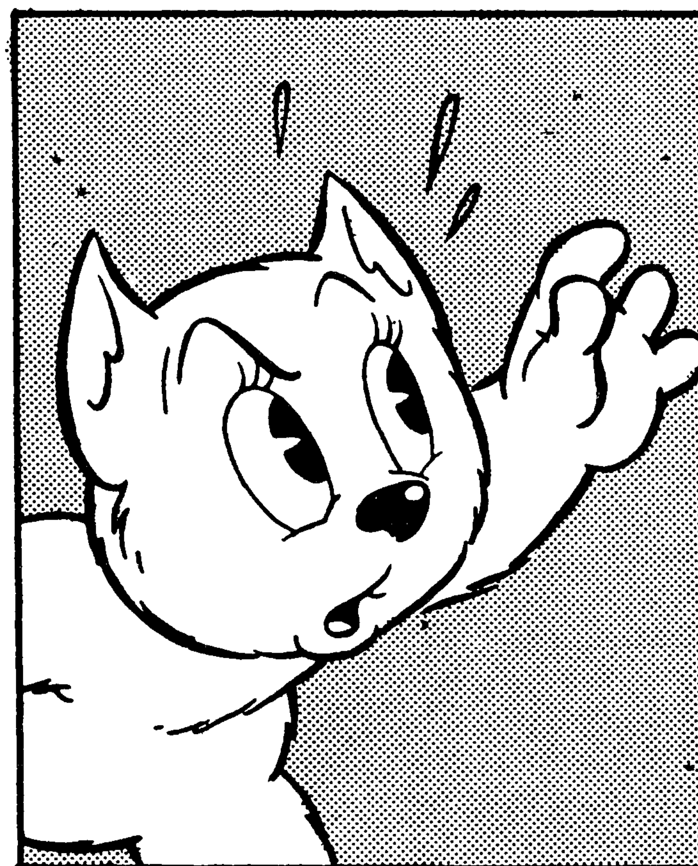
Heer Bommel wilde iets zeggen, maar op dat moment trad uit het aangrenzende vertrek een gemeentewerkman binnen.
'Verexcuseer!' sprak de ambtenaar, 'ik kom de electrische leiding nakijken! Een foutje in de hoofdschakelaar!'
'Goed, goed!' zei heer Ollie ongeduldig, 'dan moet je in de keuken zijn, jonge vriend; Joost zal je wel helpen. Stoor ons niet!'
De gemeentearbeider tikte aan de pet en heer Bommel zuchtte.
'Dat gewerk en geloop om ons heen is vermoeiend!' merkte hij op. 'Ik kan mijn aandacht niet bij het gesprek houden! Maar als ik het goed begrijp, wilt u een beetje rust gaan nemen, terwijl ik op die diamant pas, nietwaar? Nu, dat kan! In dit huis is hij veilig! Hier wordt nooit ingebroken, nietwaar, Tom Poes?'
'Verexcuseer!' zei de gemeentewerkman bij de deur, 'zei u, dat ik in de keuken moest zijn?'

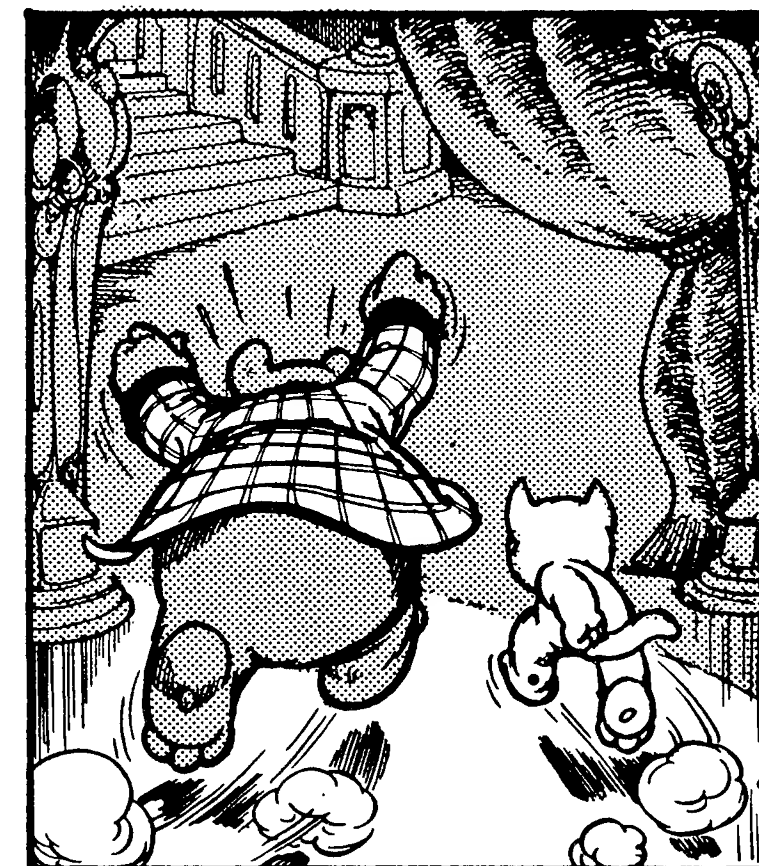

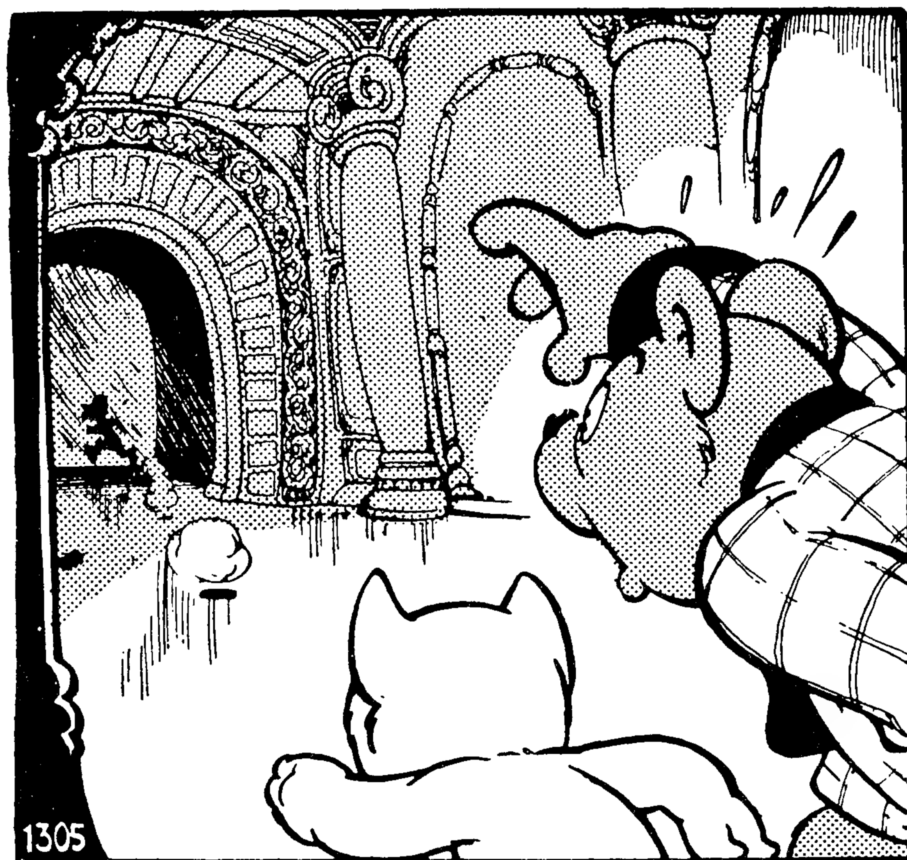
'Nu is het genoeg!' riep heer Bommel boos. 'Al die werklieden in mijn huis op dit uur van de dag zijn hinderlijk! We kunnen elkaar niet verstaan!' En hij drukte op de belknop om Joost te ontbieden.
'De zaak is dus duidelijk!' ging het oude mannetje intussen verder. 'Ik ga nu een beetje rusten en jij past in die tussentijd op de schaafsteen, Oltje! En je zorgt dat die schelm, die zich Mom noemt, hem niet in handen krijgt, nietwaar?'
'Zo is het!' zei heer Bommel, 'ik zal dat juweel onder mijn persoonlijke hoede nemen en het is een handig iemand, die hem dan in handen krijgt, wat jij, Tom Poes?'
'Excuseer, heer Olivier,' onderbrak de binnentredende bediende, 'hebt u gebeld?'
'Ja! Dat heb ik!' zei heer Bommel, 'stuur al die werklieden het huis uit, Joost! Wat is dat voor een idee, om de ramen te laten wassen in dit weer? En wie heeft die gemeentewerkman laten komen? Jij soms?'
'Dat had ik gedaan, als u mij toestaat!' zei de knecht nadertredend. 'Ik meende, dat de storing in het electrische net storend zou werken op de stemming, als ik zo vrij mag zijn!'
Het oude mannetje zette zich intussen op de leuning van een stoel en geeuwde.
'Ik heb slaap!' zei hij tegen Tom Poes. 'Denk je, dat die dikke vriend van je goed op mijn steen zal passen, jongske?'
'Hm!' zei Tom Poes. 'Hij zal zijn best doen, denk ik. En ik zal hem wel een handje helpen. Zo moeilijk zal het wel niet zijn!'
'Tut, tut! Wees voorzichtig!' riep de oude en hij gaapte tot zijn kaken kraakten. 'De schelm Mom Bakkeszoon is handiger dan je denkt! Duikt van de ene vermomming in de andere! Oeaahh!'
Heer Bommel verhief zijn stem en wees naar de deur.
'Gooi al die werklieden het huis uit!' beval hij kort. 'Ze storen de oude heer eh... Zwadderzeel!'

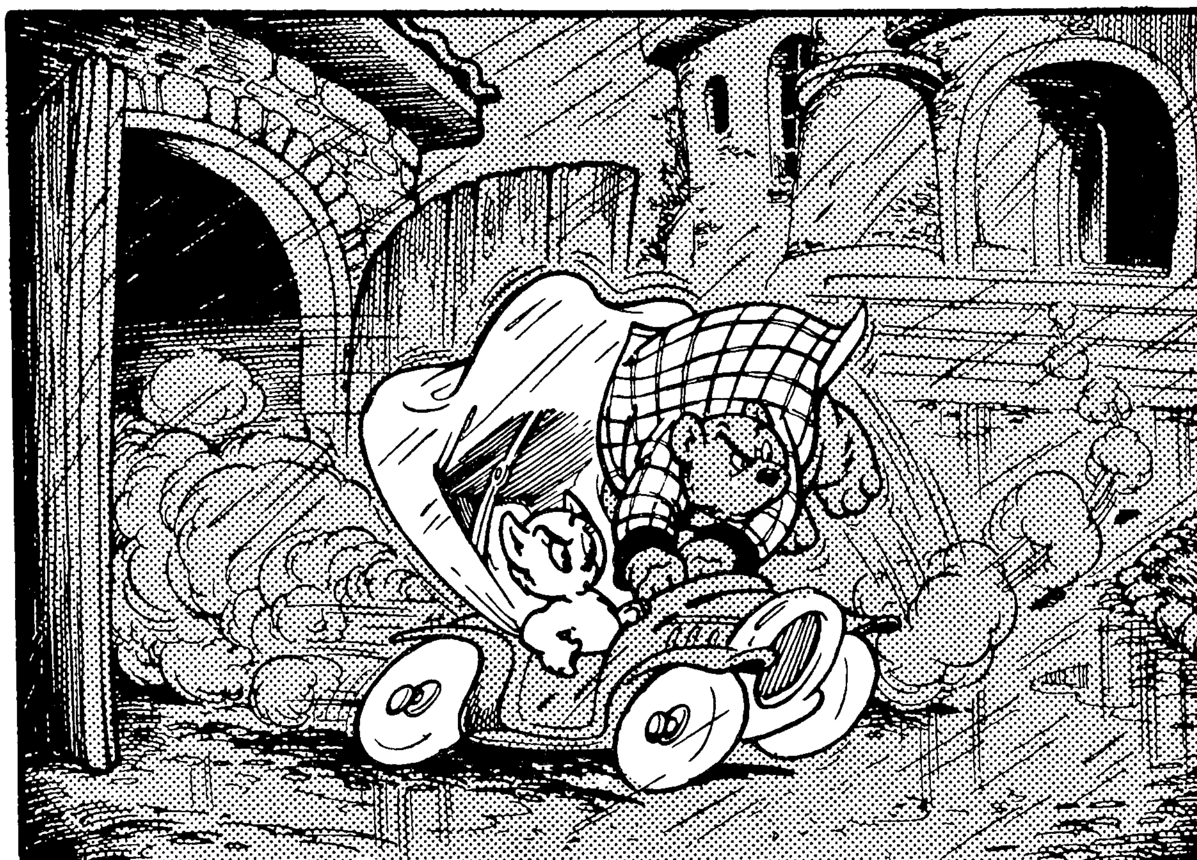
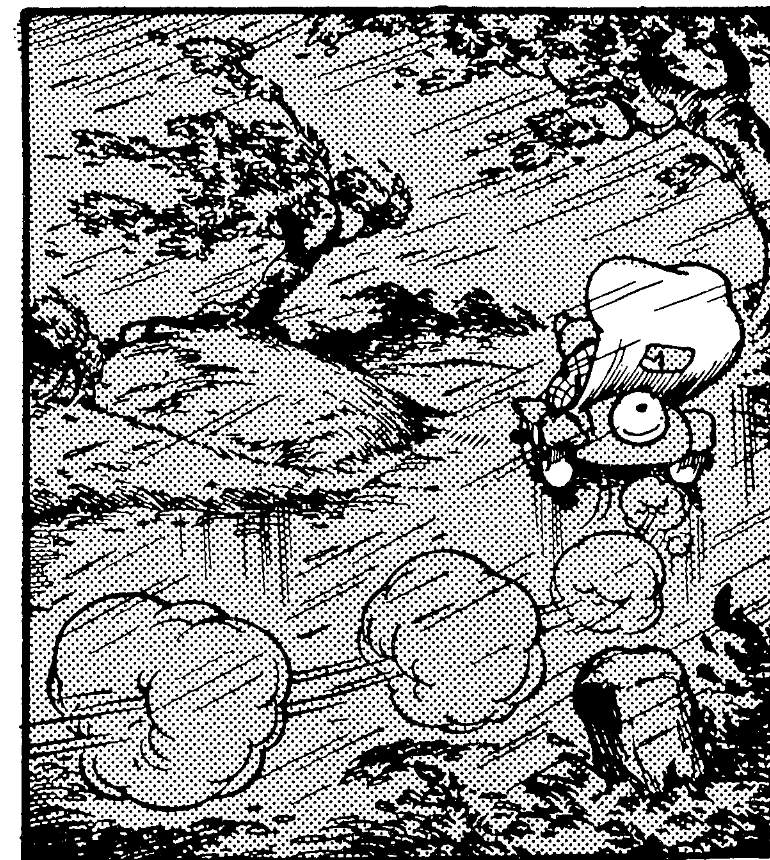

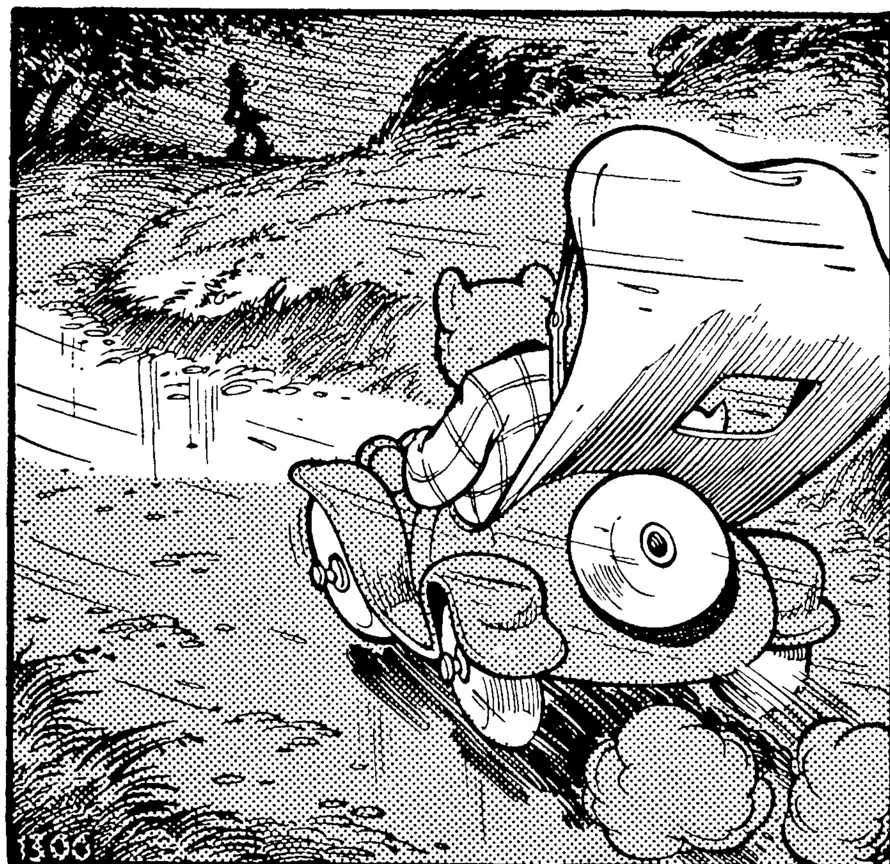
'Goed begrepen?' vroeg heer Bommel streng. 'Gooi al die vreemde lieden het huis uit, Joost!'
'Heel goed, heer Olivier!' zei de bediende, en hij liep de deur uit.
'Welterusten!' zei het oude mannetje. Hij liet zich in de stoel zakken en sliep onmiddellijk, zacht snurkend, in. En hij sliep al direct zó vast, dat hij zelfs niet wakker werd, toen Tom Poes een kreet gaf.
'Het kistje!' riep Tom Poes. 'Het kistje met de steen is weg!'
Heer Bommel, die met een tobberige blik naar de rug van de verdwijnende bediende had staan staren, sprong op alsof een wesp hem had gestoken.
'Het kistje weg?' herhaalde hij, en toen gaf ook hij een kreet.
'Die bediende!' riep hij, 'dat was Joost niet! Ik dacht direct al: Dat is Joost niet, dacht ik! En daar heb je het nu! Het is Joost niet! Waarom heb je niet beter opgelet, Tom Poes? Moet ik dan altijd alles zèlf doen?'
'Ik heb niet naar die bediende gekeken!' verdedigde Tom Poes zich. 'Ik praatte met dit vreemde, oude mannetje! Maar als het Joost niet was, dan kan het niemand anders zijn dan die schurk waar hij het over had! Een vermomming!'
'Juist! Net wat ik dacht!' riep heer Bommel. 'Het is Joost niet, het is die schurk, die schelm, die Mommer, dacht ik!'
'En die moet het kistje dus gestolen hebben!' vulde Tom Poes aan.
'Die heeft het kistje gestolen!' riep heer Bommel. 'Vlug! Volg me, Tom Poes! Achter hem aan!'
En Tom Poes en heer Bommel sprongen de deur uit en de duistere gang op, het vreemde oude ventje in zijn diepe slaap achterlatend...

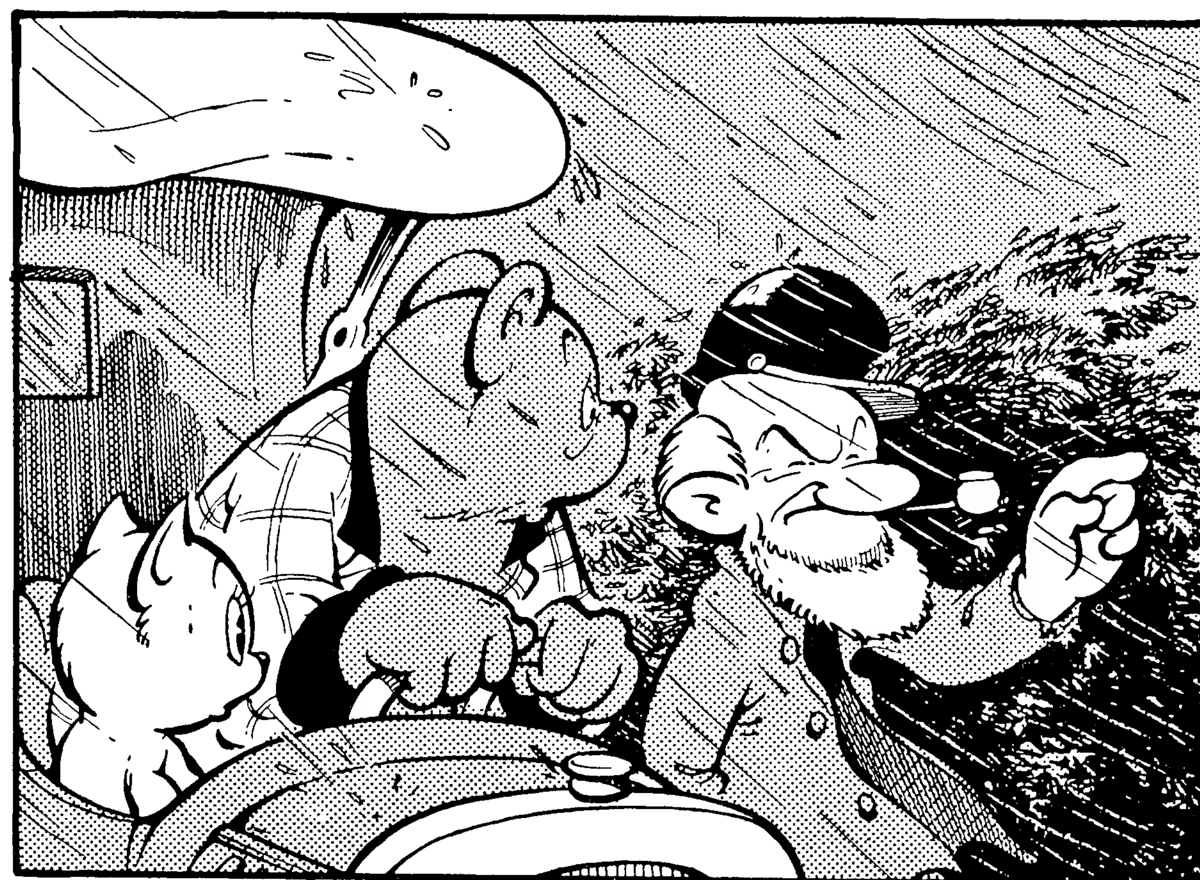

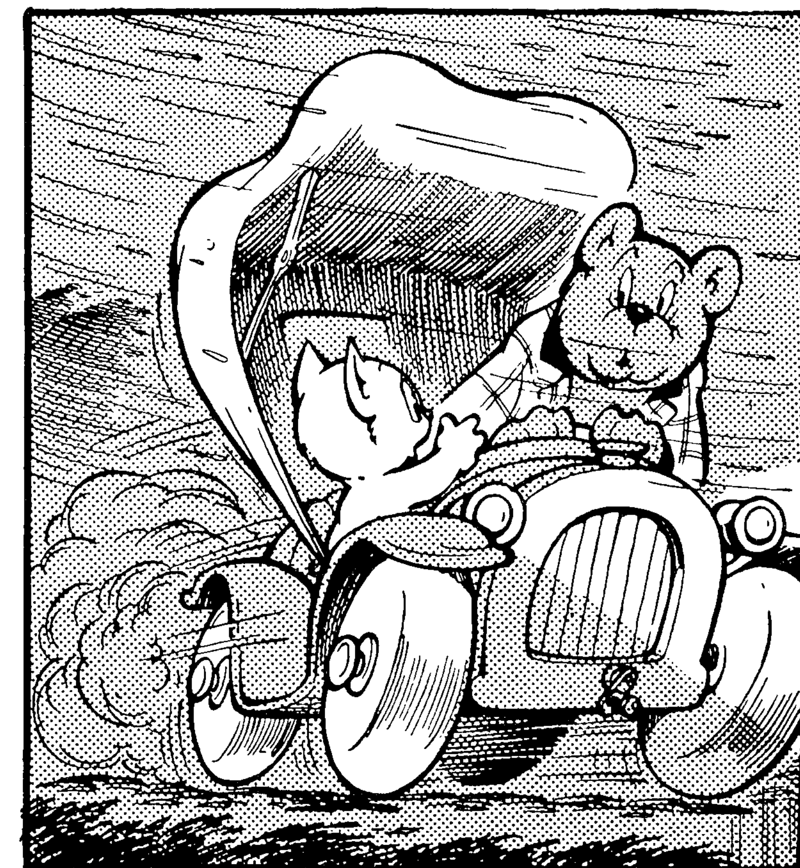

Tom Poes en heer Bommel snelden de half-duistere gang in en zagen nog net, dat een donkere figuur de voordeur uit rende.
'Er achter aan!' riep heer Bommel. 'Dat moet hem zijn!'
De wind sloeg loeiend naar binnen en zware regenvlagen kletterden tegen hun gezichten, toen zij naar buiten draafden.
Er was niemand meer te zien. De omtrek lag donker en verlaten onder de storm en nergens bewoog zich een levend wezen.
'De Oude Schicht!' riep heer Ollie. 'We zullen de achtervolging per automobiel inzetten, jonge vriend! Ha! Ik zal die Mom eens laten zien, dat hij een Bommel niet ongestraft voor de gek kan houden! Mijn wraak zal verschrikkelijk zijn! We moeten die diamant terug hebben, al zou de onderste steen boven moeten komen, als je begrijpt wat ik bedoel!'

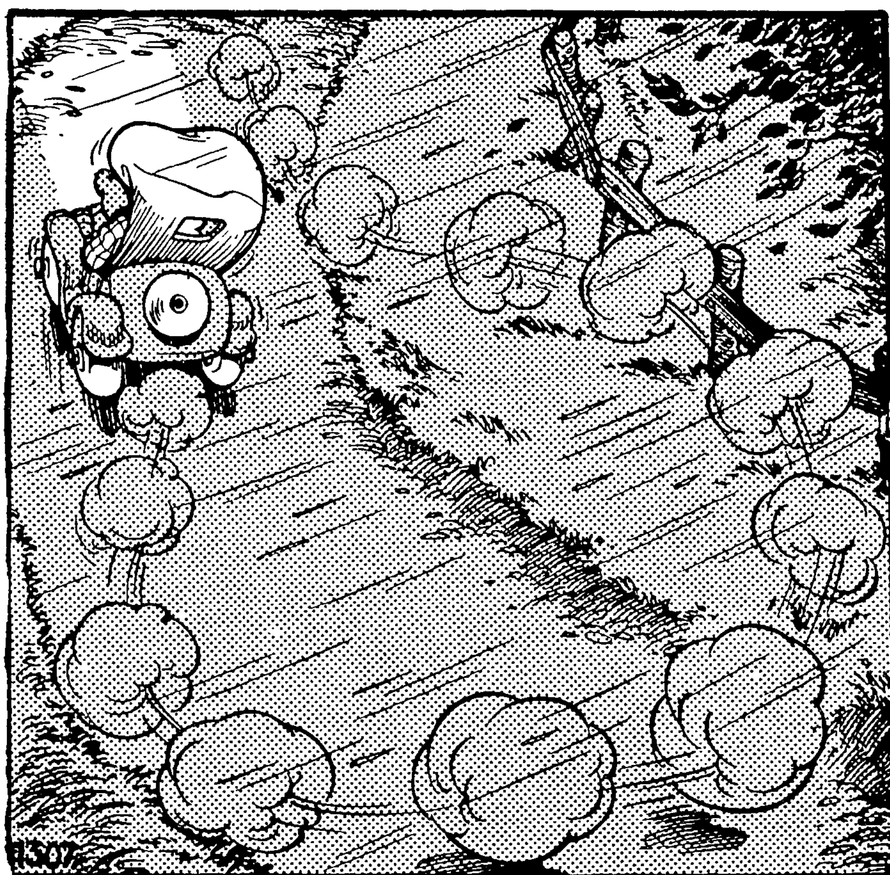
Heer Bommels woorden waren voor het grootste deel niet te verstaan door het gebulder van de wind, maar Tom Poes vatte de bedoeling en rende naar de garage, achter zijn vriend aan. Die had intussen de oude, trouwe auto al naar buiten getrokken en sprong, gas gevend, op het voertuig. Nu, het beloofde geen plezierritje te worden. Zoals de trouwe lezertjes zullen weten, is de Oude Schicht een open voertuig, dat door een linnen kapje gedekt wordt. En een dergelijke bouw is niet berekend op storm- en regenvlagen. Maar heer Bommel was door het dolle heen en sloeg geen acht op zulke kleinigheden.
'Mijn eer als heer en als Bommel staat op het spel!' riep hij. 'Als ik op mij neem om op een juweel te zullen passen, dan sta ik er ook voor! Ik zal die vermommer te pakken krijgen – en deze keer zal hij mij niet kunnen bedriegen!'

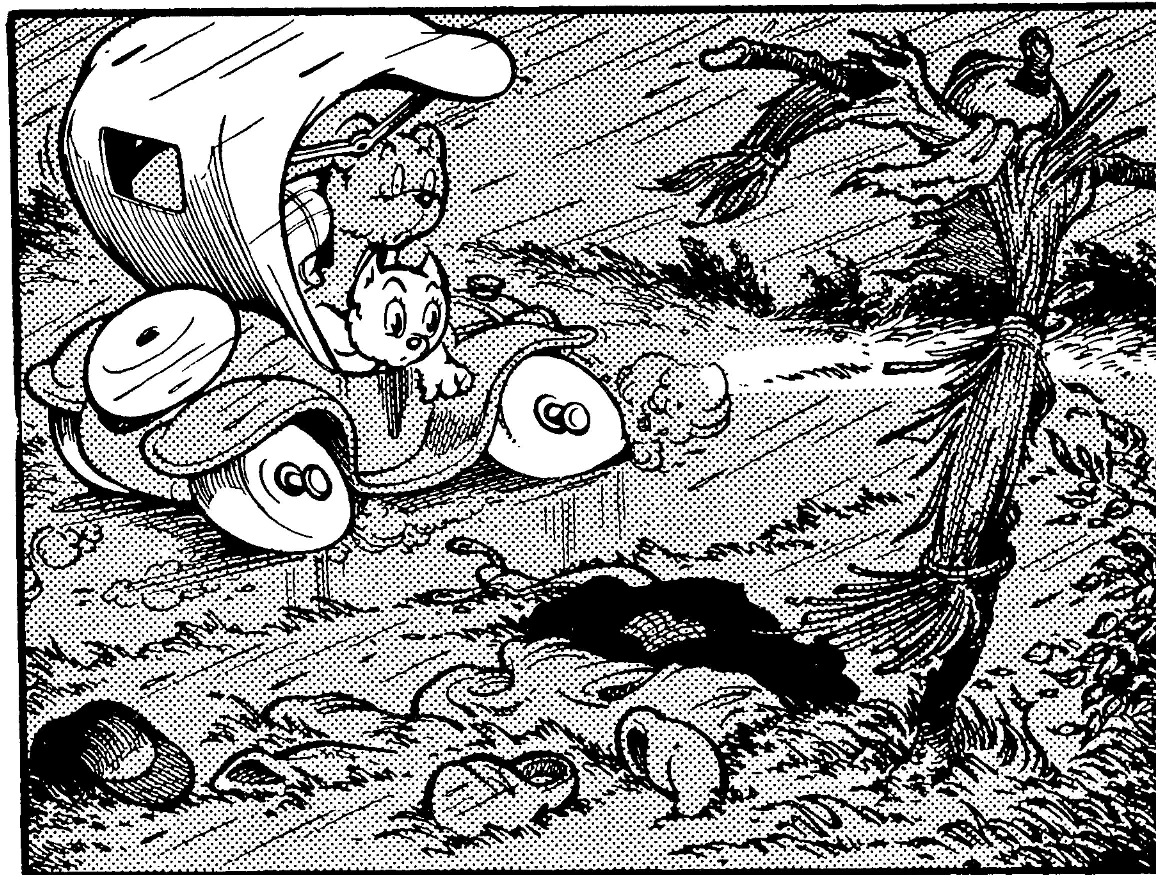

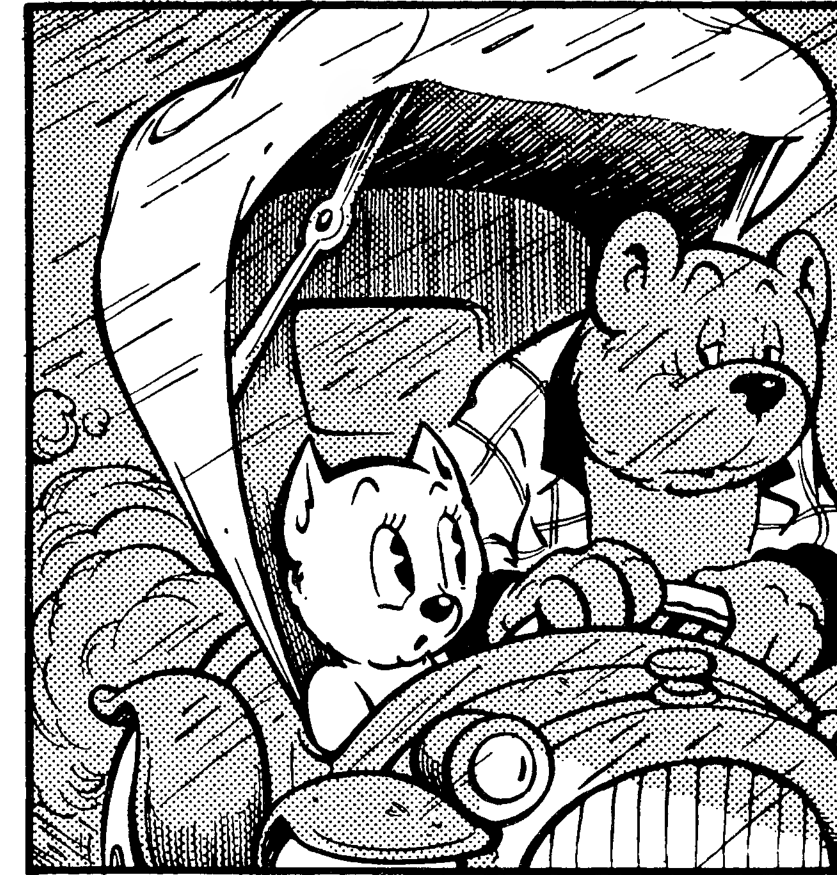

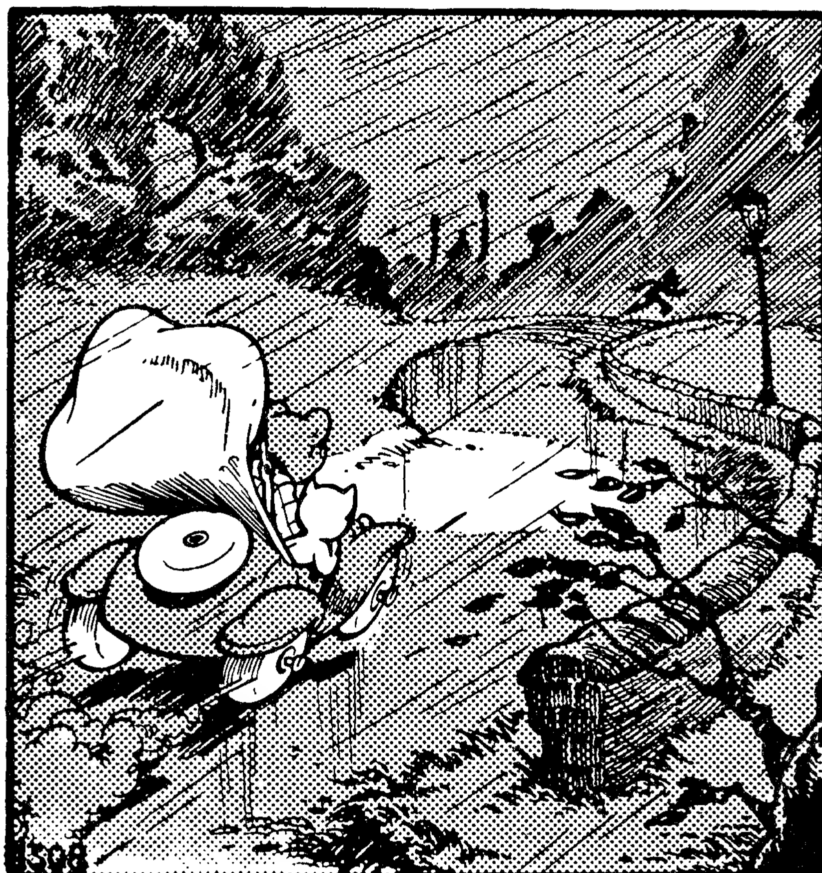
'Bah! Vermommingen!' riep heer Bommel boos, terwijl hij de Oude Schicht met vaardige hand door de storm stuurde. 'Zoiets kan voor een keertje wel eens gelukken en misschien zelfs voor twee keren. Maar het scherpe oog van een Bommel laat zich niet gemakkelijk voor een derde keer beetnemen. Ik zal de bandiet op heterdaad betrappen en hem de diamant weer afhandig maken, vermomming of geen vermomming, als je begrijpt wat ik bedoel!'
'Daar staat iemand, heer Ollie!' zei Tom Poes, terwijl hij door de regenvlagen naar een donkere gestalte aan het eind van het pad wees. Het bleek een oude boer te zijn, die daar in de stormnacht vredig over zijn akkers stond te staren.
'Goedenavond, goede vriend!' sprak heer Bommel, krachtig remmend. 'We zitten achter een gevaarlijke dief aan! Heb je hier soms een verdacht iemand in een bediendeuniform langs zien vluchten?'
'Tjonge! Het is wat te zeggen!' sprak de boer, zijn pruimpje van de ene wang naar de andere schuivend. 'Het zijn me tijden! Tja, nu u het zegt – een poosje geleden draafde hier een vreemd persoon in de kleren van het Huis langs! Dat moet dan vast de dief van uw Schaafsteen geweest zijn!'
'Hartelijk dank!' riep heer Bommel. Hij schakelde en gaf krachtig gas, terwijl Tom Poes hem hevig aan de arm trok.
'Wat is er, jonge vriend?' vroeg hij. 'Je stoort mijn sturen!'
'Die boer!' riep Tom Poes boven het loeien van de storm en de motor uit, 'die boer, heer Ollie!'
'Ja, dat was een aardige baas!' riep heer Bommel.
'Nee!' riep Tom Poes, 'dat kan niemand anders dan Mom geweest zijn. Hoe wist hij anders, dat die dief de Schaafsteen gestolen had?'
'Hè?' vroeg heer Bommel. Hij dacht even na en slaakte toen een uitroep. 'Natuurlijk!' riep hij. 'Die boer was de dief! Net als ik direct al dacht!'

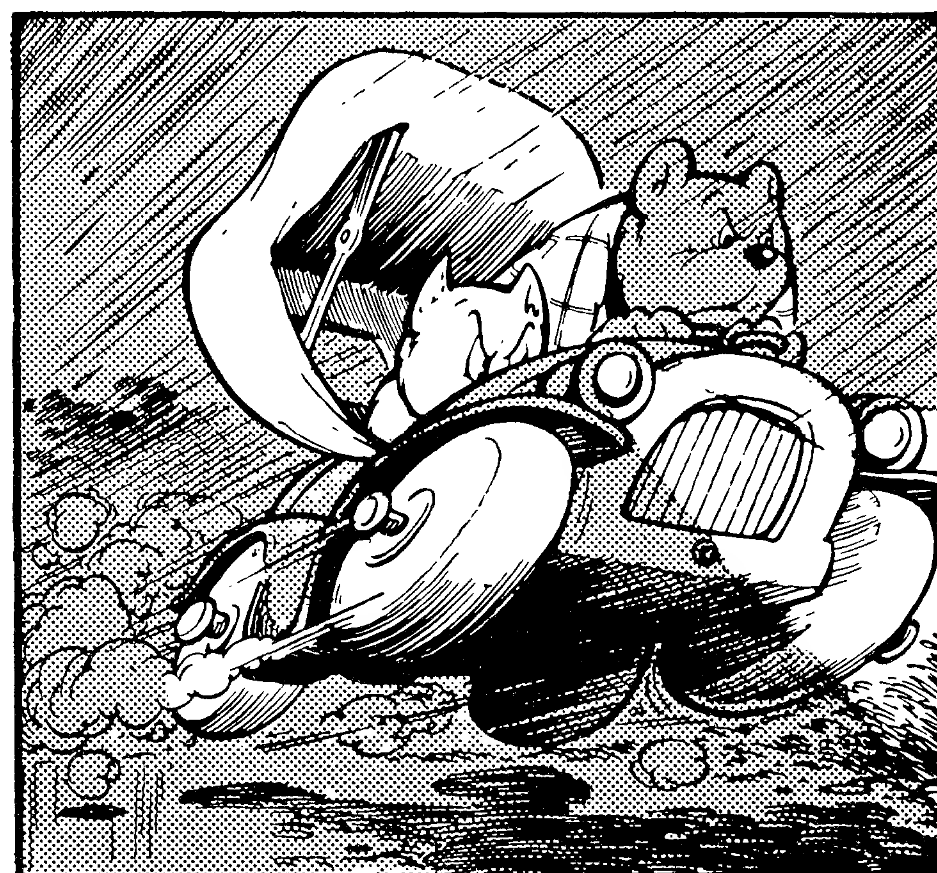
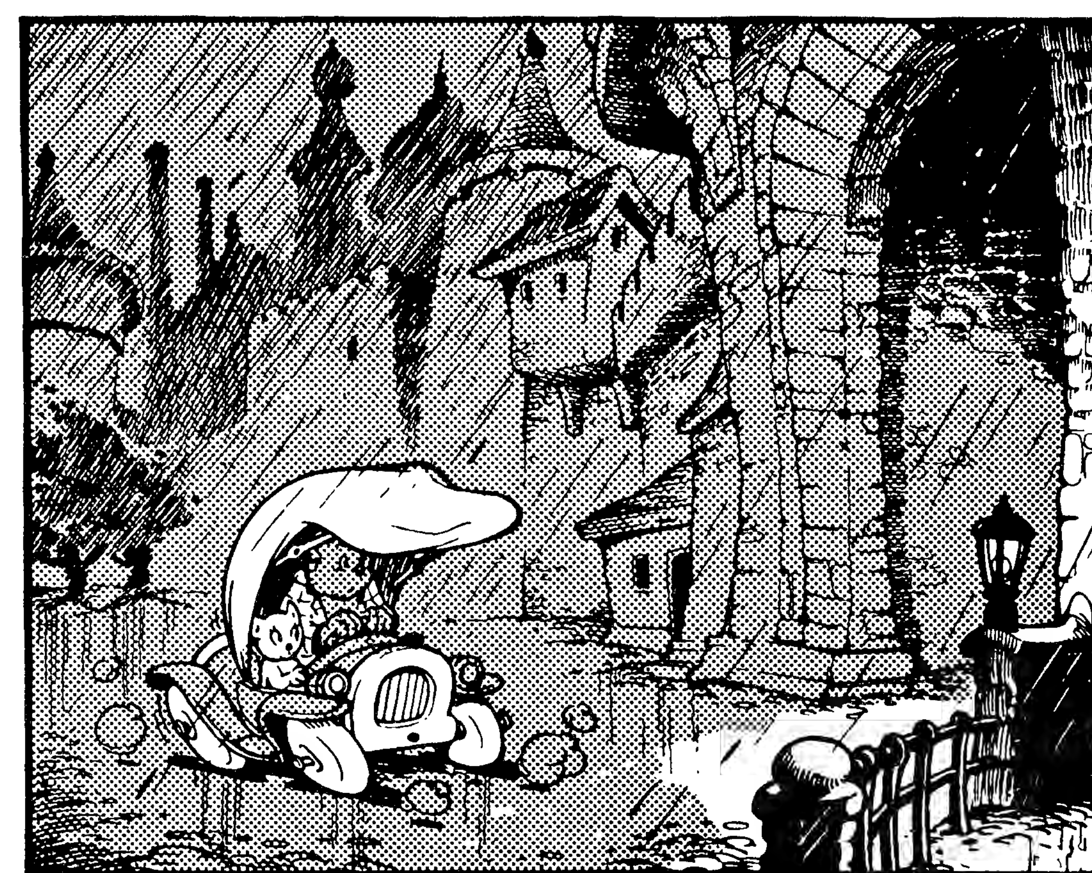

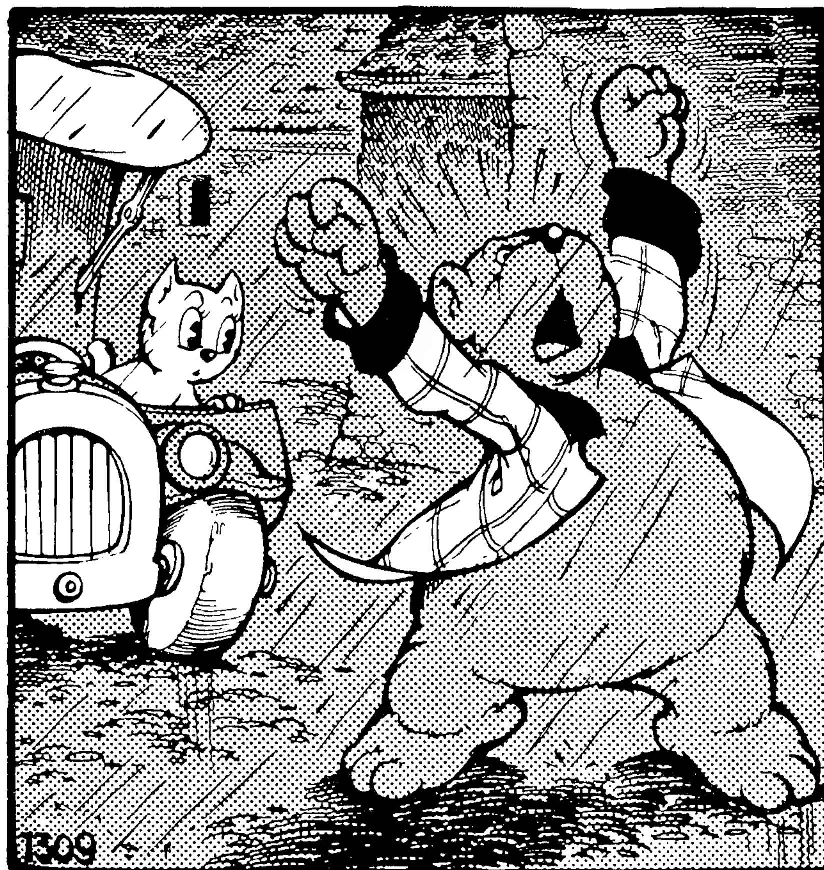

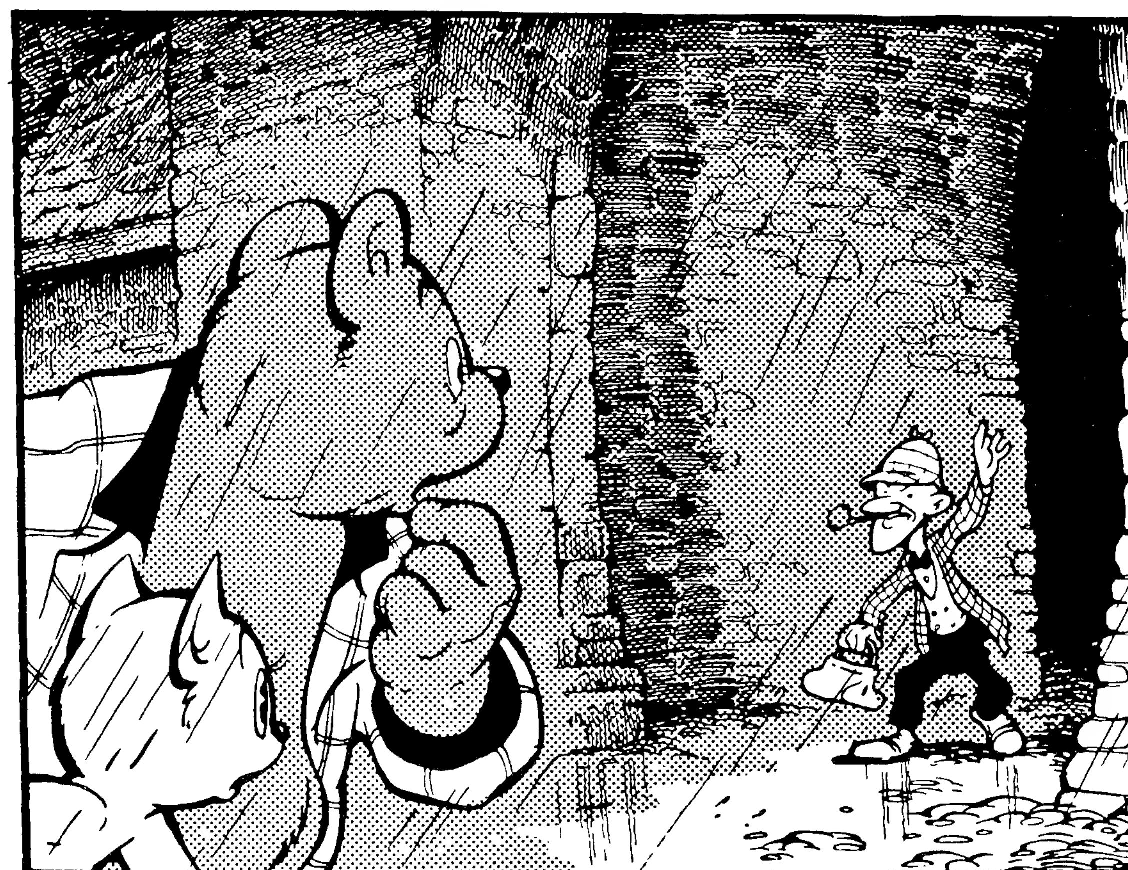
'Die boer versprak zich lelijk, toen hij zei, dat de dief de Schaafsteen gestolen had!' zei heer Ollie. 'Hij rekende niet op het scherpe oor van een Bommel, dat onmiddellijk alle fijne trekjes dóór heeft. Ha! Een heer van mijn stand laat zich door zo'n zich vermommende bandiet niet bedriegen, jonge vriend! Houd je vast, we keren!'
Zo sprekend draaide heer Ollie krachtig aan het stuur, zodat de Oude Schicht met een korte draai door de modderkluiten sneed en via de grasberm weer op de weg belandde. Toen gaf hij vol gas en reed terug naar de plek, waar de boer gestaan had. Maar die plek, was nu verlaten. De wind speelde met een oude, afgetakelde vogelverschrikker, maar een levend wezen was nergens te zien.
'Wat nu?' mompelde heer Bommel verslagen. 'Het zal niet meevallen om hem nu nog te vinden. Hoewel we weten, hoe hij er uit ziet. Zo'n rare, oude boer loopt in de gaten, als je begrijpt, wat ik bedoel!'
'Hm!' zei Tom Poes, 'daar zou ik maar niet op rekenen, heer Ollie! Hij ziet er nu niet meer als een boer uit!'
'Hoe dan?' vroeg heer Ollie. 'En waarom niet?'
Tom Poes wees naar de vogelverschrikker. 'Daar op de grond liggen de boerenkleren!' zei hij. 'En hij heeft natuurlijk het pak van die vogelverschrikker aangetrokken!'
'Nu!' riep heer Bommel. 'Dan weten we toch hoe hij er uit ziet?'
'Hoe dan?' vroeg Tom Poes.
'Als een vogelverschrikker!' legde heer Ollie uit, terwijl hij weer gas gaf. 'Dat ligt toch voor de hand, jonge vriend?!'
'En hoe ziet een vogelverschrikker er dan uit?' hield Tom Poes aan. Heer Bommel opende zijn mond om te antwoorden, maar hij sloot die weer, terwijl er een nadenkende uitdrukking op zijn gelaat verscheen...

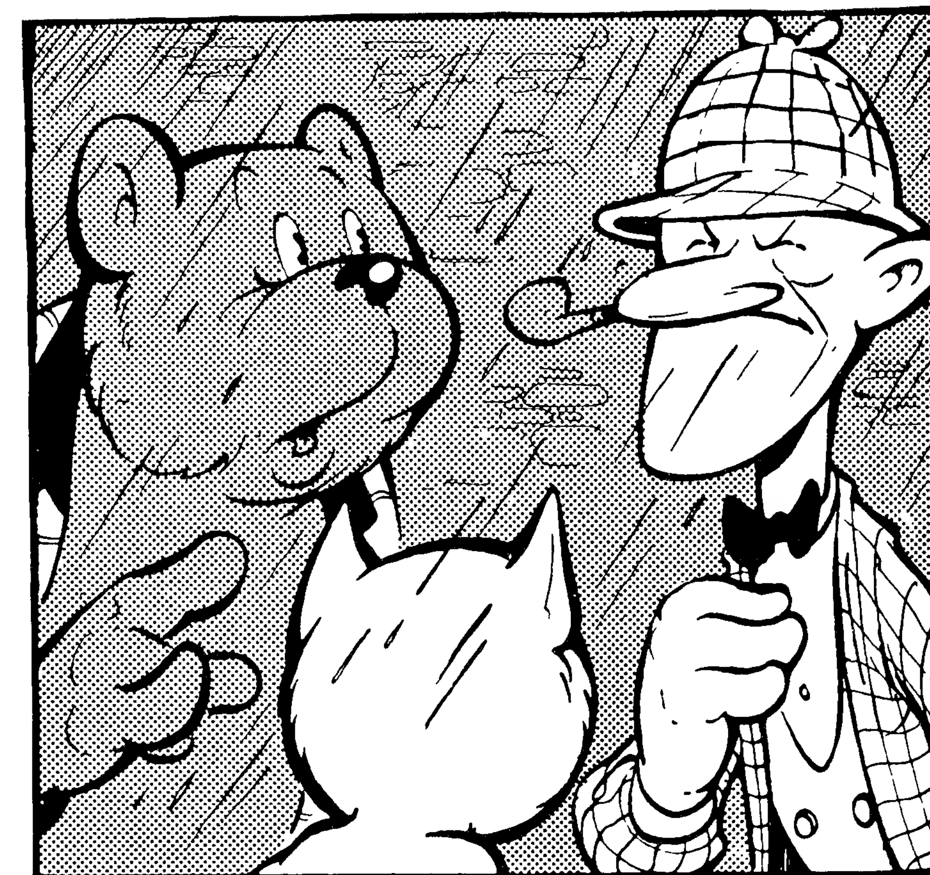

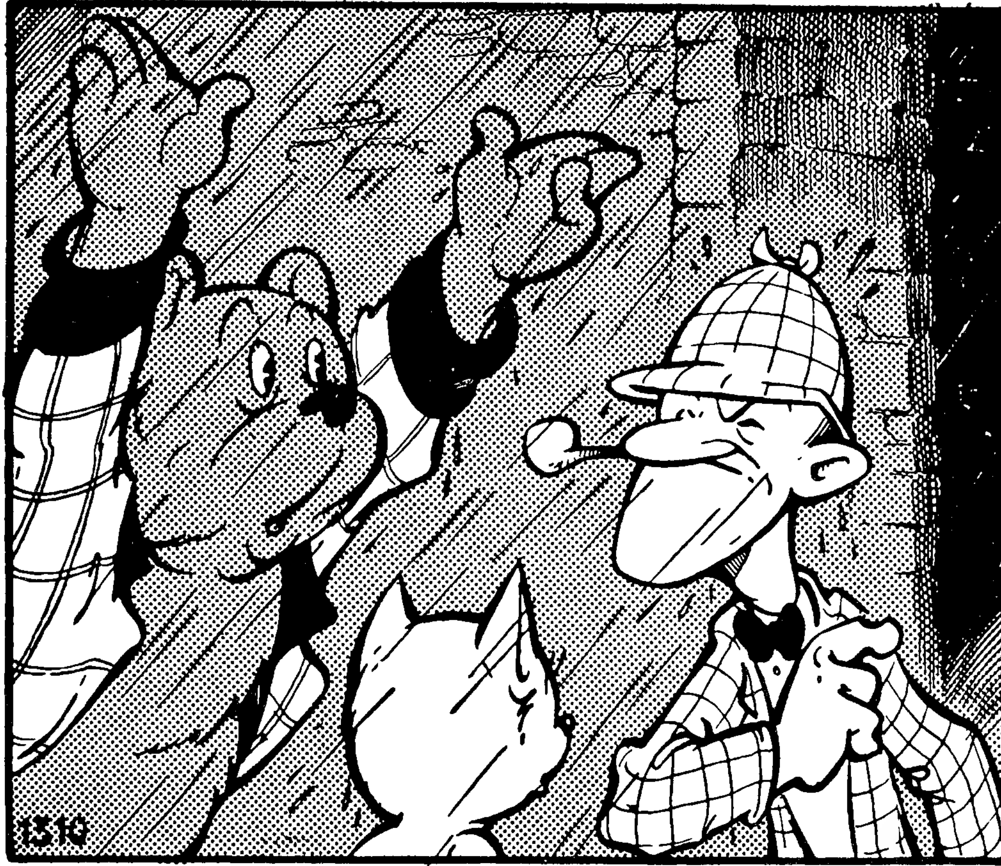
De Oude Schicht tufte wat moedeloos verder, totdat Tom Poes plotseling riep: ‘Daar vooruit, heer Bommel! Daar loopt iemand!’
Heer Ollie richtte zich wat op en tuurde door de duisternis. En inderdaad. Ver voor hen uit, door de stromende regen, was een duistere gedaante zichtbaar, die zich met opmerkelijke snelheid uit de voeten maakte.
‘Dat moet hem zijn!’ mompelde heer Bommel. ‘De schurk! De dief van de Schaafsteen! Maar dit keer hebben we hem, Tom Poes! Nu zal geen vermomming hem meer baten! Ik ben hem op het spoor en hij zal niet de kans krijgen ons weer te ontlopen!’ Zo sprekende gaf heer Bommel gas en de Oude Schicht scheurde loeiend door de stormnacht.
Het trouwe voertuig sprong over plassen en kuilen, het slipte door de bochten en deed zich, kortom, van zijn beste zijde kennen. Het zag er dan ook naar uit, dat ze de vluchteling zouden inhalen. Maar jammer genoeg waren ze nu zo langzamerhand dicht bij de stad gekomen en de rennende gestalte verdween in de schaduwen van de oude Rommeldamse stadsmuur.
Heer Bommel stopte met gierende remmen en keek zoekend rond.
‘Zie jij hem nog, Tom Poes?’ fluisterde hij.
‘Nee!’ zei Tom Poes. ‘Hij zal wel door de poort ontsnapt zijn, heer Ollie!’
‘Onzin!’ zei heer Ollie scherp. ‘De stadspoort is ’s nachts gesloten, jonge vriend! De misdadiger moet hier nog rondloeren... hij kan niet ver weg zijn, als je begrijpt, wat ik bedoel!’

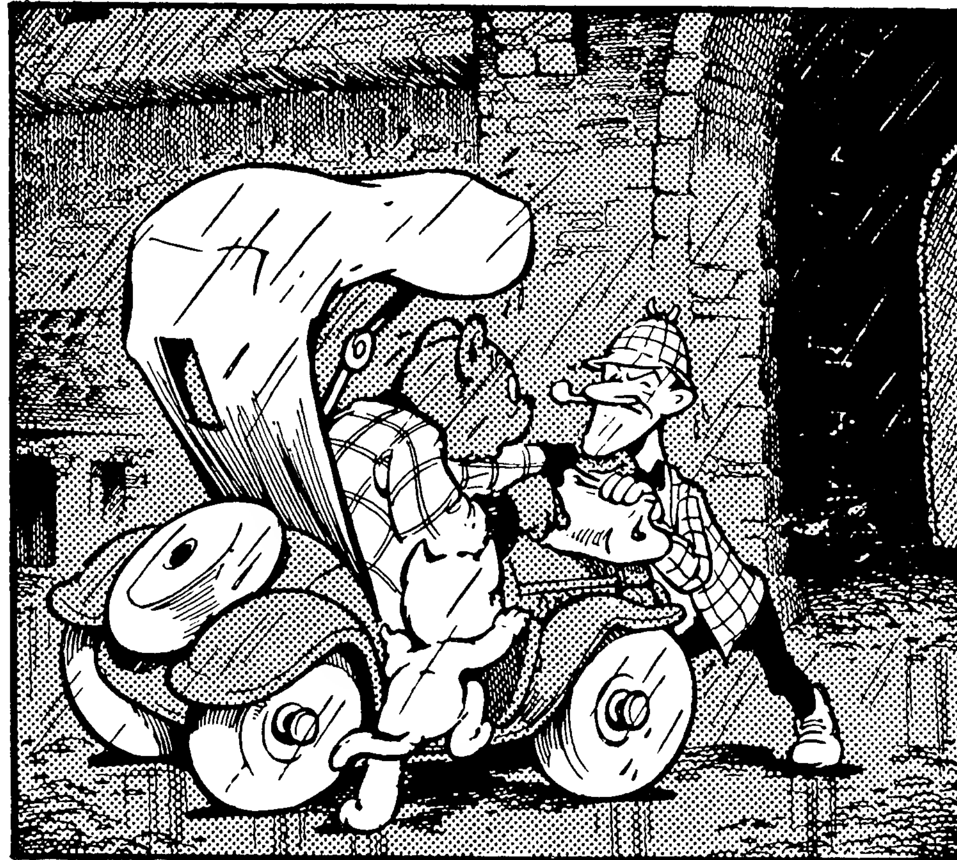

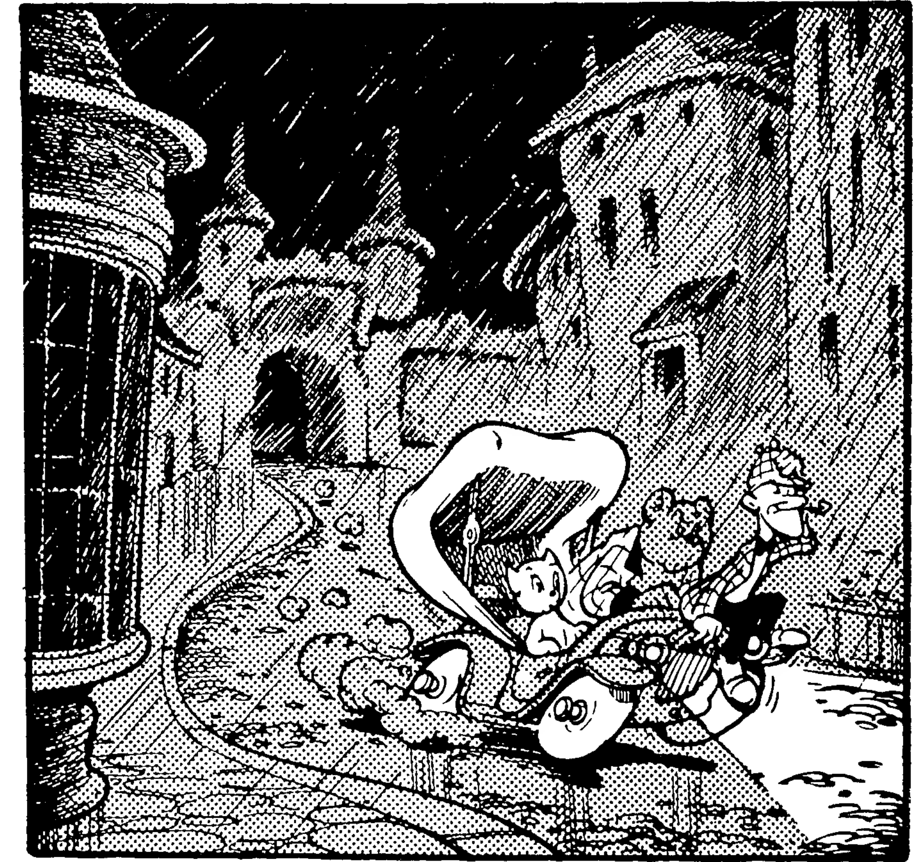

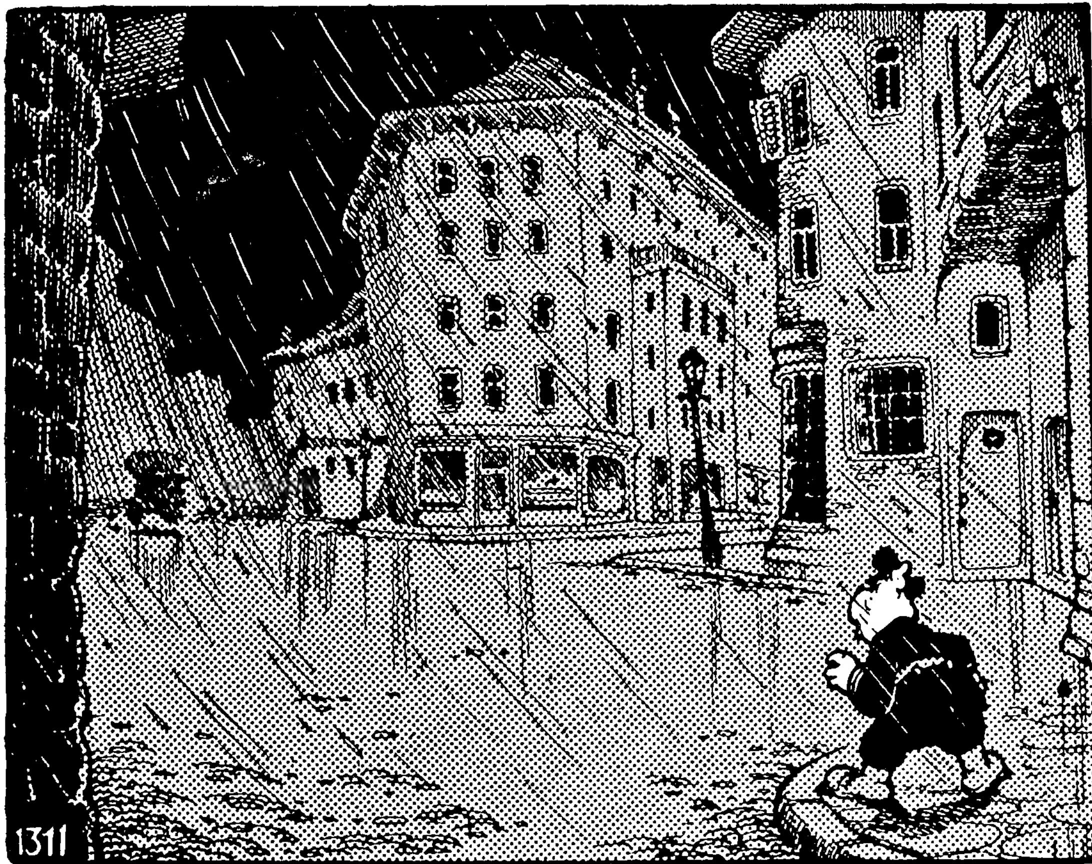
Heer Bommel klom uit zijn auto en gluurde in alle richtingen.
‘Kom te voorschijn! Schurk!’ riep hij. ‘Ik weet, dat je je hier ergens verbergt! Je bent er bij! Geef je over! Het is gedaan met je dolle sprongen! De machtige arm van een Bommel strekt zich naar je uit, als je begrijpt, wat ik bedoel – kom te voorschijn!’
Heer Ollie’s roepende stem werd door de wind in alle richtingen uiteengeblazen en klonk droefgeestig door de regen. Maar er kwam geen schurk te voorschijn.
‘Ik zou maar voorzichtig zijn, heer Bommel!’ waarschuwde Tom Poes. ‘Misschien heeft hij wel een revolver!’
Heer Ollie nam een sprong en keek schichtig om zich heen.
‘Denk je dat heus, Tom Poes?’ fluisterde hij. ‘Maar d-dan b-ben ik in levensgevaar! Verschrikkelijk! Is er dan nergens een politie-agent of een wachter, die een eenzaam heer kan beschermen? Wat is dat voor een stad! Wat zijn dit voor toestanden?’
Op dat moment trad er uit de duisternis van de stadspoort een figuur naar voren, die heer Bommel achterdochtig opnam.
‘Wat betekent dit?’ vroeg de figuur. ‘Uit uw verwrongen gelaatstrekken maak ik op, dat u aan een hevige aandoening ten prooi bent en naar uw auto te oordelen, hebt u zojuist hard gereden! Om iemand te achtervolgen misschien? Heb ik het goed, dat er een misdaad gepleegd is?’
‘Juist! Ja!’ riep heer Bommel. ‘Er is een diefstal gepleegd! Maar wie bent u?’
‘Ik ben Jim Mufkins, de beroemde detective!’ sprak de vreemdeling eenvoudig. ‘U hebt natuurlijk van me gehoord: Het Mysterie van de Mispelmolen en Het Geheim van de drie groene Handschoenen!’
‘Ah, aha!’ riep heer Bommel. ‘U bent de man, die ik zoek! Ik neem u in dienst. Geld speelt geen rol!’

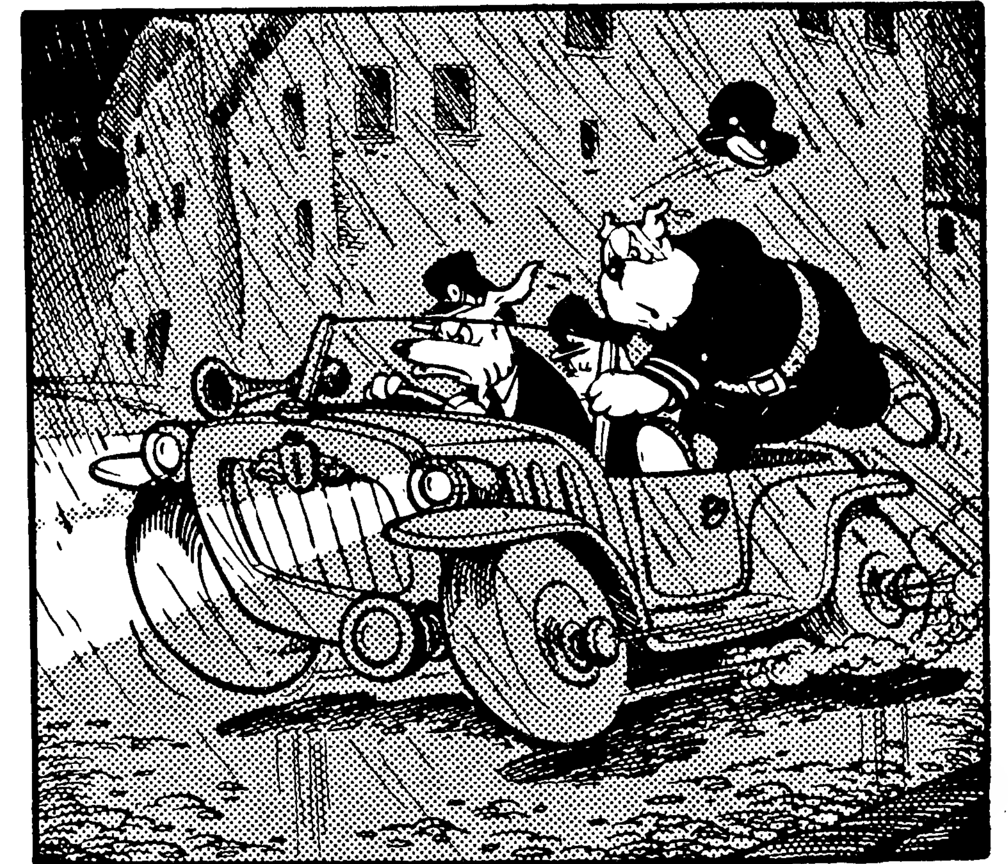

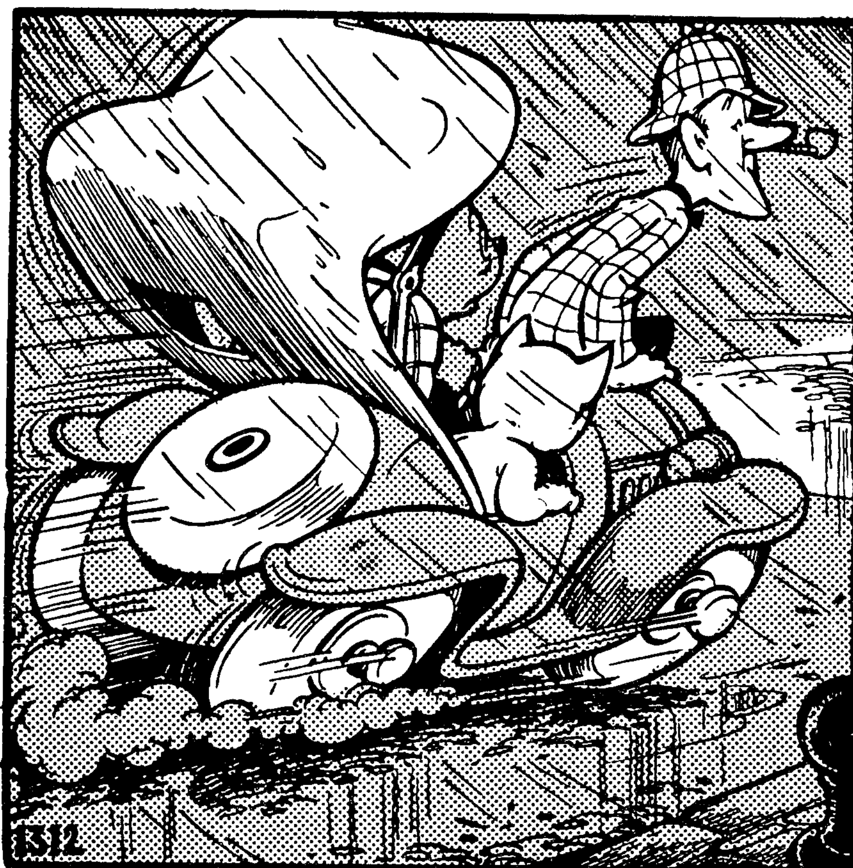

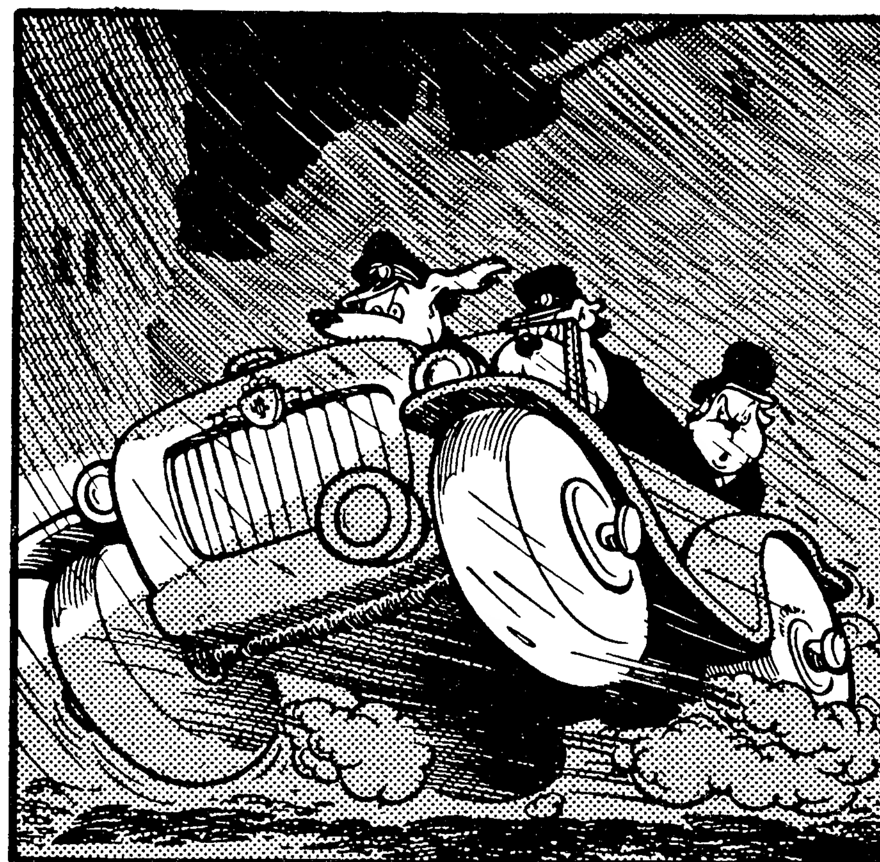
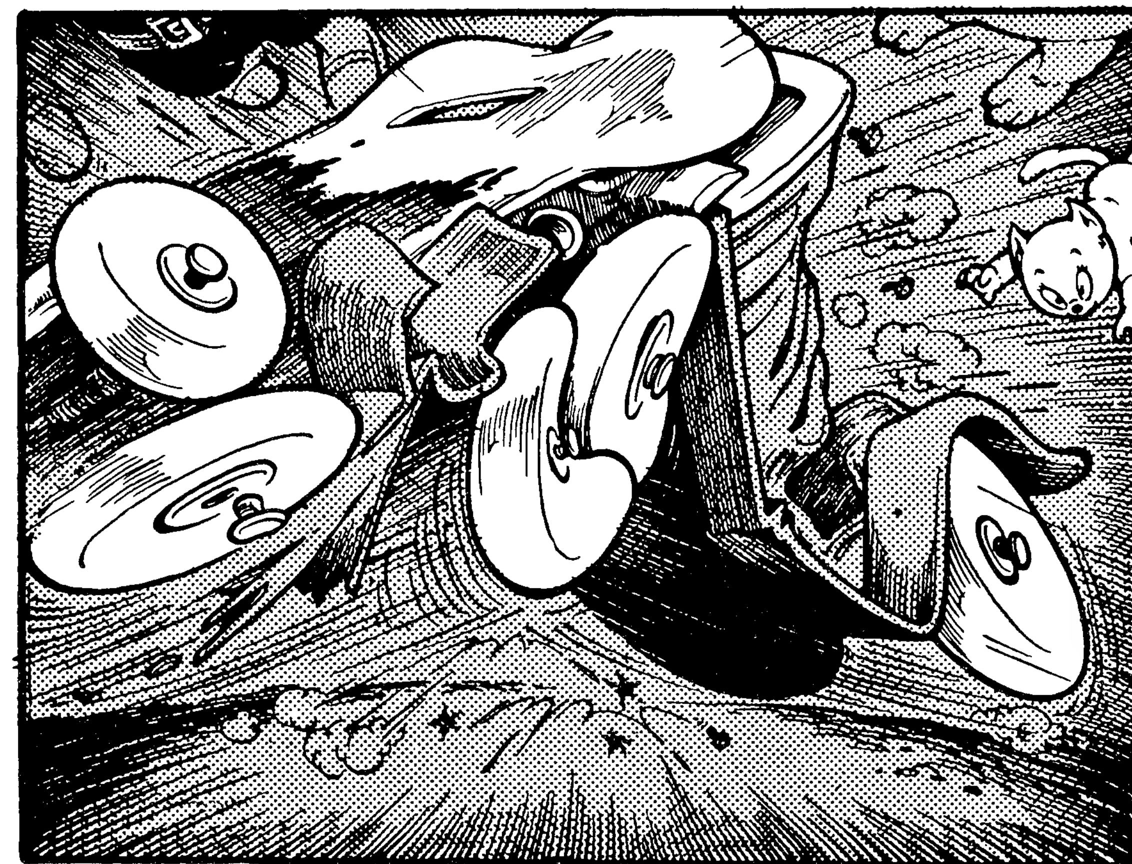
Heer Bommel vertelde opgewonden wat er allemaal gebeurd was met de Schaafsteen en de grote schurk Mom Bakkesz en zweeg toen ademloos.
De beroemde detective Jim Mufkins stak zijn pijp op en keek hem met een scherpe, korte blik aan.
'Juist!' sprak hij. 'Het is me duidelijk. Ik heb de zaak reeds zo goed als opgelost. Enkele minuten voordat u kwam vóórrijden schoot er een verdachte figuur langs me heen. Hij verloor tijdens het lopen zijn baard en dat kwam me reeds verdacht voor!'
'Dat moet hem zijn!' riep heer Bommel opgewonden. 'Welke kant liep hij uit? Vlug! We hebben geen tijd te verliezen!'
'Maar de stadspoort is toch dicht?' vroeg Tom Poes. 'Dat zei u daar net!'
'De stadspoort is open!' zei de grote speurder scherp. 'De verdachte figuur waarvan ik daarnet sprak opende hem met een knopenhaakje en ook dat viel me als verdacht op! Hij verdween overigens in de richting van de Grote Brink!'
'Mooi!' riep heer Ollie. Hij duwde de detective op de motorkap en sprong zelf achter het stuur.
'Er achter aan!' riep hij. 'Wijst de weg. Het kan niet missen, wat jij, Tom Poes?'
'Hm!' zei Tom Poes, 'ik weet niet, of dit nu wel zo'n knappe speurder is – en ik geloof niet, dat we veel hulp van hem zullen hebben!'
Maar heer Bommel luisterde al niet meer. Hij gaf gas en stuurde het oude autootje rammelend onder de stadspoort door. De straten lagen leeg en verlaten in de voorjaarsstorm en heer Ollie haalde uit de motor wat er in zat. De grote speurder Jim Mufkins hing met wapperende jaspanden op de motorkap en hield zich vertwijfeld aan de radiatorknop vast.
Zijn aanwijzingen gingen verloren in de gierende wind, maar dat hinderde heer Ollie volstrekt niet. Hij volgde zijn instinct, zoals hij zeide, en verder de vage gebaren van de detective...

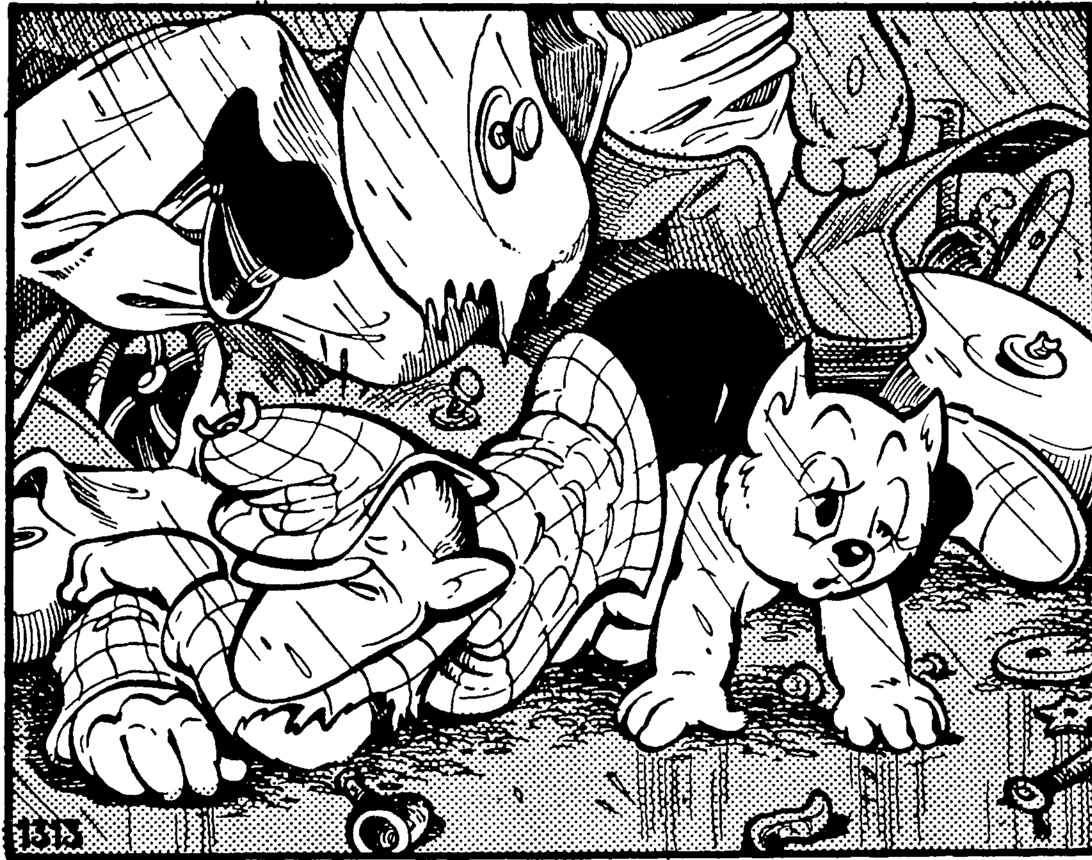

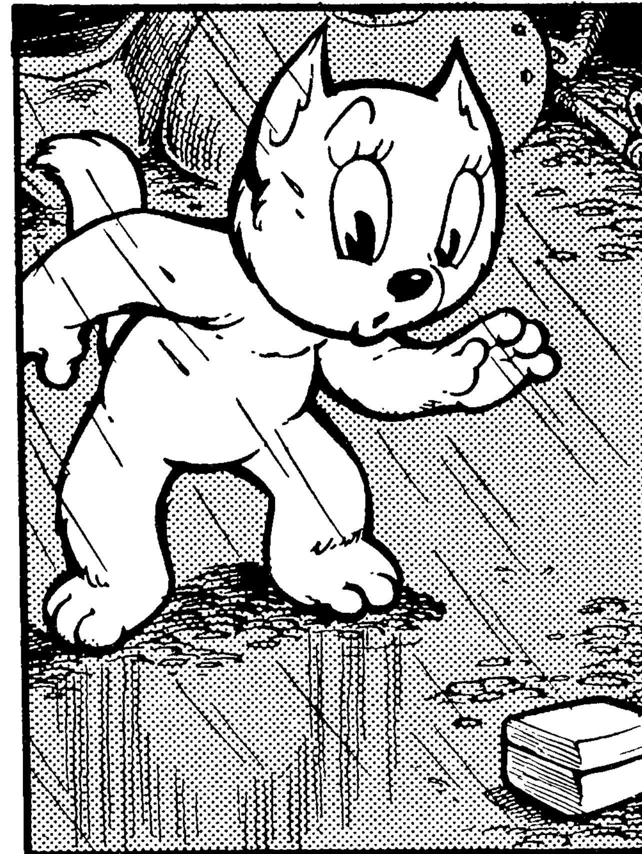
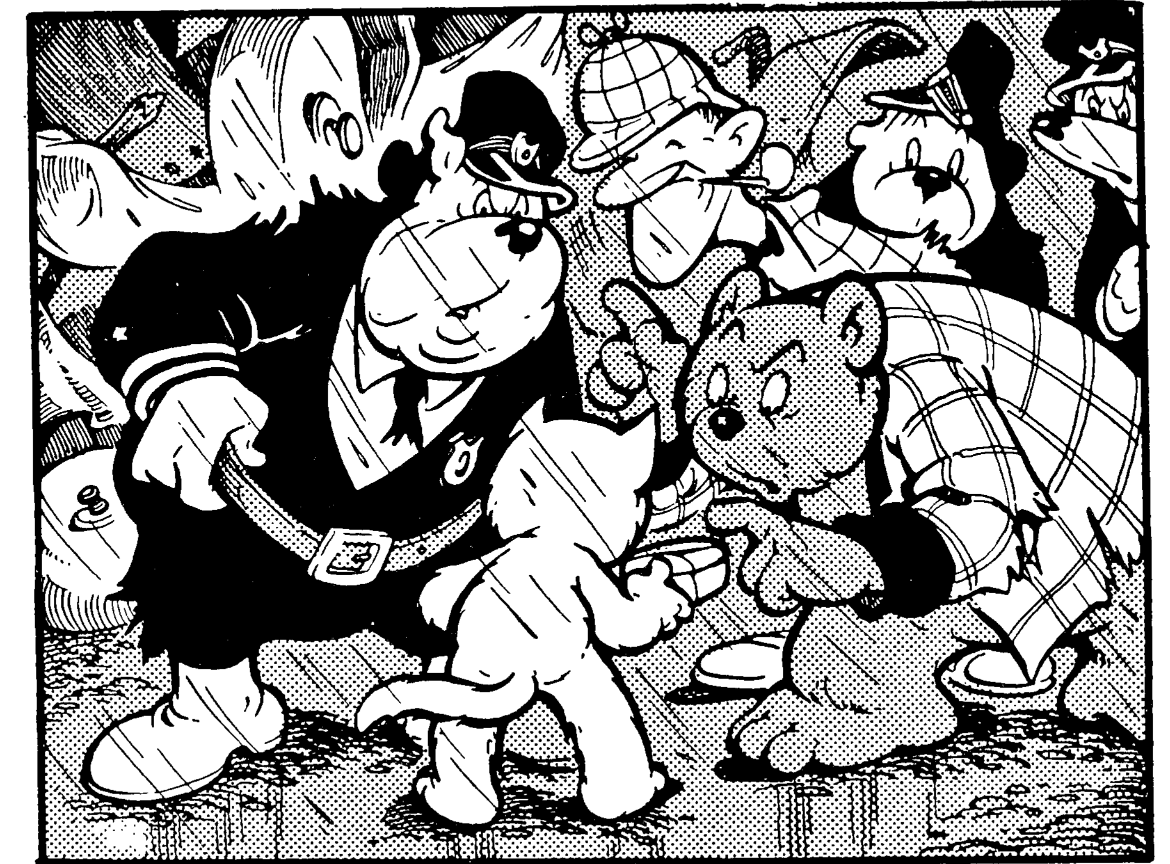
Op de Grote Brink van Rommeldam stond commissaris Bulle Bas, die nachtdienst had. Hij had gecontroleerd of alle agenten hun plicht deden en keek nu oplettend naar de regen.
'Dievenweer!' stelde hij na enige ogenblikken grimmig vast. 'Het zou me verbazen als daar niet een paar lelijke zaakjes uit voortkwamen. Hum! Bah! Ik ga naar huis!'
Hij wendde zich om en worstelde tegen de wind en de regen in, maar opeens werd zijn oog getroffen door een oude auto, die met grote vaart de Brink overstak en de richting van de haven insloeg. Het geluid van de motor loeide boven de stormwind uit en enkele vage kreten waren hoorbaar, die werden uitgestoten door een figuur, die zwaaiend op de motorkap zat. De politiechef hield de pas in en fronste de wenkbrauwen.
'Daar heb je het al!' mompelde hij. 'Feestvierders, zonder twijfel! Na het drinken van spiritualiën achter het stuur! Het verkeer in gevaar brengen! Burengerucht maken door zingend door het holst van de nacht te rijden. Die gaan op de bon!'
En omdat hij wel begreep, dat hij ze lopend niet kon inhalen, trok hij zijn politiefluit en blies snerpend. De gevolgen lieten niet lang op zich wachten. Een rondrijdende politie-auto hoorde het signaal en kwam in grote vaart het plein op.
'Daarheen!' riep de commissaris, naar het verdwijnende achterlichtje van de Oude Schicht wijzend. Intussen sprong hij met grote lenigheid op de treeplank en hees zich naar binnen.
'We moeten die auto hebben!' riep hij tot de bestuurder. 'Hij gaat naar de haven – wanneer jij nu de Gerard Ribbelstraat neemt snij je hem af. Dan kunnen we hem de weg versperren!'

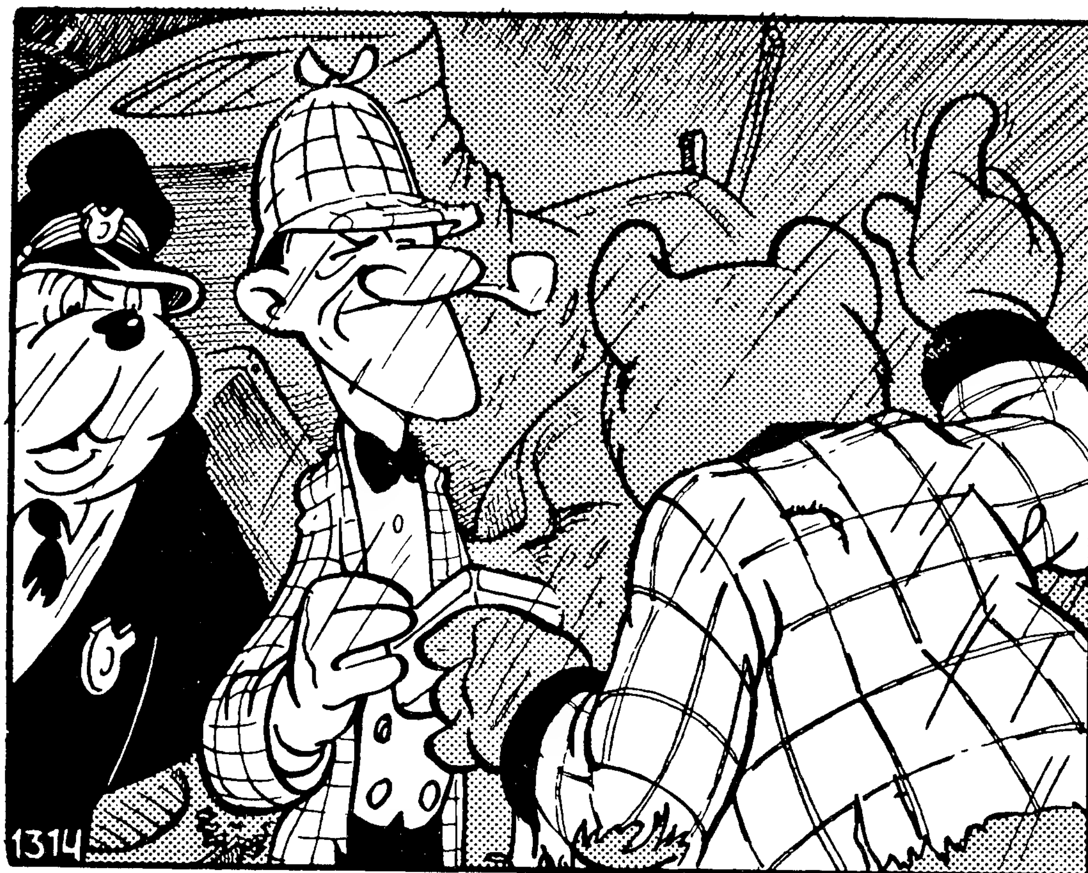
De Oude Schicht reed met grote snelheid in de richting van de haven en de beroemde detective Jim Mufkins slaagde er in zijn evenwicht op de motorkap te bewaren. Hij hield zich krampachtig aan zijn pijp vast en maakte van tijd tot tijd een vaag gebaar in de verte. Zijn uitroepen gingen voor het grootste deel verloren in de bulderende stormwind, maar het scheen, dat heer Bommel er genoeg aanwijzingen uit putte. Weliswaar kon hij in het geheel niet zien waar hij reed omdat het beroemde speurderslichaam zich precies voor zijn uitzicht bevond, maar hij reed op zijn gevoel, zoals hij zei.
'We krijgen de schurk, jonge vriend!' riep hij boven de storm- en de motorgeluiden uit. 'Ik voel het! We naderen! Hij heeft de Schaafsteen de langste tijd in zijn bezit gehad!'
Tom Poes dacht er het zijne van. Hij klampte zich stevig aan zijn zitplaats vast en deed er het zwijgen toe.
Intussen naderde van de andere kant, uit de Gerard Ribbelstraat een politie-auto. Het voertuig spaarde geen benzine en raasde met akelige snelheid door de verlaten straten van de goede stad Rommeldam, aangevuurd door de barse stem van commissaris Bulle Bas.
'Gas!' bulderde de ijverige politiechef. 'Méér gas! We hebben hen omsingeld! Ik zie hun lampen! Goed zo! Versper hun de weg bij die hoek daar!'
De chauffeur zwenkte de hoek om op het moment, dat heer Ollie van de andere kant hetzelfde deed. De gevolgen waren verschrikkelijk! Met een daverende slag botsten de beide automobielen op elkander en een tijd lang was de lucht gevuld met vliegende schroefjes, onderdelen en lichamen.

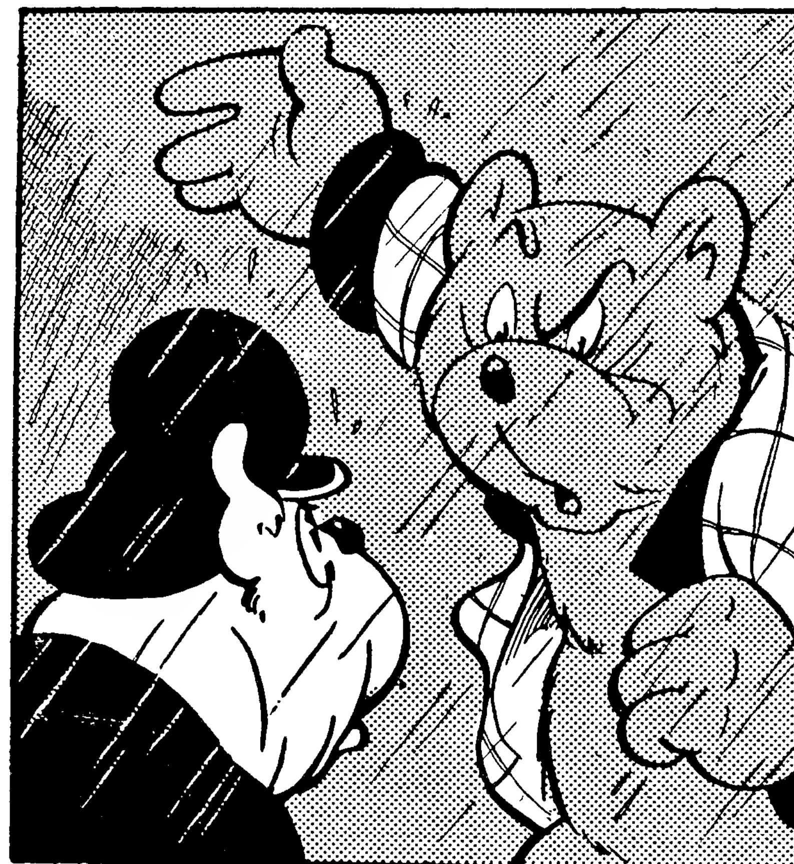
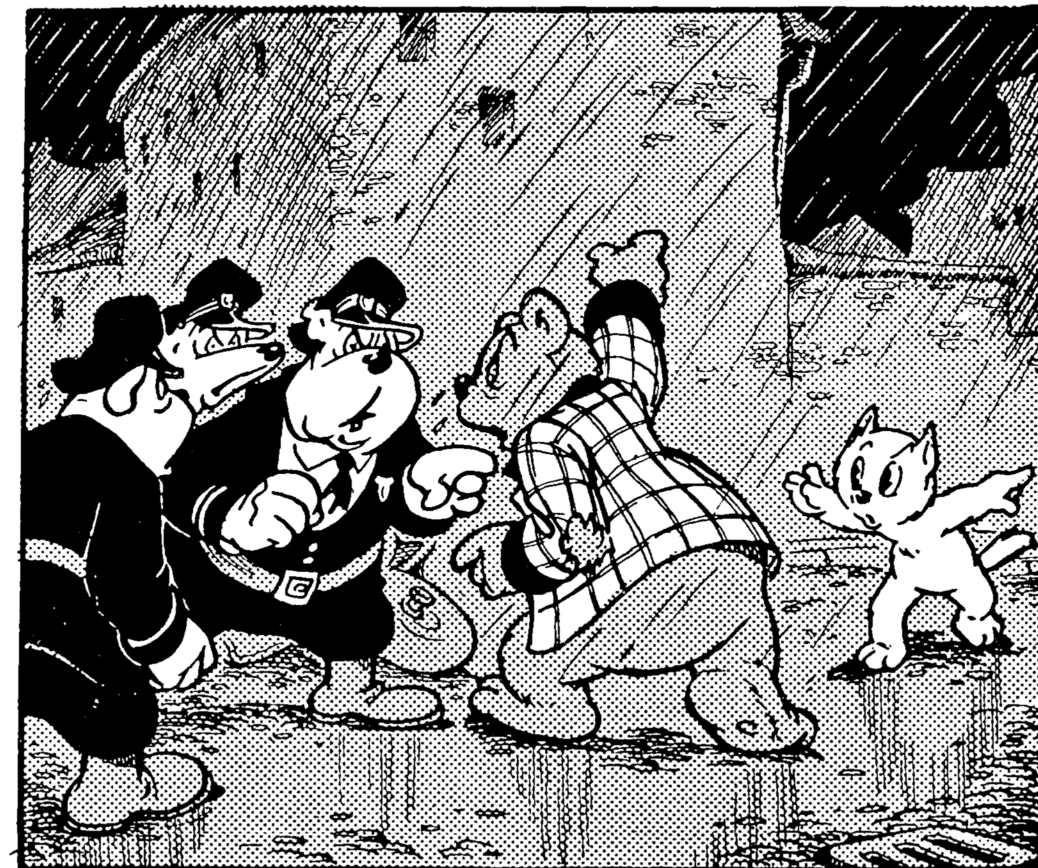

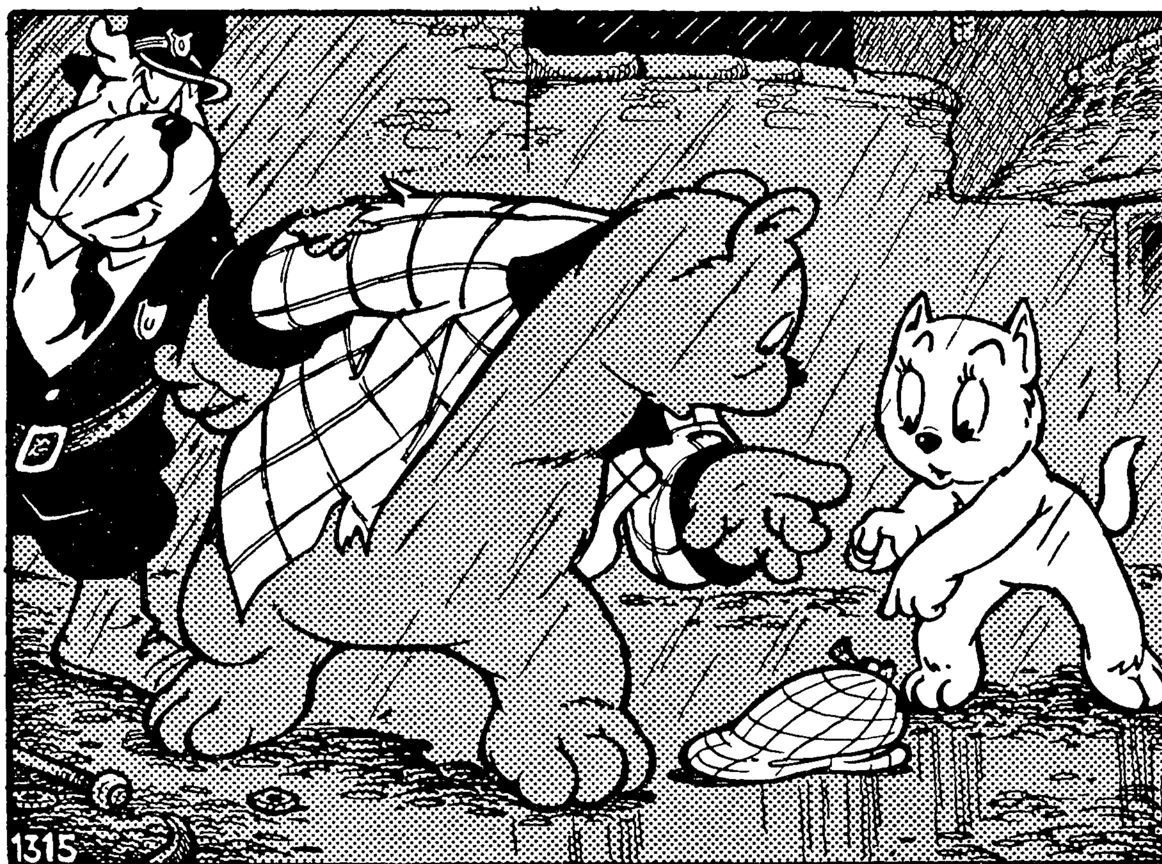
Toen de stofwolken door de stormwind uiteen waren gedreven bleek, dat de botsing zeer hevig geweest was. De beide auto's lagen verfrommeld op een hoop en de oude Schicht was niet meer te herkennen.*) Maar hoe wonderlijk het ook klinken mag, er waren geen persoonlijke ongelukken. Tom Poes kwam het eerste weer tot zichzelf en toen hij er in slaagde om niet alles meer dubbel te zien, bemerkte hij, dat hij half bedolven was door de versufte detective Jim Mufkins. Voorzichtig krabbelde hij naar voren om te gaan kijken wat er allemaal gebeurd was. Maar voordat hij zover was, zag hij plotseling, vlak voor zijn voeten, het voorwerp, dat de oorzaak van deze ramp was geweest. Juist! Het doosje met de Schaafsteen!
Het lag daar kalm en onbeschadigd op de natte keien en Tom Poes gaf een kreet van verbazing.
'Heer Bommel!' riep hij. 'Het is terecht! Ik heb het gevonden!'
'Wah! – Wat?' vroeg heer Ollie. 'Wat heb je ge-gevonden? H-heb je m-mijn hoofd gevonden? Ik b-ben het kwijt, geloof ik!'
'Het doosje!' riep Tom Poes. 'Het doosje met de diamant!'
Dat bericht was genoeg om heer Ollie op de been te brengen. Samen met een warreling van politie- en detective-lichamen daalde heer Bommel van de wrakhoop af en nu schaarden alle slachtoffers van het ongeval zich om Tom Poes heen. 'De diamant lag hier op straat!' legde Tom Poes uit.
'Zoals u ziet heb ik het spoor van het begin af feilloos gevolgd!' zei de speurder Mufkins voldaan.
'Ja, maar waar is nu de dief?' vroeg Tom Poes. 'Waar is Mom?'
'Een ogenblikje!' onderbrak commissaris Bulle Bas. 'Ik weet niet waar jullie het over hebben, maar ik ga jullie namen opschrijven wegens het in gevaar brengen van het verkeer!'

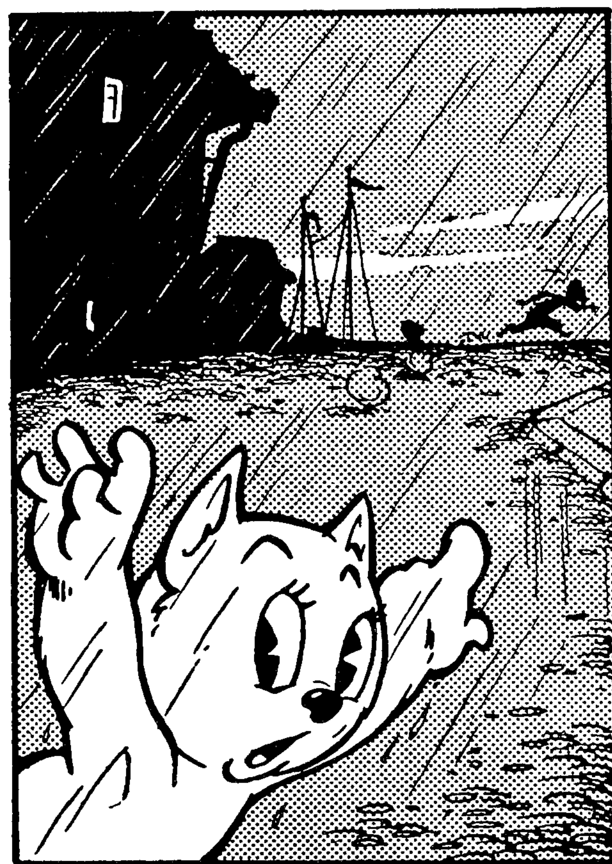
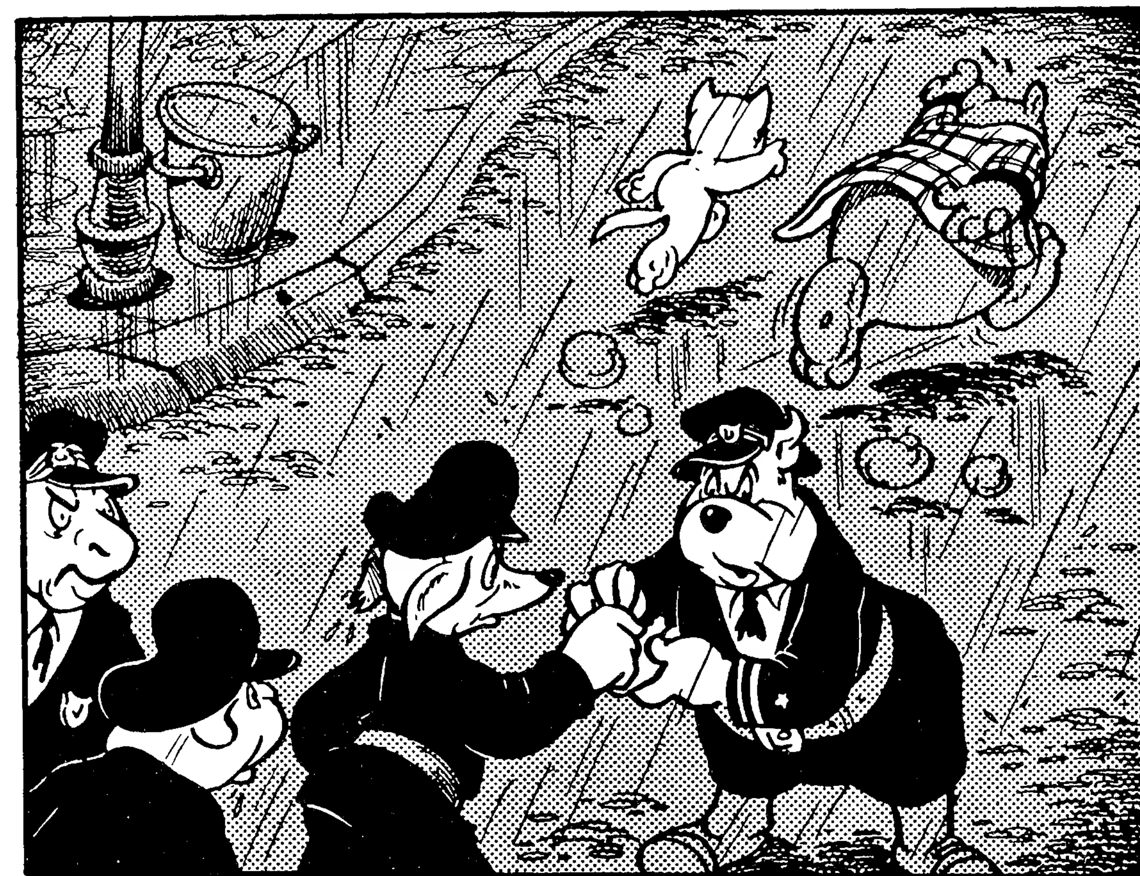
*) Het heeft de autohersteller enige maanden gekost om heer Bommels trouwe voertuig weer samen te stellen en hoewel hij nu weer als van ouds rijdt, klaagt heer Ollie over de aanwezigheid van politie-auto-onderdelen in zijn carburator.

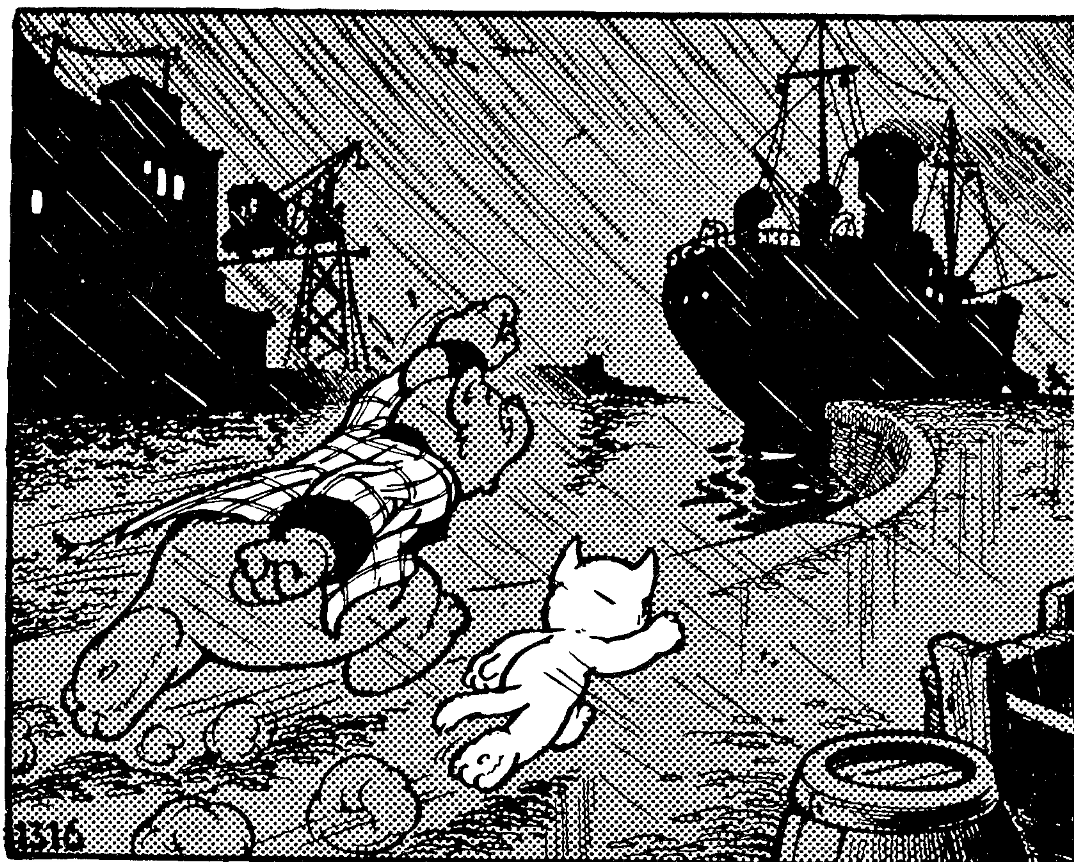

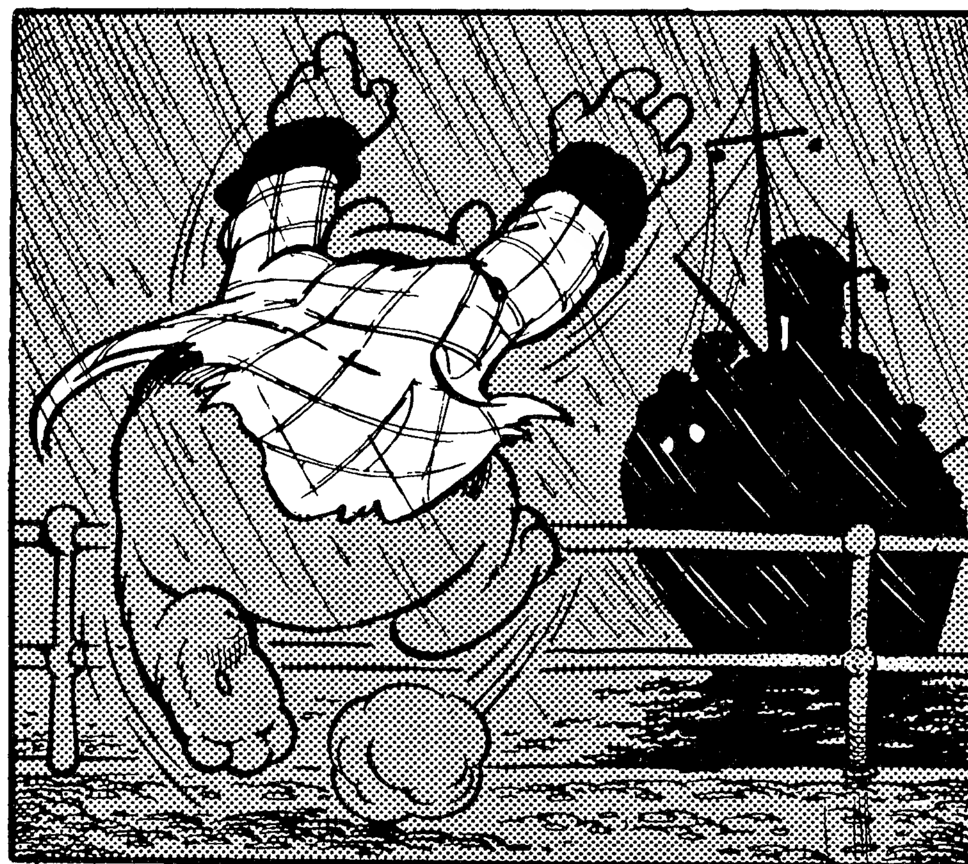
Heer Bommel pakte het doosje met de diamant en gaf het aan de grote speurder Jim Mufkins.
'Hier is de steen!' sprak hij streng. 'Verlies hem geen ogenblik uit het oog! Ik draag u op, de schat te bewaken!'
'In orde!' zei de detective. 'Bij mij is hij veilig! Mijn beroepseer staat op het spel! En als u het mij vraagt, weet ik ook wáár de dief zich bevindt!' Bij deze woorden wierp de scherpe speurder een veelbetekenende blik op de naderende politie-ambtenaren.
'Een ogenblikje!' zei commissaris Bulle Bas. 'Wat betekent dit allemaal, hier? Je naam en adres Bommel! Ik ga je opschrijven!'
'Zo!' zei heer Bommel. 'Het is mooi! In plaats van dieven te vangen, houd je je bezig met het bekeuren van een heer die bij het uitoefenen van zijn beroep een ongelukje maakt! Vang liever de dief!'
'Welke dief?' vroeg de politiechef getroffen.
Heer Bommel vertelde in korte trekken wat er allemaal gebeurd was met de diamant, die hij onder zijn bewaking had genomen.
'Maar een heer staat voor zijn taak!' besloot hij. 'Met grote voortvarendheid heb ik de Schaafsteen weer gevonden. Weliswaar heb ik de dief nog niet, maar de zaak is duidelijk! De misdadiger heeft zich natuurlijk als agent vermomd en bevindt zich op het ogenblik onder uw manschappen! Het kan niet anders! Heer Mufkins zei het zelf!'
'Wat is dat!?' loeide Bulle Bas. 'Je durft beweren, dat één van mijn agenten de dief Mom Bakkesz is? Bah! Dat is belediging van ambtenaren in functie! Nu is het genoeg! Nu ga ik je dubbel opschrijven, Bommel!'
Op dat moment gaf Tom Poes een kreet. 'Die detective is weg!' riep hij. 'Met het doosje, natuurlijk!'
'Daar heb je het nu al!' riep heer Ollie. 'Onder het oog van de politie! In plaats van hun plicht te doen, staan dit soort ambtenaren de namen van heren van stand op te schrijven!'

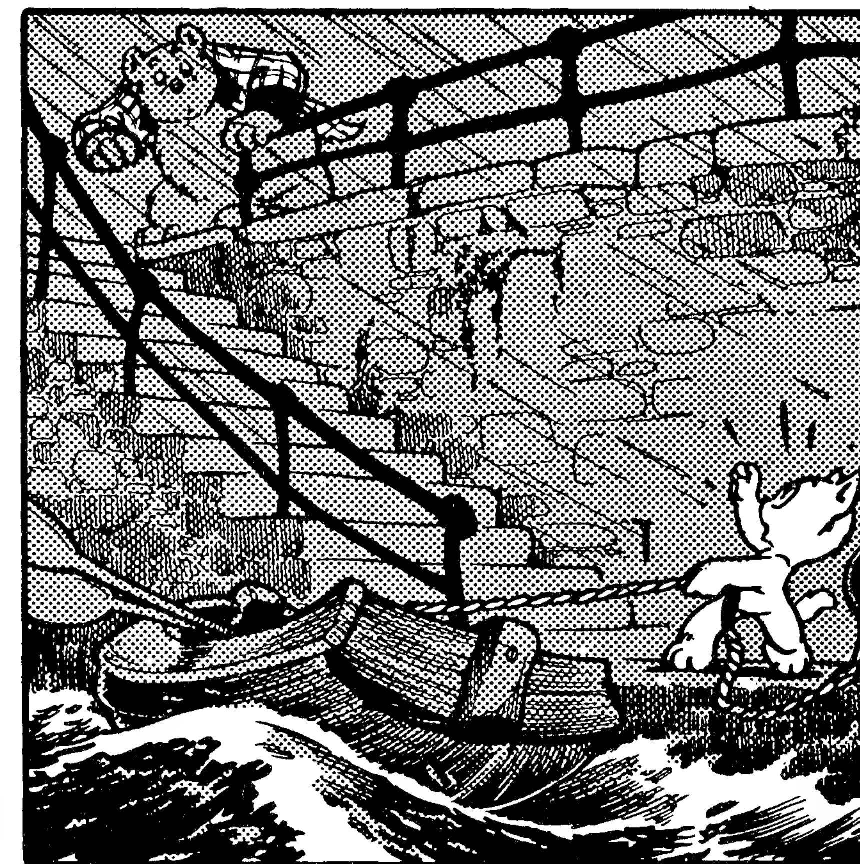

Toen Tom Poes ontdekt had, dat de detective Jim Mufkins verdwenen was met de diamant, ontstond er een algemene opwinding. Commissaris Bulle Bas nam de leiding van het onderzoek op zich, maar omdat hij niet wist, wat te onderzoeken, was deze leiding uiterst vaag. Tenslotte vond Tom Poes het geruite hoofddeksel van de verdwenen speurder en dat gaf natuurlijk een spoor.
'Juist!' sprak de politiechef. 'De privé-detective heeft zijn hoed verloren! Dit is duidelijk!'
'Het lijkt me meer een soort pet toe!' zei brigadier Snuf nadenkend.
'Mogelijk!' zei de commissaris. 'Noteer dat, agent!'
'Onzin!' riep heer Bommel. 'Het gaat niet om die pet, maar om de man die er in zat! Maar ik begrijp wel, wat er gebeurd is! Precies wat ik dacht! Eén van die agenten heeft mijn speurder neergeslagen en...'
'Ik houd niet van die privé-detectiven!' sprak Bulle Bas. 'Knoeiers! Amateurs! Goed voor lorrige beeldromans!'
'Luister!' riep heer Ollie boos. 'Eén van je agenten was de vermomde schurk Mom! Hij heeft heer Mufkins neergeslagen en vlucht nu met de steen!'
'Daar rent iemand!' riep Tom Poes plotseling. 'Daar, op de kade!'
'Houdt de dief!' riep heer Bommel en hij zette onmiddellijk de achtervolging in, gevolgd door Tom Poes.
Commissaris Bulle Bas oogde hen nadenkend na en keerde zich toen met een achterdochtig gelaat tot zijn agenten.
'Hm!' snauwde hij. 'Ik weet niet... het zou kunnen zijn... misschien... hm! Vóórdat we verder gaan zal ik jullie vingerafdrukken nemen! Zeker is zeker!'

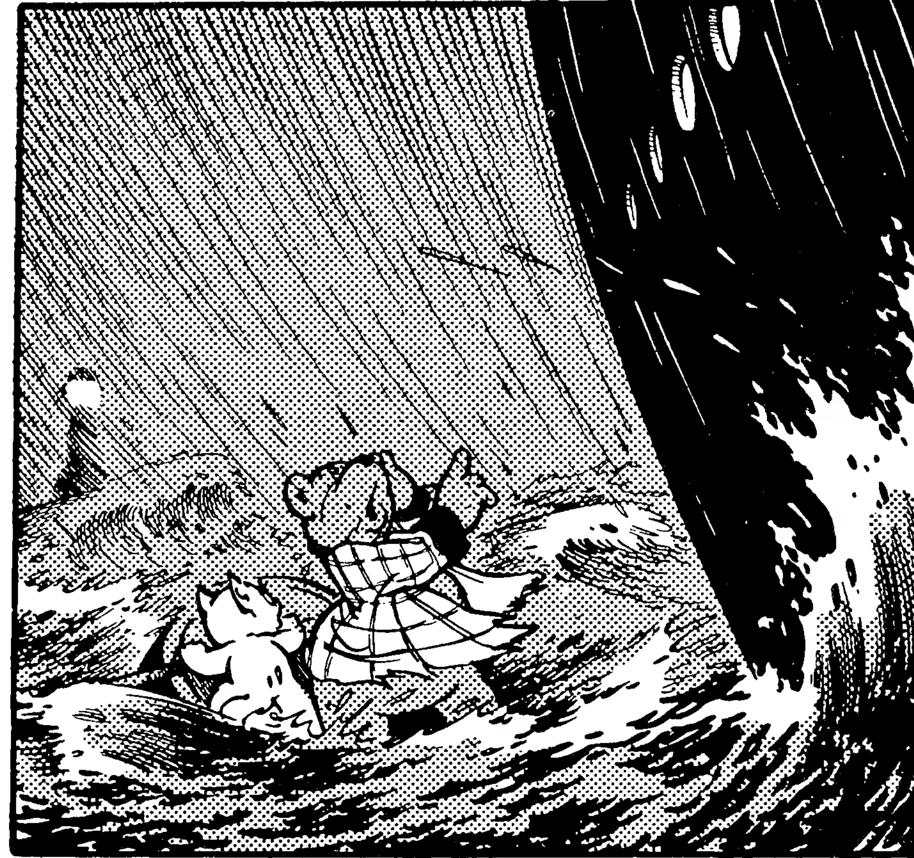
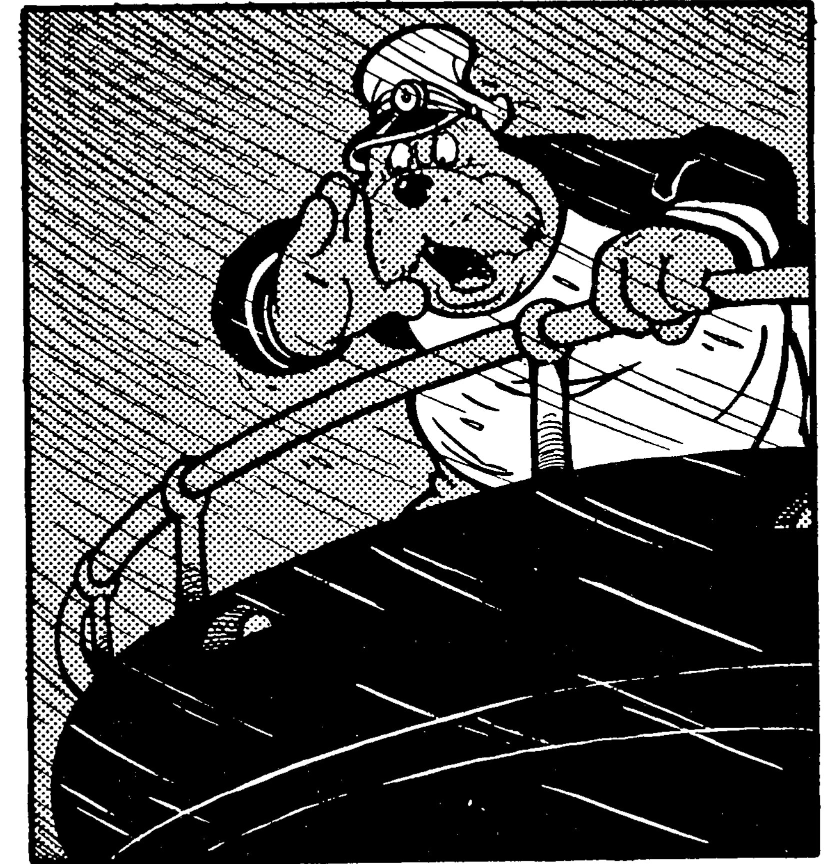

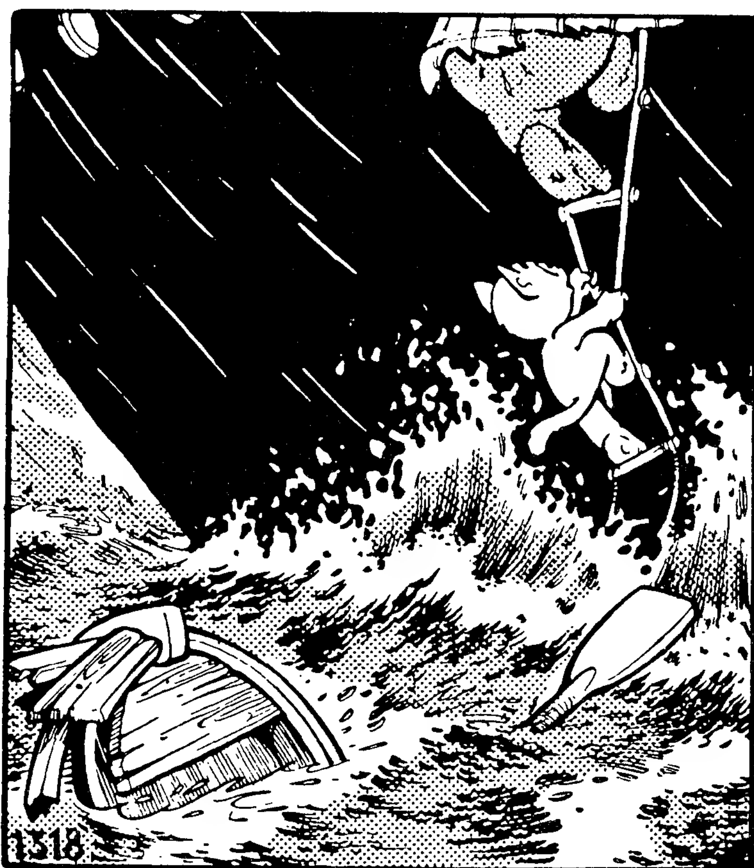

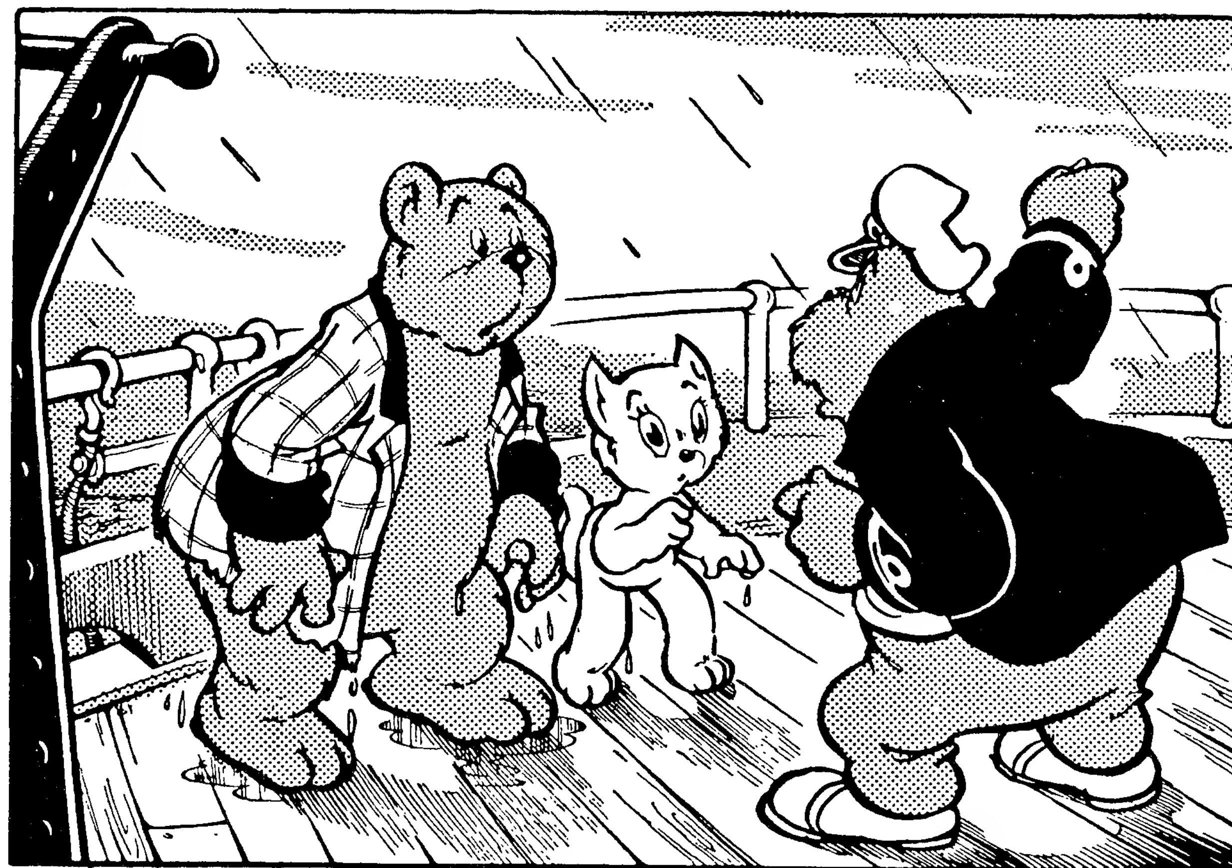
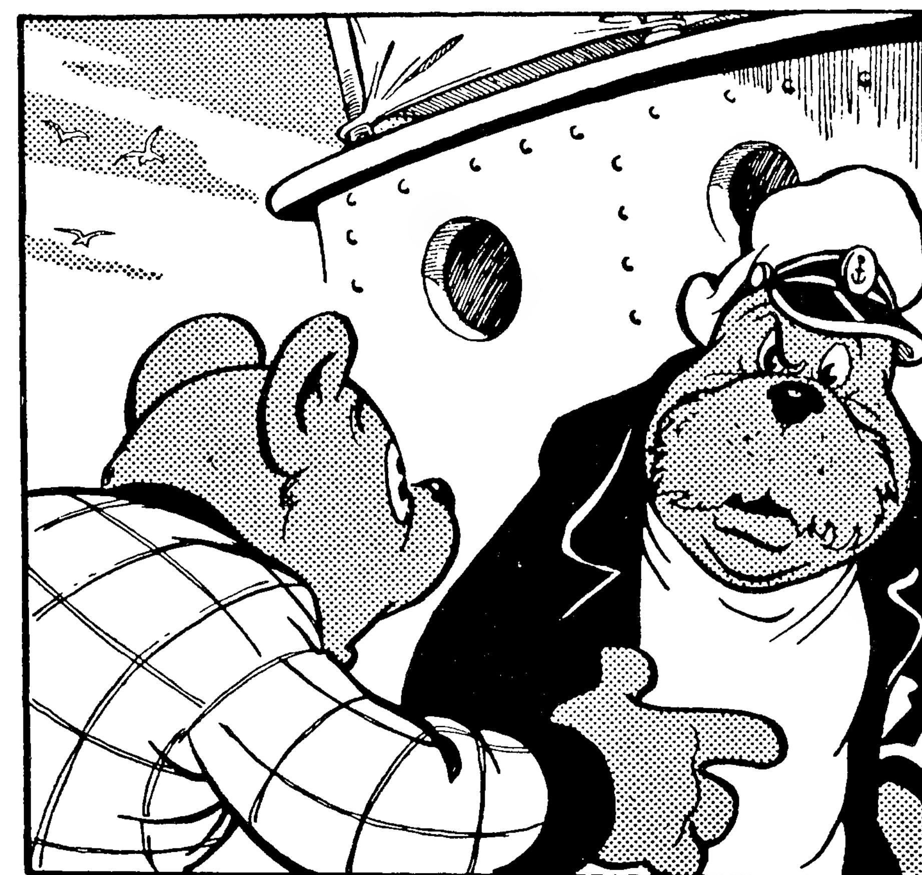
Tom Poes en heer Bommel renden met grote snelheid achter de vluchtende gestalte aan op de kade, terwijl achter hem de commissaris van politie zorglijk doende was om vingerafdrukken van zijn agenten te nemen.
Nu was daar aan die havenkade juist een schip aan het vertrekken. De plank was ingenomen, de kabels waren losgegooid en de stoomfluit loeide zwaar en somber door de regen. En juist op het moment dat het vaartuig loskwam van de wal, sprong de donkere schim van de vluchteling over de reling heen en verdween in de donkere schaduwen van het schip.
'Houdt de dief!' riep heer Bommel, naar het einde van de kade hollend. 'De dief van mijn diamant! De Schaafsteen! Stop! Rem dan toch! Er is een dief aan boord!'
Maar het schip voer traag en kalm voort naar het midden van de haven. Een enkele zeerob, die op de achterplecht bezigheden had, wuifde vriendelijk terug naar heer Ollie's zwaaiende gestalte, doch zijn woorden gingen in de stormwind verloren.
'Wat nu?' jammerde heer Ollie. 'Daar gaat hij! Is er dan niemand, die mij helpt? Is er dan niemand die iets doet? Moet ik dan alles zelf doen?'
'Heer Ollie!' riep Tom Poes ergens uit de diepte, en heer Bommel keek radeloos om zich heen. 'Ook dàt nog!' riep hij wild. 'Nu is Tom Poes in het water gevallen! Ik kan hem geen moment uit het oog verliezen of er gebeurt een ongeluk!'
En hij rende naar de kant en boog zich voorover. Maar toen ontdekte hij, dat Tom Poes niet in het water lag. Zijn jonge vriend stond beneden bij een trap naar het water en aan de voet daarvan lag een oud, wrak roeibootje.
'Heer Ollie!' riep Tom Poes. 'Kom naar beneden! We gaan roeien! Kom vlug!'

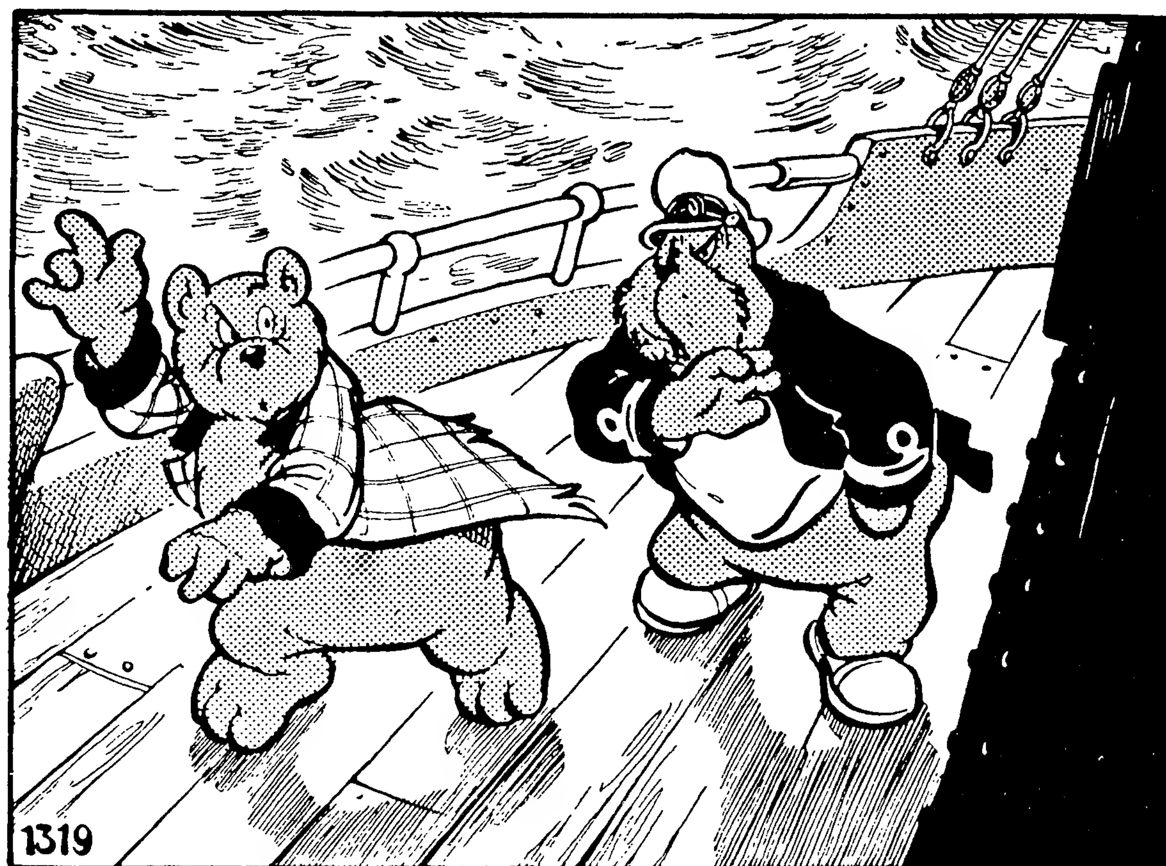

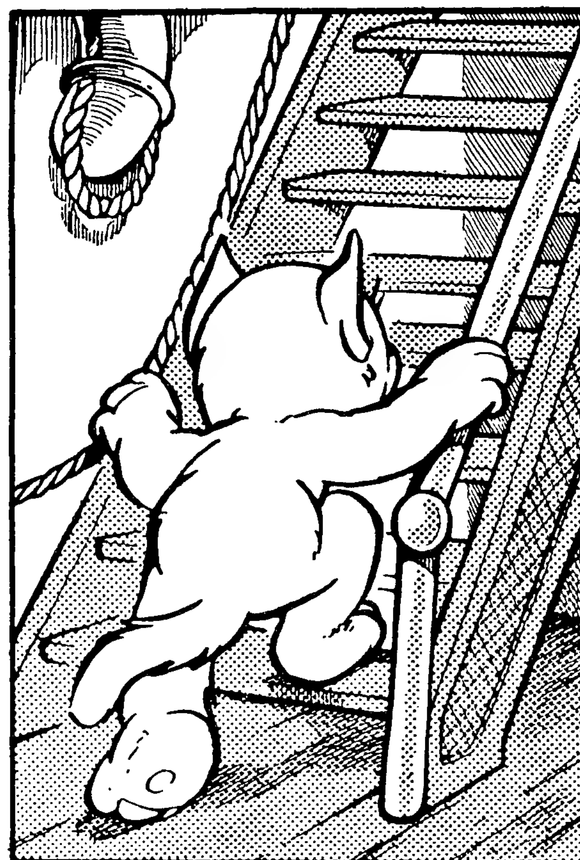
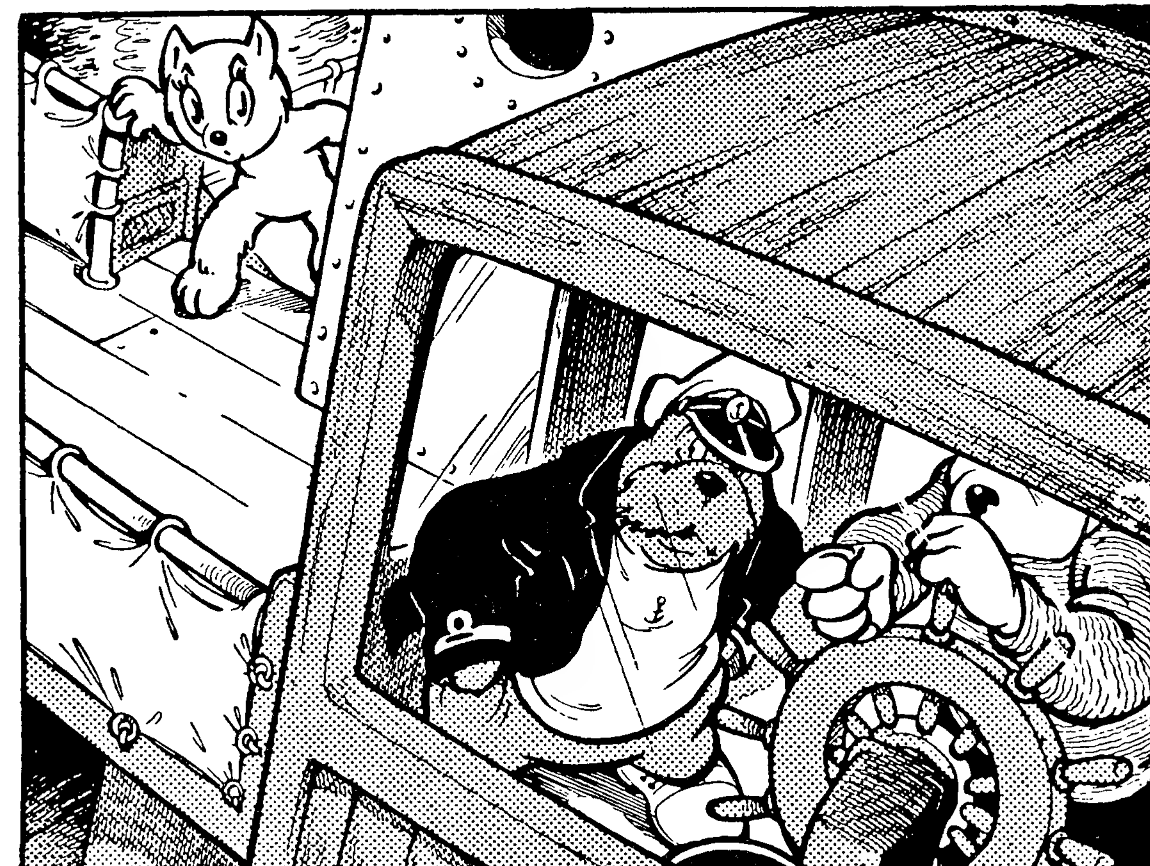
Heer Bommel sprong naast Tom Poes in het oude roeibootje en nu begon er een wilde jacht.
'Roeien!' riep heer Ollie, zijn riemen in het opgejaagde havenwater dompelend. 'Vooruit, jonge vriend; de strijd tegen de elementen is begonnen! We moeten dat schip daar inhalen! Mijn diamant is daar aan boord! Mijn eer als heer en als Schaafsteenbewaarder staat op het spel! Voort! Prrrssst... pssst!!'
Een schuimkopje spatte over de rand en maakte heer Bommels laatste woorden onverstaanbaar. Het was trouwens niet het enige water, dat er naar binnen kwam. De bodem van het wankele vaartuigje was ook een weinig lek, zodat de voeten van de beide roeiers al gauw tot de enkels in het nat staken. Maar er werd geroeid, dat moet gezegd! Bovendien waren wind en tij dienende en had het schip, dat ze achtervolgden, nog maar weinig vaart. Ze naderden dan ook snel.
Tenslotte liet heer Ollie zijn spanen zakken en hees zich met levensgevaar op de voorplecht.
'Schip, ahoy!' schreeuwde hij. 'Stop! Ho! Héla! Hola! Hé daar!'
Nadat dit geroep enkele ogenblikken door de ochtendschemering had geklonken, verscheen er een geluid over de reling van het vertrekkende vaartuig.
'Welke overgehaalde landrot is daar 'hé daar' aan het roepen?' loeide het gelaat boos. 'Denk je soms, dat dit een autobus is, meneer? Ga naar je pappot en laat een eerlijk schip met vrede!'
'Wal Rus!' riep heer Ollie. 'Kapitein Wal Rus! Neem ons aan boord! Deze sloep is aan het zinken! Kent u me niet meer? Ik ben het! Olivier B. Bommel!'
'Dacht ik het niet?' gromde het hoofd. 'Natuurlijk die Bobbels weer! Wacht even, meneer, dan gooi ik een touw uit!'

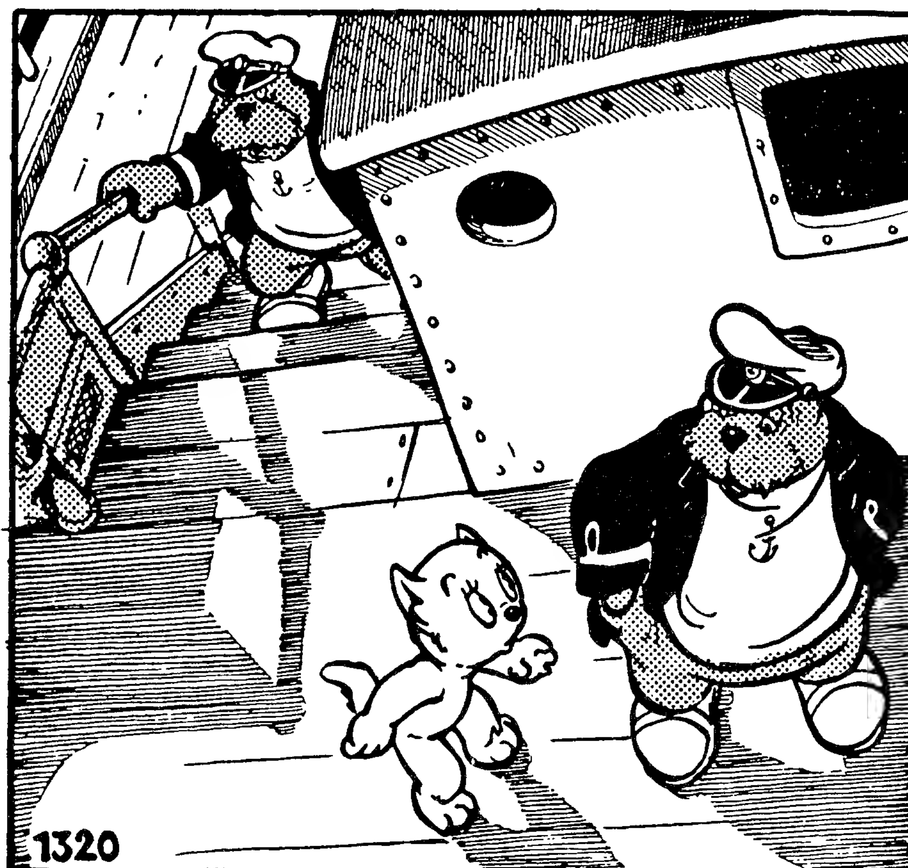

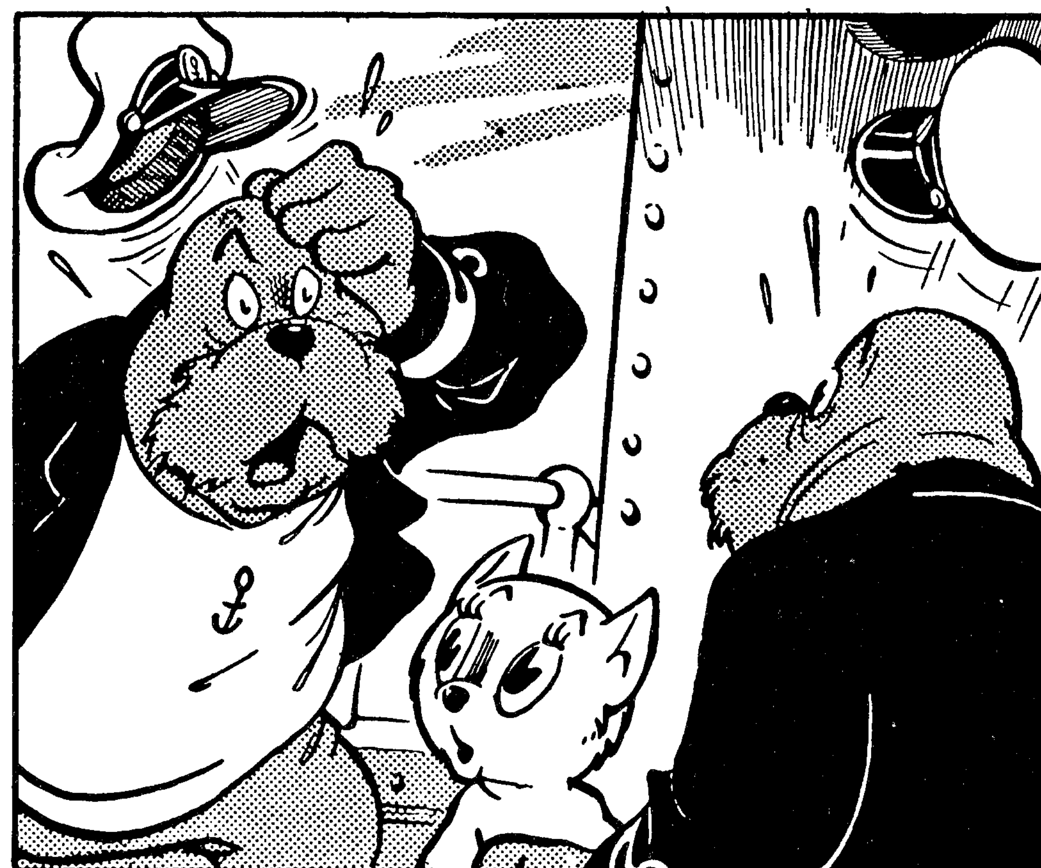
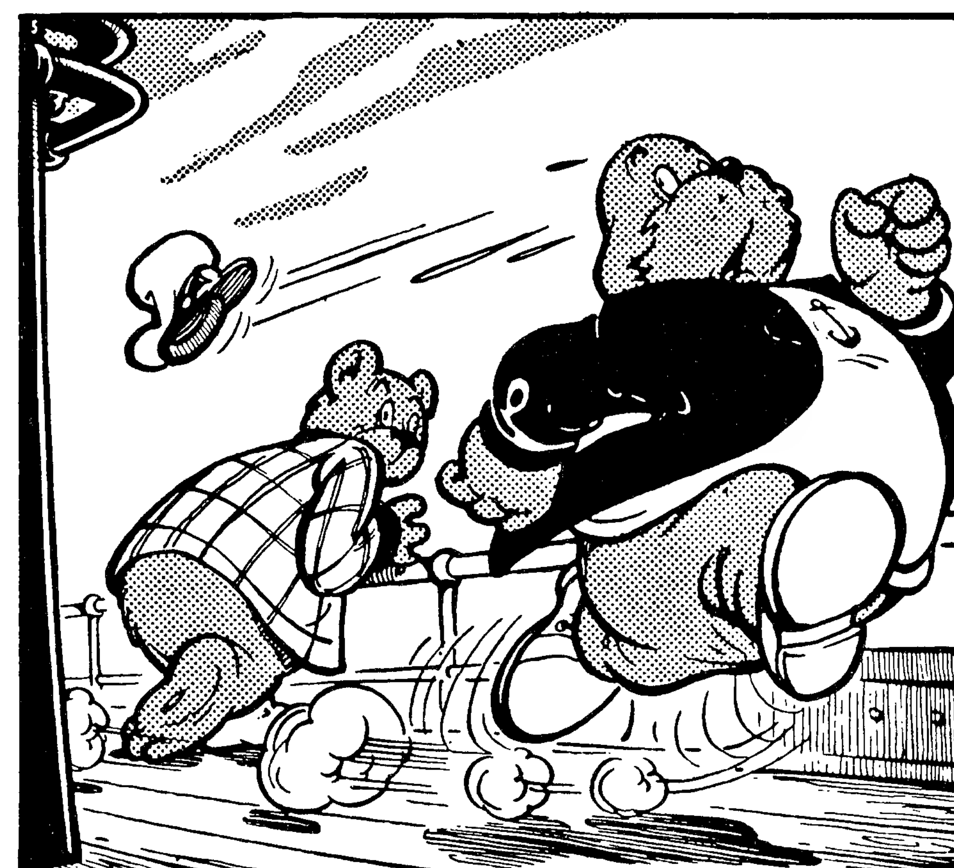
Het hoofd van Kapitein Wal Rus verdween en even later daalde er een touwladder naar beneden. Heer Bommel klampte zich er aan vast en begon te klimmen, gevolgd door Tom Poes. Achter hen zonk het volgelopen sloepje blubbend in de diepte, maar daar keek niemand meer naar om. Heer Ollie stapte over de railing en stond toen nat en rillerig tegenover de oude zeerob.
'Zo!' zei deze. 'En wat moet dat nu? Wat is je idee, Blobbers? Voor de grap een beetje in de haven roeien, hé? En dan merken, dat dit geen weer is voor overgehaalde landrotten, hè? En dan het eerste het beste eerlijke schip aanhouden omdat je in de purée zit, huh?'
'U vergist u!' zei heer Ollie fier. 'We waren niet voor de grap aan het roeien! We achtervolgen een dief! En ik ben geen overgehaalde landrot! En mijn naam is niet Blobbers! Ik ben Olivier B. Bommel, onthoud dat! En ik zit nooit in purée, dat moest u weten! En tenslotte is dit geen eerlijk schip!'
'Wat is dat?!' sprak Wal Rus en zijn stem deed heer Bommels jas wapperen. 'Dit is geen eerlijk schip? Zei je dat, Bobbel?'
'Ja... eh... dat is te zeggen...' zei heer Ollie haastig, 'ik bedoel, er is een dief aan boord, bedoel ik! Hij sprong er op, toen u vertrok, als u begrijpt, wat ik bedoel! Een gevaarlijke dief. Een vermommer! Hij heeft mijn diamant gestolen!'
De paarse gelaatskleur van de gezagvoerder werd langzaam weer normaal en hij begon zijn mouwen, die hij opgestroopt had, weer naar beneden te rollen.
'Een dief aan boord, huh?' gromde hij, 'een overgehaalde verstekeling, hè? En wat bedoel je met vermommer?'
Tom Poes deed een stapje voorwaarts en deed het hele verhaal van de Schaafsteen en de dief Mom voor de zoveelste keer, terwijl heer Ollie met een misnoegd gezicht zijn gelaat aan zijn mouw droogde...

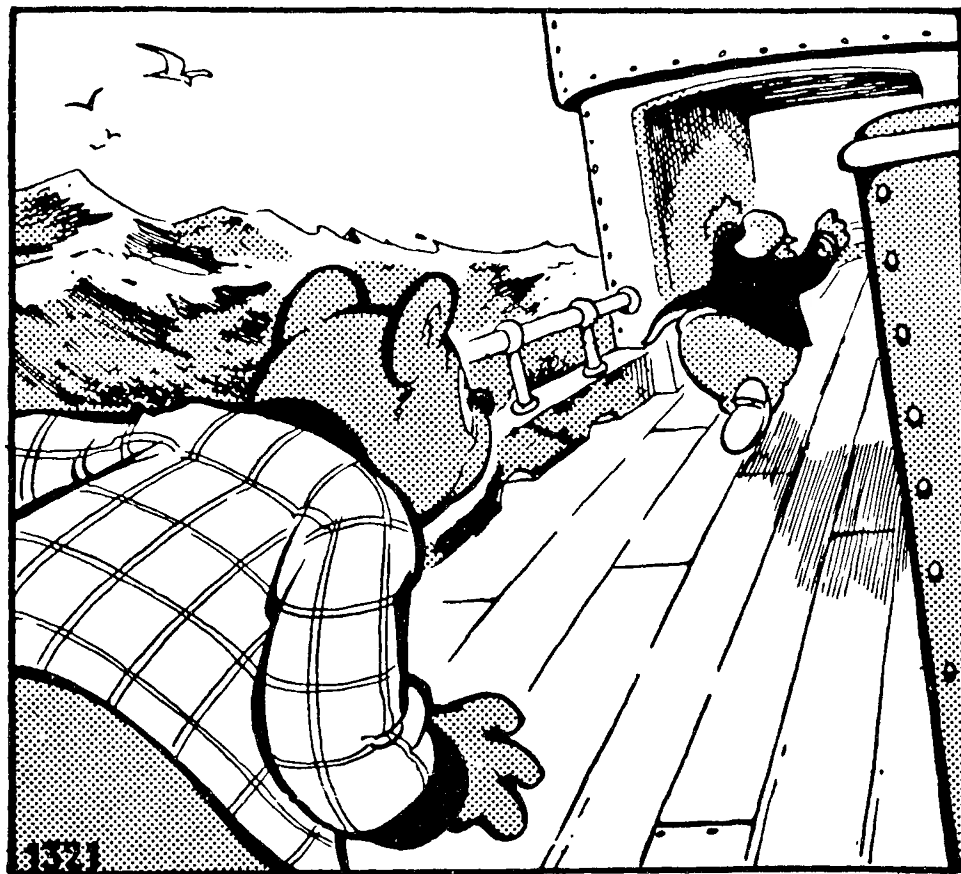

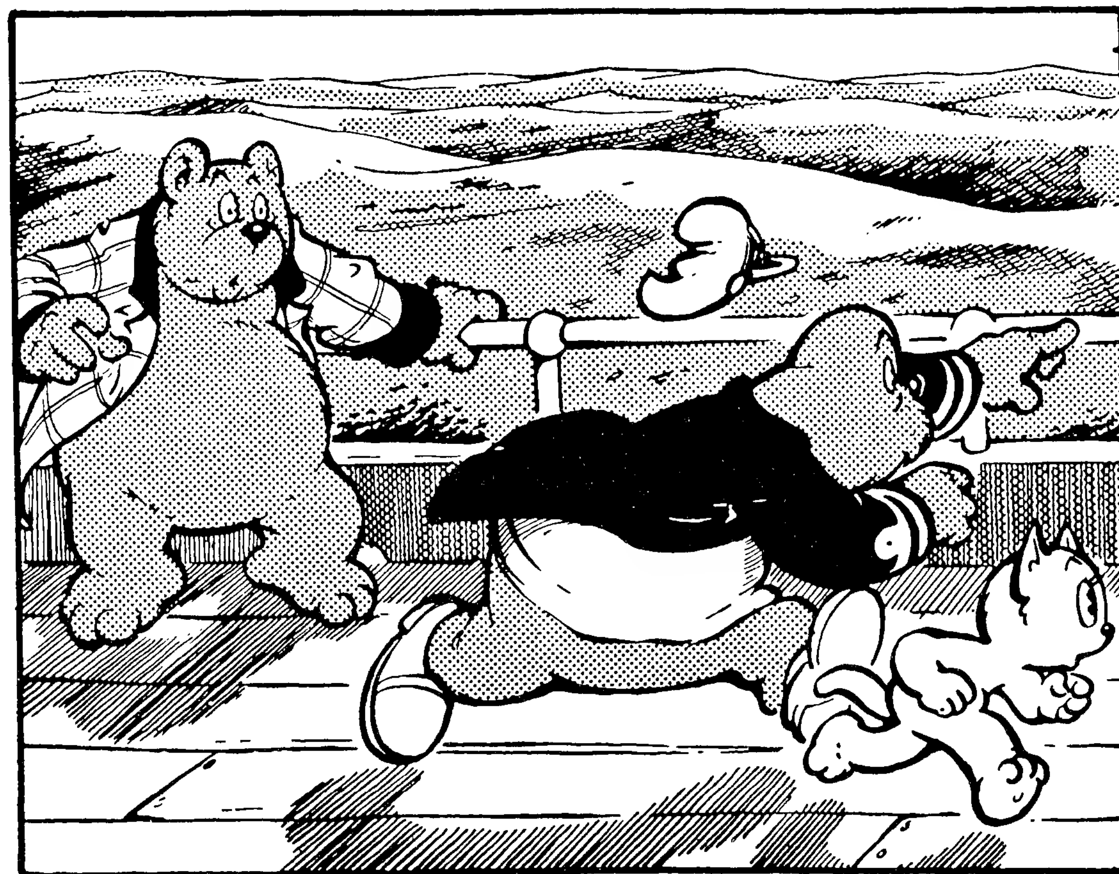
Kapitein Wal Rus luisterde aandachtig naar de geschiedenis van de schaafsteen en de grote dief Mom en schudde toen zijn hoofd.
'Kom mee!' zei hij kort. 'Je staat te rillen als een overgehaalde bromtol, Brobbel! Wat je nodig hebt is een oorlam! En dat verhaal van die dief zal wel waar zijn, maar van al dat gevermom geloof ik niks! Nee, meneer! Mogelijk dat de een of andere landhaai er in trapt als iemand wat uitgeplozen werk voor zijn gezicht plakt en doet alsof het een baard is. Maar een eerlijk zeeman niet! Vertel mij wat een echte snor is! Oho!'
'Maar ik heb het toch zelf gezien!?' riep heer Ollie verontwaardigd.
'Goed!' zei Wal Rus. 'Best! We zullen het straks uitzoeken! Als hier een dief aan boord is, zal ik hem vinden – en dan krijg je je oorknopjes ook terug!'
'Diamant!' kreet heer Bommel. 'Een Schaafsteen, dàt is het!'
'Mooi!' hernam de zeerob, 'dat is hetzelfde! We zullen die Mom Bakkert krijgen, maar kom nu mee een drupje drinken!'
Tom Poes ging niet mee naar binnen. Hij wilde weten waar de dief was en had rust noch duur. Daarom verliet hij Wal Rus en heer Bommel bij de deur van de kajuit en klom de brug op, waar de roerganger kleumerig de bevelen van een norse zeeman opvolgde.
'Bakboord je roer!' riep de zeeman. 'En wat doe jij hier op de brug, overgehaalde landrot? Kan je niet kloppen? Vooruit, van de brug af!'
Tom Poes bleef met open mond staan en zijn ogen puilden uit van verbazing. Want de zeeman, die de bevelen gaf, was niemand anders dan Wal Rus!

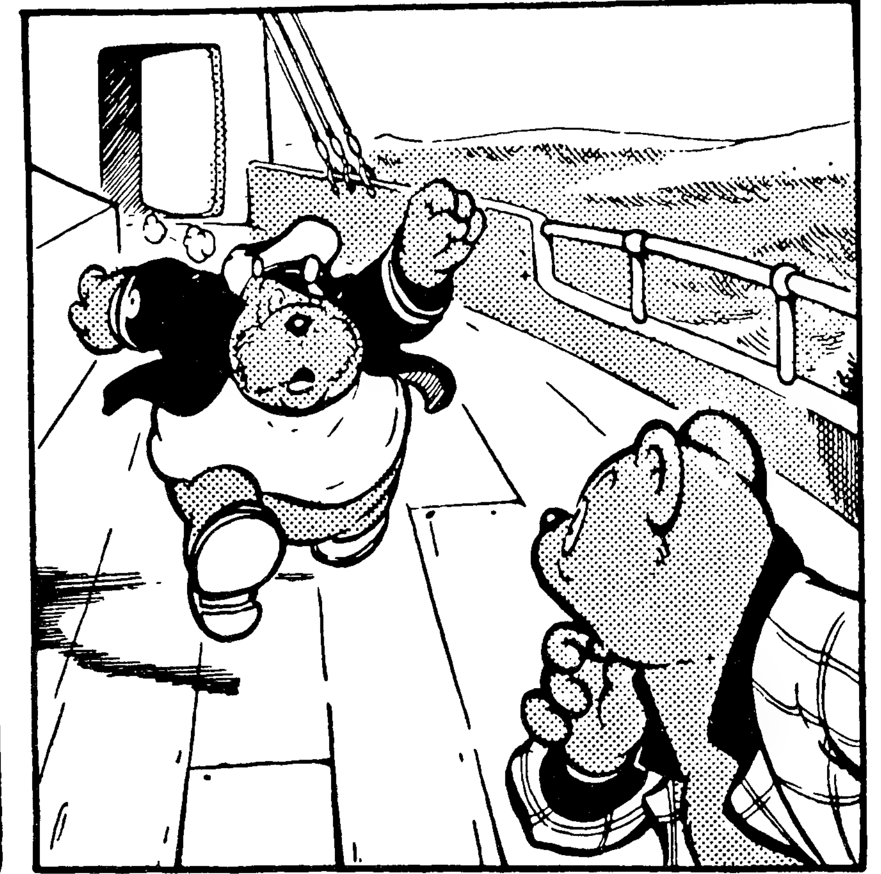

Tom Poes stond met open mond naar de kapitein te kijken en geloofde zijn ogen niet.
'Dat kàn niet!' dacht hij. 'Ik heb Wal Rus daarnet beneden de kajuit binnen zien gaan en nu staat hij hier!'
'Wat sta je daar te koekeloeren, meneer?!' riep de oude zeerob opgewonden. 'Vooruit! Van de brug af!'
Op dat moment werden bonkende voetstappen op de brugtrap hoorbaar en het hoofd van Wal Rus werd boven het dek zichtbaar.
'Wat is dat voor overgehaald geschreeuw op de brug?' vroeg deze. 'Geen passagiers op de brug! Vooruit! Er af, jullie tweeën!'
'En wat kom jij hier doen?' riep de eerste zeeman boos. Denk je soms, dat de brug een verzamelplaats van landhaaien is, huh?'
Tom Poes staarde stomverbaasd van de ene zeeman naar de andere en de roerganger vergat zijn kompas en wreef zich de ogen uit.
De laatst bovengekomen gezagvoerder intussen kreeg in de gaten, dat er iets vreemds was. Hij betastte zijn forse knevel en er kwam een nadenkende uitdrukking in zijn ogen. Peinzend begon hij zijn mouwen op te rollen.
'Eén ding is zeker!' zei hij. 'Eén van ons tweeën is hier te veel, meneer! Dat misselijke stuk snor op je hoofd bevalt me niet en je hele uiterlijk staat me niet aan! Je lijkt op een vent die ik ken, maar die ik niet mag! Ik heb zo het idee, dat jij die Bakkert bent, die dief! En daarom zal ik je eens een opfrisser geven!'
Heer Bommel, die beneden aan dek bekommerd over de golven stond te staren, omdat zijn maag wat vreemd deed, werd plotseling opgeschrikt door een rauwe kreet boven zijn hoofd, onmiddellijk gevolgd door het geluid van een lichaam, dat van de trappen stortte. En toen hij omkeek, zag hij tot zijn verbazing kapitein Wal Rus met grote snelheid langs zich heen rennen.
'Er moet iets aan de hand zijn!' dacht heer Ollie ongerust...

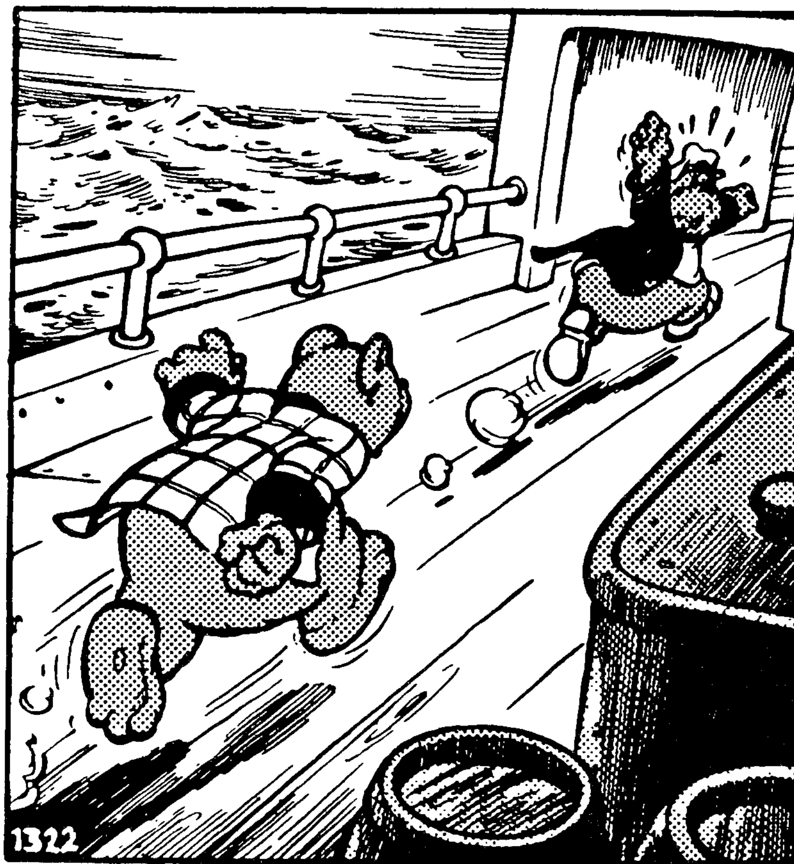

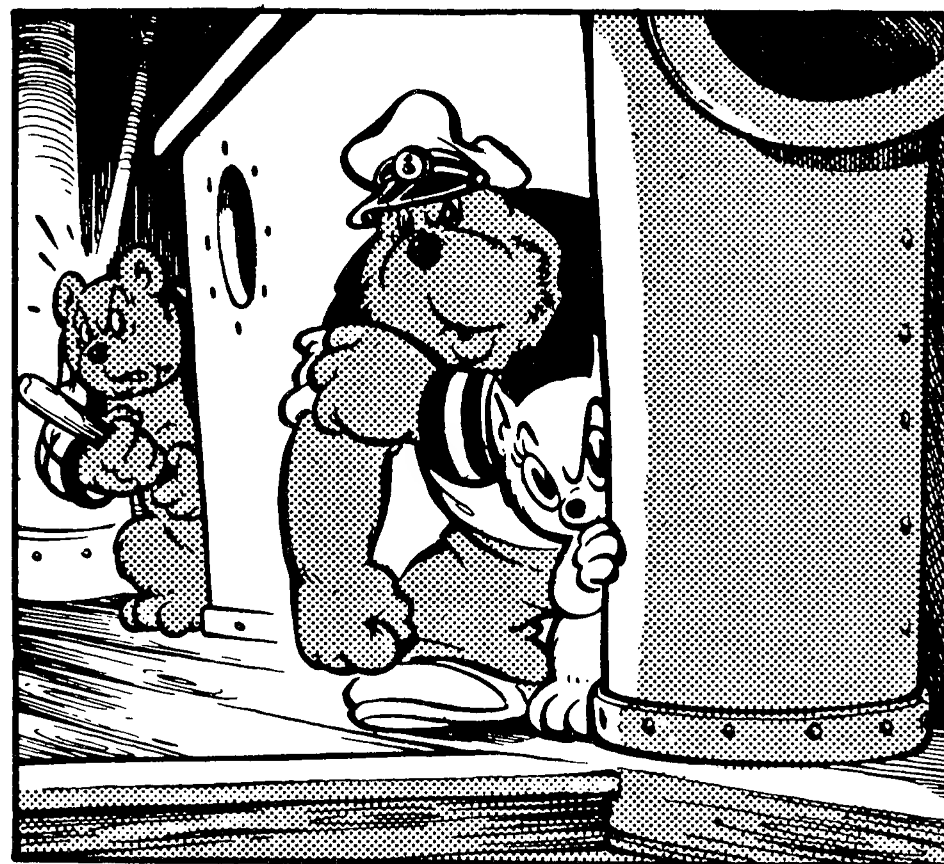
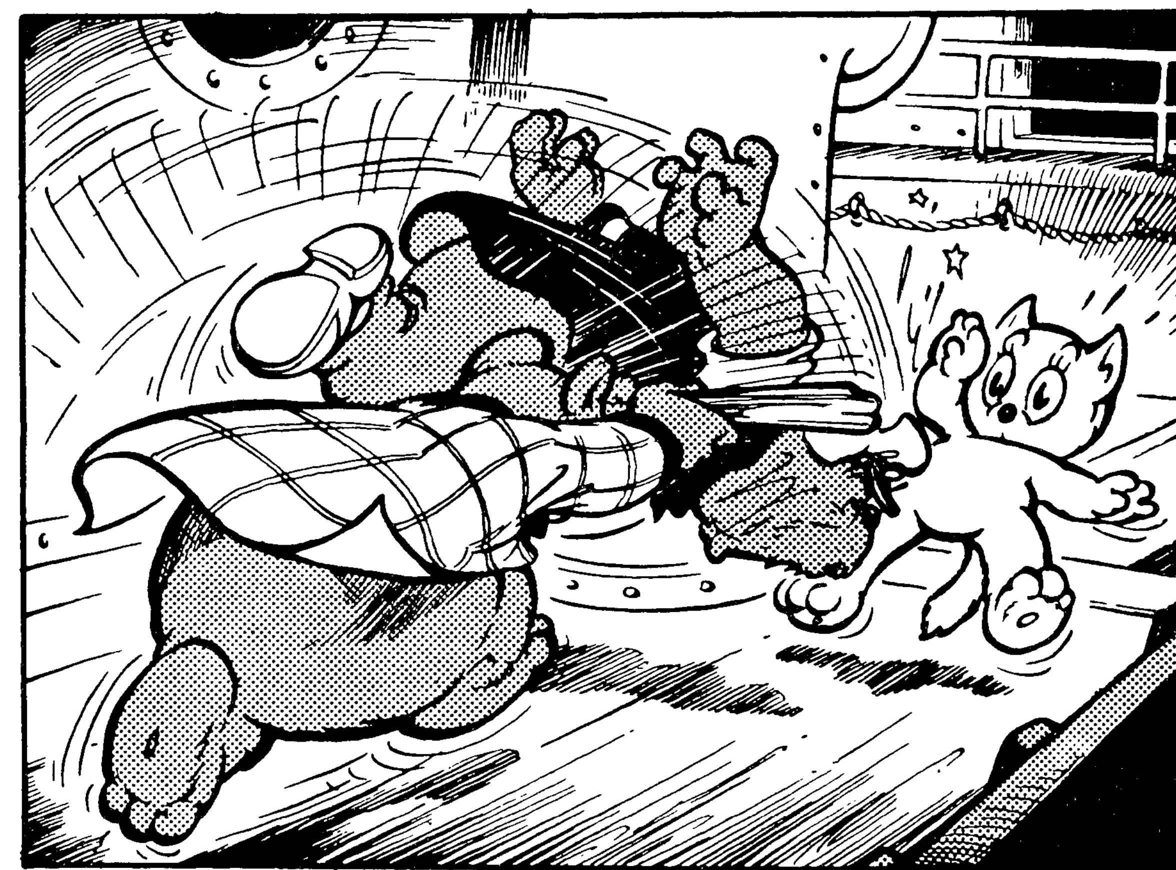

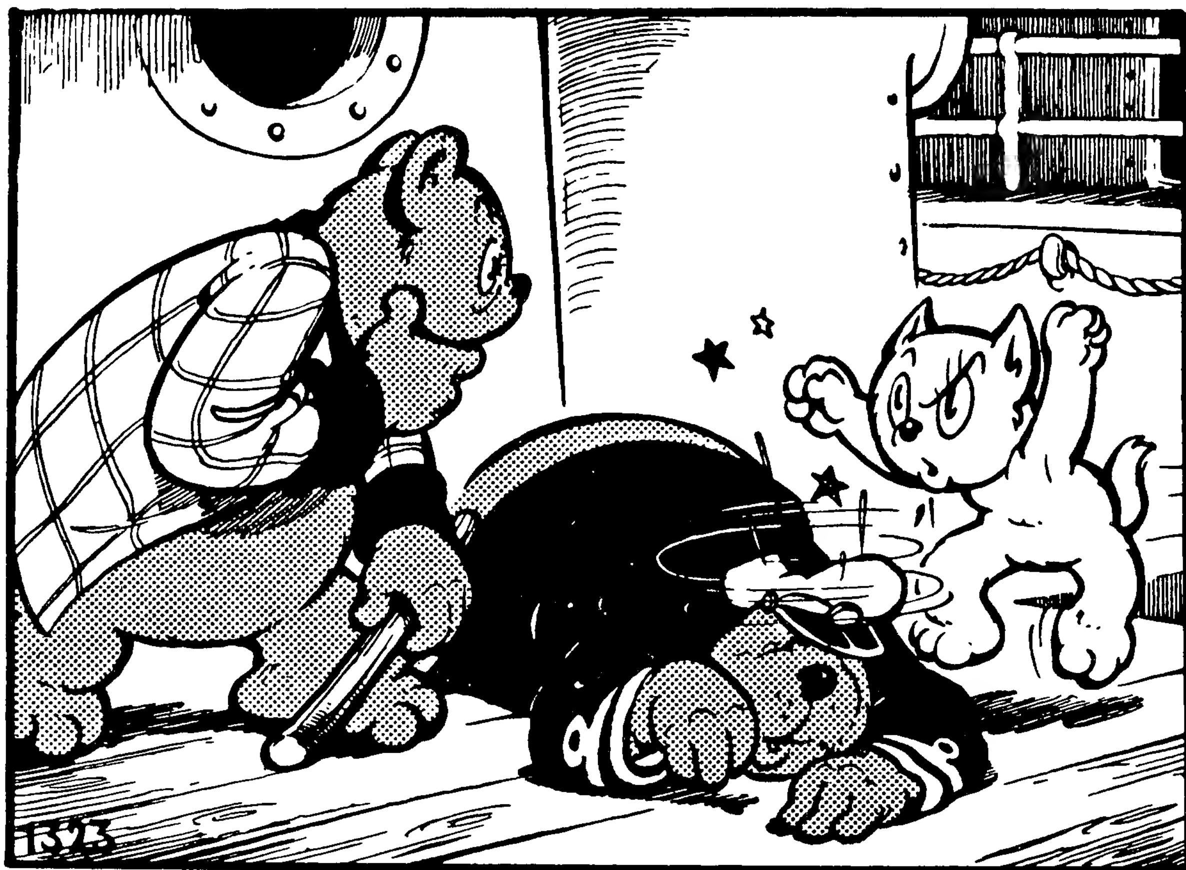
Heer Bommel oogde zorgelijk de rennende gedaante van Kapitein Wal Rus na en vergat door de opwinding zijn maagbezwaren.
'Er moet iets aan de hand zijn!' mompelde hij. 'Wanneer een gezagvoerder zó hard loopt is er iets ergs! Misschien wel een lek of een stranding of zo! Ook dat nog – en ik heb niet eens een zwemgordel bij me... Wat zal ik doen? Hij holde naar de voorkant, dus misschien dat daar...'
'Opzij, Blommers!' bulderde een stem achter hem en toen hij zich geschrokken naar de brugtrap draaide ontdekte hij daar de figuur van kapitein Wal Rus, die met grote snelheid naar beneden kwam gesprongen.
'Welke kant is die Bakker opgegaan?' schreeuwde de oude zeerob dreigend. Heer Bommel wees haastig naar de voorplecht.
'D-die kant!' stamelde hij. 'Maar het was geen bakker, heer Rus! Het was meer een soort gezagvoerder, als u begrijpt, wat ik bedoel!'

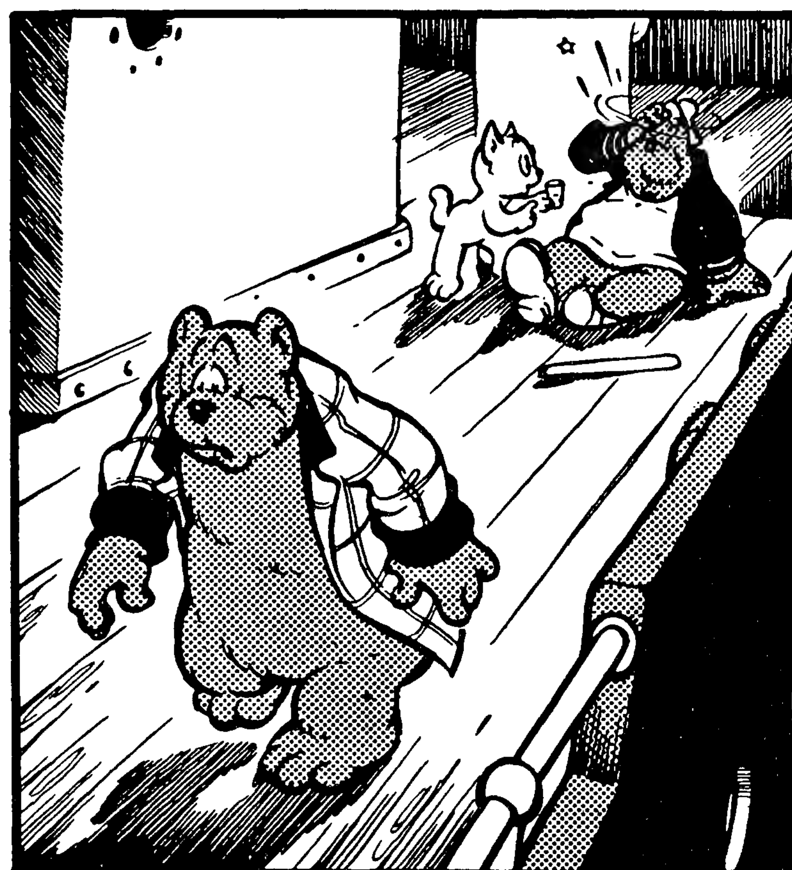
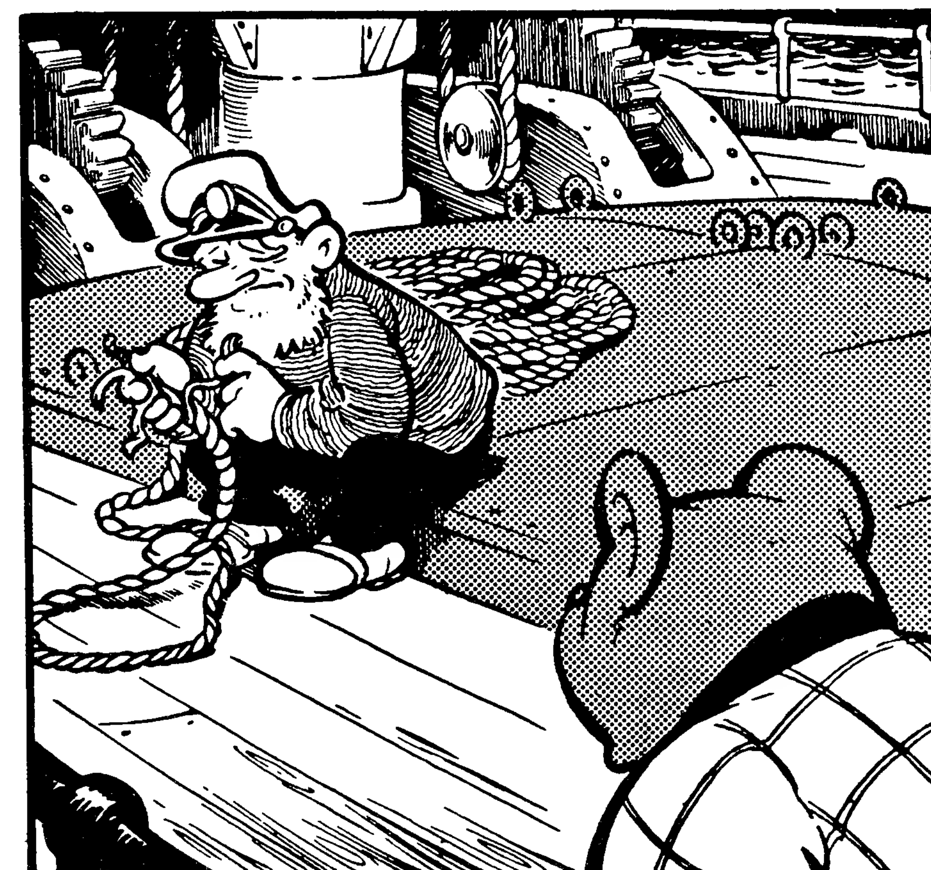
Wal Rus luisterde niet naar hem. Met dreunende stappen bonkte hij in de aangegeven richting over het dek, gevolgd door Tom Poes, die ook snel van de brug was geklommen.
'Tom Poes!' riep heer Ollie, 'Tom Poes! Wat gebeurt er toch? Ik wens te weten, wat er gebeurt!'
Zijn klagend geroep ging verloren in de wind; Wal Rus en Tom Poes verdwenen uit het gezicht in het gangpad en achter hem naderden de rennende voetstappen van een gejaagd zeeman.
'Die zal ik tegenhouden!' dacht heer Bommel. 'Iedereen rent maar naar het voordek en Wal Rus zelfs twee keer achter elkaar! Ik wil weten wat er is!'
Hij wendde zich om en stak een hand op – maar met een gesmoorde gil deinsde hij achteruit. De naderende zeeman was niemand anders dan Wal Rus!

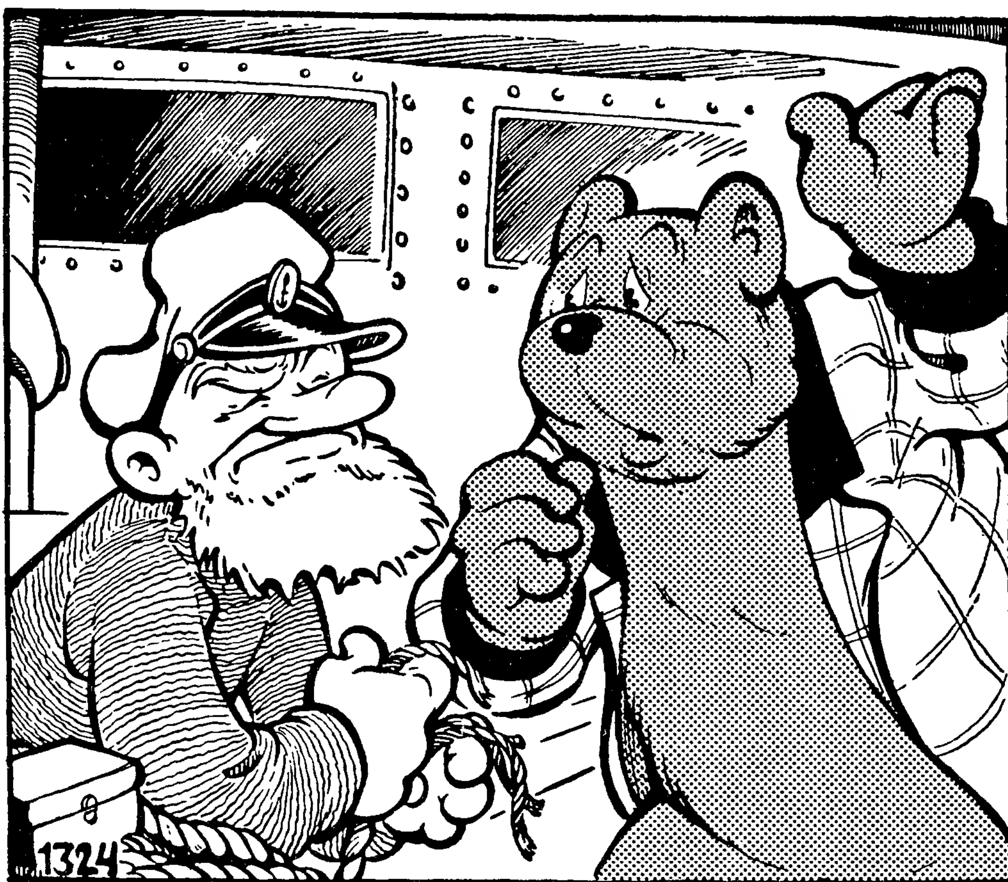

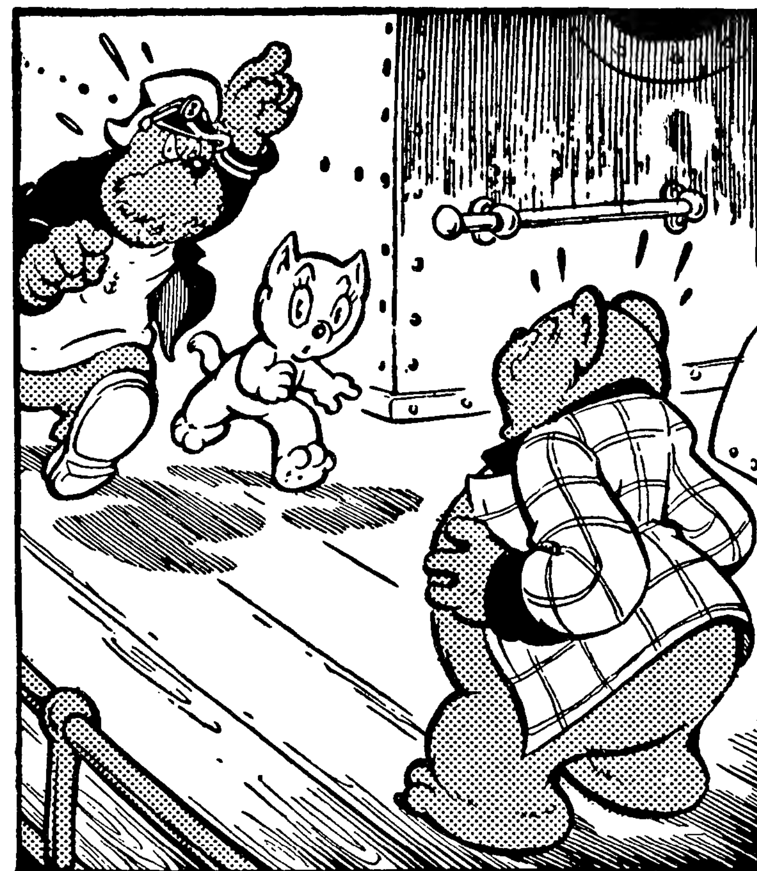
Heer Bommel staarde met open mond naar de wegrennende gestalte van Wal Rus, die hem nu voor de derde maal gepasseerd was, en er kwam een sombere uitdrukking in zijn ogen.
'Dit is niet gewoon!' mompelde hij nadenkend. 'Hier zit iets achter, dat is zeker! Maar nu heb ik er genoeg van!' En, kort besloten als hij is, begon hij achter de gezagvoerder aan te draven. Deze, die het hoorde, keerde zich al rennend om en wees voor zich uit.
'Lopen!' schreeuwde hij. 'De dief van je diamant loopt daar voor ons uit! Hij heeft zich vermomd!'
Toen werd heer Bommel alles duidelijk.
'Hij heeft zich vermomd, dat is het,' dacht hij. 'Ik dacht direct al, dat iemand niet achter zichzelf aan kan lopen en daar heb je het!' En grimmig greep hij een stuk hout van het dek en snelde langs Wal Rus heen naar voren.
'Laat dit maar aan mij over!' siste hij de ander toe.
Intussen stonden achter een luchtkoker Tom Poes en de andere Wal Rus in dreigende houding te wachten, totdat de eerste hen passeren zou.
'Ik hoor geen voetstappen!' fluisterde Tom Poes.
'De overgehaalde landhaai is daar blijven staan!' siste de kapitein. 'Kom mee!'
Op dat moment naderde van de andere kant heer Bommel, die op listige wijze achter de luchtkokers was langs getrokken en nu met de strijdkreet der Bommels op de lippen zijn stuk hout ophief.
'Niet doen!' riep Tom Poes. 'Laat dat!'
Maar het was te laat. Met een akelige klap kwam het hout neer op het hoofd van de bevaren zeeman, die met een zucht ineen zonk...

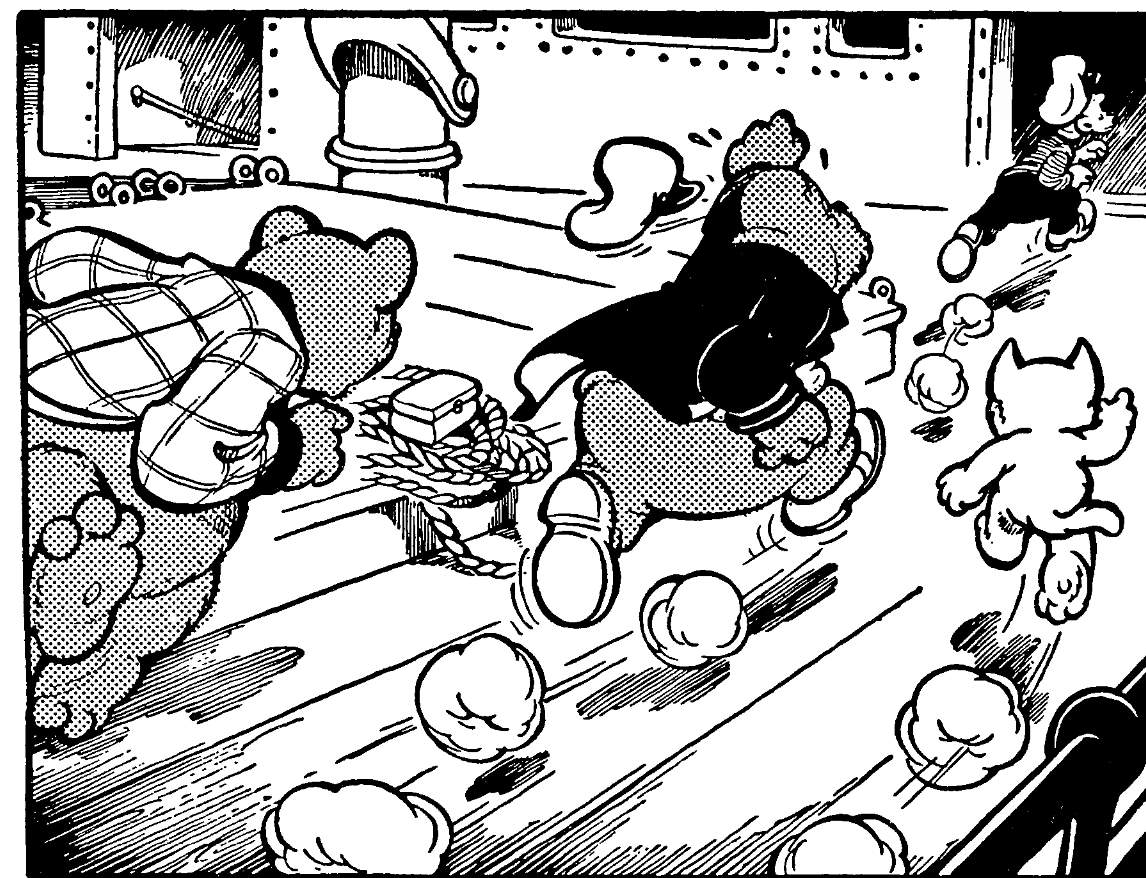

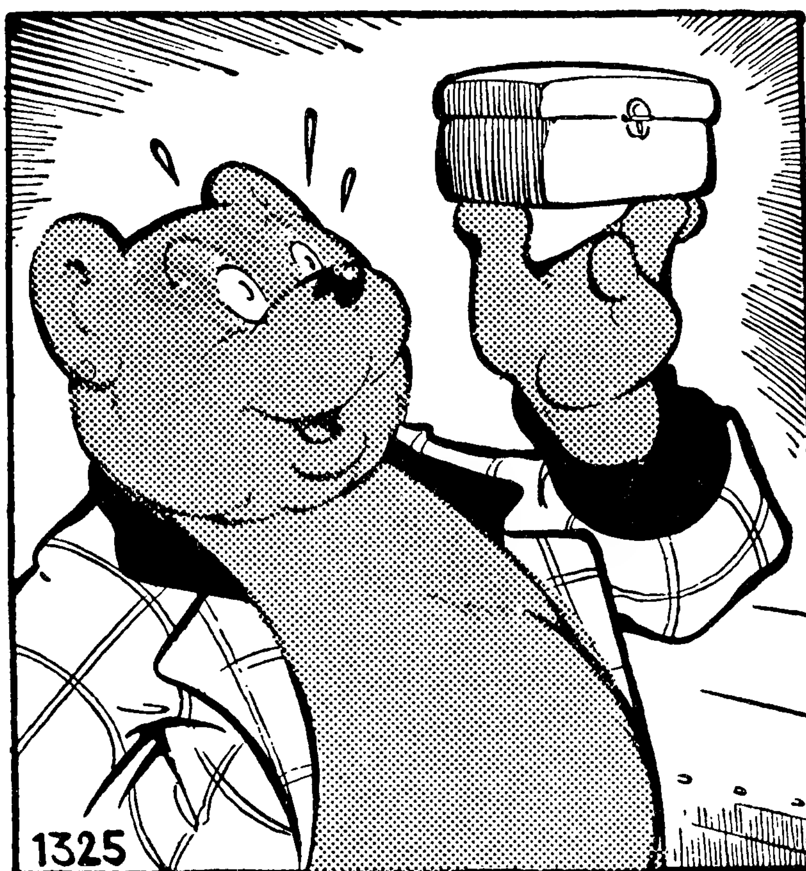
Heer Bommel keek trots naar de bewusteloze gestalte van kapitein Wal Rus en wierp met achteloos gebaar zijn knuppel weg.
'Ziezo, die heeft zijn portie voorlopig!' zei hij eenvoudig. 'De vermomming is knap, dat moet ik toegeven, maar ik had toch direct dóór, dat dit geen echte gezagvoerder was, als je begrijpt, wat ik bedoel! Die snor is niet echt en die neus lijkt me opgeplakt en, om kort te gaan, ik zag onmiddellijk, dat dit Mom, de dief van mijn schaafsteen-diamant moest zijn. Doorzoek zijn zakken, jonge vriend, dan zal je zien...'
'Ik zal niks zien!' riep Tom Poes ongeduldig. 'U hebt de echte kapitein Wal Rus neergeslagen en u mag blij zijn, dat hij op het ogenblik niet bij kennis is! En de echte schurk heeft nu gelegenheid gehad om zich uit de voeten te maken!'
Heer Bommel verbleekte. Aarzelend bukte hij zich en trok aan de forse knevel, die het gelaat van de zeerob ontsierde. Maar het enige gevolg was, dat Wal Rus een dof, dreigend gegrom liet horen en een bliksemend oog opsloeg.
'Pardon!' mompelde heer Ollie, terwijl hij verslagen afdroop. In gebogen houding en met een zorgrimpel op het voorhoofd slenterde hij langs het dek, terwijl hij binnensmonds mompelde. 'Het was de èchte... net als ik direct al dacht... en toch... die andere had óók de echte kunnen zijn als hij niet de onechte geweest was, als iemand begrijpt, wat ik bedoel...'
Zo brommend en peinzend naderde hij luik drie, waarop een oude zeeman bezig was met touwsplitsen. Het was een rustig tafereeltje, en heer Bommel bleef staan om een praatje te maken.
'Bent u de bootsman?' vroeg hij.

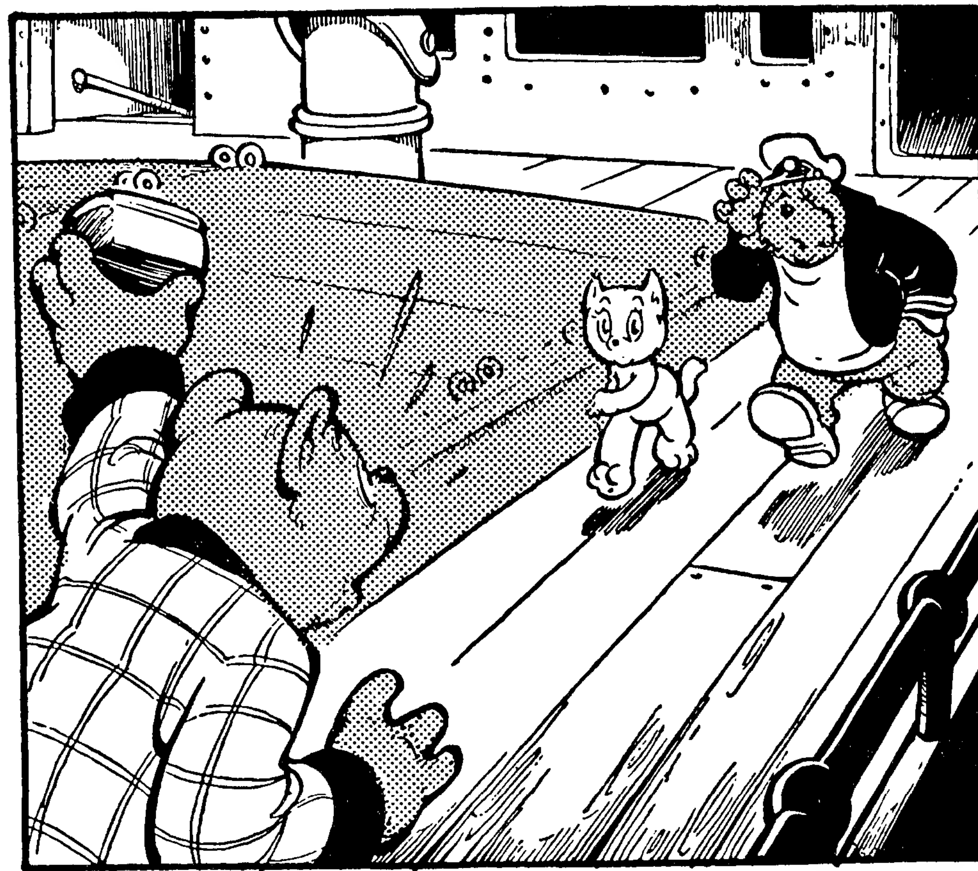

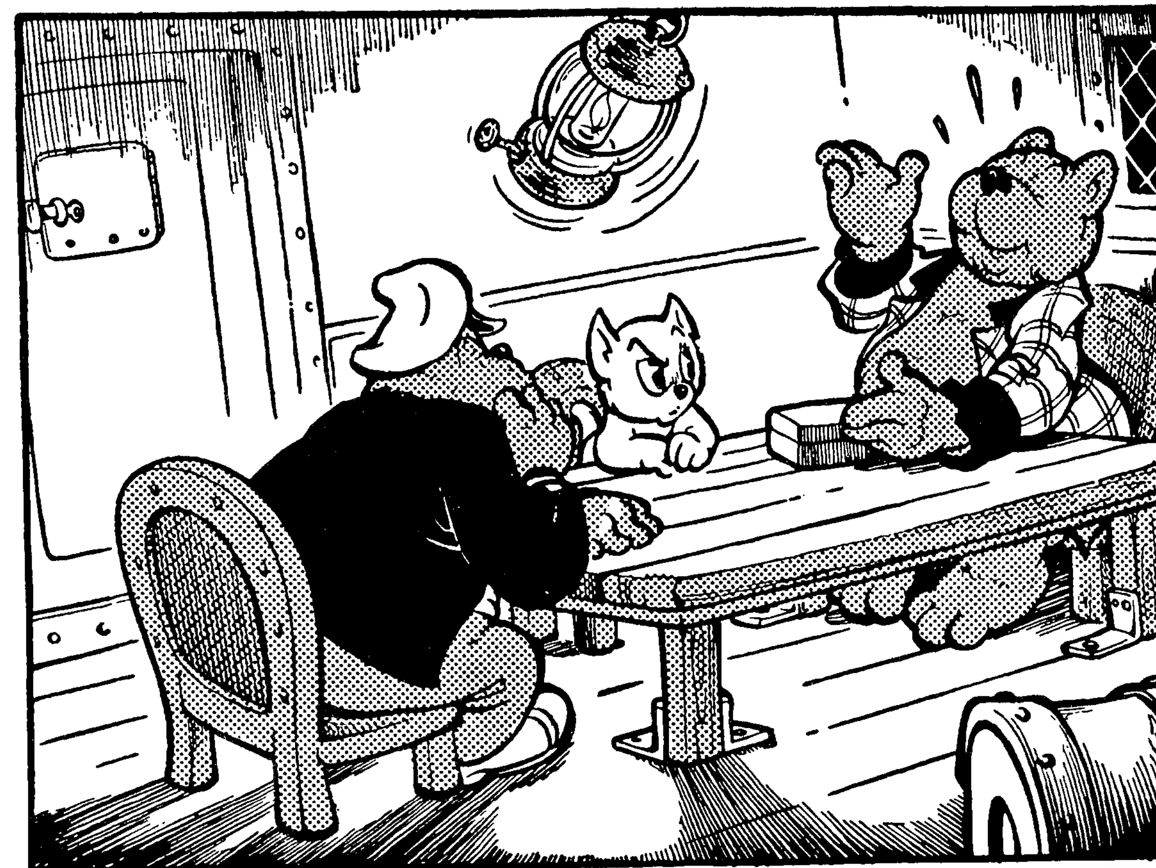

'Ik ben de bootsman!' verklaarde de oude zeeman. 'Al vijfenveertig jaar op zee en nooit ziek geweest!'
'Tjonge, dat is mooi!' zei heer Ollie. 'Eh... wat ik zeggen wilde, heb je ook een namaak-kapitein langs zien komen, bootsman? Er is hier een schurk aan boord, die zich al maar vermomt en mij er in laat lopen. Bovendien heeft hij mijn diamant gestolen!'
'Het is toch wat!' zei de bevaren gast deelnemend. 'De wereld wordt steeds slechter! Maar het spijt me, meester. Ik heb zo'n kapitein niet gezien. Ik zal je waarschuwen, als ik er een tegenkom!'
Heer Bommel liep moedeloos verder, maar er was een nadenkende uitdrukking in zijn ogen gekomen. 'Die bootsman!' mompelde hij, 'er was iets... iets vreemds... maar wat?'
Het geluid van naderende voetstappen onderbrak zijn gepeins en toen hij opkeek zag hij Tom Poes en Wal Rus op zich afkomen.
'Grrrr!' riep de gezagvoerder, terwijl hij aanstalten maakte om zijn mouwen op te rollen, 'daar is die Stommel! Mij op mijn hoofd slaan, hè? Stiekem en van achteren, huh? Maar nu gaan we het overdoen, meneer! Verdedig je, als je een vent bent!'
'Wacht even!' riep heer Bommel gejaagd. 'Wacht even! Ik weet het al! Ik weet, wat er vreemd was aan die bootsman! Hij had het doosje naast zich staan waarin mijn schaafsteen-diamant zat!'
En met deze woorden draaide hij zich om en snelde terug naar luik drie, gevolgd door Tom Poes en Wal Rus.
De bootsman zag hen naderen, maar wachtte hun komst niet af. Hij sprong op en snelde weg, met achterlating van het doosje...

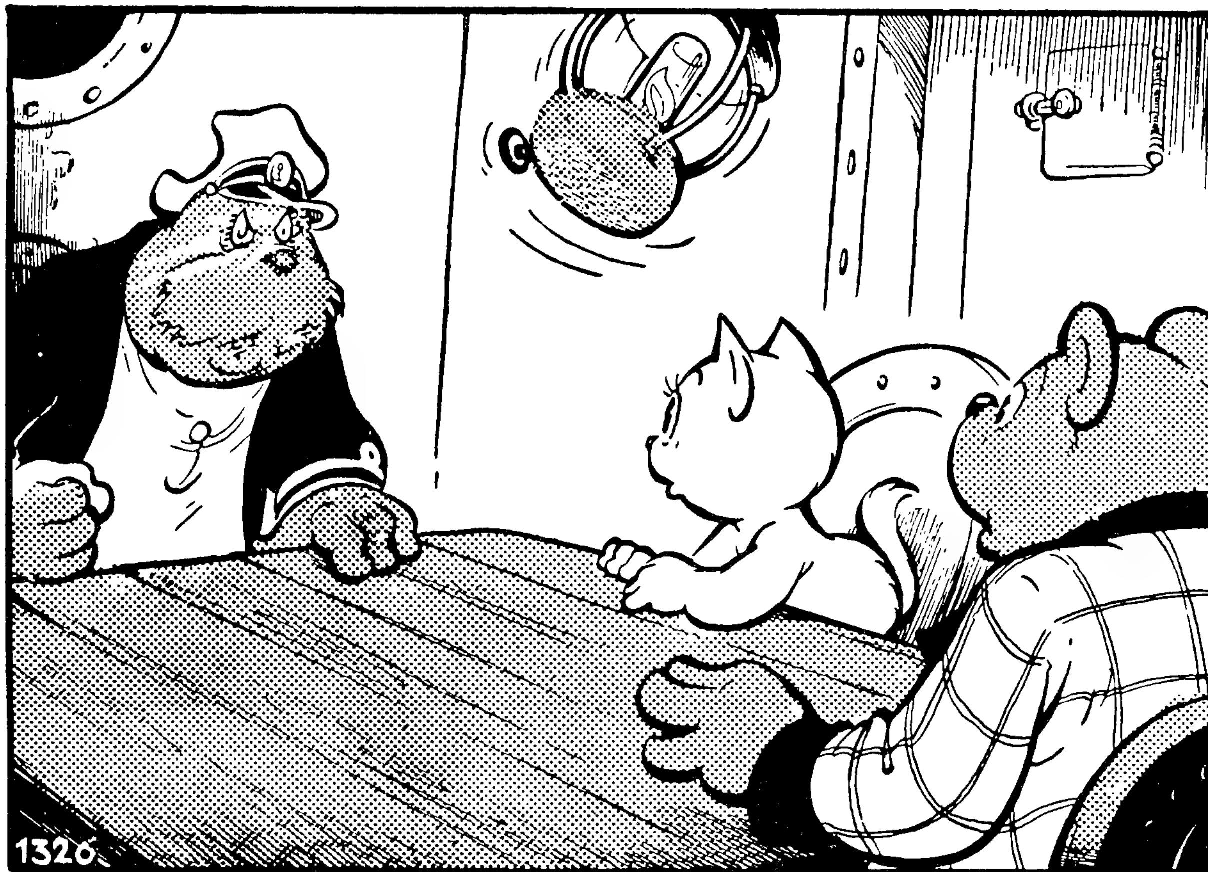

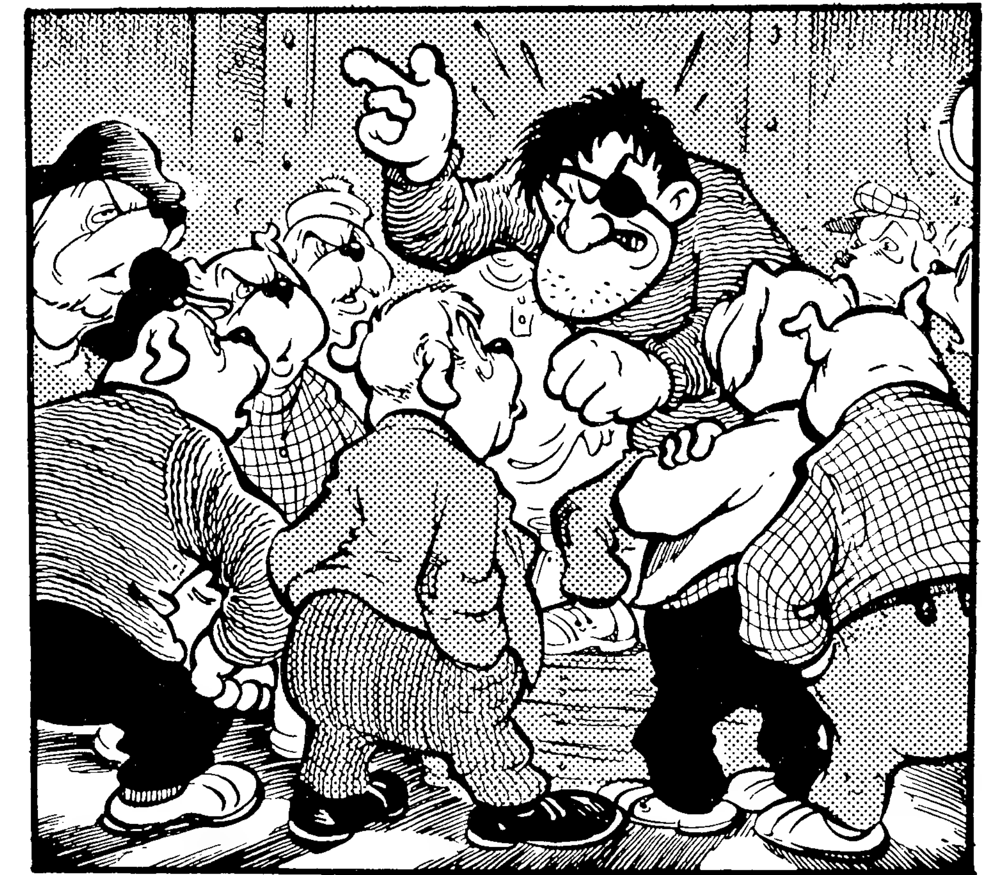

Wal Rus en Tom Poes liepen driftig achter de ijlings wegschietende bootsman aan, doch heer Bommel bleef staan en pakte zijn doosje op. 'Zo'n oude zeeman kan hard lopen!' mompelde hij. 'Het is niets voor een heer van mijn stand om op een dergelijke wijze over een scheepsdek te draven, dat kunnen Wal Rus en de jonge vriend beter doen. Bovendien heb ik mijn schaafsteen-diamant weer terug en dat is de hoofdzaak! Daar ging het toch maar om, nietwaar?'
De achtervolging leverde weinig op. Na enkele minuten keerden Tom Poes en de woedende kapitein al weer terug.
'Hij is verdwenen, de schoeber!' snauwde Wal Rus. 'De morreljak!'
'Dat is heel hinderlijk!' zei heer Bommel ernstig. 'Zolang hij vrij rondloopt is er gevaar, dat is zeker. Maar ik heb mijn diamant terug en het is een knap iemand, die hem nu weer terugsteelt!'

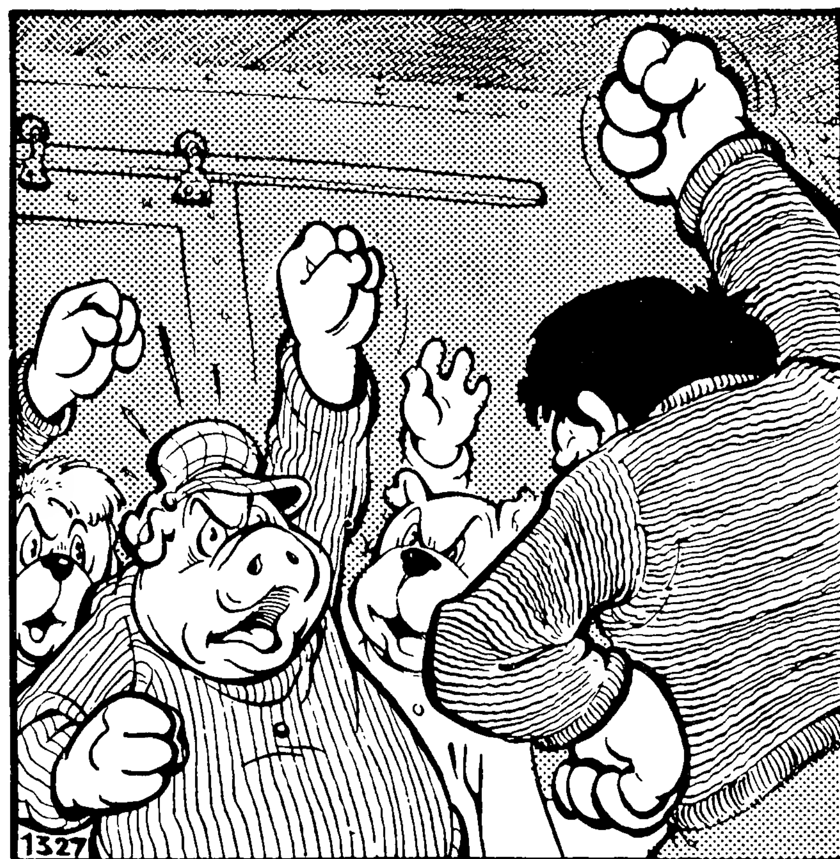
Heer Ollie was dus zeer tevreden over de gang van zaken, maar de anderen waren dat niet. De avond viel dan ook over een verbitterde gezagvoerder en een peinzende Tom Poes, die somber onder de lamp in de kajuit zaten.
'Eén ding is mij nog niet duidelijk!' zei heer Bommel. 'Waarom laat u zo'n bootsman vrij rondlopen, kapitein? Hij had mijn diamant en dus moet hij met die Mom, de dief, onder één hoedje spelen!'
'Ach wat!' riep Tom Poes ongeduldig, 'het was de echte bootsman niet! Het was Mom zèlf. Die kerel kruipt van de ene vermomming in de andere!'
'Maar dat is vreselijk!' riep heer Ollie geschokt. 'Dan is het immers ook mogelijk dat hij zich vermomt als een Bommel! Wat een verschrikkelijk idee!'

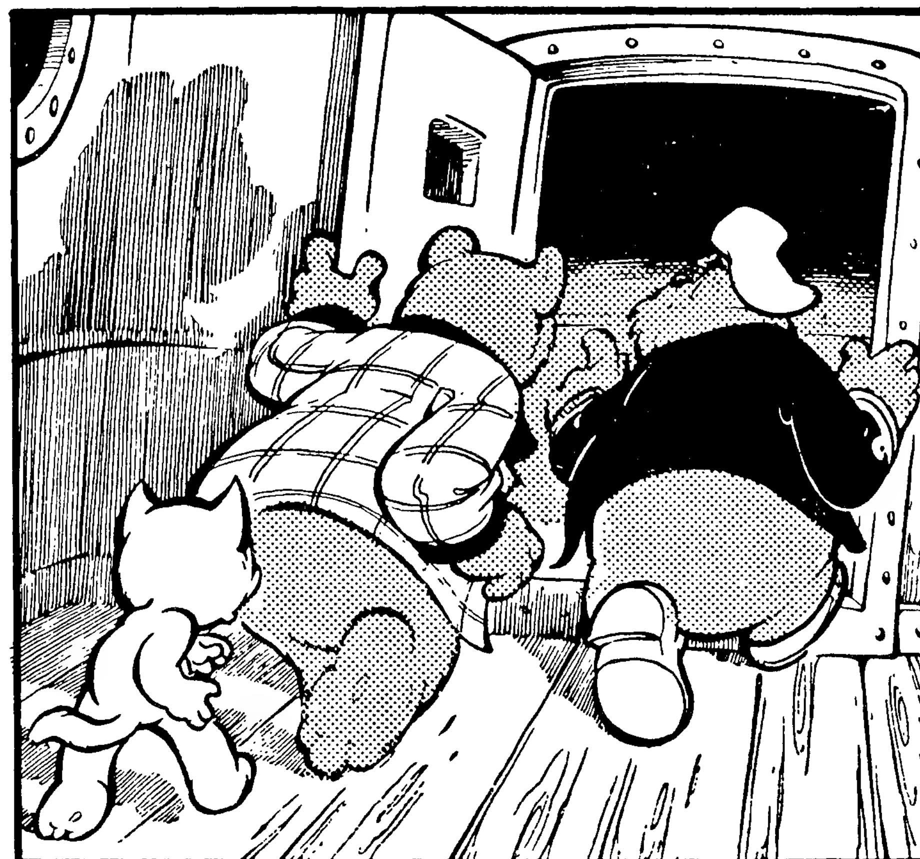
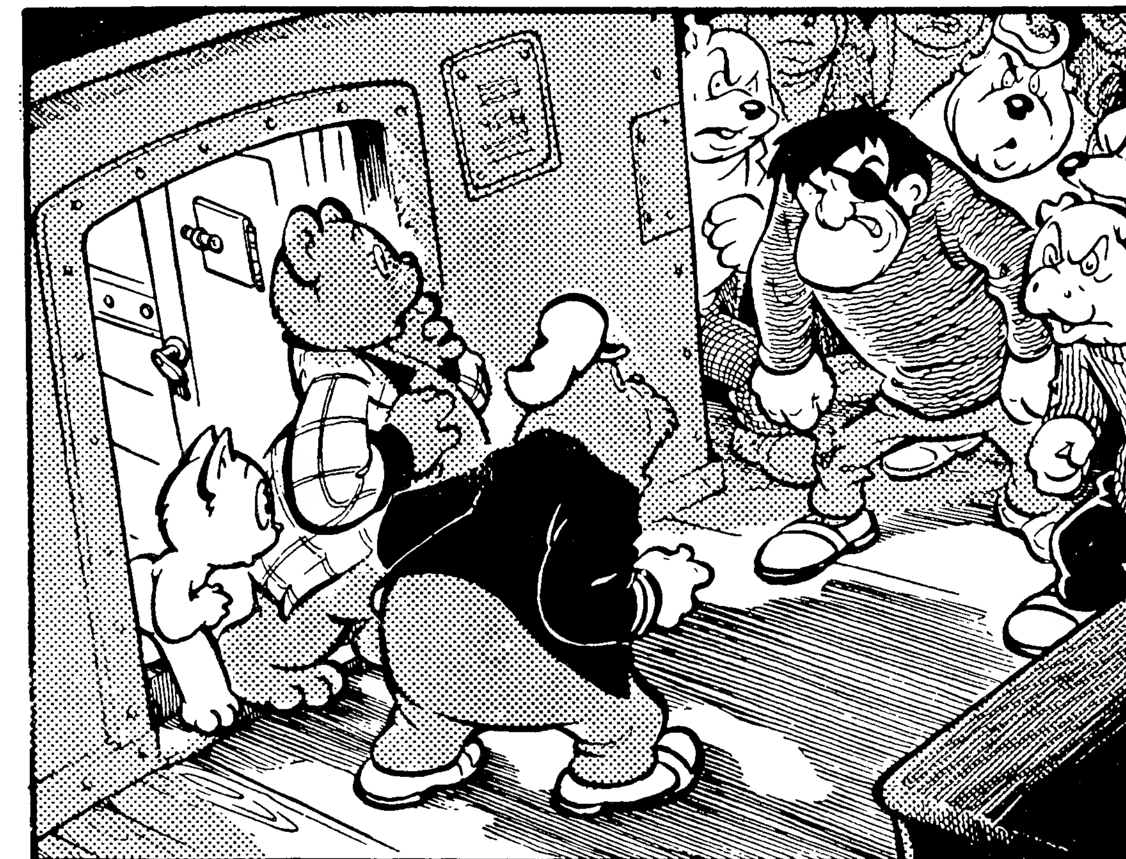

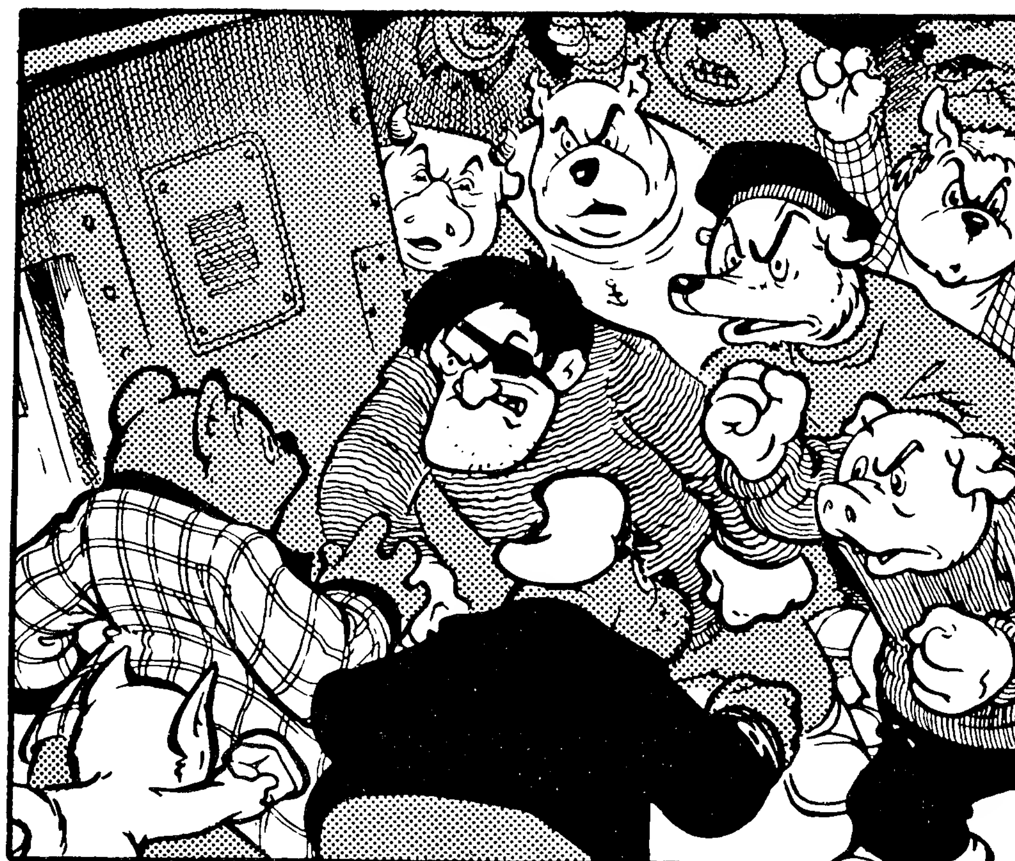
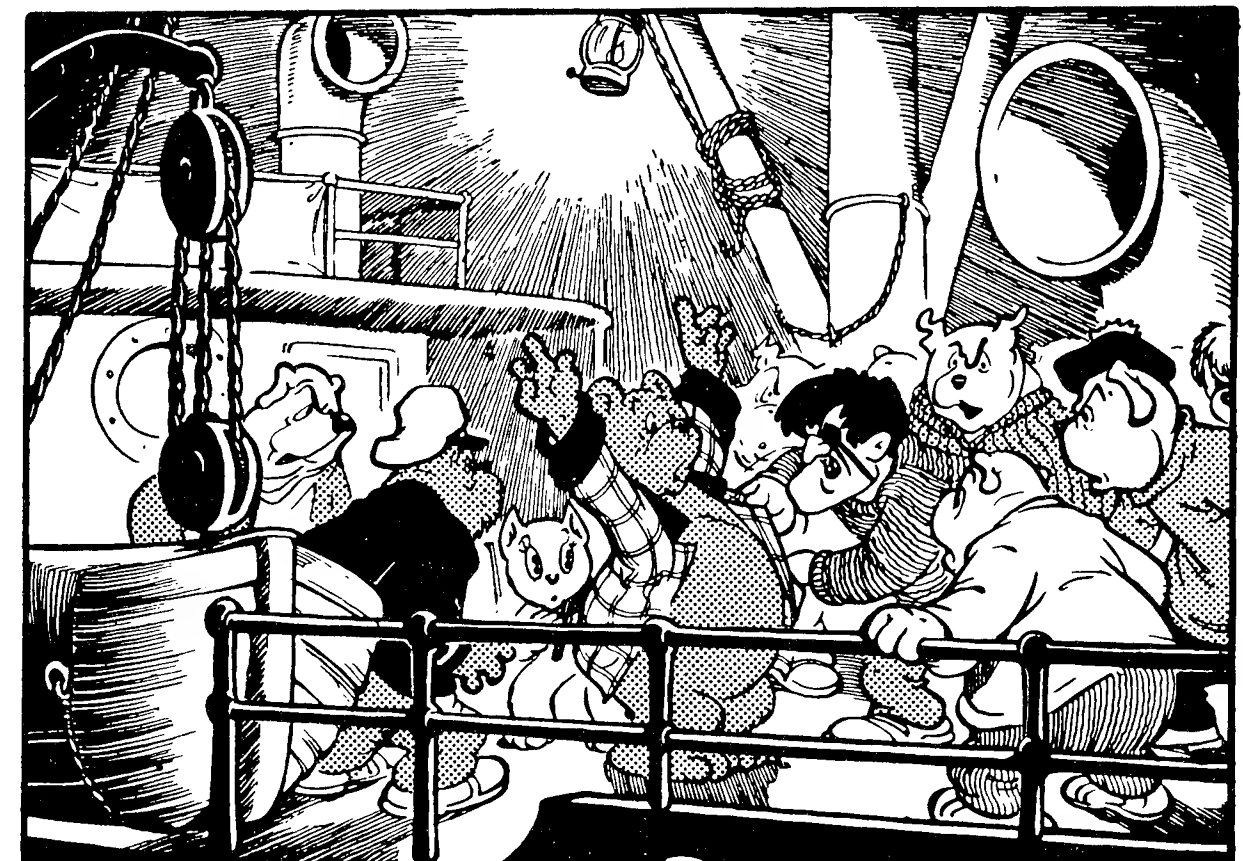
Het idee, dat Mom Bakkesz vrij rondliep over het goede schip Albatros, loerend op de schaafsteen-diamant, die heer Bommel in de zak had, veroorzaakte een gedrukte stemming.
'Het is verschrikkelijk!' sprak heer Ollie. 'De onveiligheid aan boord van schepen neemt hand over hand toe en het schijnt, dat de tegenwoordige gezagvoerders niet genoeg gezag meer hebben om hun passagiers te beschermen. Het is triest!'
Kapitein Wal Rus drukte de pet in de ogen en schraapte zich de keel met een onheilspellend geluid.
'Het is, dat jij het bent, Blomkes!' zei hij met ingehouden toorn. 'Jij weet nu eenmaal niet beter. Maar anders zou ik het dek met je gaan zwabberen! Niet genoeg gezag meer, huh? Jullie overgehaalde landratten zijn zó deksels brutaal, dat een eerlijk zeeman er de schuimkoppen van krijgt!'
'Kom, kapitein!' zei Tom Poes, 'heer Ollie meent het niet zo erg. En morgen kunt u die dief toch laten zoeken? Hij kan immers niet van boord af?'
'Hm!' bromde de zeerob. 'Ik houd niet van het idee, dat er zo'n schurk aan boord van mijn schip is! Daar komt narigheid van, dat is vast en zeker!' Intussen was de stemming in het vooronder – waar het logies van de matrozen was – niet veel beter. De zeelieden schoolden samen en luisterden naar de woorden van een ongunstig zeeman-met-een-ooglap, die op een geheimzinnige manier in hun midden was opgedoken.
'Het is een schandaal!' zei de ruwe klant. 'Wij zitten hier in de muffigheid! Wij werken de hele dag tot we er bij neervallen en worden uitgebuit en opgejaagd! En zo'n kapitein zit maar in de kajuit en maakt pret! Daar moet een eind aan komen!'
'Luister niet naar hem!' zei een bezadigd stoker. 'Hij is vast en zeker een anarchist. Ik heb hem de hele dag niet zien werken!'
Maar de anderen luisterden niet naar hem. 'Hij heeft gelijk!' riepen ze...

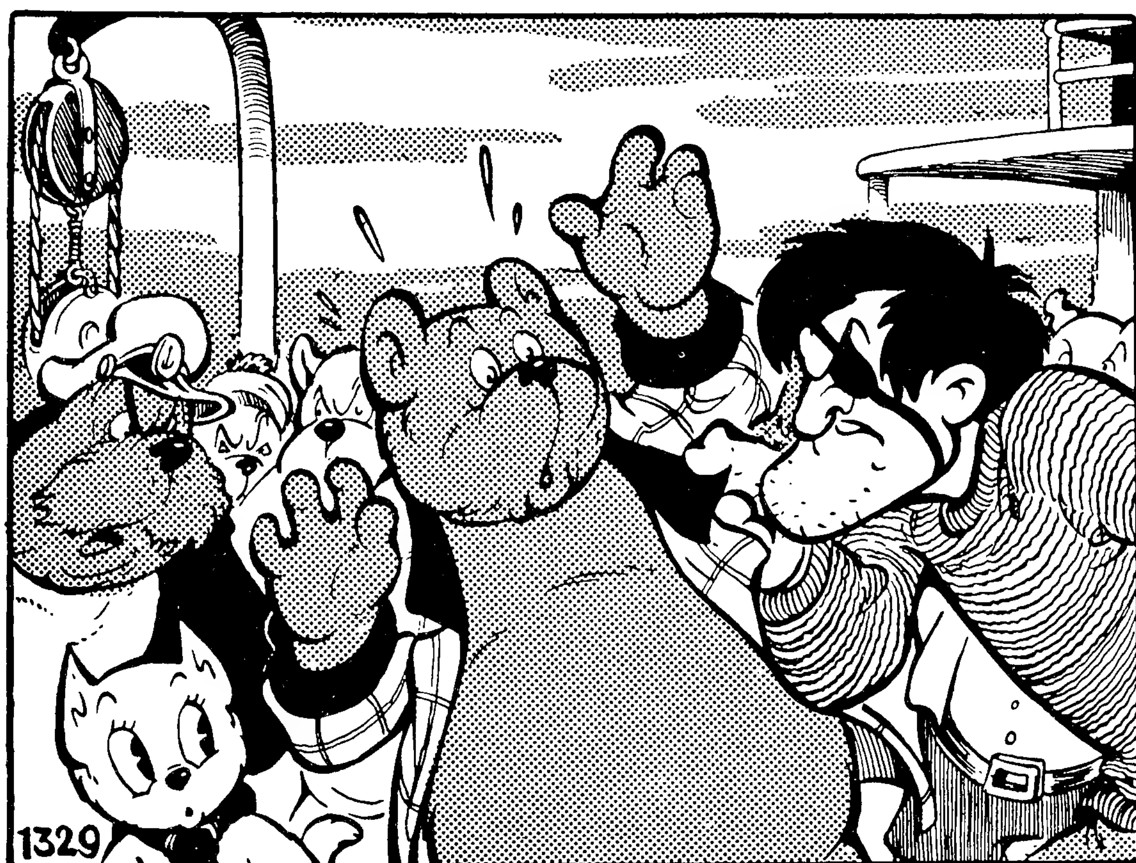
De zeeman met het ene oog loerde op ongunstige wijze rond en liet zijn stem dalen tot een hees gefluister.
'Ik weet wat!' deelde hij mede. 'We zetten de kapitein en die beide passagiers in een sloep en laten hen aan hun lot over. En dan is het schip van ons. Het hele schip, met lading en al! Mannekes, denkt eens aan! We zullen allemaal rijk zijn en we kunnen net zo veel pret maken als we willen!'
'Maar dat is muiterij!' stamelde de bezadigde stoker. 'Zoiets mag niet! Dat is strafbaar.'
'Ha!' riep de ongunstige gezel met holle lach. 'Hoor hem! Van wie zou dat niet mogen, dat zou ik wel eens willen weten. Voor zeelieden van jouw soort heb ik maar één woord: Kniesoor!'
De stoker verbleekte en de rest van de bemanning begon op gedempte toon 'hoera!' te roepen. 'We doen mee!' riepen ze. 'Laat hem maar hier om zijn borduurwerkje af te maken, maar wij doen mee!'
'Mooi zo!' sprak de eenogige. 'Volgt me dan! Het spel begint!'
Onbewust van de dreigende moeilijkheden maakten Wal Rus, heer Bommel en Tom Poes zich gereed om naar bed te gaan.
'Het is een rustige nacht!' zei Wal Rus; 'de wind en het tij zijn gunstig en ik ga een uiltje knappen! Tot morgen, meneer!'
'Tot morgen meneer!' zei heer Bommel. 'Ik heb mijn schaafsteen-diamant weer, dus mij kan niets gebeuren, wat jij, Tom Poes?'
Op dat moment trad een donkere groep zeelieden uit de schaduw van de midscheeps naar voren en stelde zich zwijgend in een halve cirkel op. Een ongure zeeman met een ooglapje voor stelde zich in het midden op en schraapte zich de keel.
'Een woordje, kapitein!' zei de ruwe klant op onheilspellende toon.

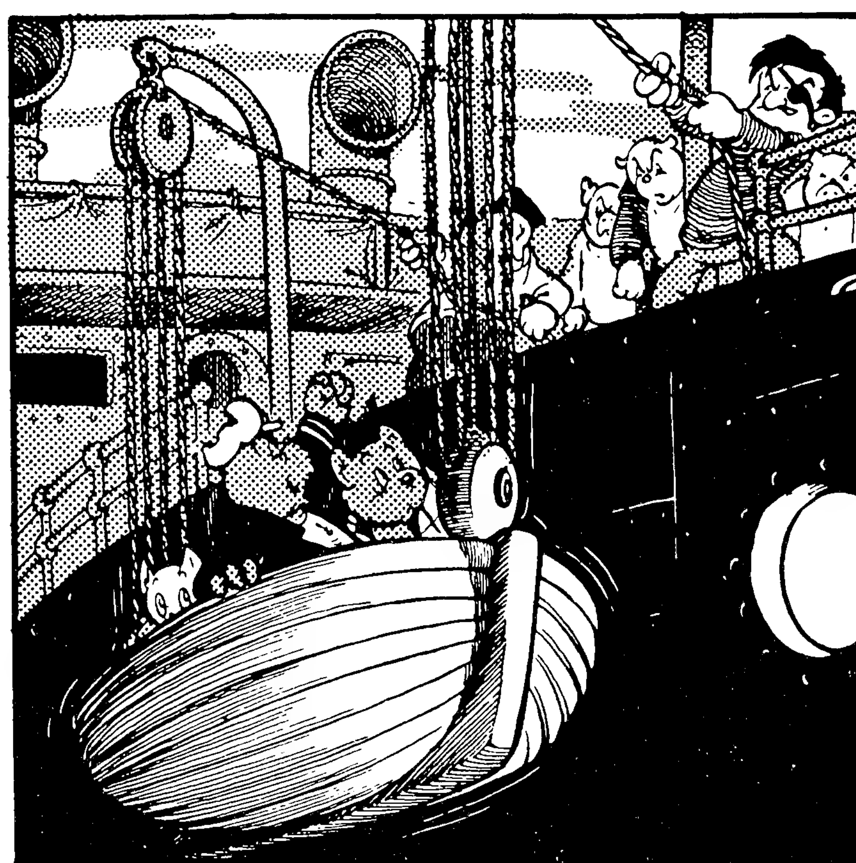

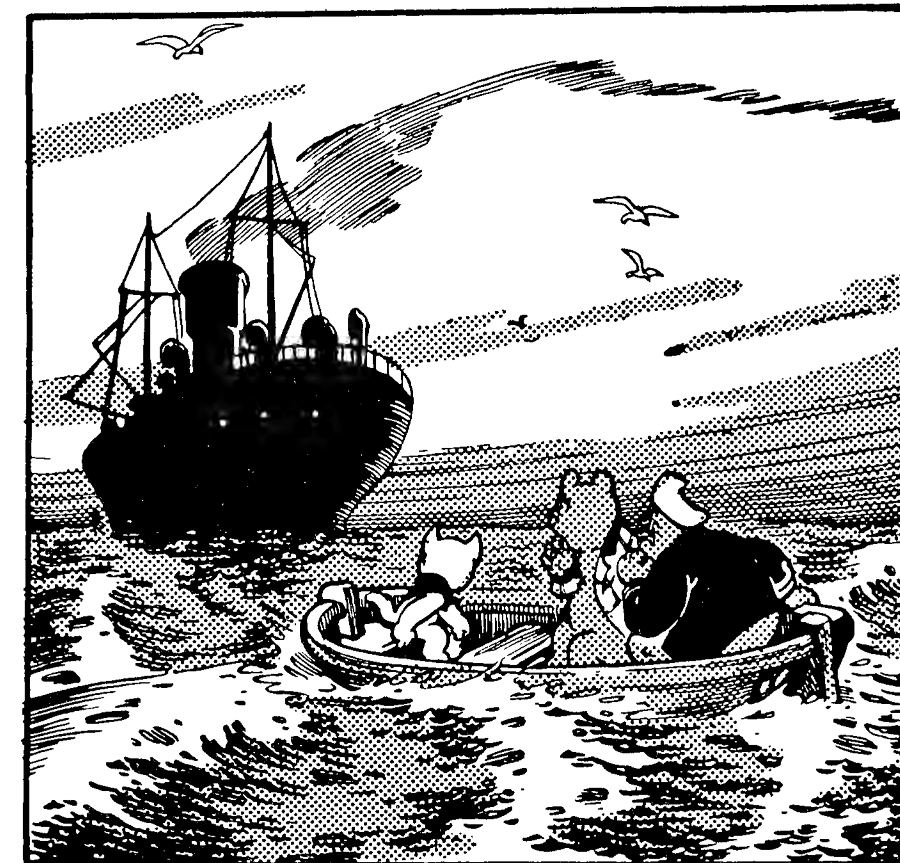

'We hebben genoeg van je, kapitein!' zei de ongunstige zeeman op ruwe toon. 'We werken de hele dag, tot we er bij neervallen en jij zit maar in je kajuit grapjes te maken. Dat is verkeerd verdeeld en daarom gaan we jou van boord zetten met je vriendjes en dan is het schip van ons. En nou jij weer!'
'Jou, lelijke, verfrommelde zeekakkelobbes!' riep Wal Rus. 'Jij uitgetaande, overgehaalde zoetwaterharing! Wou jij hier de boel op stelten zetten, hè? Huh? Kom hier, dan zal ik je laten zien hoe Sirius er van dichtbij uitziet!'
'Eh... ahum!' zei heer Ollie, 'dit is niet de toon om dit soort lieden aan te pakken, kapitein. Men moet ze laten voelen wie hun meerdere is. Een heer van mijn stand houdt niet van schelden! Een waardig voorbeeld en rustige, beschaafde manieren boezemen deze ruige klanten ontzag in, dat zult u zien!'

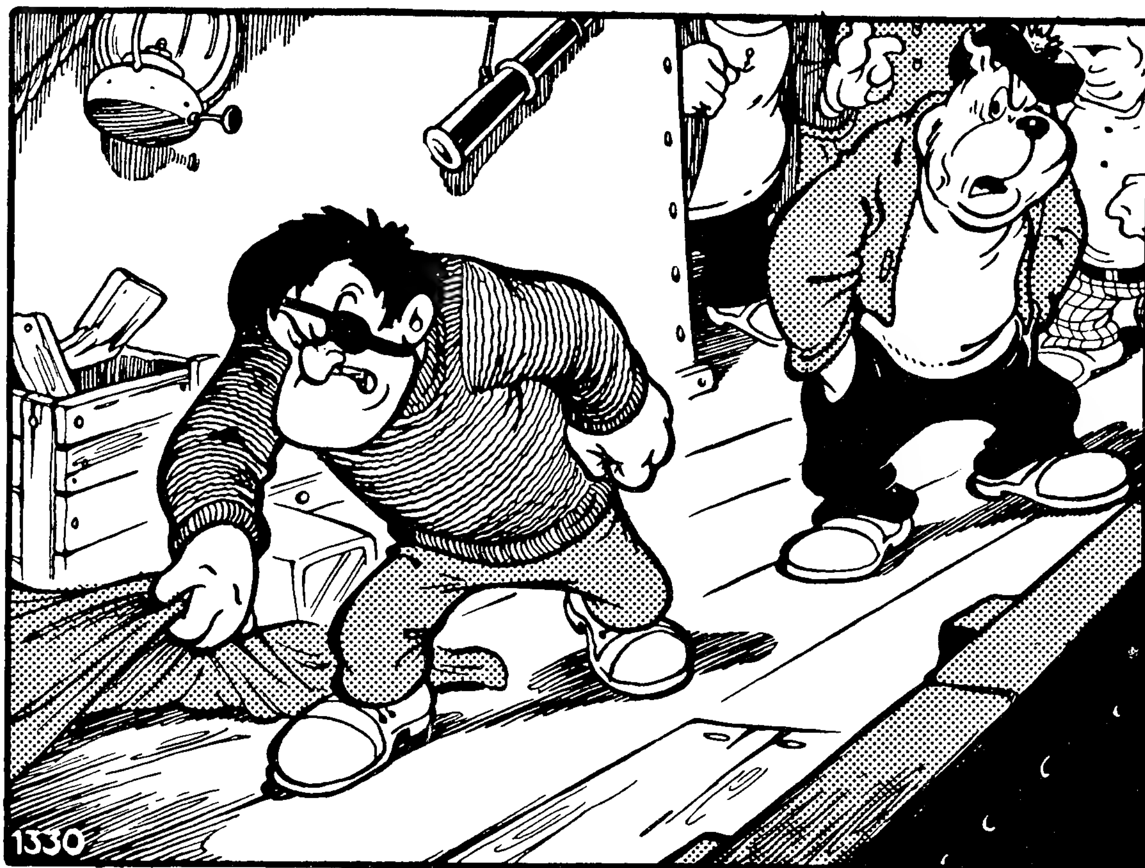
De bemanning barstte in een daverend gelach uit, dat heer Ollie's woorden verder verloren deed gaan. Ruwe vuisten grepen hem beet en duwden hem in de richting van de sloepen, gevolgd door Wal Rus, die te vergeefs poogde om zijn mouwen op te stropen.
Tom Poes had intussen een wollen das omgeslagen en maakte van de verwarring gebruik om het doosje met de diamant uit heer Bommels zak te halen. Dat was maar net op tijd, want de hoofdman van de muiters drong zich naar voren en greep heer Ollie bij de revers.
'Een ogenblikje!' snauwde de ruwe gast. 'Het zou zonde zijn wanneer we dingen van waarde in hun zakken lieten zitten. Het is toch allemaal maar voedsel voor de haaien!'
Na deze vreselijke woorden volgde een woest gelach en de muiter begon met ruwe hand heer Bommels zakken te doorzoeken, zonder zich te storen aan heer Ollie's protesten...

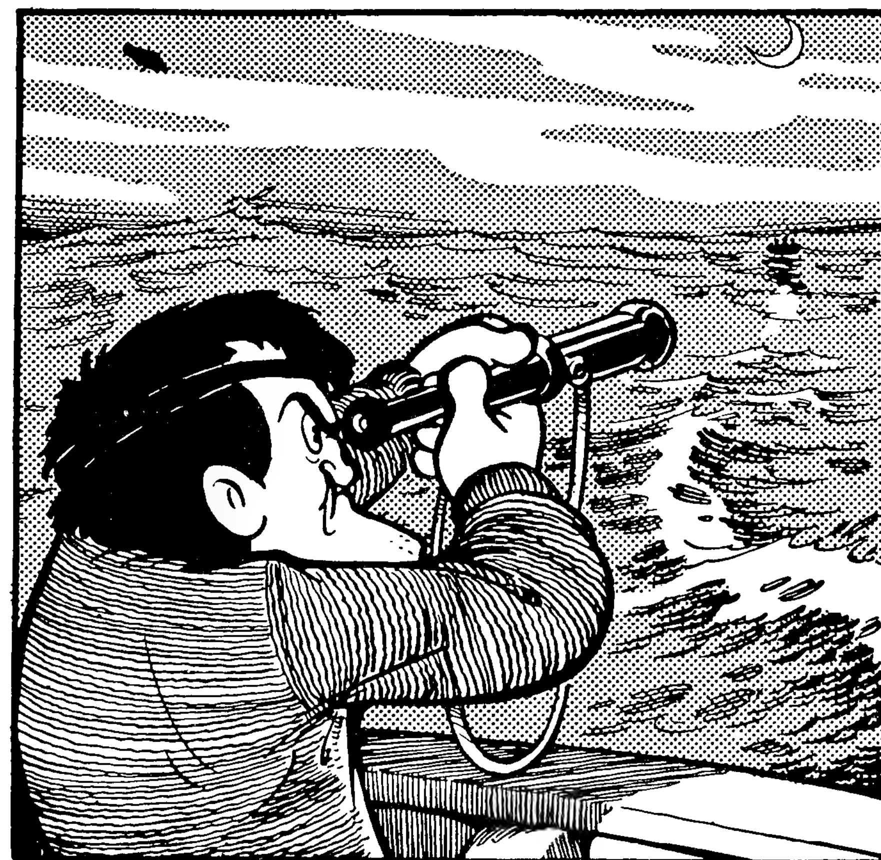
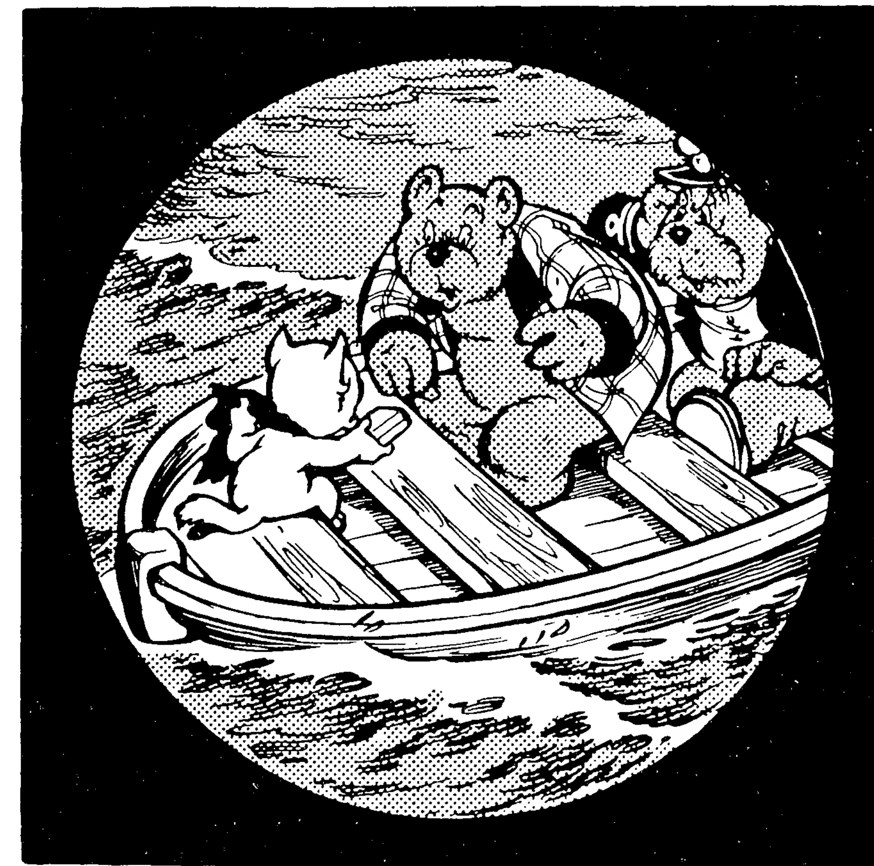

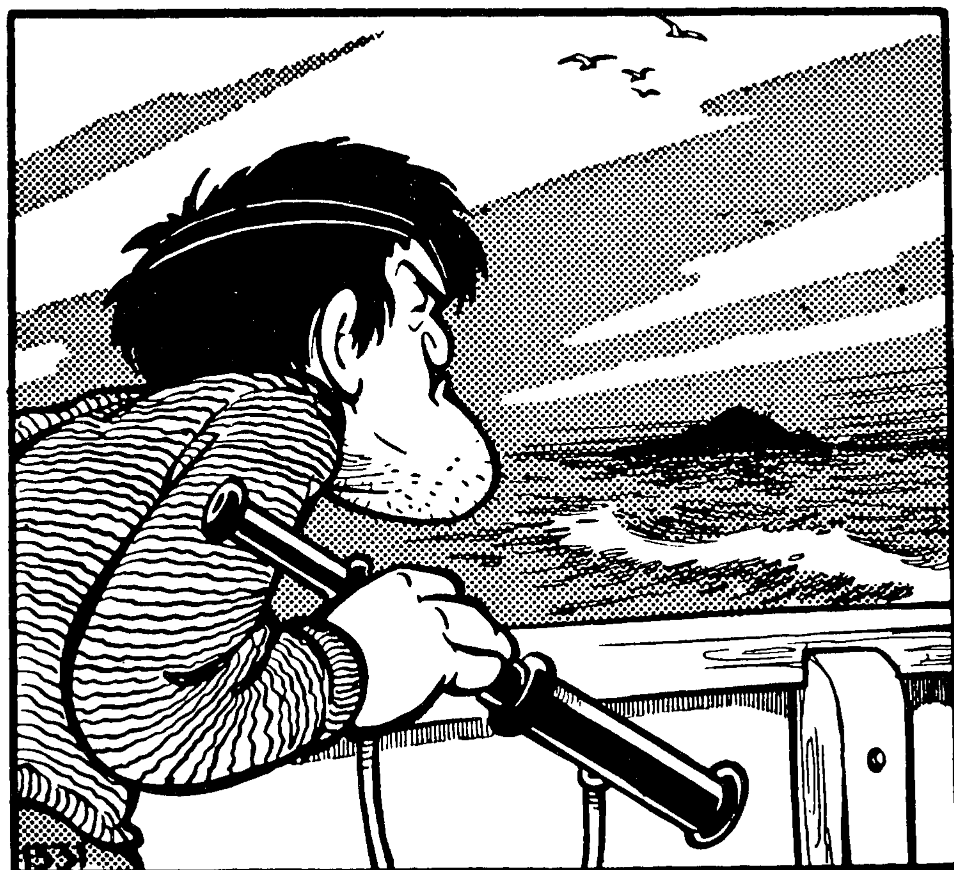

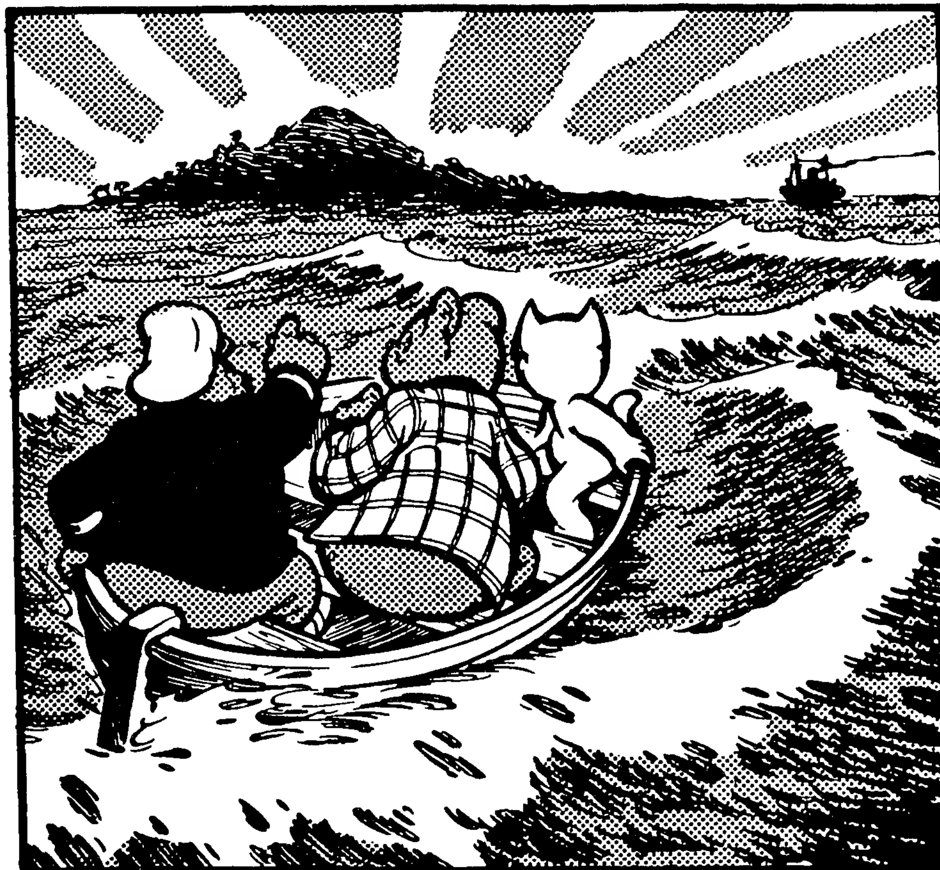
De schurkachtige zeeman met de ooglap doorzocht heer Bommels zakken op vlugge, doch grondige wijze. Hij vond echter niets dan een pijp, een tabakszak, een doosje lucifers, een portefeuille met geld, vijfentwintig elastiekjes en drie papierklemmetjes. Het was aan zijn verwrongen gelaatstrekken te merken, dat hij iets anders zocht en ook heer Ollie keek verschrikt naar de inhoud van zijn zakken.
'Mijn diamant!' riep heer Bommel. 'Waar is mijn diamant?!'
'Ik denk, dat u hem in de kajuit hebt laten liggen!' zei Tom Poes slim.
'Aha! Juist!' grauwde de eenogige zeeschuimer, die enigszins onrustig naar de muitende bemanning loerde. Het was duidelijk, dat de kerel het bestaan van de diamant voor zijn medeplichtigen geheim wilde houden en Tom Poes begreep ineens hoe de zaak in elkaar zat.
'Dat is Mom Bakkesz!' riep hij, op de schuimer wijzend. 'Dat is de schurk, die het op de schaafsteen-diamant voorzien heeft!'
Maar nu werd het de schurk te gevaarlijk. Tierend stortte hij zich, aan het hoofd van de muiters, op de rampzaligen, sleurde hen in een sloepje zonder riemen, liet het vaartuigje in zee zakken en stootte het af. En daarna begonnen de machines van de goede Albatros weer te werken. Het schip wendde de steven en begon zich te verwijderen, het onbestuurbare, wrakke bootje aan zijn lot overlatend.
Kapitein Wal Rus knerste de tanden en liet zijn ogen door de kassen rollen. 'De muiters!' siste hij. 'Daar gaat mijn mooie schip!'
'En mijn diamant dan?' vroeg heer Bommel klaaglijk. 'U denkt ook altijd alleen maar aan uzelf, heer Rus!'

Aan boord van de Albatros was de muitende bemanning onder ruwe taal aan het plunderen getrokken. Ieder zocht wat van zijn gading en er waren zelfs schurken bij, die zich te buiten gingen aan sterke drank. Geen wonder dan ook, dat de stemming al gauw uiterst grof en ongemanierd was.
Temidden van het gekrakeel ging de zwijgende gestalte van de zeeman-met-het-ooglapje rond, op zoek naar de schaafsteen-diamant. Maar hoe hij ook zocht, hij kon het onschatbare kleinood niet vinden en zijn humeur begon slechter te worden.
'Het is er niet!' mompelde hij. 'Zou dan alle moeite voor niets zijn geweest? De hele muiterij en alles? Hoe vreselijk!'
'Wat zoek je toch?' vroeg een achterdochtige matroos. 'Het lijkt wel, alsof je achter de een of andere schat aanzit! Denk er om: Eerlijk alles delen, hoor!'
'Ja, ja, dat komt in orde!' snauwde de ander (die ik nu wel ronduit Mom mag noemen, want het lijdt geen twijfel, dat hij het is). 'Ik zoek niets!' snauwde Mom dus, 'een kleinigheid, ik heb mijn pruimpje verloren!'
Maar toen de achterdochtige matroos verdwenen was, vatte hij een verrekijker en richtte die op de sloep, waarin de kapitein en de beide passagiers stuurloos ronddobberden.
Het wrakke vaartuigje was nog slechts een stip in de verte, maar met behulp van zijn kijkglas haalde de schelm een toneeltje naar voren, dat hem het bloed naar de schedel joeg en daarna tot loodwit deed verbleken.
Tom Poes was namelijk juist op dat moment doende om zijn halsdoek af te wikkelen en uit de plooien van die doek haalde hij met een brede glimlach het doosje met de schaafsteen-diamant te voorschijn.
'Dat akelige, kleine ventje is me te slim af geweest!' kermde de schurk. 'Wat nu te doen?'

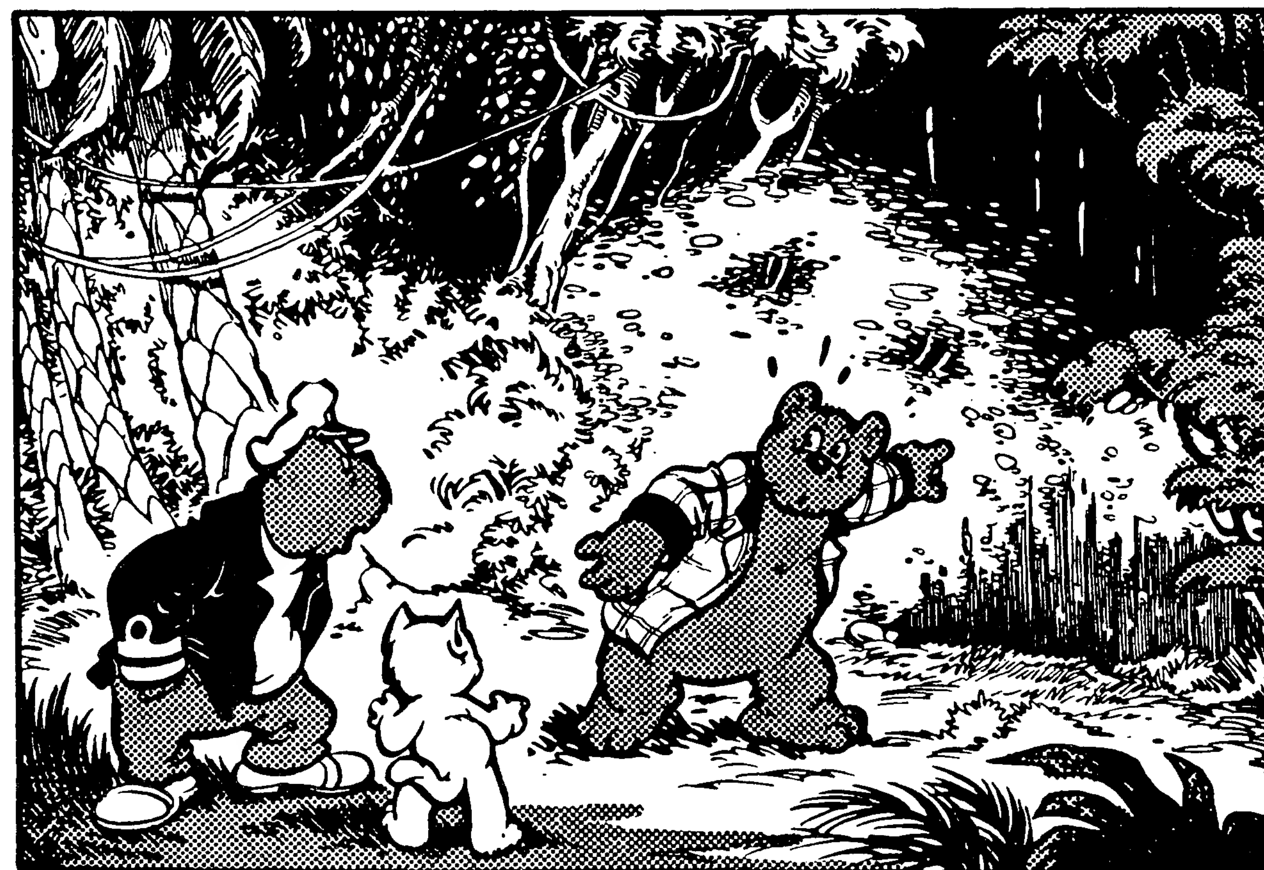

De grote schurk Mom staarde een tijdlang door zijn kijker naar de sloep waar Tom Poes zegevierend het doosje met de diamant aan het licht had gebracht. Het was duidelijk, dat de aartsschelm zich in een uiterst moeilijke toestand bevond.
'Wat te doen!' prevelde hij. 'Wanneer ik nu de steven wend en weer achter Bommel aanga, zal de hele bemanning weten, dat zich daar aan boord een schat bevindt – en dan zullen de schurken mee willen delen. Ik moet alleen blijven en niets zeggen... maar halt! Daar duikt een eiland op!'
Nu, inderdaad dreef een krachtige golfstroom het hulpeloze sloepje recht op een eilandje aan, dat steil uit de zee oprees.
'We zijn gered!' zei Tom Poes blij. 'Het ziet er daar vruchtbaar uit – we zullen geen honger of dorst hoeven te hebben!'

'Juist!' sprak heer Ollie, 'net als ik al dacht, we zijn gered, dacht ik. En ik heb mijn schaafsteen-diamant terug, dat is wel het voornaamste!'
'Het voornaamste!' tierde Wal Rus. 'Daar gaat mijn goede schip – in handen van een stelletje muiters – en deze Bonkert zegt, dat zijn slijpsteentje het voornaamste is! Ik moest jou en je overgehaalde flonkertje hier op staande voet in de branding gooien! Jij bent de oorzaak van alle ellende, meneer! Dat ben je!'
Intussen voer de Albatros dicht onder de kust van het eiland langs, en de schurk Mom trad sluipend op de verschansing toe, terwijl hij schichtig rondkeek.
'Hier ga ik van boord!' mompelde hij. 'De sloep zal hier aanspoelen en mijn plaats is dus hier!' En met deze woorden liet hij zich stil en ongemerkt in de golven zakken en begon te zwemmen...

Enkele krachtige branding-golven waren voldoende om het kleine sloepje op het strand van het eiland te werpen. De opvarenden sprongen uit de hulk en plasten naar de vaste grond.

'Daar staan we dan!' sprak Wal Rus, zijn broekspijpen wringend. 'Overgehaalde schipbreukelingen op een onbewoond eiland, meneer! Wat een ellende voor een eerlijk zeeman!'

'Toch zit er wel iets moois in, kapitein!' zei heer Bommel, die tamelijk tevreden was nu hij zijn diamant weer bij zich had. 'Wij heren hebben oog voor natuurschoon en dat onbewoonde trekt ons juist wel aan. De beschaafde wereld is ons wel eens te druk, als u begrijpt, wat ik bedoel! Ach! Welk een stilte! Hoor die vogels eens fluiten, Tom Poes!'

'Ja, ja!' zei Tom Poes, 'erg mooi! Maar toch moeten we zien hier weer weg te komen, heer Ollie! En bovendien is het nog helemaal niet zeker, dat het hier onbewoond is! Ik heb zo het gevoel, dat we bespied worden!'

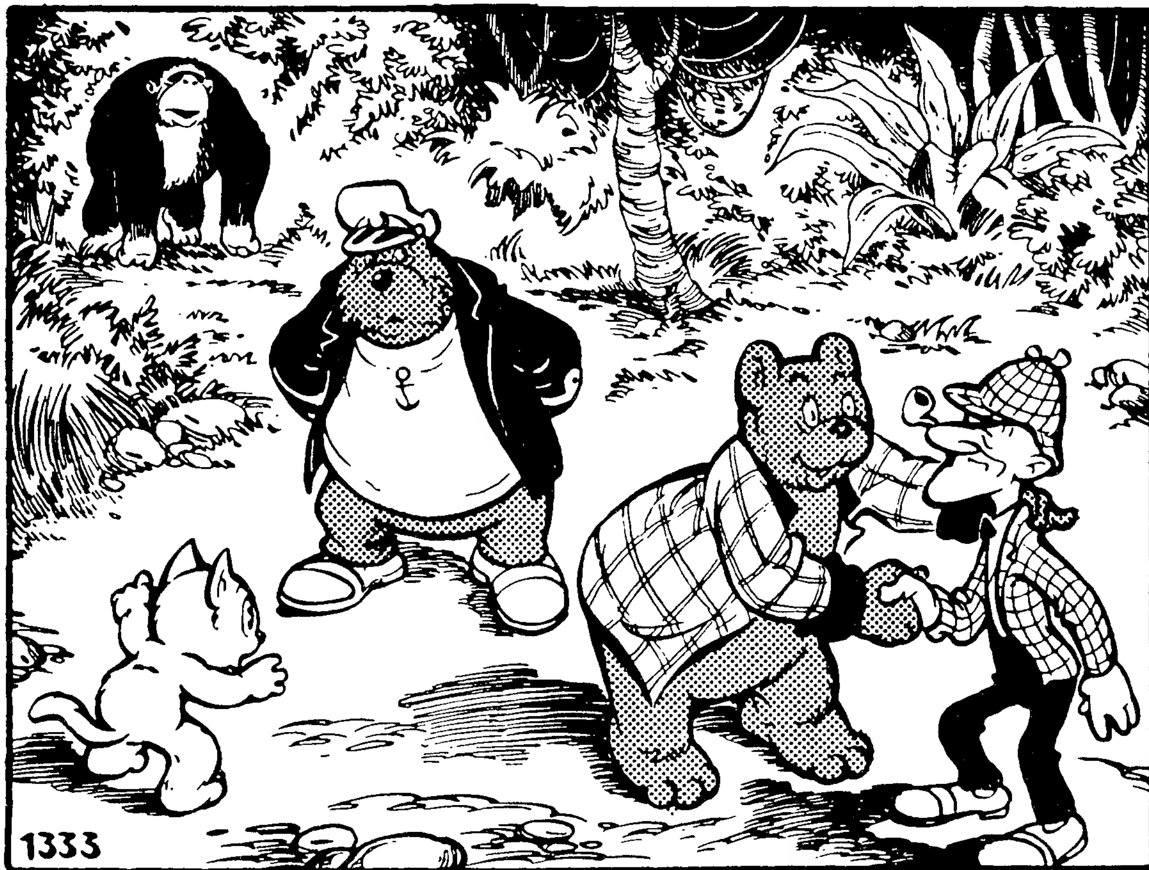
'Bespied!' kreet heer Bommel. 'W-waar d-dan, Tom Poes? Ik-ikik-ja-ik hoor iets! Daar in de struiken! Daar komt iemand aan!'

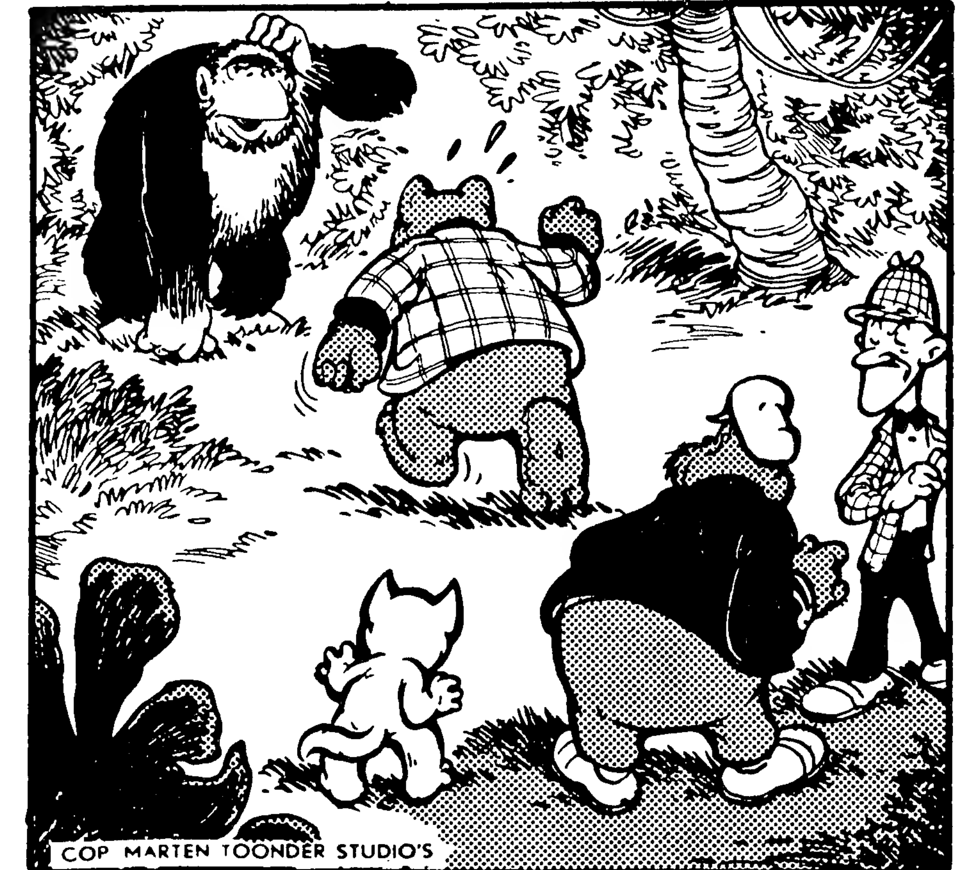
Bij deze woorden werd het struikgewas opzij geschoven en op plechtige wijze stapte een keurige verschijning in de gezichtskring. Het was de bekende detective Jim Mufkins.

'Zo ontmoeten we elkander dus weer!' sprak de scherpe speurder. 'Ik heb het spoor van de schaafsteen-diamant tot hier gevolgd. Mijn instinct zegt mij, dat het juweel hier in de buurt moet zijn. Heb ik gelijk?'

'Ja!' riep heer Bommel. 'Dat is knap werk, heer Mufkins! Maar ik begrijp niet hoe u hier komt. U was daar aan de havenkant toch neergeslagen?'

'Dat was slechts een foefje!' verklaarde de detective. 'Een trucje om de dief het spoor bijster te doen worden, voelt u wel?'

'Ik ben blij, dat u hier bent, heer Mufkins!' zei heer Bommel blij. 'Sinds u weg was, heb ik heel wat meegemaakt! Meer dan een heer verdragen kan, dat wil ik u wel zeggen! Niets dan vermommingen en muiterij en ruwigheid! Maar de diamant heb ik nog en dat is de hoofdzaak, nietwaar? Een Bommel bewaakt de schatten, die hem zijn toevertrouwd, zelfs al stijgen de zorgen hem naar de keel, niet waar, Tom Poes?'
'Schei uit met dat gekwaak, meneer!' riep Wal Rus. 'Wat is dit voor een vent met een geruit petje? Ik mag hem niet!'
'Nog nooit heeft iemand tegen mij gezegd, dat ik kwaak!' riep heer Ollie boos. 'Dit gaat te ver! En deze heer is de beroemde detective Jim Mufkins, die ik gehuurd heb om mij te helpen bij het bewaken van de schaafsteen-diamant!'
'Pas op!' riep Tom Poes. 'Daar komt een aap aan – en hij ziet er niet vriendelijk uit!'
Heer Ollie wierp een blik opzij en toen kwam er een vastberaden trek op zijn gelaat.
'Ik wil wedden, dat dit weer een nieuwe vermomming van Mom is!' sprak hij. 'Maar dit keer zal hij er van lusten! Hij zal kennis maken met de vuist en de toorn eens Bommels! Hier, heer Mufkins, houd mijn diamant vast – en ik ga de schurk een lesje geven! Ik zal hem leren voor aap te spelen!'
Zo sprekende gaf heer Bommel het doosje aan de speurder en trad op de aap toe, die hem zacht grommend opwachtte.
'Voorzichtig, heer Ollie!' riep Tom Poes nog, 'ik geloof, dat het een èchte aap is. Een wilde!'
'Bah!' zei heer Ollie. 'Ik herken een vermomming als ik er een zie, dat moest je weten, jonge vriend!'

Heer Bommel stapte onbevreesd op de aap toe en balde de vuisten. 'Kom op, als je een heer bent!' riep hij. 'Het is gedaan met je hoge sprongen, Mom! Ik heb je door! Ik doorzie je, bedoel ik. Deze apenvermomming zal je niet baten! Verdedig je, als je kunt, want mijn stalen vuist zal geen genade kennen!'

De aap bleef staan waar hij stond en gromde zachtjes.

'Bah!' zei kapitein Wal Rus. 'Apenwerk! Echt iets voor die Blommers – sloof je toch niet zo uit, meneer!'

'Het komt me voor, dat dit niet mijn terrein is!' zei de detective fijntjes. 'Ik leg me meer toe op het subtiele speurderswerk – en dit dreigt grof te worden!' En met deze woorden trok de fijngebouwde man zich enigszins in het struikgewas terug. Maar Tom Poes draafde achter heer Ollie aan en probeerde hem terug te houden.

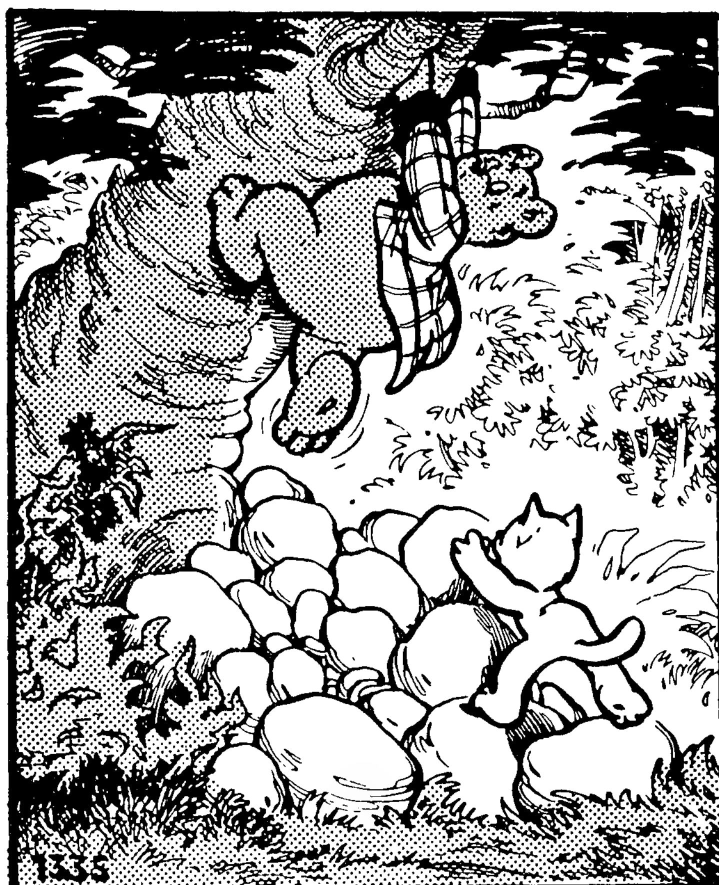
'Voorzichtig!' riep hij. 'Ik geloof niet, dat dit een vermomming is! Ik geloof, dat dit een echte aap is!'

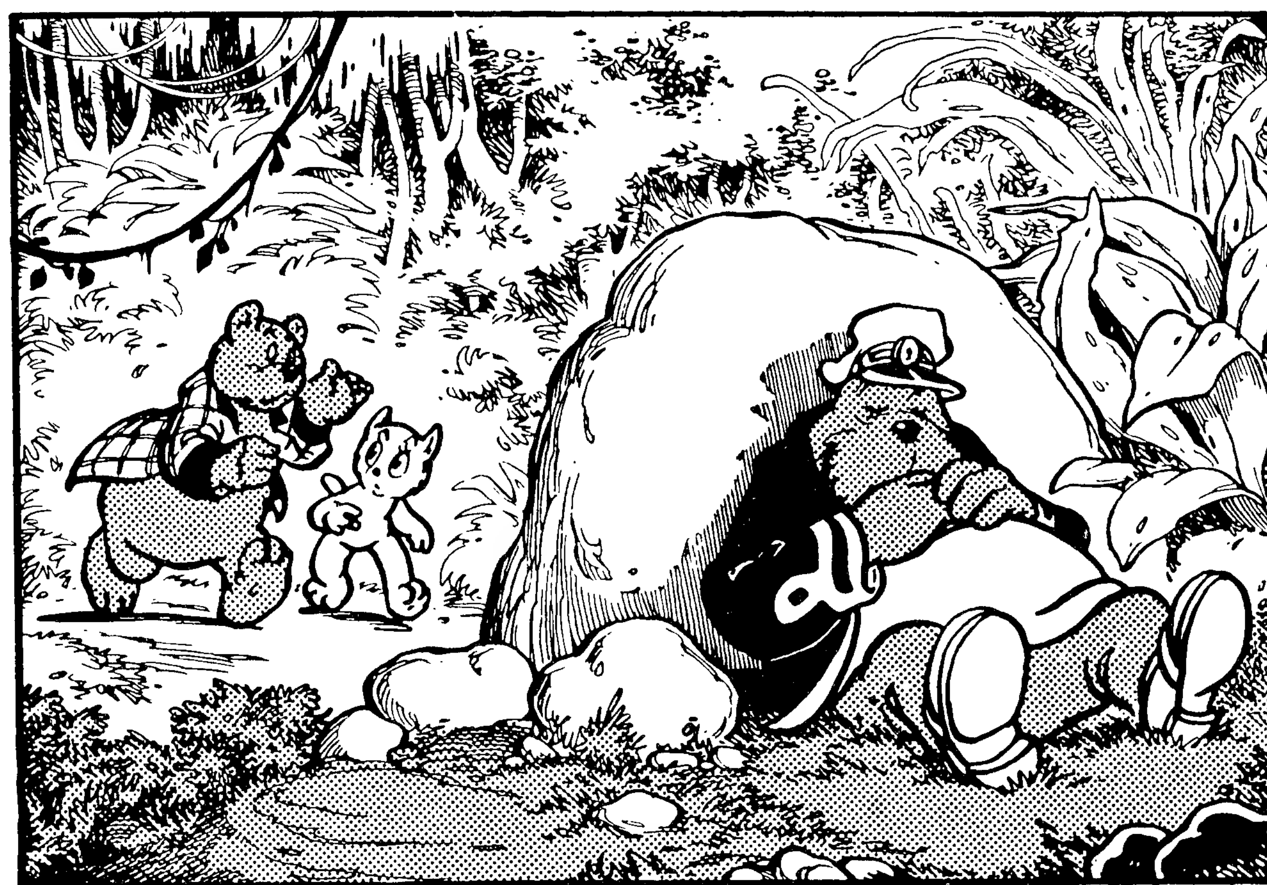
'Onzin!' riep heer Bommel. 'Leer mij een echte aap kennen! Oho! Daar! Pak aan!' Onder deze kreet ging hij tot de aanval over. Maar o wee! In plaats van op de vlucht te slaan, of om genade te smeken, greep het ruige dier heer Ollie bij de jas, nam een sprong en hees hem met groot gemak een boom in. Vervolgens wipte hij enige tijd van tak tot tak, met heer Ollie werpend alsof deze een kaatsbal was.

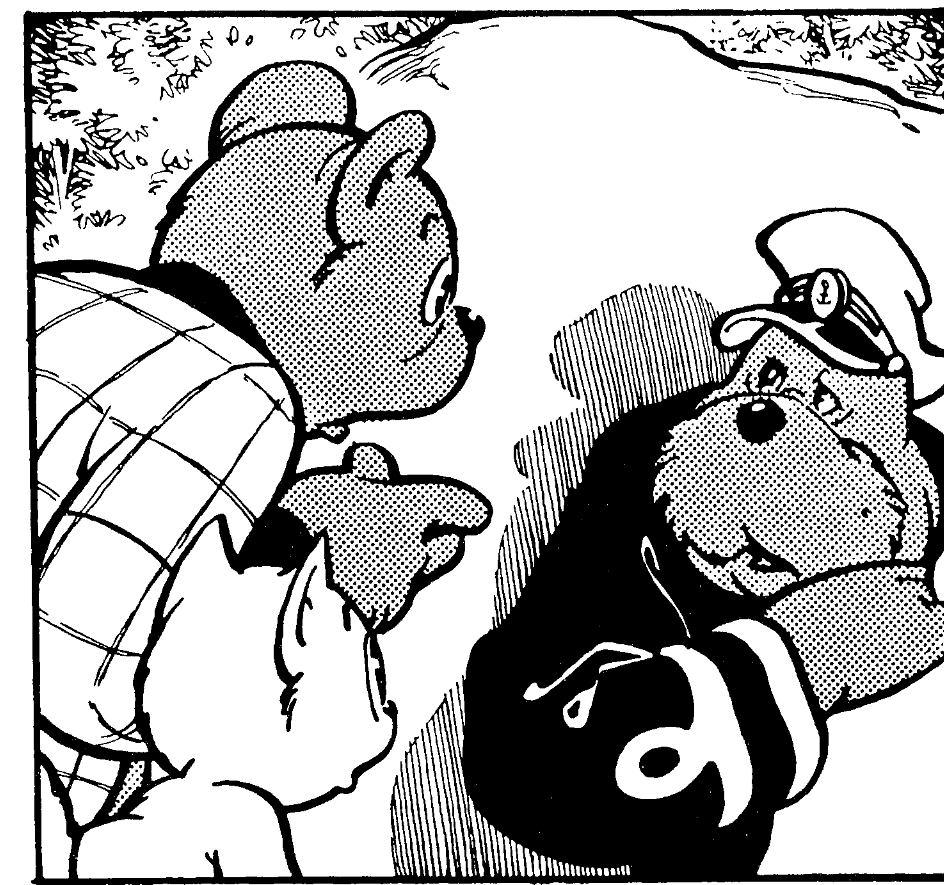
Het oorverdovende gebrul van zijn slachtoffer begon hem echter al spoedig te vervelen, zodat hij met een grote zwaai in het oerwoud verdween, heer Bommel in gekreukte toestand op een tak achterlatend.

Tom Poes, die hem beneden gevolgd was, stond onder de boom en keek zorglijk omhoog.

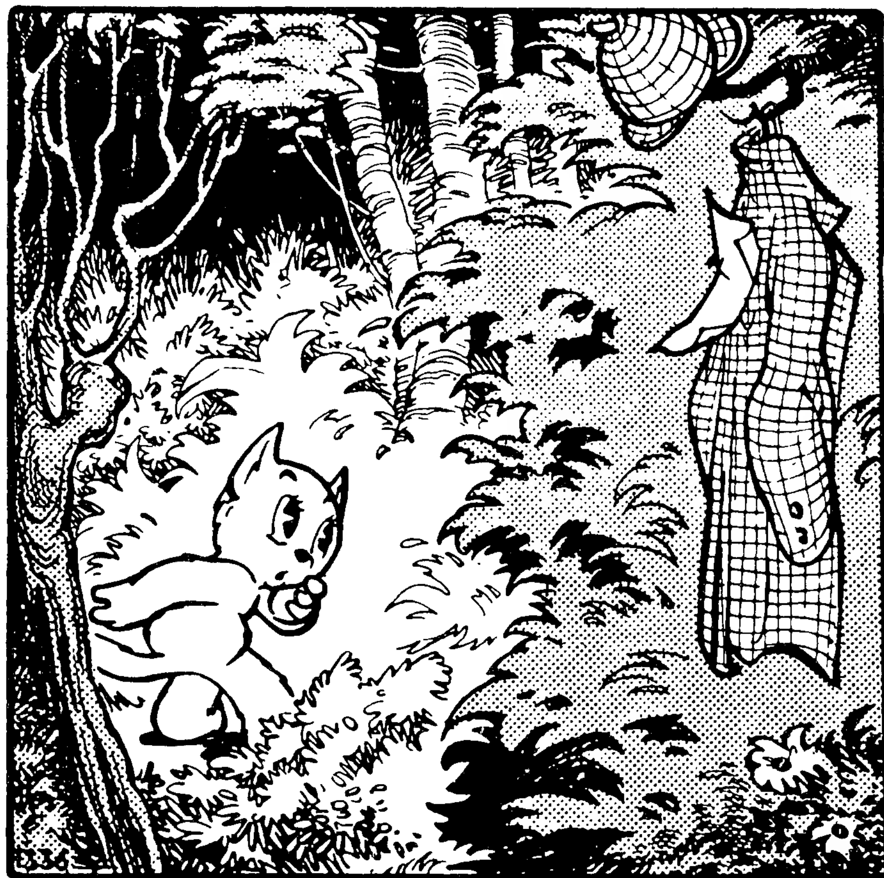
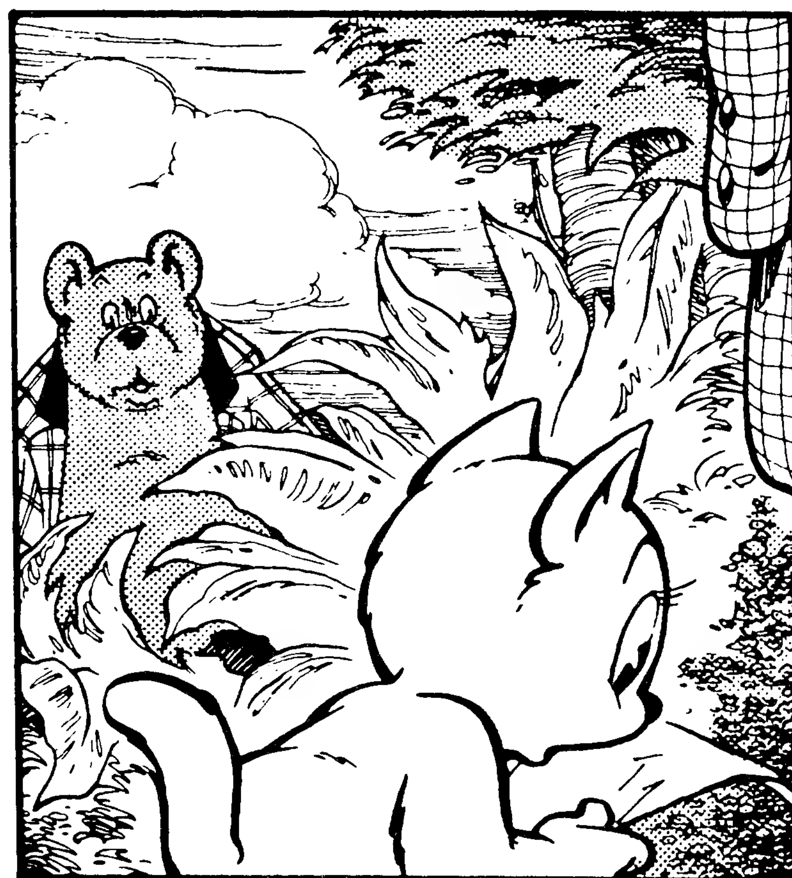
'Het was een èchte aap!' kreunde heer Ollie. 'Waarom heb je m-me n-niet gewaarschuwd, jonge v-vriend?'

Toen heer Bommel enige tijd over de tak had gehangen, was hij genoeg bijgekomen om voorzichtig naar beneden te kunnen klimmen. Tom Poes hielp hem daarbij zoveel hij kon, maar het viel niet mee.
'Au! O!' riep heer Ollie. 'Mijn hoofd! Ik ben bont en blauw! Wees toch voorzichtig, Tom Poes. Doe toch niet zo ruw! Au! Mijn rug – als je begrijpt, wat ik bedoel! Oef! Ooaah!'
Maar tenslotte stond hij dan toch op de grond en sloeg voorzichtig de stof en de boomschors van de jas.
'Gelooft u nu, dat het een echte aap was en geen vermomming van die Bakkesz?' vroeg Tom Poes.
'Bah!' zei heer Ollie. 'Ik begreep dat direct, maar iedereen drong er op aan, dat ik het ondier te lijf zou gaan. Zag je trouwens, dat het beest de vlucht nam, Tom Poes? Het had al heel gauw in de gaten, dat er tegen een Bommel toch niets te beginnen was!'
Zo pratende naderden ze de steen, waar Wal Rus op zijn gemak tegenaan was gaan zitten.
'Ik hoor de stem van Bollers!' sprak de oude zeerob. 'Kan een eerlijk zeeman dan nergens een rustig plekje vinden, zonder gestoord te worden door dat overgehaalde geblaat?'
'Mijn naam is Bommel, niet Bollers!' zei heer Ollie uit de hoogte. 'En een Bommel blaat niet! U bent grof in de mond, heer Rus! U beledigt mij. Het is, dat ik een heer ben...'
'Waar is die detective?' viel Tom Poes hem in de rede. 'Waar is die Jim Mufkins, die op de diamant zou passen?'
'Ja!' kreet heer Bommel opschrikkend. 'Waar is die speurder? Waar is mijn diamant?'
'Die slapjanus dook de struiken in!' zei Wal Rus schouderophalend. 'Hield niet van dat apengedoe, zoals hij zei. Hm, kan hem geen ongelijk geven!'

Tom Poes begon de struiken te doorzoeken om de detective Mufkins, die op de diamant zou passen, op te sporen. Toen hij een eindje in het gewas was doorgedrongen, viel zijn oog op de geruite jas en het vreemde hoedje, dat de beroemde speurder pleegt te dragen. De kledingstukken hingen netjes op een tak en op de kraag van het jasje was een briefje gespeld.

'Heb je hem gevonden?' riep heer Bommel, die langzaam volgde. 'Heeft hij de diamant nog, Tom Poes?'

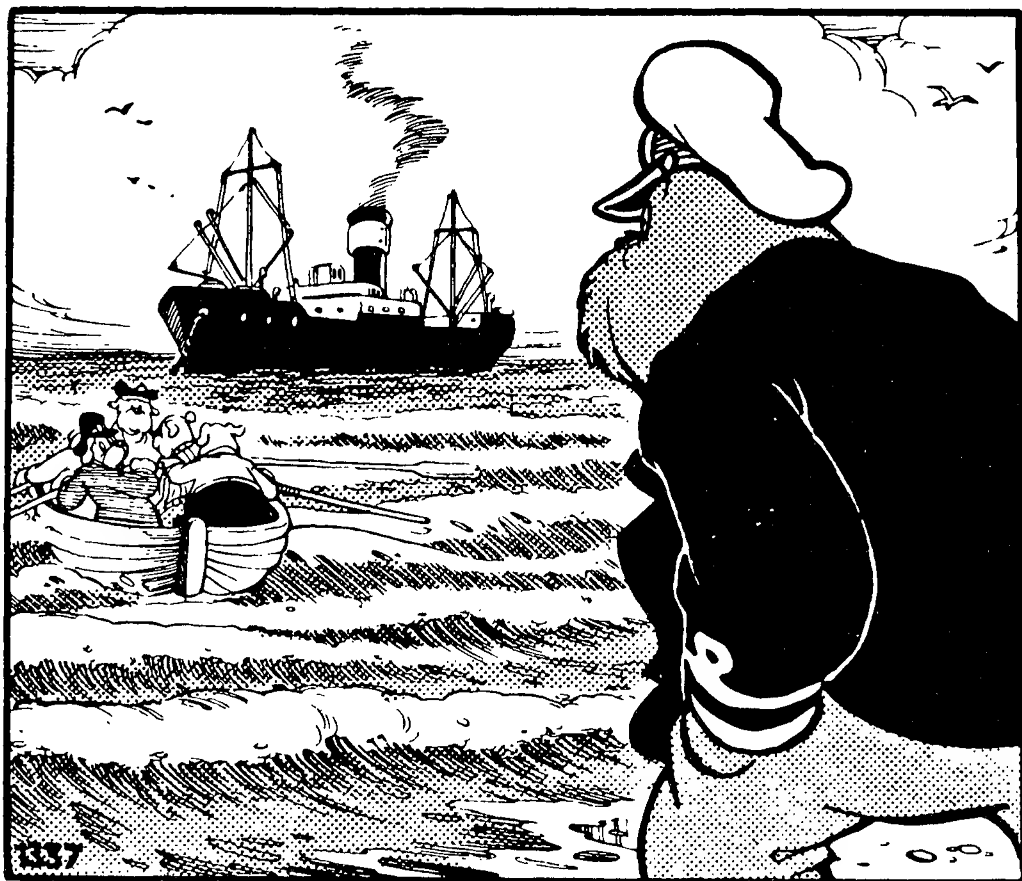
'Nee!' zei Tom Poes verslagen. 'Hij is er niet meer, heer Ollie. Maar hier heb ik een briefje van Mom Bakkesz. Luister maar:

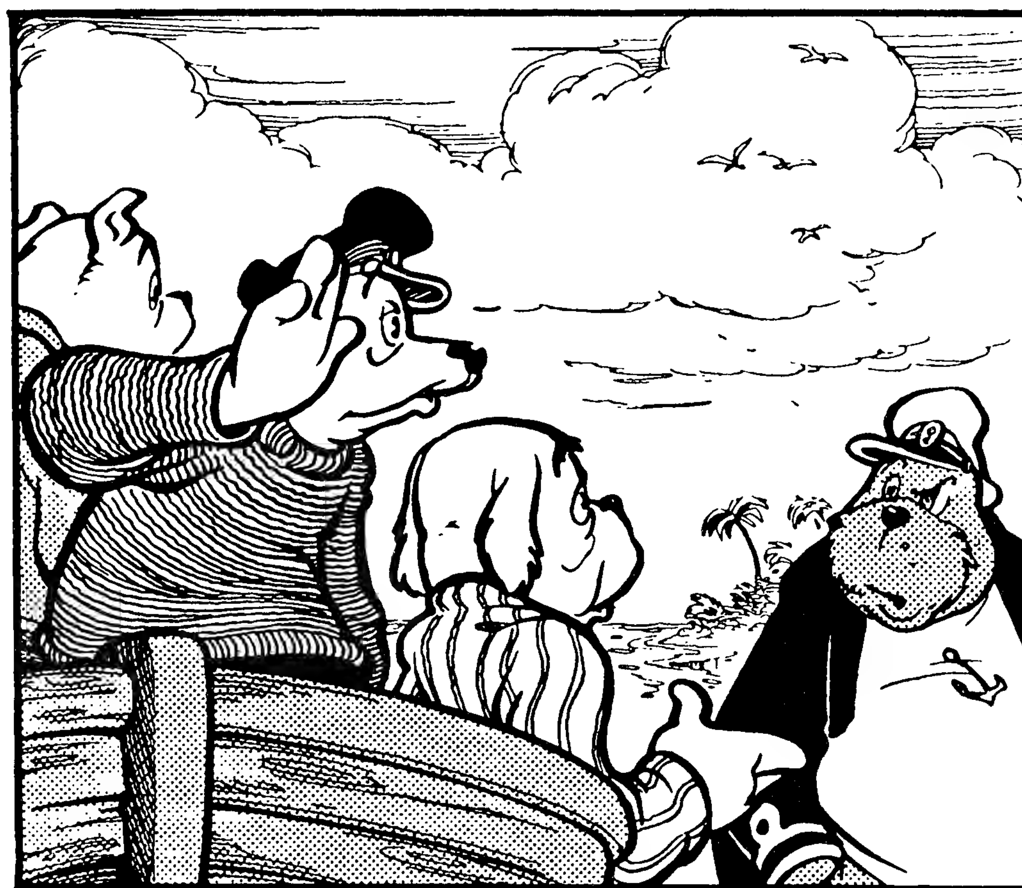
'Ik heb de speurder Mufkins meegenomen', schrijft hij. 'De man is mij te gevaarlijk. De schaafsteen-diamant is nu in mijn bezit en dat blijft hij. Doe geen moeite om mij te vinden, want dat lukt toch niet. En mijn kracht heeft heer Bommel gevoeld, toen ik mij als aap had vermomd. Pas dus op! Hoogachtend, Mom Bakkesz'.

'Zie je wel, dat die aap tòch een vermomming was?' riep heer Bommel. 'Zie je nu wel, dat ik tòch gelijk had? Maar nu is het te laat! Nu is hij er van door, met de diamant en met mijn speurder! Ach, moet een heer dan altijd alles zelf doen?'

'Bah!' zei kapitein Wal Rus. 'Wat een onzin! Die aap was een aap, wat ik je brom! Niks vermomming. Allemaal overgehaalde streken van die landrat Bakkert!' En de oude zeerob stampte boos weg, heer Bommel en Tom Poes verslagen achterlatend.

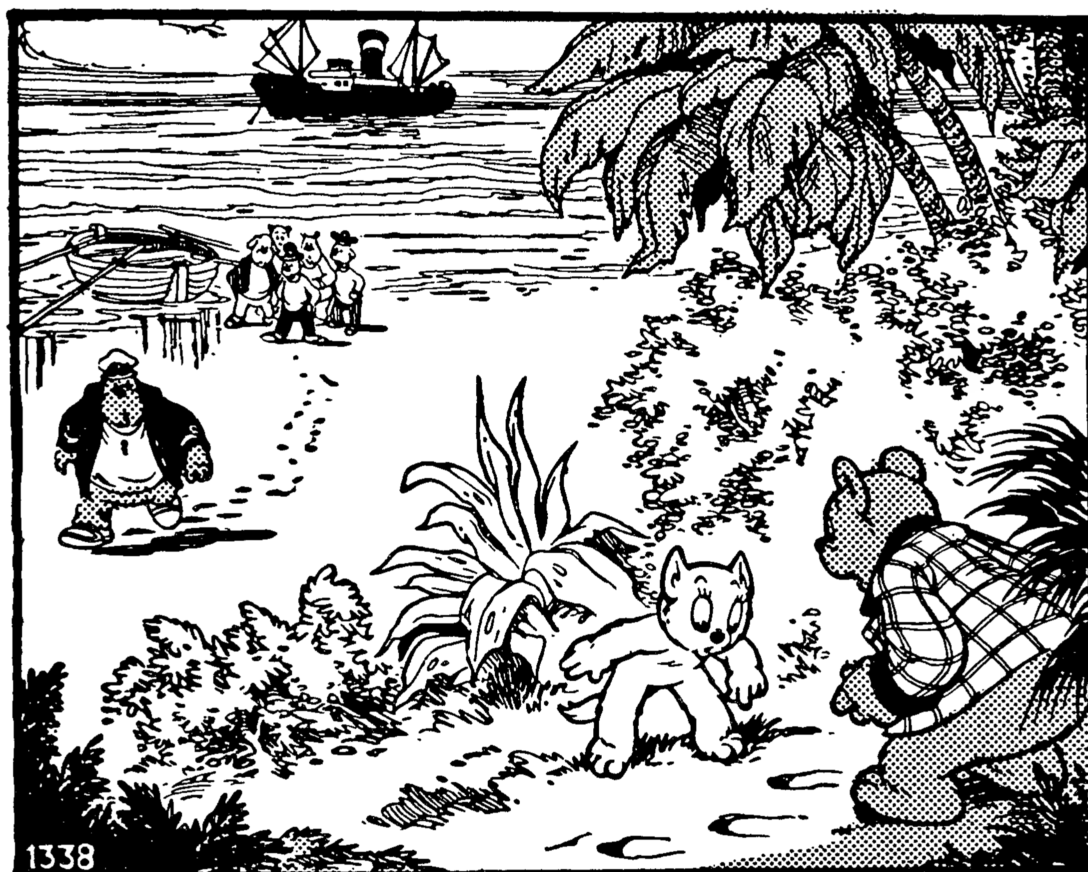
'Was die aap nu een aap of schrijft hij dat maar om ons bang te maken?' mompelde heer Bommel verward. 'En als hij niet die aap was, wie was hij dan, als je begrijpt, wat ik bedoel?'

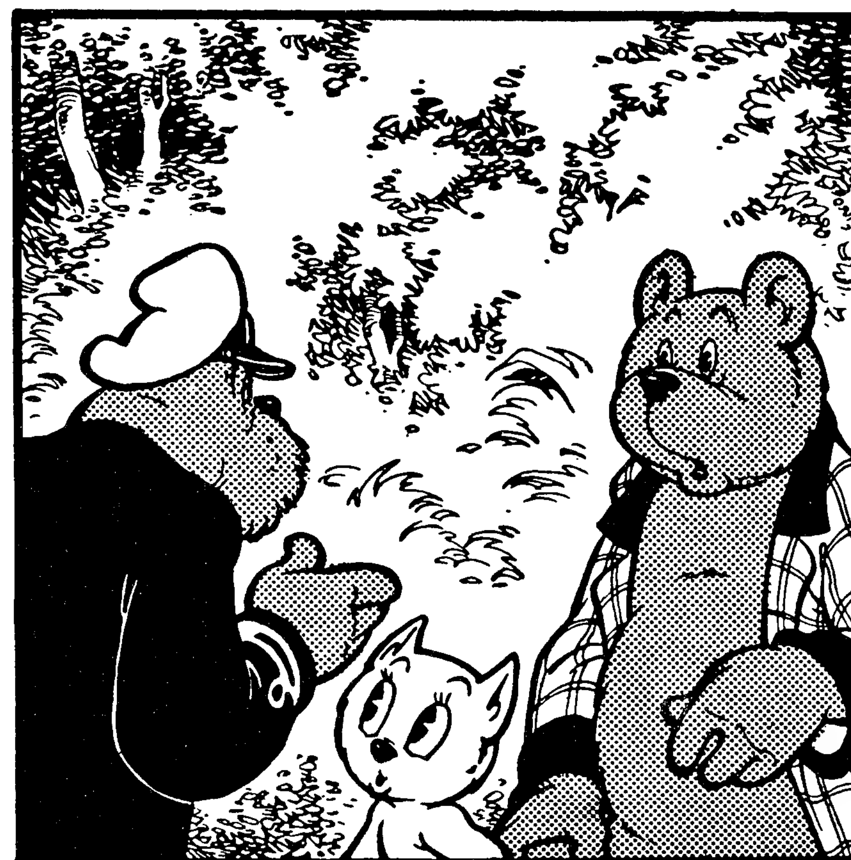
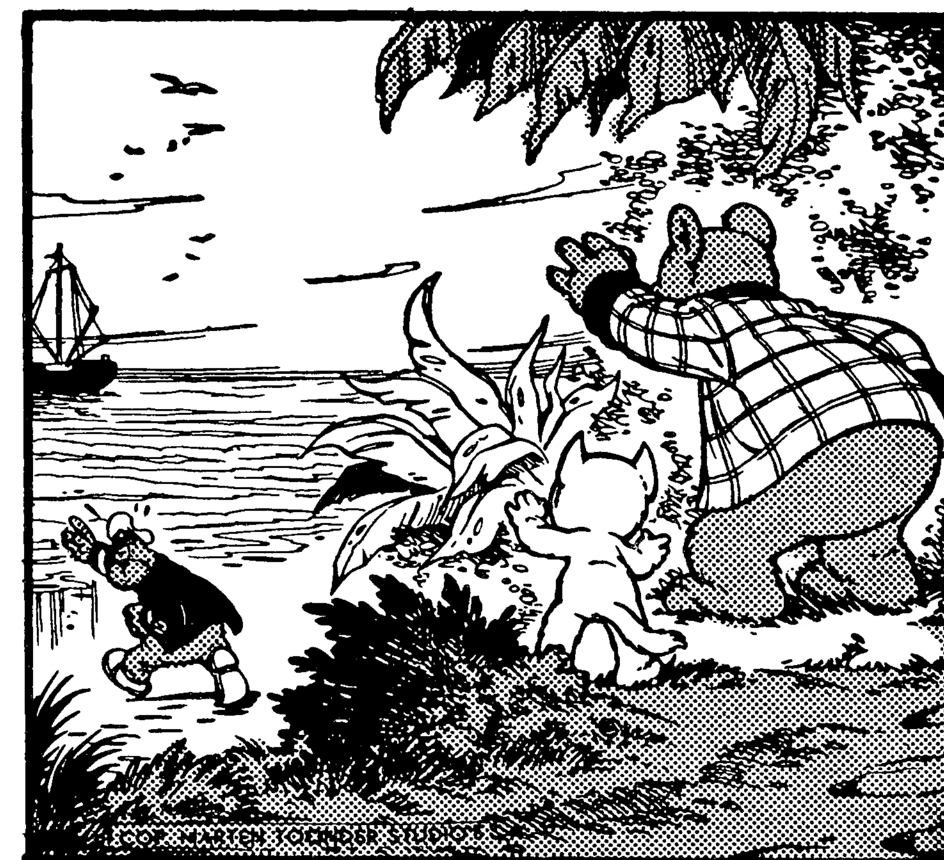

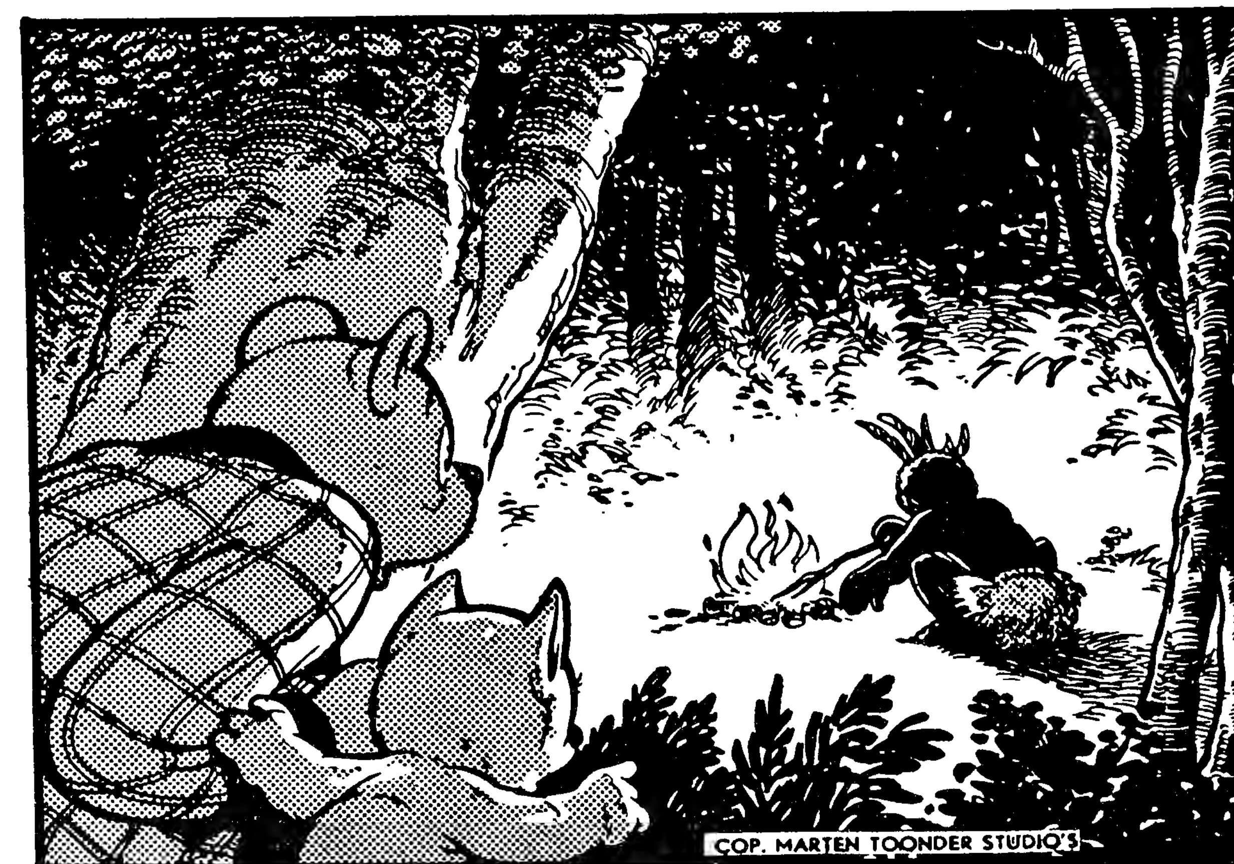
Kapitein Wal Rus was danig uit zijn humeur.
'Wat een toestand!' mopperde hij in zijn snor. 'Wat een overgehaalde ellende voor een eerlijk zeeman om op een vergeten eiland als dit te zitten met zo'n mekkerende landrot als Bolkers! En dan de zorgen over de goede 'Albatros'! Als ik ooit die muiters in handen krijg ga ik het dek met hen zwabberen!'
Zo mompelend en grommend bereikte hij het strand en daar bleef hij getroffen staan. Want vlak voor de branding lag een schip voor anker, dat zijn geoefend oog onmiddellijk als de 'Albatros' herkende! Een sloep was juist op weg naar het strand, toen de oude zeerob ter plaatse kwam.
Het valt te begrijpen, dat Wal Rus haastig naar de landingsplaats snelde en zijn mouwen maar vast begon op te rollen. Maar dat bleek niet nodig te zijn.
'Een woordje, kapitein!' zei de bootsman, die de leiding had. 'We komen vragen, of u weer aan boord komt. De hele muiterij zit ons allemaal tot hier! We snappen niet, dat we er ooit aan begonnen zijn, als ik het zo eens zeggen mag. We hebben er tabak van! Het moet die vent met die ooglap geweest zijn, die ons heeft opgesard. We hebben er spijt van, kort gezegd!'
'Hm!' zei Wal Rus, 'ja, ja, zo gaat dat! Hm! Wacht hier op me, ik kom zo!' En hij draaide zich om en liep naar de plaats, waar heer Bommel en Tom Poes bij de jas van de ontvoerde detective Jim Mufkins over de grond gebogen stonden om naar sporen te zoeken...

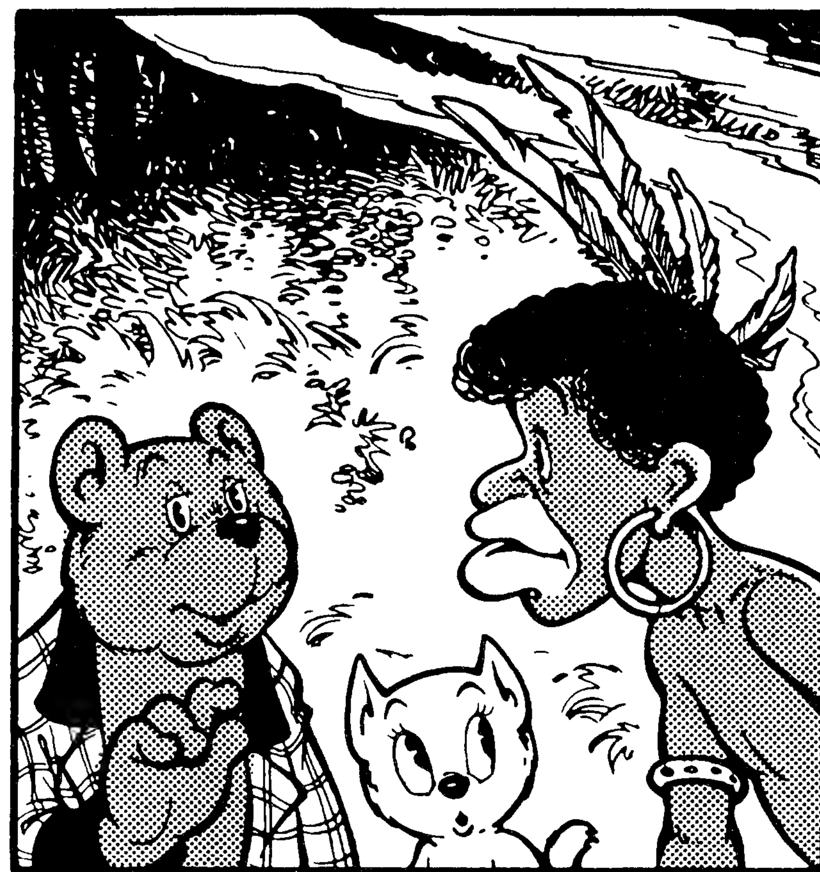
'Hier lopen sporen!' zei Tom Poes. 'Je kunt precies zien waar Mom het oerwoud is binnengegaan!'
'Juist!' riep heer Ollie. 'Net als ik al dacht! Hier is de schurk met mijn diamant verdwenen, dacht ik. Maar een geoefend oog als het mijne kan het spoor volgen als een prentenboek! Volg me, Tom Poes – we gaan er achter aan en dan zullen we de schelm te pakken hebben vóór het krieken van de avond!'
'En Wal Rus?' vroeg Tom Poes. 'Zou die meedoen?'
'Nee!' riep de zeerob, die op dat moment door het gebladerte brak. 'Gaan jullie maar alleen achter je sieraadje aan! Ik heb genoeg van dat overgehaalde gedoe met vermommingen en slijpstenen en muiterijen en al die andere apenstreken! En bovendien heb ik genoeg van het gesakker van Bobbels. Ik ga weer naar de Albatros, meneer!'
'De Albatros?' riep Tom Poes uit. 'Die is toch weggevaren met de muiters?'
'Onzin!' zei Wal Rus. 'Ze hebben spijt gekregen en zijn weer teruggekomen! Daar ligt het schip. En houd me nu niet langer op, want ik moet voort – deze reis is toch al een schadepost omdat ik me niet aan mijn tijmsjaarter kan houden!'
'Het zij zo!' sprak heer Ollie plechtig. 'Ik ben blij, dat u uw schip weer hebt, kapitein, en ik wens u een goede reis. Overigens hoop ik, dat u zich die ruwe taal een beetje zult afwennen en dat u zult onthouden, dat ik Bommel heet. Olivier B. Bommel en niet Bobbels! Komaan Tom Poes, we gaan achter de schaafsteen-diamant aan – niet langer getreuzeld!'
'Goeie reis!' zei de kapitein. 'Ik hoop, dat je die Mommert te pakken krijgt, en dat je uit mijn naam het bos met hem zult zwabberen Mompel!'

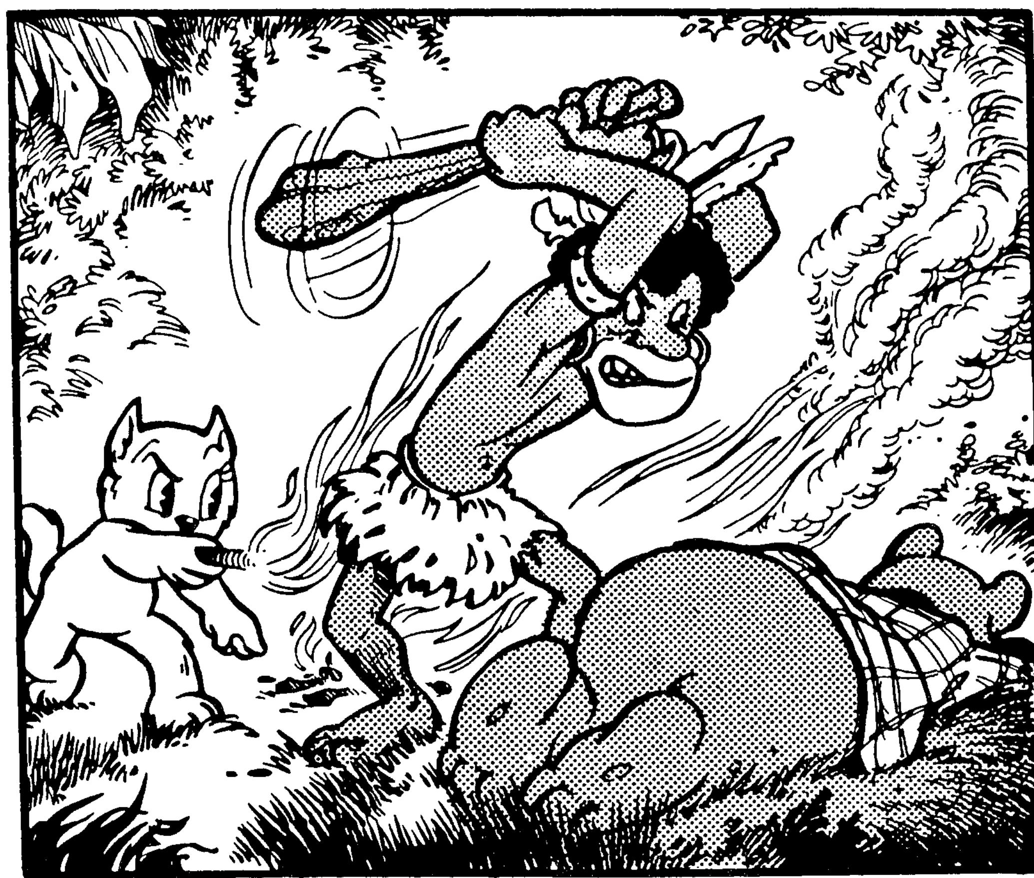
Het goede schip 'Albatros' voer dus weg en heer Bommel en Tom Poes begonnen de achtervolging van de grote schurk Mom. In het begin was het spoor gemakkelijk te volgen, want het bos was bij de kust nog niet zo dicht en het zonlicht kon er nog gemakkelijk doordringen. Maar hoe verder ze kwamen, hoe moeilijker het werd. Het gewas begon steeds hoger te worden en de groei nam buitensporige vormen aan. Lianen klommen in groepen van boom tot boom en strengelden zich in een benauwende greep om de gestalten der indringers. Het gebladerte sloot op afdoende wijze alle daglicht buiten en hield ieder verfrissend windje tochtvrij tegen. Bovendien zoemden er wolken muskieten rond, die zich tegen het vallen van de avond tot ware donderkoppen verdichtten.
'Oef!' kreunde heer Bommel om een uur of zes. 'Dit gaat niet langer, Tom Poes. 'Mijn goede vader zou nooit hebben goedgekeurd, dat ik op deze wijze door de struiken kroop. Ollie, jongen!, zei hij altijd, je hebt een teer gestel en het ruwe handwerk is niets voor jou. Jij moet het van het hoofdwerk hebben! Dàt zei hij en daar heb ik me altijd aan gehouden. En daarom stel ik voor er mee uit te scheiden en ergens een aardig hotel te zoeken!'
'Dat zal niet lukken in deze wildernis!' zei Tom Poes. 'Maar daar vóór ons brandt een vuurtje. Laten we daar maar eens gaan kijken!'
Zo gezegd, zo gedaan. Zij drongen voorwaarts tot ze bij een open plek kwamen, waar een koolzwarte gedaante met een veren rokje aan bij een vuurtje hurkte.
'Een wilde!' fluisterde heer Bommel verschrikt. 'Misschien wel een kannibaal, als je begrijpt, wat ik bedoel!'

Heer Bommel staarde naar de zwarte gedaante van de inboorling die daar in het diepst van het oerwoud bij zijn vuurtje hurkte en begon toen achteruit te schuifelen.
'Laten we teruggaan, Tom Poes!' stelde hij voor. 'Het is niet beleefd om zo maar, onaangediend, een heer bij zijn houtvuur te storen! En bovendien weten we niet zeker of deze heer geen wilde heer is, die andere heren eet, als je begrijpt, wat ik bedoel!'
Maar Tom Poes luisterde niet. Hij trad onbevreesd uit het struikgewas te voorschijn en toen kon heer Bommel niet veel anders doen dan hem aarzelend volgen.
Nu, de zwarte figuur schrok hevig en keek hen met rollende ogen aan.
'Mij niet kwaad doen!' riep hij met een keelstem. 'Mij zoete, rustige M'Boela, die zitten bij vlam en doen niemand leed!'
'Wees gerust, goede vriend!' sprak heer Ollie, naar voren stappend toen hij de angst van de inboorling bemerkte. 'Wij zijn vredelievende reizigers, die een gevaarlijke schurk achtervolgen en die slechts een plaatsje voor de nacht zoeken! Laat ons hier naast uw vuurtje een slaapje doen, dan zal ik u rijkelijk belonen. Ik ben heer Bommel, Olivier B. Bommel, om volledig te zijn en dit is mijn jonge vriend Tom Poes!'
De inboorling maakte, diep onder de indruk, een buiging en hielp hen om met behulp van wat bladeren een legerstede te maken. En even later waren heer Ollie en Tom Poes vast in slaap.
Doch toen veranderde de houding van de heer M'Boela. Er verscheen een sluwe grijns op zijn gelaat en zonder enig gerucht te maken greep hij de zware knots van ijzerhout die achter hem lag...

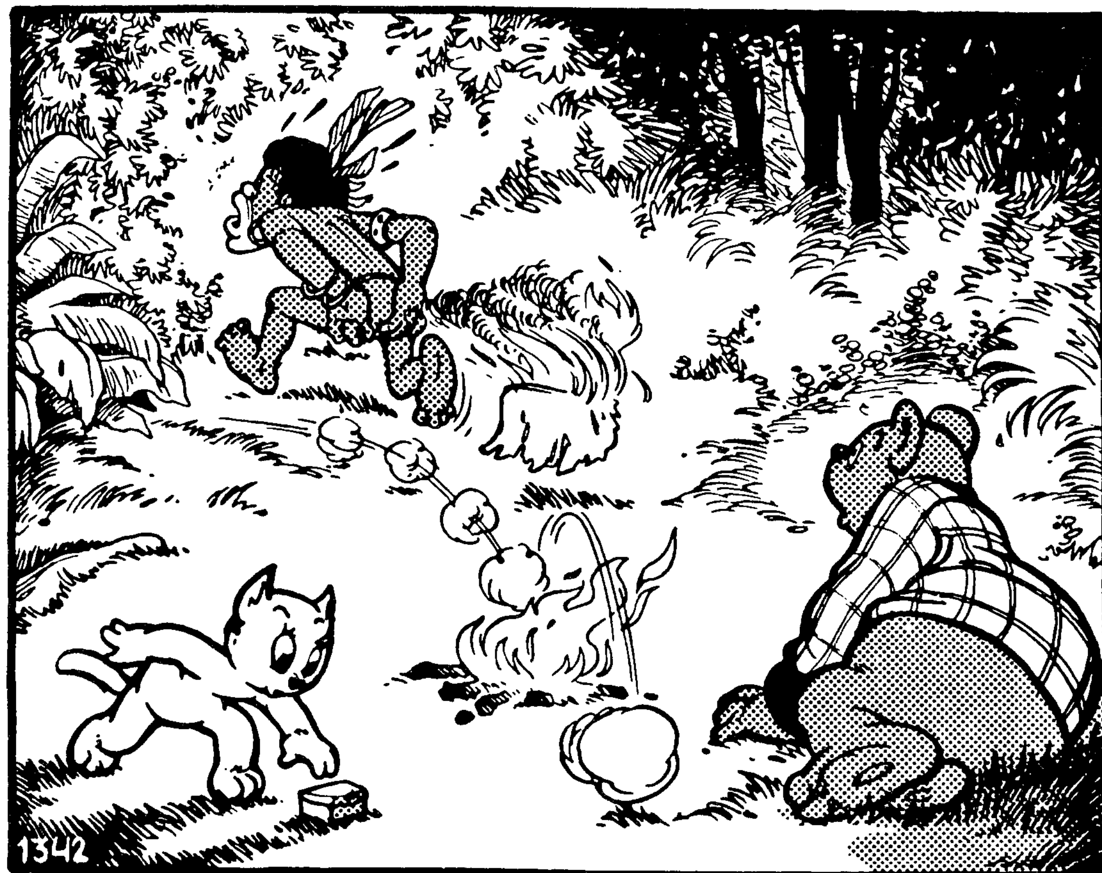

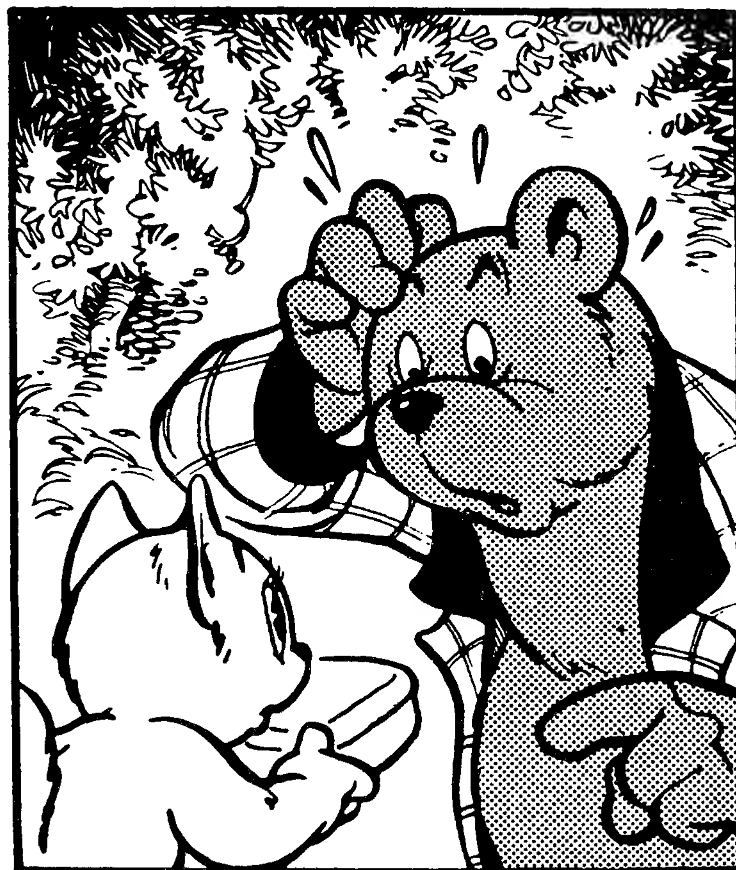

De zwarte heer M'Boela had zijn knots gegrepen en sloop nu met een valse grijns op de rustig slapende gestalte van heer Bommel toe. Het was duidelijk, dat hij niet veel goeds in de zin had. Het zou er voor heer Ollie dan ook lelijk hebben uitgezien wanneer hij alleen was geweest – maar gelukkig was Tom Poes bij hem. Die had wel gedaan alsof hij sliep, maar dat was niet echt. Hij had het veiliger gevonden om een beetje waakzaam te zijn en dat kwam nu goed van pas. Uit één ooghoek volgde hij de sluipende bewegingen van de inboorling en toen deze aanstalten maakte om het eind hout neer te laten dalen, greep hij bliksemsnel een tak uit het vuur. Die tak was te licht om er een flinke klap mee te kunnen geven, maar gelukkig brandde hij en dat bracht Tom Poes op een ander en beter idee. Vóórdat de donkerbruine gestalte van M'Boela zich om had kunnen wenden om te kijken wat het gerucht achter zijn rug betekende, hield Tom Poes het brandende stuk hout bij het veren rokje, dat de ruwe wilde bekleedde. De gevolgen waren verschrikkelijk. De fraaie struisveren vatten vlam en de hitte daarvan deed M'Boela zijn boze voornemens totaal vergeten. Met een snerpende gil sprong hij rechtstandig de lucht in, terwijl hij zijn zware ijzerhouten knots ver van zich afwierp.

Heer Bommel schoot wakker en ging hevig geschrokken rechtop zitten.

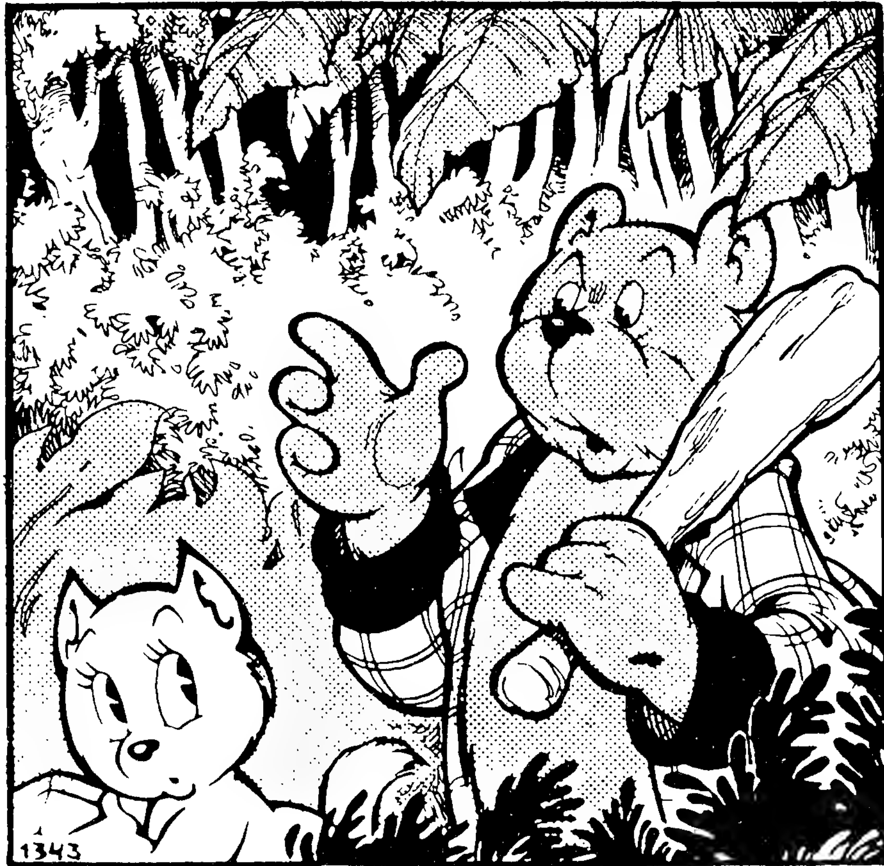
'W-wat be-betekent dit?' vroeg hij met piepende stem. 'Kan een heer dan niet eens rustig slapen, zonder dat een onbeschaafde wilde op ongepaste wijze begint te dansen en te zingen?'

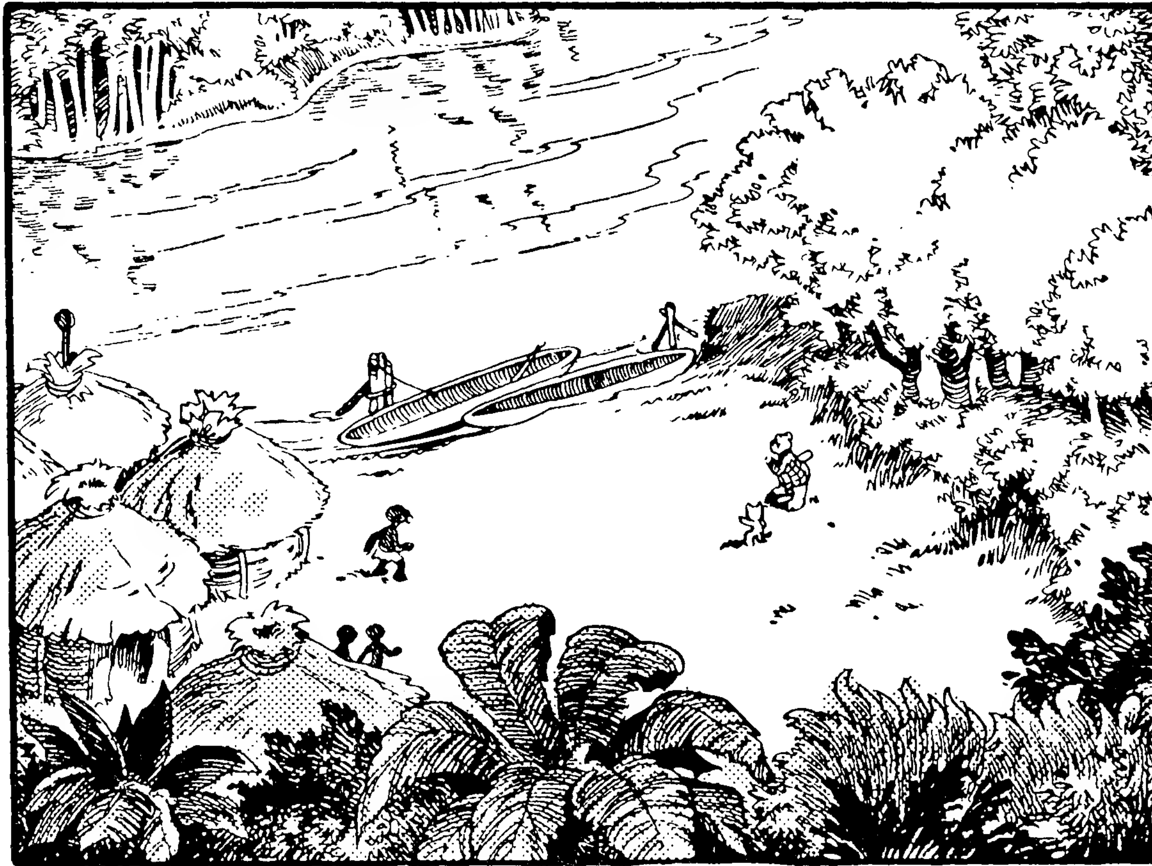
Maar Tom Poes antwoordde hem niet. Met grote ogen staarde hij naar het doosje, dat M'Boela uit zijn kledingstuk verloor. Het was het doosje van de schaafsteen-diamant...

De schurkachtige inboorling M'Boela had zijn plan om heer Bommel met een knuppel op het hoofd te slaan volkomen opgegeven. Tot het uiterste getergd rukte hij het brandende rokje van zich af en rende huilend het kreupelhout in. Heer Bommel staarde hem verbluft na.
'Voor een beschaafd heer van mijn stand is het uiterst moeilijk om de gebruiken van wilde stammen te begrijpen!' zei hij klaaglijk. 'In het holst van de nacht begint zo'n inboorling rond te springen als een dwaas en hij aarzelt zelfs niet om in zijn ondergoed het bos in te snellen. Is hij gaan zwemmen, Tom Poes?'
'Het is mogelijk!' zei Tom Poes. 'Maar niet voor zijn genoegen, heer Ollie. Hij was een beetje geschroeid, vrees ik. En overigens moet u eens kijken wat hij daarnet verloren heeft!'
Tom Poes toonde hem trots het doosje en heer Bommel staarde er verbluft naar.
'De diamant!' riep hij uit. 'Mijn schaafsteen! Heeft die wilde dat verloren? Maar dan... dan... maar dan is die wilde dus niemand anders dan Mom Bakkesz!'
'Juist!' zei Tom Poes, 'dat was Mom, heer Ollie! Voorlopig zijn we hem kwijt, denk ik. Laten we maken, dat we verder komen en de bewoonde wereld bereiken nu we de steen terug hebben!'
'Juist!' zei heer Bommel, de ijzerhouten knuppel over zijn schouder leggend. 'De zon komt op en de vogels zingen! Laat ons verder trekken – kloek en onbevreesd als immer! Volg me, jonge vriend! Hm Wie had overigens kunnen denken, dat die vermommer eigenlijk een neger is?'
Zo trokken ze dus verder; heer Bommel droeg het wapen en Tom Poes het doosje en ze keken beiden scherp uit naar een spoor van de grote schelm Mom.

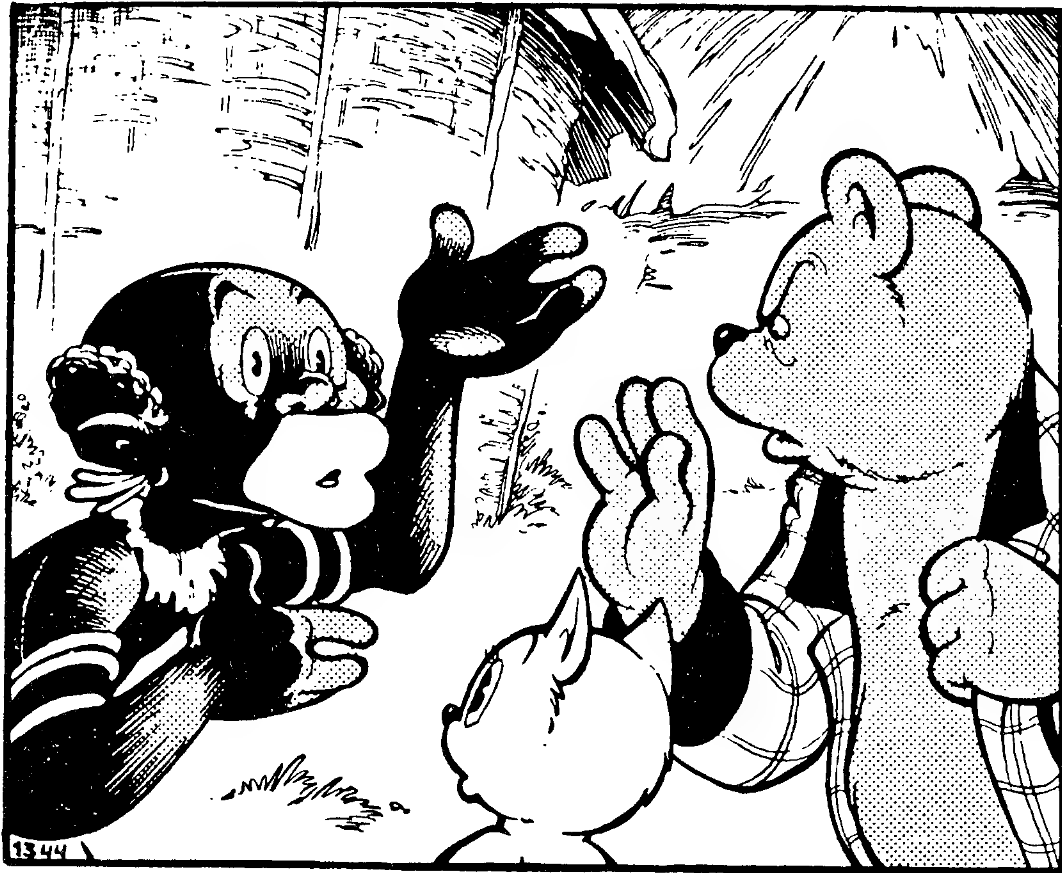

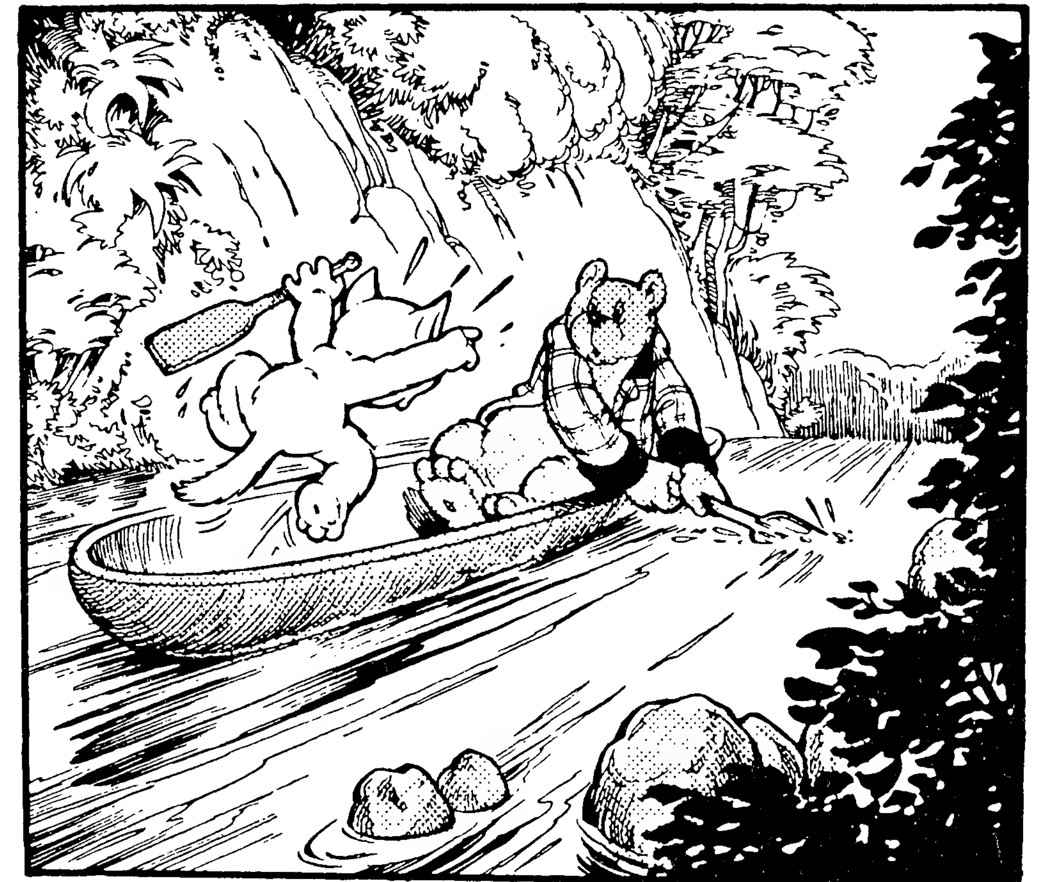

'Het is toch wat te zeggen!' sprak heer Bommel, toen hij en Tom Poes zich moeizaam een weg door het oerwoud baanden. 'Ik moet je bekennen, jonge vriend, dat het een hele schok voor mij was te horen, dat de eenvoudige inboorling M'Boela niemand anders is dan de grote schurk Mom. Weliswaar is het een troost voor mij, dat ik de diamant weer terug heb, maar als ik nu niet eens meer een wilde kan vertrouwen, waar moet het dan met de beschaving naar toe, als je begrijpt wat ik bedoel?'
'Maar het was geen wilde!' legde Tom Poes geduldig uit. 'Het was gewoon maar weer een vermomming van Mom!'
'Hm!' zei heer Ollie, 'Zo! Des te erger! Maar halt, jonge vriend! Daar ligt een dorp! Laten we nu op onze tellen passen en niemand meer vertrouwen! Niemand, hoor je!? Iedereen kan Mom zijn, bedenk dat!'

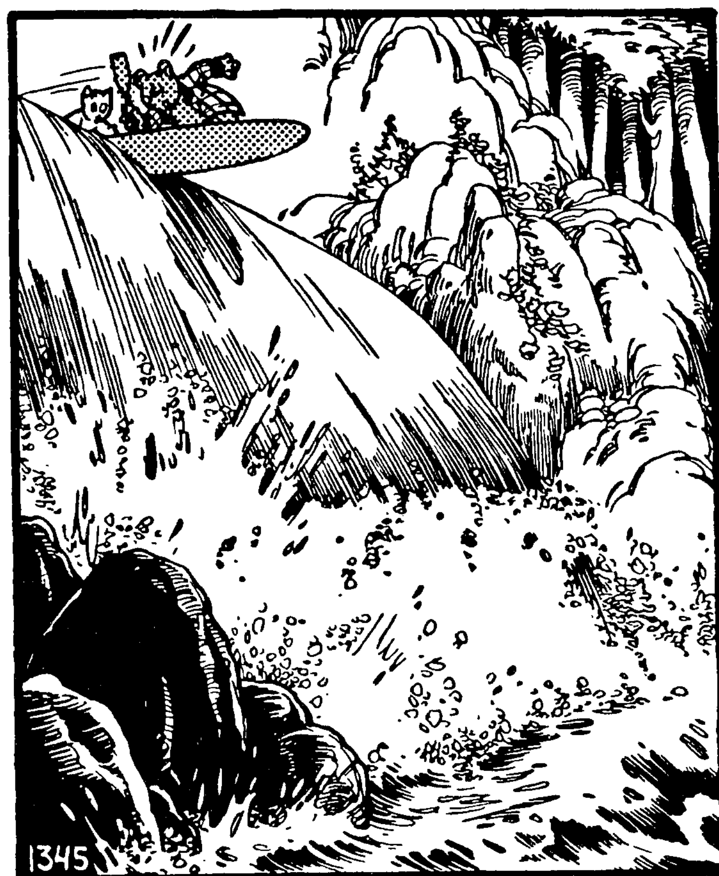
Zo pratende stapten ze een open plek aan de oever van een rivier binnen en stonden toen tussen enkele primitieve hutten van een negerdorp. Een stokoude neger trad hun mummelend tegemoet en keek hen lodderig aan.
'Boot?' vroeg hij met een dorre stem. 'Boot naar stad?'
'Ik ben geen boot!' zei heer Ollie verontwaardigd. 'Ik ben een heer, die uit het oerwoud komt en naar de beschaafde wereld wil!'
'Dat bedoelt hij ook!' zei Tom Poes haastig. 'Hij verhuurt boten, heer Ollie! En deze rivier schijnt naar een stad te stromen!'
'Hm!' zei heer Bommel. 'Ik vertrouw niemand! Niemand, hoor je? Overal verschuilen zich vermommingen! Maar een boot lijkt me wel – ik ben wat vermoeid in de knieschijven, als je begrijpt, wat ik bedoel. Huur maar zo'n boot, jonge vriend!'

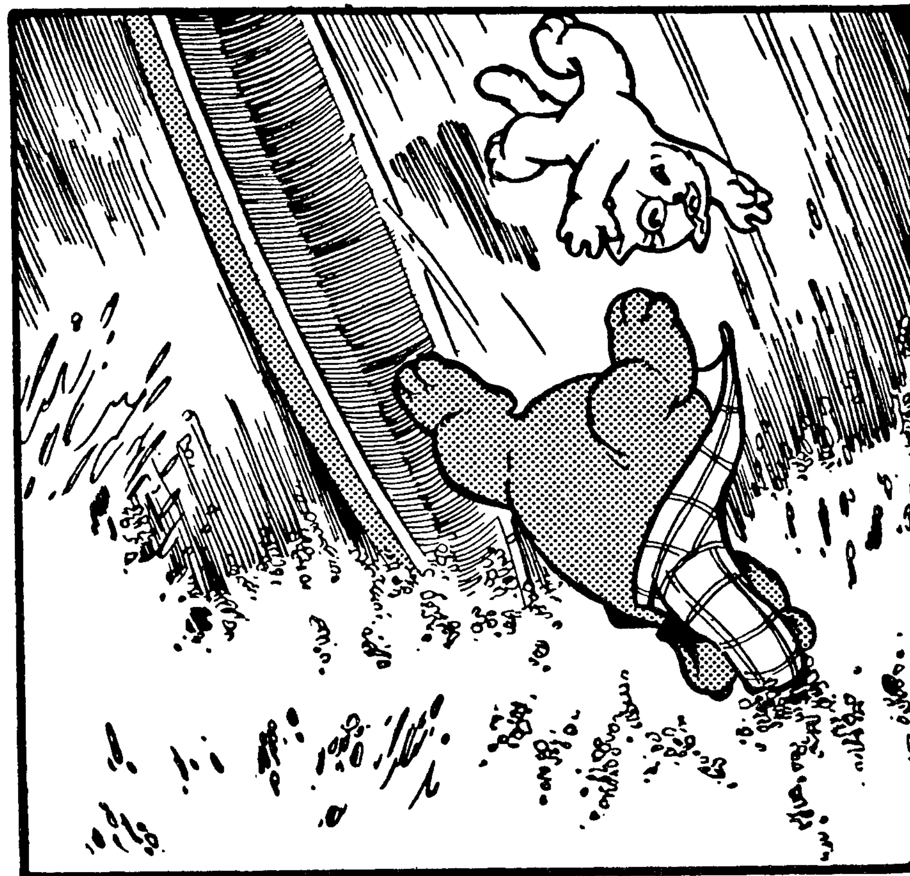

De oude neger drong zich wat naar voren en wees met een beverige vinger naar zijn vaartuig.
'Boot?' drong hij aan. 'Boot naar stad? Mij varen vreemdelingen naar stad?'
'Neen, goede vriend!' sprak heer Ollie koel. 'Je boot wil ik wel hebben, maar jij gaat niet mee! Wij vertrouwen niemand meer – wij zijn teleurgesteld in iedereen, omdat iedereen in een vermomming loopt, als je begrijpt, wat ik bedoel! En daarom roeien we zelf!'
'Gevaarlijk!' riep de Zwarte Man met kakelende stem. 'Rivier zijn veel wild. Rivier zwemt hoog, zwemt laag, maken lawaai en zijn veel gevaarlijk!'
'Geen nood, waarde heer!' zei heer Ollie, enkele bankbiljetten in de donkerbruine hand stekend. 'Je kunt het wisselgeld houden. En maak je maar niet bezorgd over ons roeien. Ik ben een geoefend heer en het water heeft geen geheimen voor mij! Komaan, Tom Poes, volg me!'
Bij deze woorden zette heer Ollie zich achterste voren in het wankele hulkje en greep een pagaai. Tom Poes zette af, greep het andere roeigerief en begon te pagaaien.
'Mm!' mompelde heer Bommel. 'Waar zijn de andere roeispanen, jonge vriend? Ik kan niet werken met dit rare schephout!'
'U moet andersom gaan zitten!' riep Tom Poes, die het onhandige geknoei van zijn vriend met bezorgdheid gadesloeg. 'Dit is een kano en op die manier komen er narigheden! Vlug dan, heer Ollie! Daar is een waterval! We moeten naar de wal!'
Maar het was al te laat! De stroom had het vaartuigje gegrepen en trok het met woeste kracht naar het midden...

Heer Bommel dompelde zijn pagaai diep in het water en schepte, dat het een aard had. Maar omdat hij achterste voren stond hielp hij alleen maar om het ranke bootje volkomen onbestuurbaar te maken. Tom Poes werkte wat hij kon, maar de stroom had zo'n kracht, dat het een hopeloze zaak genoemd kon worden.

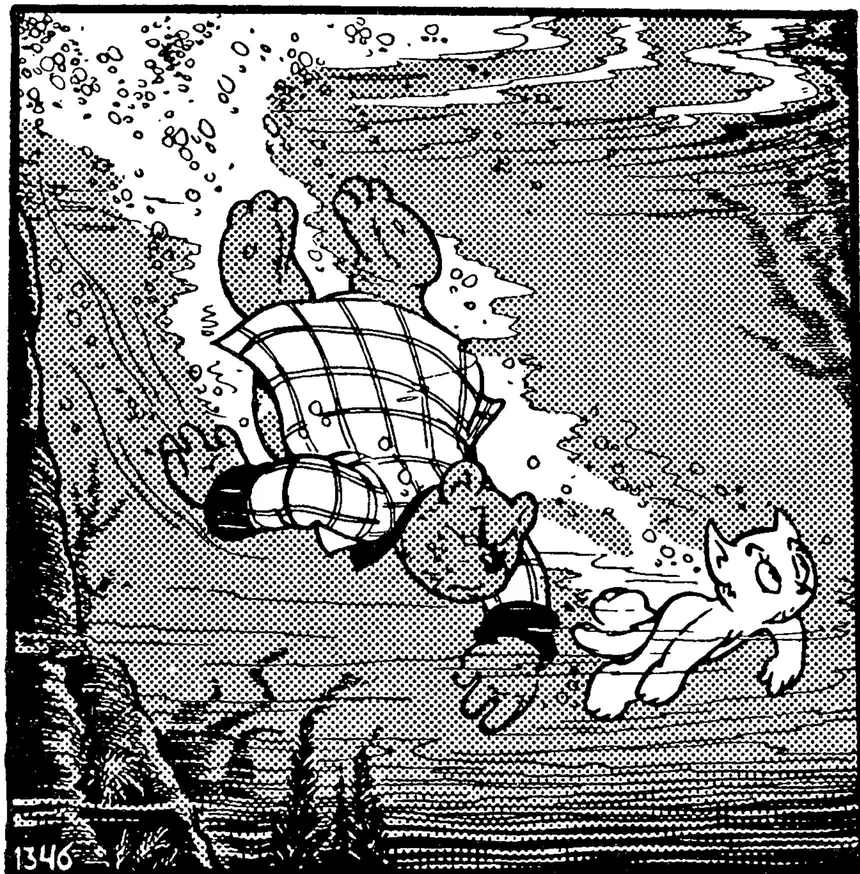
Met grote snelheid dreef het stuurloze vaartuigje op de waterval toe, suisde rakelings langs een paar rotspunten heen en begon te draaien als een tol.

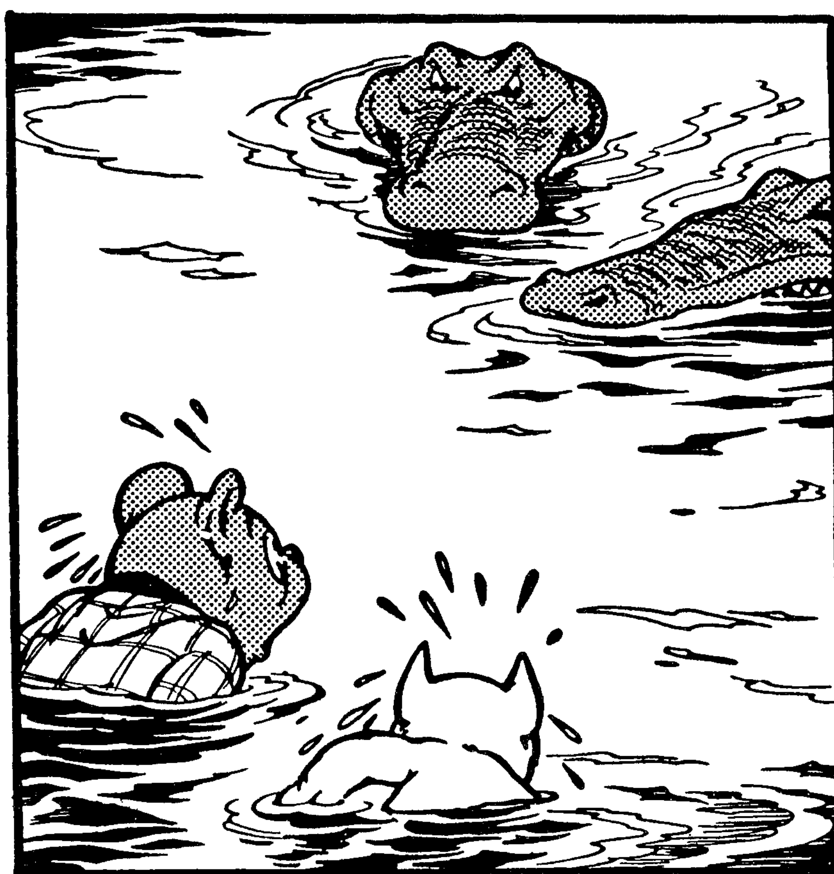
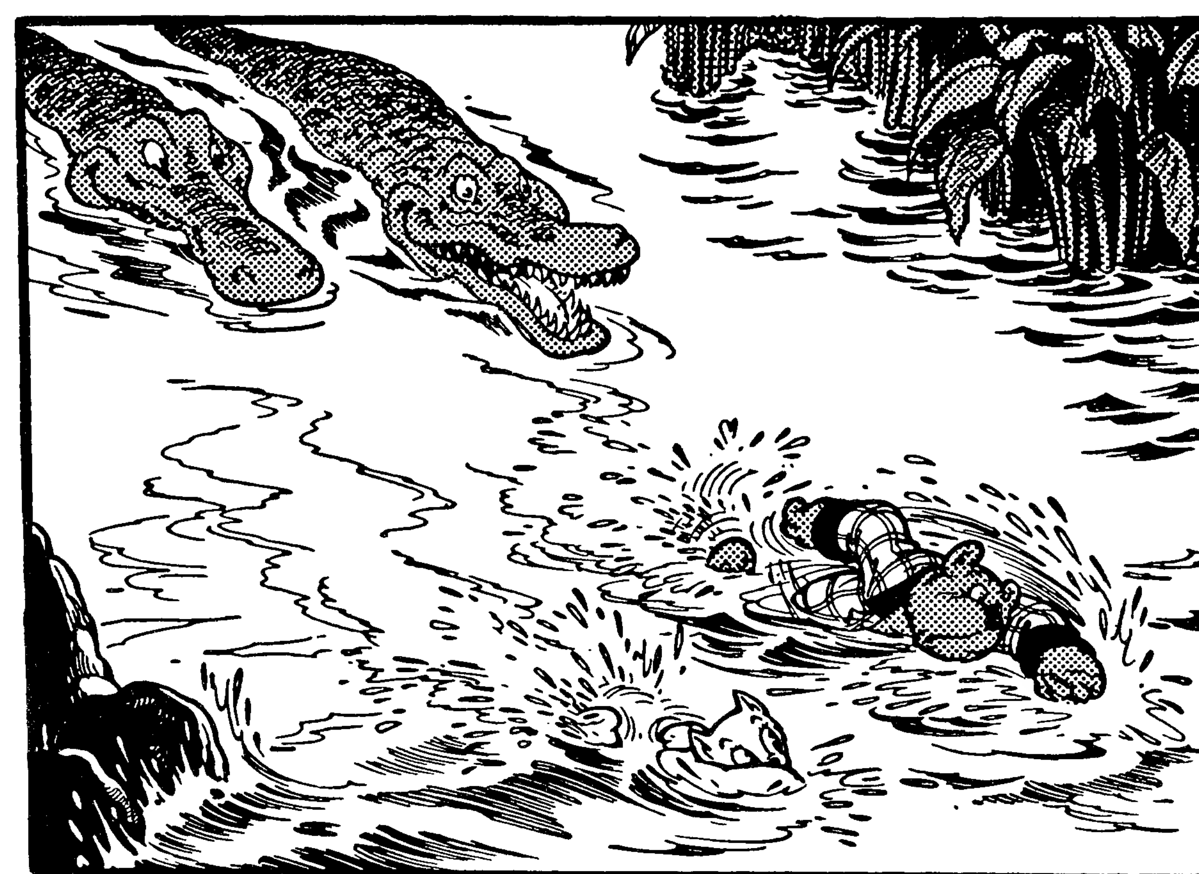
'We zijn verloren!' jammerde heer Ollie. 'We hadden een ervaren roeier moeten huren, Tom Poes! Maar jij wilde alles door mij laten doen. En nu is het te laat! Houd je vast, jonge vriend! Daar gaan we!'

Die laatste woorden waren volkomen onverstaanbaar, want de kano had de kop in de stroom gestoken en stortte nu met de watermassa's mee naar beneden – de waterval af!

Het is duidelijk, dat er van de opvarenden niets te zien of te melden valt – ieder die een dergelijk gebeuren heeft meegemaakt, zal dit kunnen begrijpen. Aan de voet van het natuurverschijnsel werd er voor het eerst weer iets zichtbaar. Een paar voeten, een arm en enkele wrakstukken, die echter al gauw weer aan het oog werden onttrokken door de schuimmassa's van de waterval. Het zag er dan ook tamelijk hopeloos uit voor heer Ollie en Tom Poes. Want daar dicht in de buurt lagen een paar zwaar gebouwde krokodillen met gluiperige blikken naar de schipbreuk te kijken.

Eén van de ongure reptielen likte zich de muil en zwom met kalme slag naar de plek des onheils...

Gelukkig waren heer Ollie en Tom Poes er goed af gekomen. Toen de kano door de bruisende watermassa's was vernietigd en zij door de waterval waren meegevoerd hadden ze geen rotspunten of andere scherpe voorwerpen geraakt en zodoende kwamen ze enigszins tot zichzelf in het tamelijk kalme water onder de val.
Heer Bommel paste onmiddellijk de schoolslag toe en zwom sierlijk onder water voorwaarts. Tom Poes, die helemaal niet van zwemmen houdt, deed het minder fraai, maar hij redde zich en dat was de hoofdzaak. Ze staken beiden enige ogenblikken later het hoofd boven water en haalden diep adem.
'Dat is dat! Blub!' zei heer Ollie. 'Een verschrikkelijke ervaring voor een heer, Tom Poes! Ik ben blij, dat mijn goede vader dit niet hoeft mee te maken. Maar ondanks dat, moet ik toch toegeven, dat dit bad mij verfrist heeft...'
Hier zweeg hij, want hij ontdekte plotseling, dat hij werd gadegeslagen door een paar koele, lichtgele ogen, die hem op indringende wijze begluurden. Enige ogenblikken staarde hij verbluft in de pupillen van die ogen. 'Blah!' zei hij. 'Pardon! Ik dacht dat wij de enige zwemmers in dit water waren! Ik... eh...!'
Toen slaakte hij een snijdende gil en begon te zwemmen. 'Een krokodil!' riep hij. 'Zwemmen, Tom Poes, help! Help dan toch!'
Maar Tom Poes had de handen vol aan het helpen van zichzelf en zo zwommen ze dus allebei voor hun leven, achtervolgd door de weerzinwekkende reptielen, die van tijd tot tijd knallend met de kaken klapten.

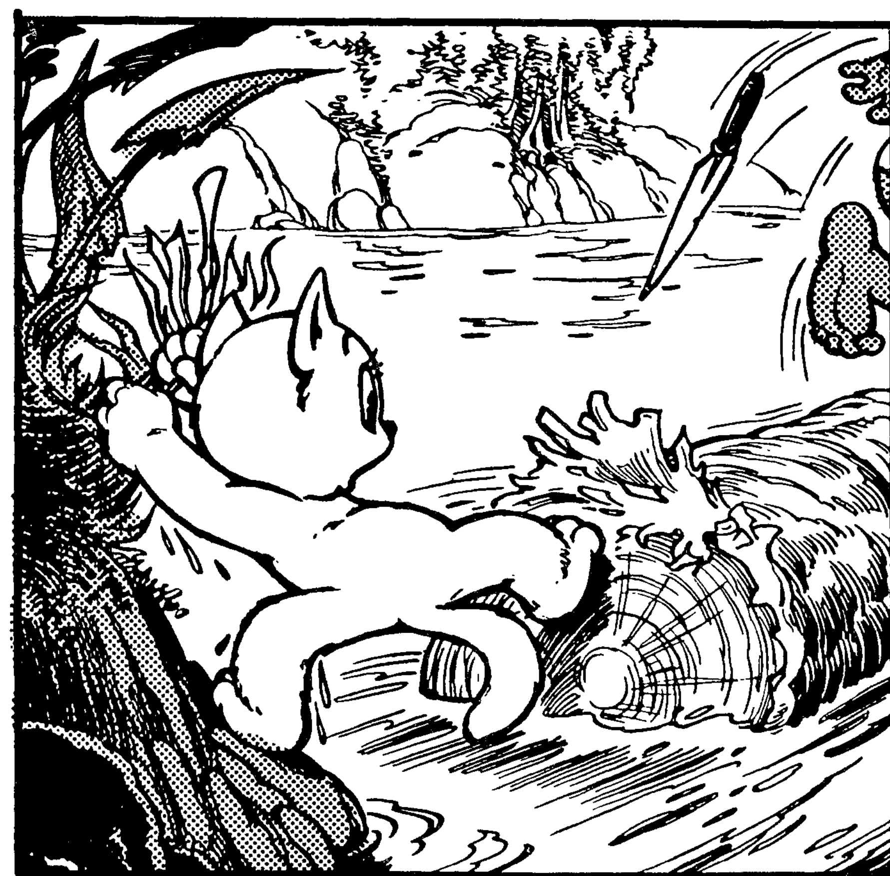

Het kan vreemd lopen in de wereld. Want, terwijl heer Bommel en Tom Poes met hun laatste krachten doende waren aan de krokodillen te ontkomen, liep niet ver van daar een schurkachtige inboorling M'Boela (die, zoals we weten, niemand anders was dan de schelm Mom Bakkesz, in een donkerbruine vermomming). De deugniet repte zich langs de oever van de rivier stadwaarts, toen hij werd opgeschrikt door luide kreten, die uit de stroom opstegen. Verrast bleef hij staan en keek rond.

'Drommels!' riep hij uit. 'Daar zwemt mijn diamant! Maar hoe! Ik moet snel zijn, want anders wordt de kostelijke steen opgegeten door de krokodillen!'

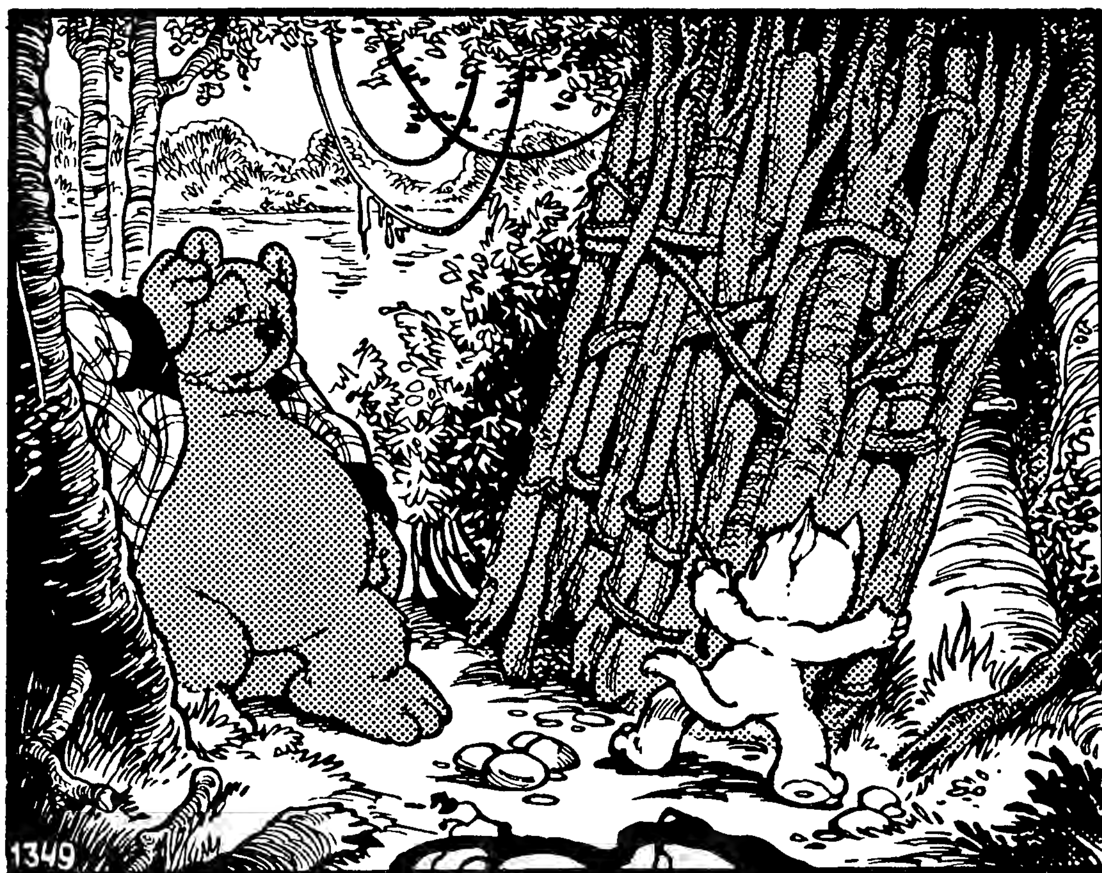
Zo sprekende trok de schurk zijn kapmes en velde met enkele welgemikte slagen een forse boom die aan de oever stond. Het is moeilijk iets goeds te zeggen van deze eervergeten figuur, maar handig is hij, dat is zeker. Want precies op het moment, dat heer Bommel en Tom Poes in razende vaart gepasseerd waren, stortte de boom te water en blokkeerde de verdere doorgang voor de krokodillen.

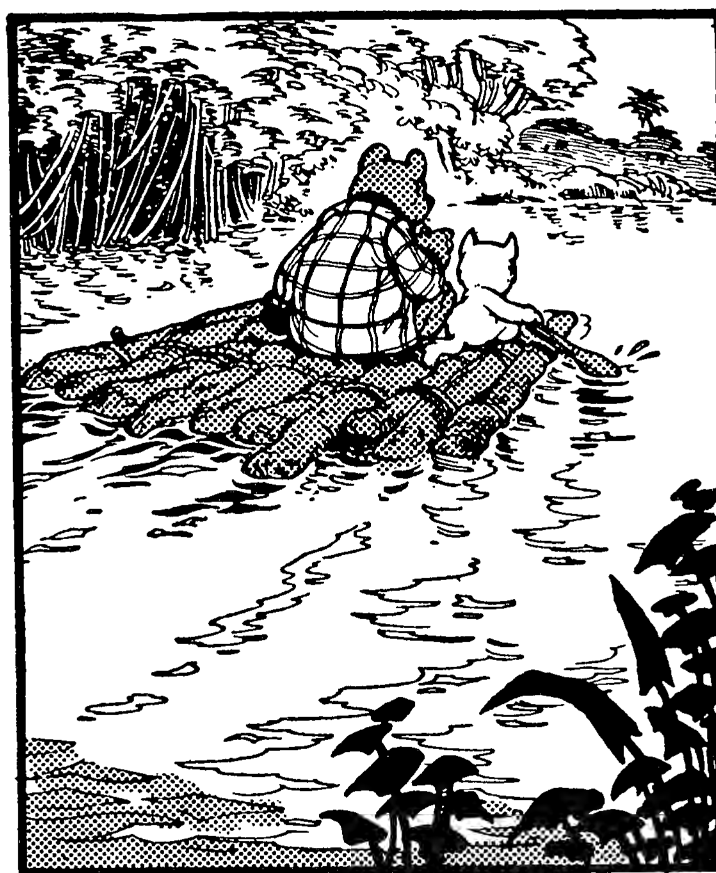
De gruwelijke dieren hielden hun vaart in en gaven hun misnoegen te kennen door een luid geklap met hun kaken. Maar daar stoorde de namaakinboorling M'Boela zich niet aan. Hij betrad de gevelde stam en begaf zich naar de plek waar heer Ollie tussen de klotsende golfjes dreef. Hij was aan het eind van zijn krachten en wat dat betreft mag ik rustig zeggen, dat het optreden van Mom precies op het goede moment gekomen was. Maar verder was de toestand nog zorglijk. De schurk speelde op dreigende wijze met zijn kapmes en keek heer Bommel loerend aan. Neen, van de regen in de drop, mag ik wel zeggen.

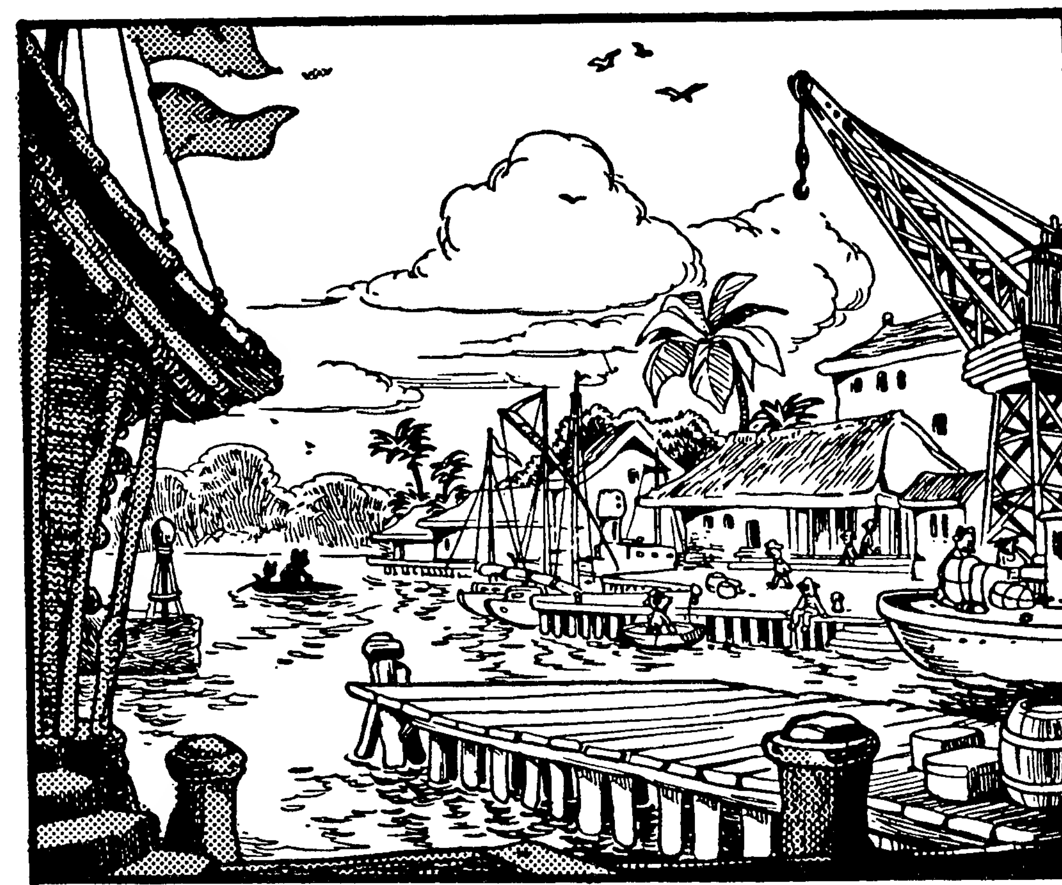

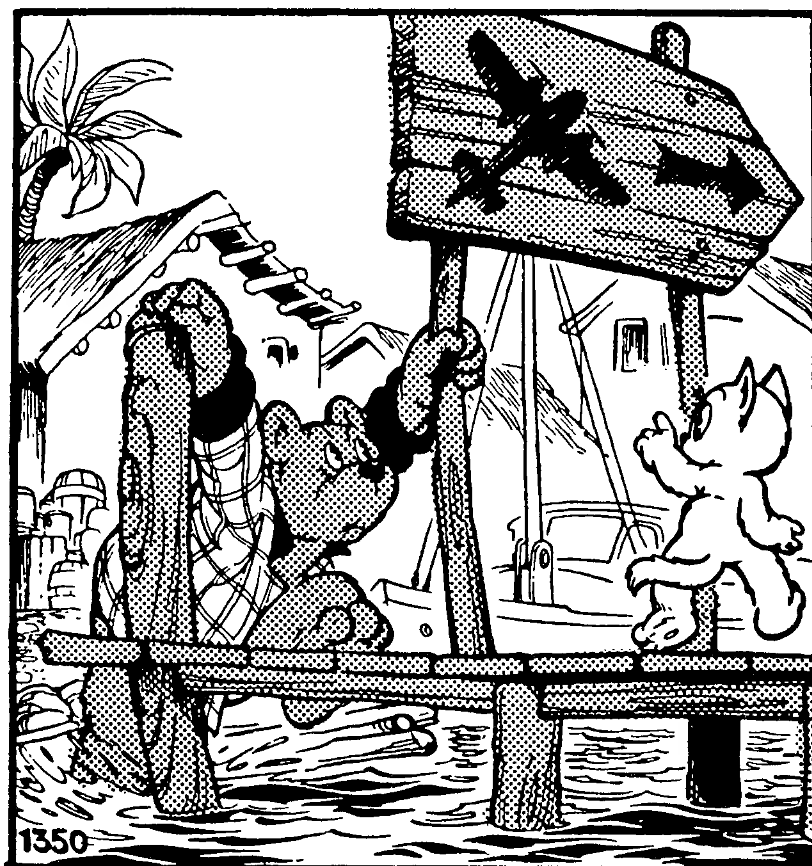

Heer Bommel kwam langzamerhand wat op adem en keek langs de boomstam die hem gered had omhoog in het ongunstige gelaat van de zwart gemaakte Mom Bakkesz.
'Geef me de diamant!' riep de schurk grijnzend.
'N-nooit!' riep heer Ollie met zwakke stem.
'Oho!' hernam de schelm. 'Zie je dit kapmes, Bommel? Een geducht wapen in de hand van een geoefend kapper, mag ik wel zeggen. En geoefend ben ik. Op een afstand van twee meter kap ik de snorharen van een vlieg af! Nu jij weer!'
'Je krijgt mijn diamant niet!' riep heer Bommel, die zich met moeite drijvend hield. Maar aan de klank van zijn stem was te merken, dat hij het niet langer meer zou volhouden en dat was nu precies waar de grote vermommer op rekende. Hij antwoordde dan ook niet, maar begon op treiterige wijze zijn mes te slijpen aan zijn voetzolen.
Intussen had niemand meer aan Tom Poes gedacht. Dat is het voordeel wanneer men klein is. Nu, Tom Poes had werkelijk niet stil gezeten. Hij was geruisloos op de wal geklommen en begon nu vlug en met alle kracht tegen de boomstam te duwen. Zoals we weten, lag die losjes op de oever, van de ene kant naar de andere. En door de druk raakte hij te water en begon te drijven. Vóórdat de schelm Mom dan ook: Ho! had kunnen roepen, greep de stroom de stam en voerde hem mee. De bruine gestalte dreef schreeuwend en dreigend de rivier af en verdween bij een bocht uit het gezicht, terwijl Tom Poes vlug en handig heer Bommel op de kant trok.

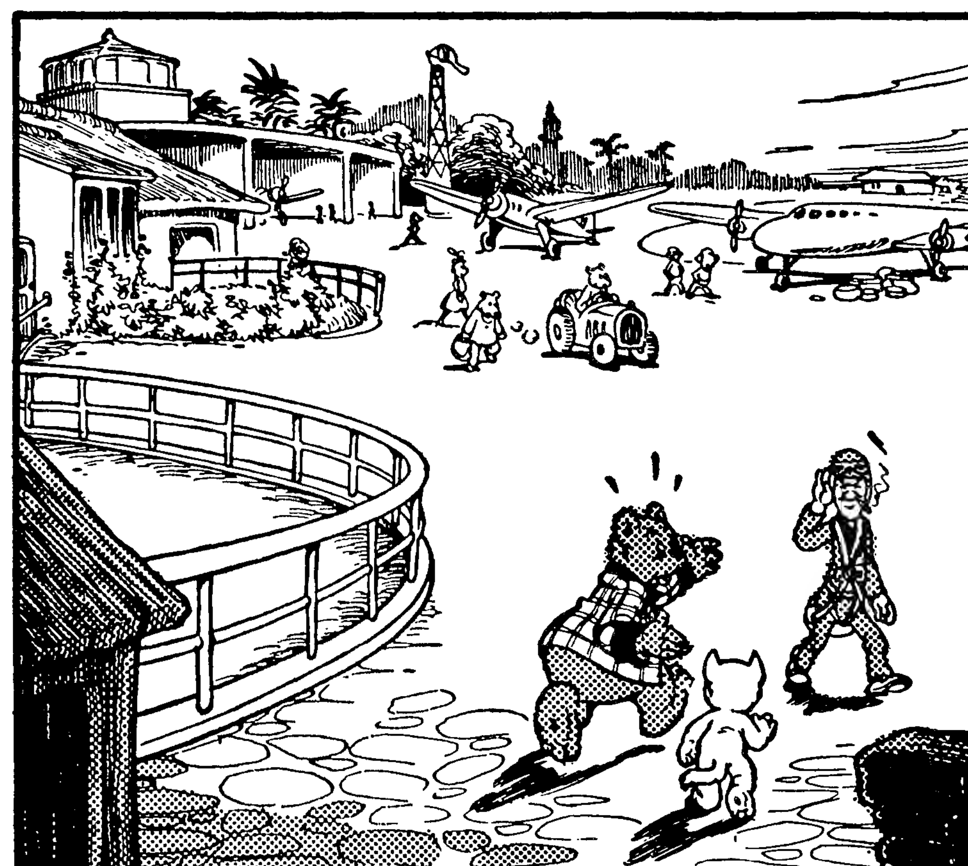

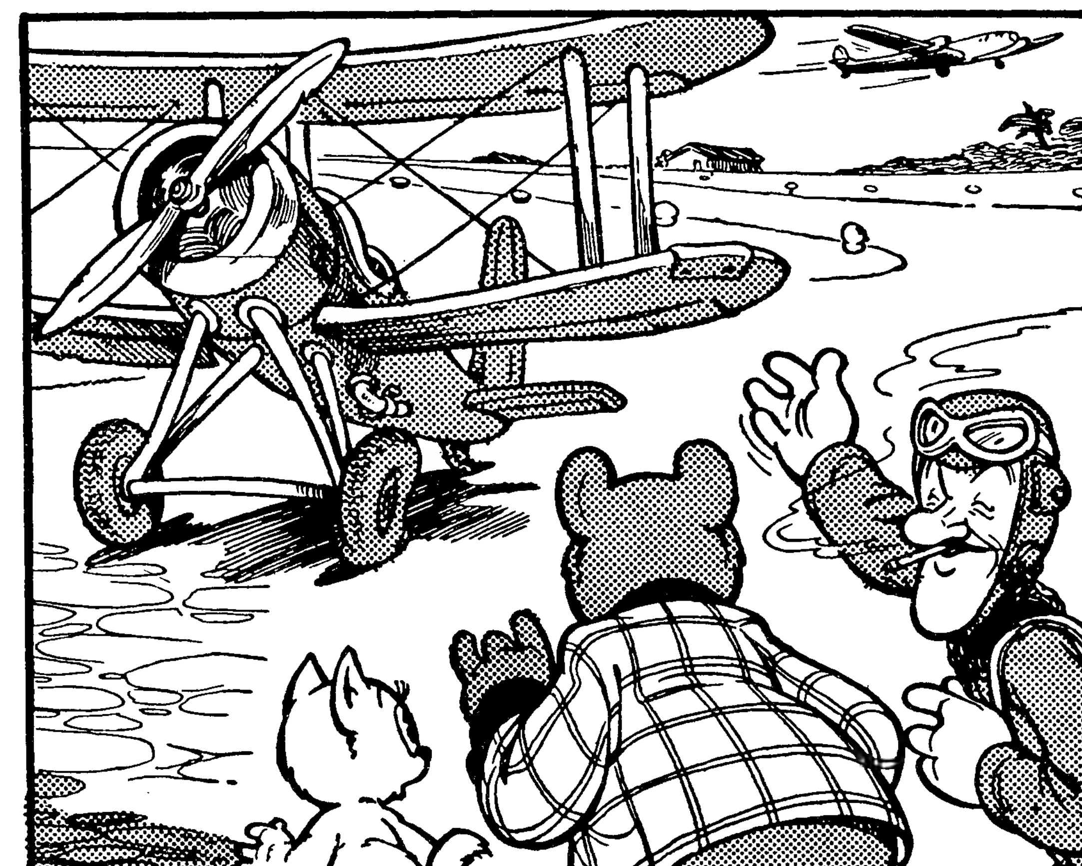

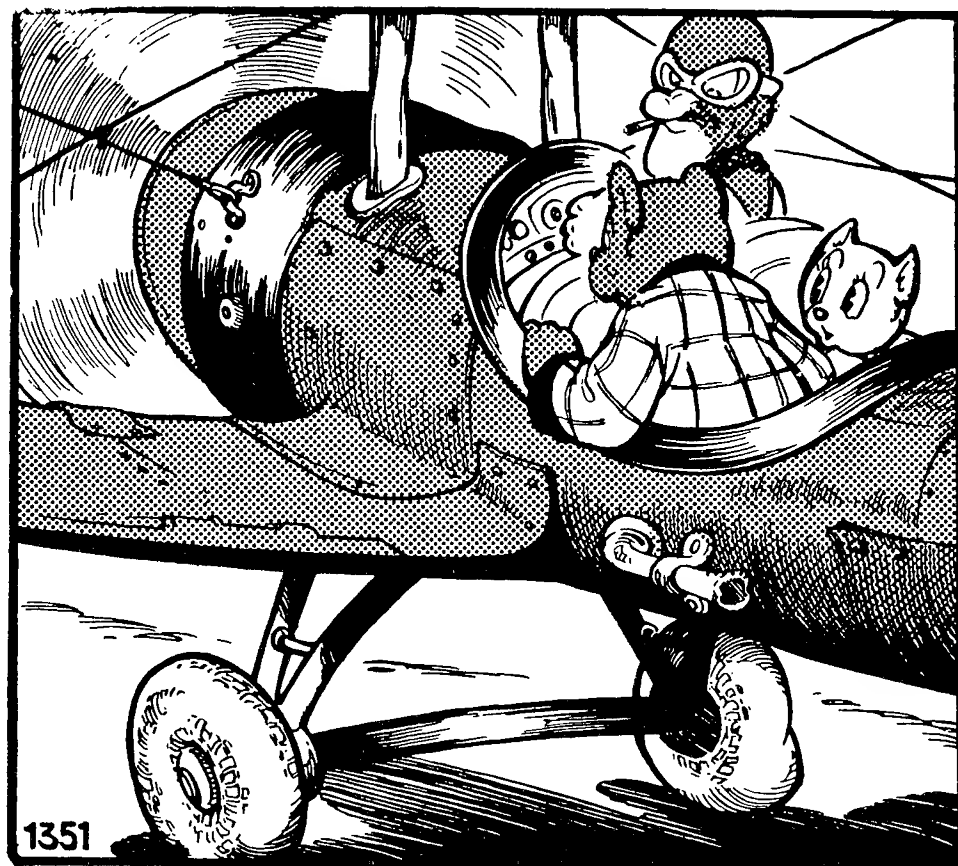
Heer Ollie stond dus druipend op de oever en staarde versuft en uitgeput naar de snel wegdrijvende boomstam waar Mom Bakkesz op zat.
'De schurk!' mompelde hij. 'Nimmer zal ik dat duivelse gelaat vergeten! Welke vermomming hij nu in het vervolg ook aandoet, altijd en overal zal ik hem herkennen. Heb je gezien, hoe hij mij aankeek, Tom Poes? Heb je gemerkt, dat hij zijn mes zat te slijpen om mij eh... om mij kwaad te doen? Tom Poes! Luister je? Wat ben je nu weer aan het doen, Tom Poes? Kun je dan nooit eens rustig praten, jonge vriend?'
'Ik maak een vlotje!' legde Tom Poes uit. 'We moeten verder, heer Bommel, en het lijkt me het beste om te varen. En omdat onze kano kapot is moet ik wel een vlot bouwen. Kijk, het is niet zo moeilijk! Wat takken en lianen en een beetje handigheid...'
'Hm!' zei heer Bommel. 'Jaja, net zo je zegt! Een vlot, zeg je? Wat takken en lianen en wat handigheid en zo, jaja! Dat is niet zo moeilijk! Gelukkig maar, want ik kan je werkelijk niet helpen, jonge vriend. Ik ben aan het eind van mijn krachten. Ik heb te veel meegemaakt!'
Nu, gelukkig kreeg Tom Poes het bouwsel klaar en toen voeren ze verder. Er waren geen watervallen meer in de rivier en de stroom was tamelijk rustig, zodat er verder weinig van deze vreemde boottocht te vertellen valt. Op de ochtend van de tweede dag kwamen dan ook de eenvoudige gebouwen van een klein stadje in het gezicht en toen was het, dat heer Bommel zich weer een weinig oprichtte.
'Ha, de bewoonde wereld!' sprak hij. 'De beschaving roept! Mijn herenbloed begint weer te bruisen, jonge vriend! Onder mijn leiding zullen we nu weer vlug genoeg thuis zijn!'

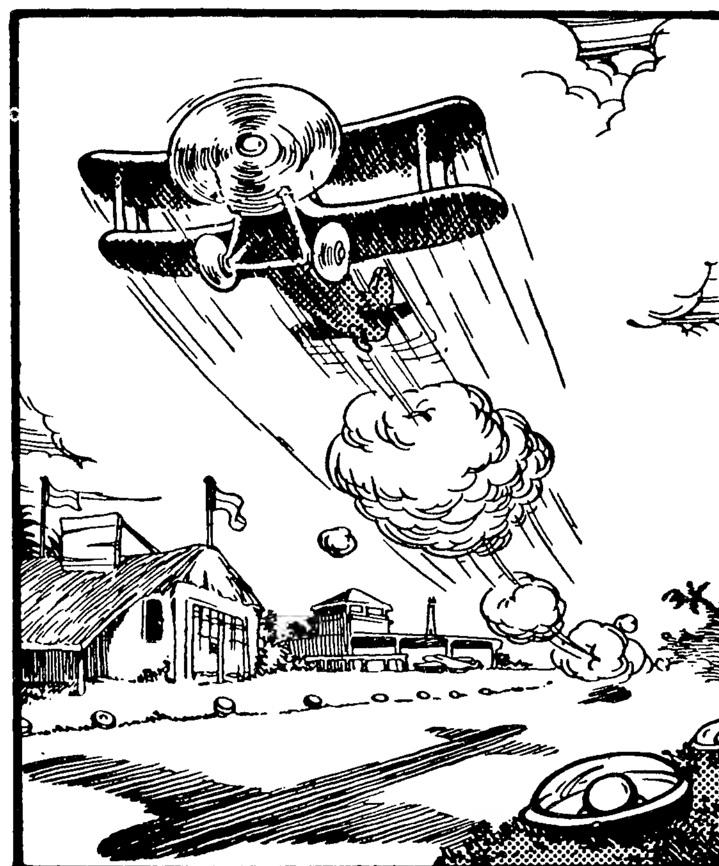
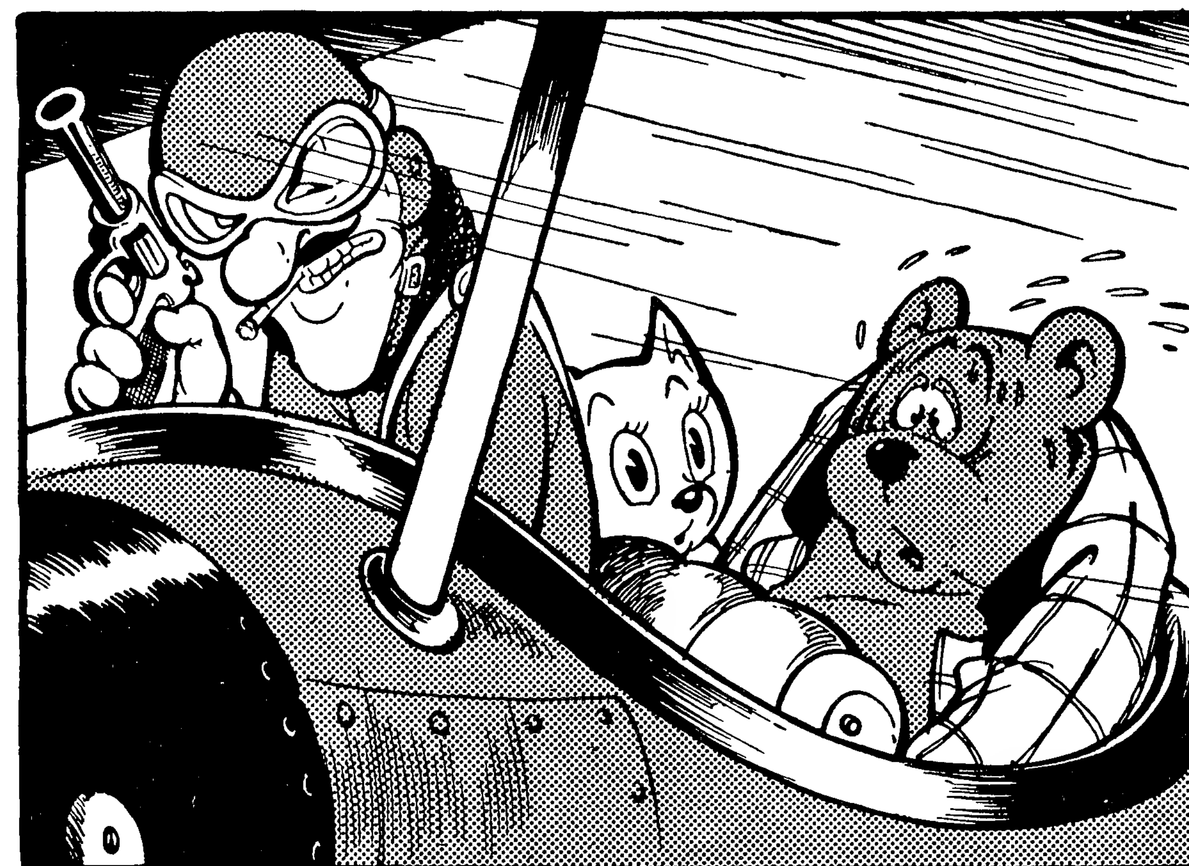

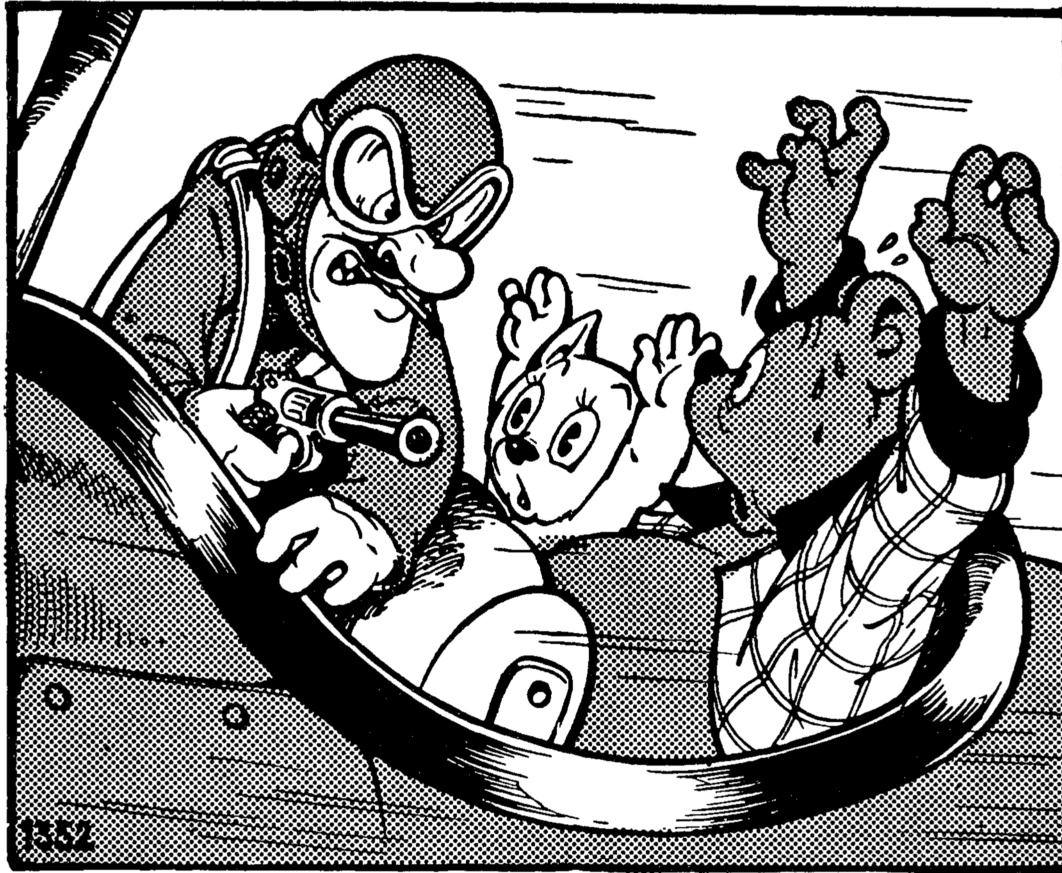

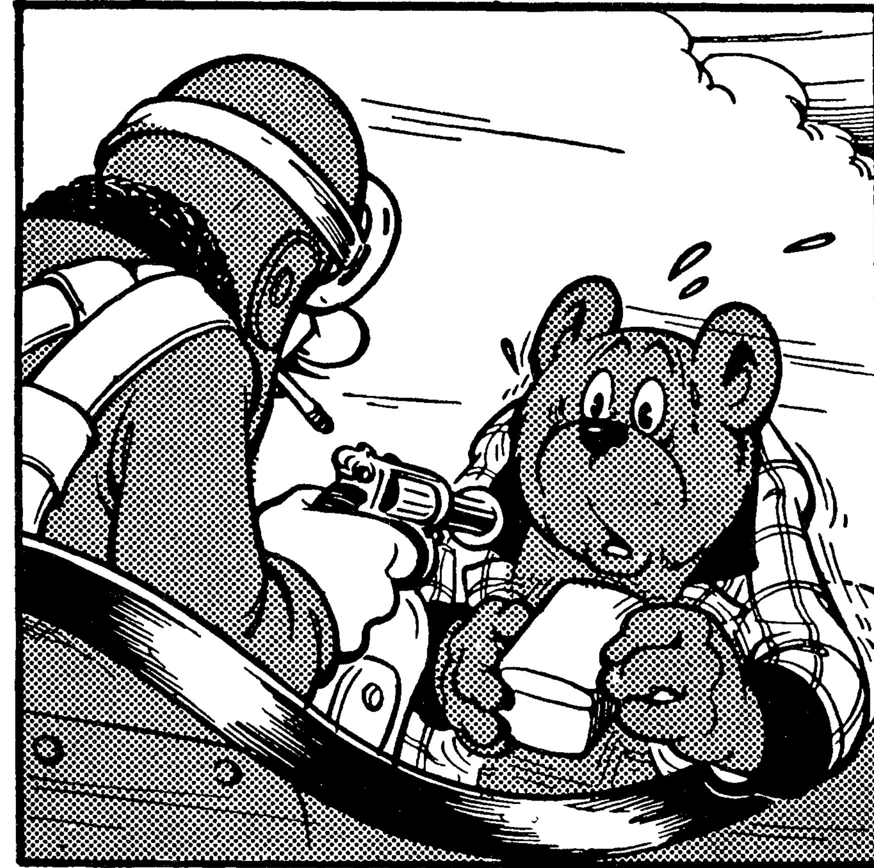
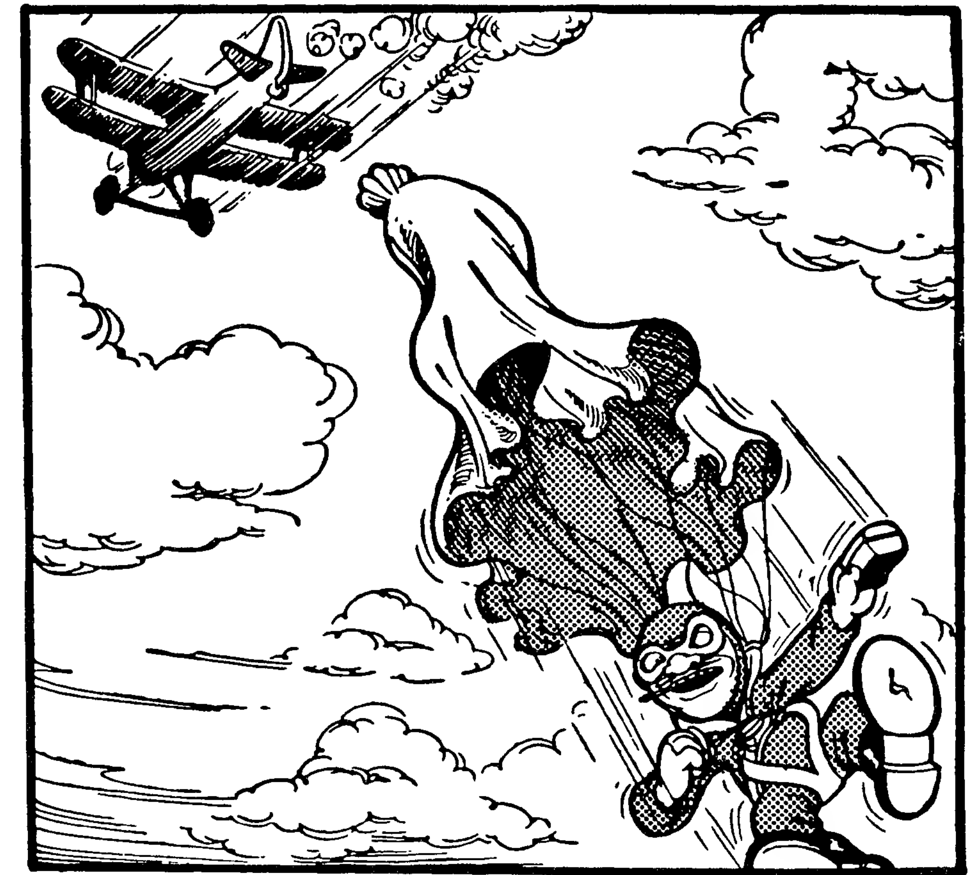
Het vlot geraakte ongedeerd aan de kant en heer Ollie en Tom Poes stapten op de kade.
'Het is werkelijk een genoegen om de benen weer eens te kunnen strekken!' zei heer Bommel. 'Je kunt je niet voorstellen hoezeer een heer van mijn stand behoefte heeft om zich van tijd tot tijd een weinig te vertreden, jonge vriend!'
'Hm!' zei Tom Poes. 'In mijn stand is dat hetzelfde, heer Ollie. Maar we moeten niet te lang hier blijven. Dit stadje is niet zo erg veilig, lijkt me, en bovendien kunnen we verder. Er schijnt daar een vliegveld te zijn!' En hij wees naar een bord, dat naar een aanpalend land wees.
Heer Ollie merkte op, dat dat nu juist was, wat hij zocht, en hij schreed snel doch waardig in de aangegeven richting. Inderdaad was daar een vliegveldje, klein en uiterst gebrekkig, doch er bevond zich een vliegtuig en daar ging het tenslotte om. Heer Bommel wendde zich tot een in leder geklede figuur, die zich door zijn valhelm en vliegbril als een piloot kenbaar maakte, en sprak hem aan. 'Kunnen wij dat kistje van je huren, goede vriend?' vroeg hij.
'We moeten zo snel mogelijk naar de beschaving terug. Slot Bommelstein, je weet wel! Noem je prijs, want geld speelt geen rol, en rep je!'
De piloot verklaarde glimlachend, dat zijn vliegtuig nu juist het ideale was om een heer naar de beschaving te voeren en ging hun voor naar het wankele toestelletje.
'Zou u die man wel vertrouwen?' vroeg Tom Poes. 'Ik mag hem niet erg!'
'Kom, kom!' zei heer Ollie. 'Waarom zou ik hem niet vertrouwen, jonge vriend? Hij lijkt in geen enkel opzicht op die schurkachtige inboorling, dat zie je toch?'

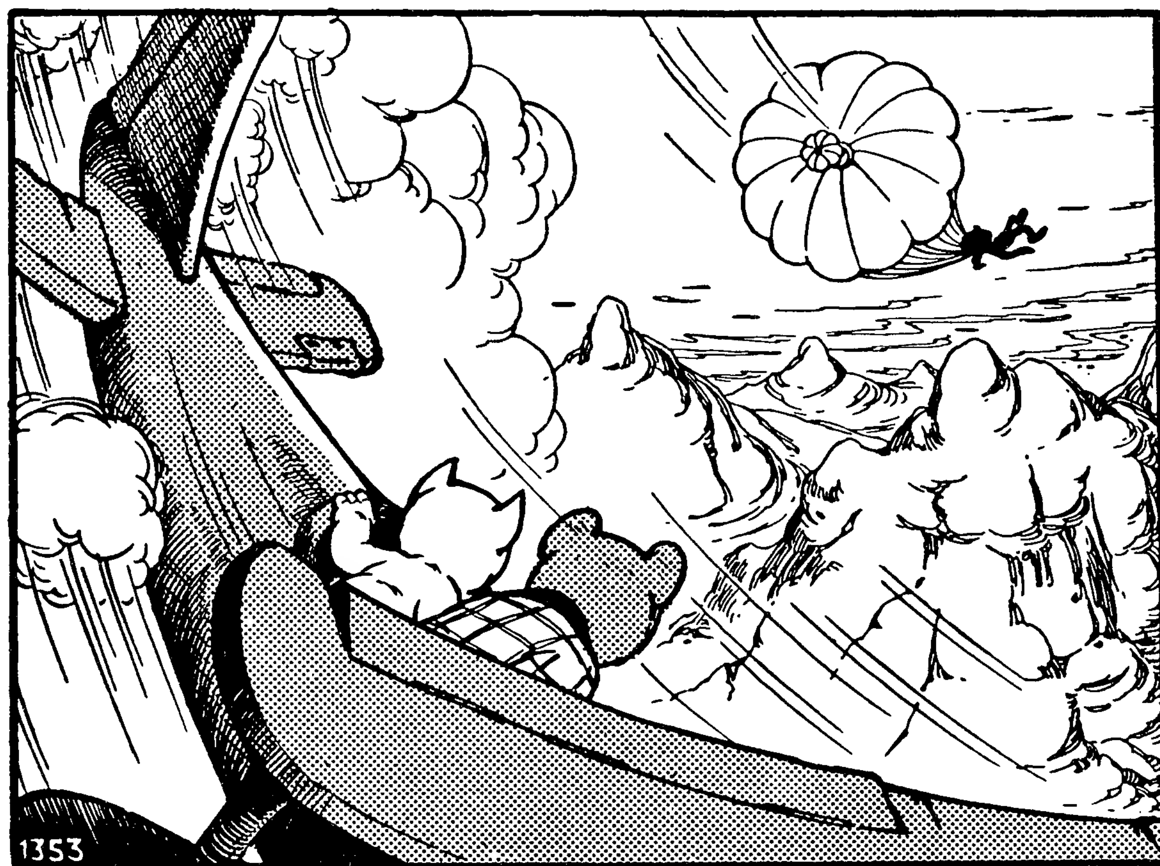

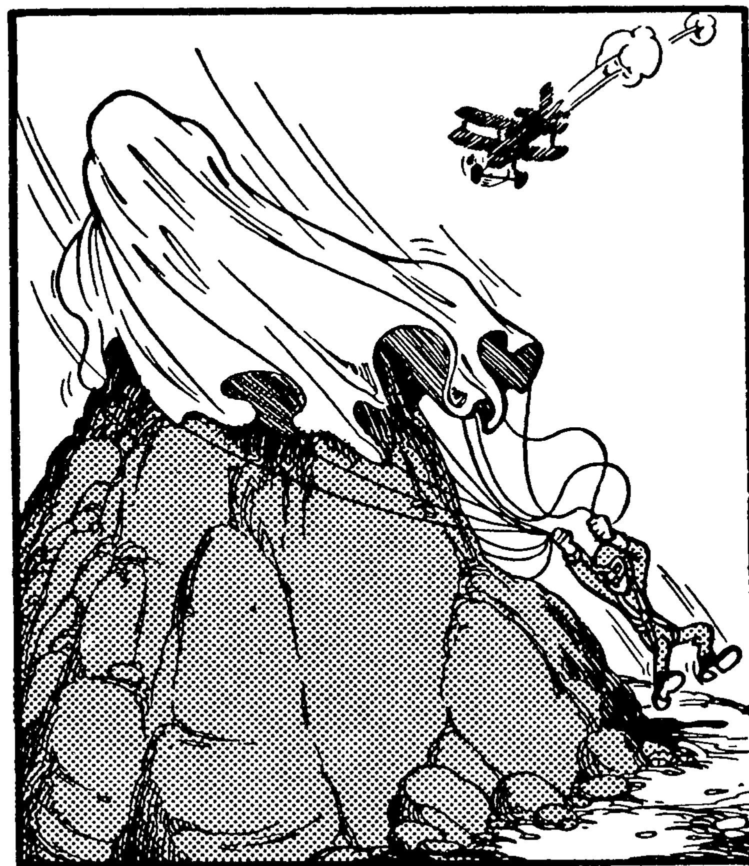
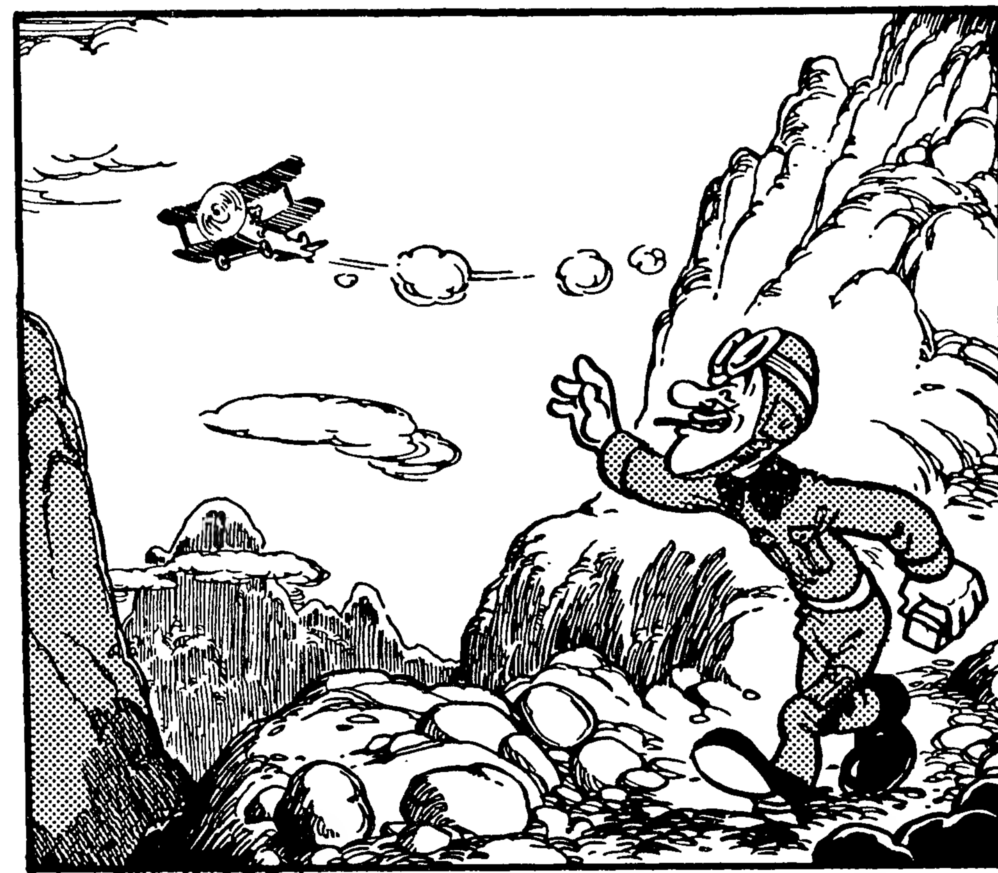
Heer Bommel en Tom Poes klommen in het open vliegtuigje en de piloot schoof zijn vliegbril op de neusbrug en hees zich achter de stuurknuppel.
'Ik vind dit geen veilig geval!' fluisterde Tom Poes. 'Die piloot bevalt me niet en dit toestel nog minder!'
'Onzin!' mopperde heer Ollie. 'Wat kan ons gebeuren? De diamant zit in mijn binnenzak en het is een knap iemand, die hem er uit krijgt! En deze vliegmachine is even goed als iedere andere voor een ingevlogen heer als ik ben! Verlaat je op mij, jonge vriend! Vanavond zijn we nog thuis en dan is alle leed geleden!'
Zijn verdere woorden waren onverstaanbaar, want de vlieger startte de motor en liet zijn machine een korte aanloop over het slecht onderhouden vliegveld nemen. Toen hij daarna met een ferme sprong afzette en steil de lucht insteeg, veranderde heer Bommels gelaatskleur aanmerkelijk. Groenig bleek en verwezen staarde hij naar de wegzakkende aarde en hij klampte zich krampachtig aan zijn zitplaats vast.
'Er... er gebegebeurt iets in me, T-Tom P-Poes!' stamelde hij. 'Ik be-ben ba-bang, dat mijn ma-maag verzakt is! Ik be-ben zie-ziek, als je begrijpt wattik bebedoel!'
'Een beetje luchtziek, heer Ollie, dat gaat wel over!' troostte Tom Poes hem. 'En bovendien zijn we vanavond nog thuis, weet u nog wel? Dan is alle leed geleden!'
De piloot grijnsde op een uitgesproken ongunstige wijze, terwijl hij zijn machine recht legde. Zonder dat Tom Poes of heer Ollie het zag, trok hij een revolver uit zijn leren jekker en wendde zich langzaam om naar zijn passagiers.

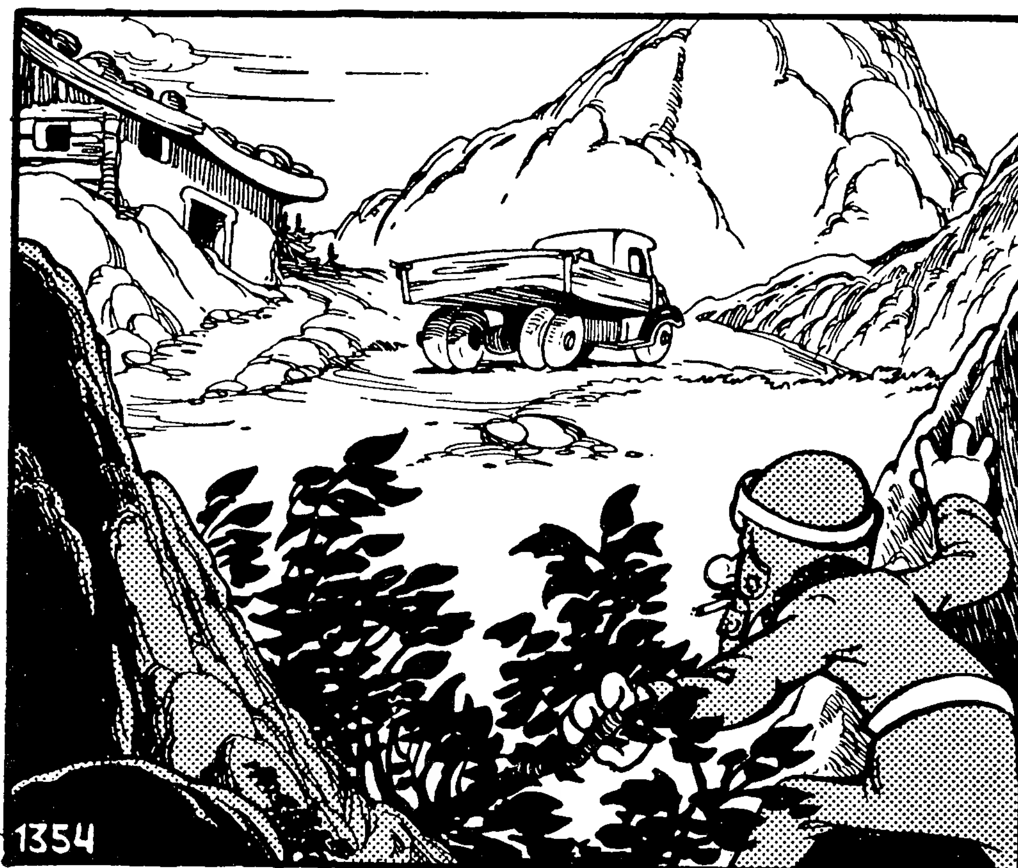

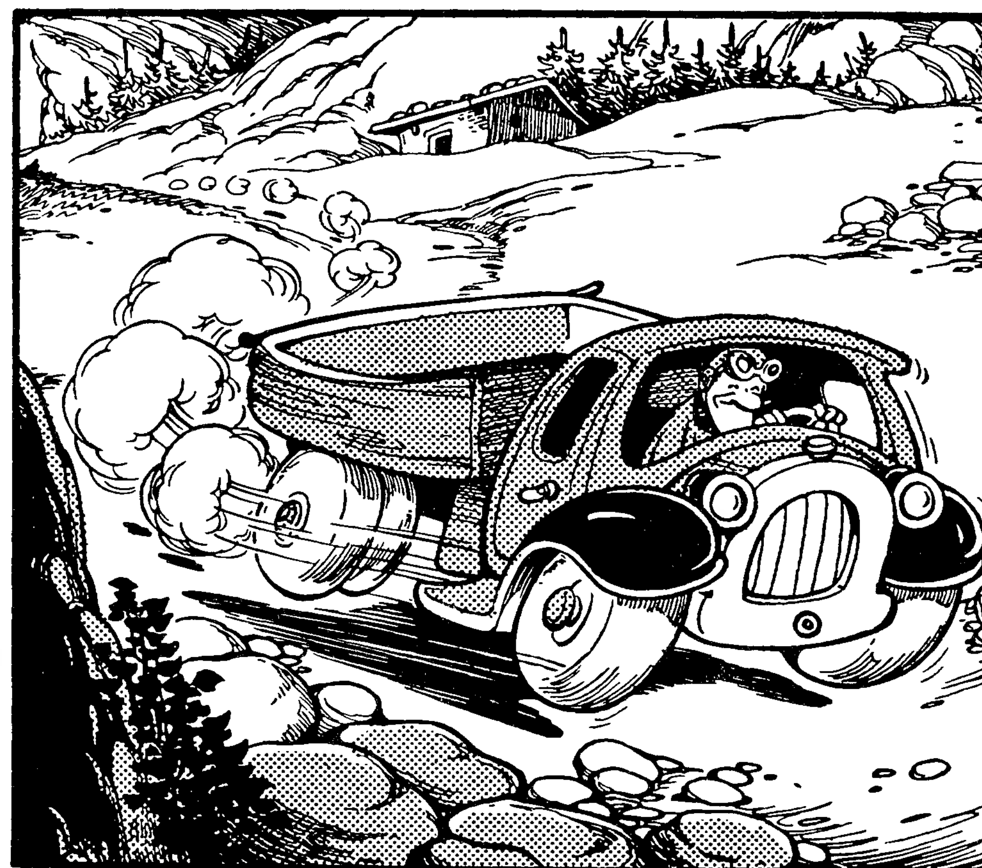
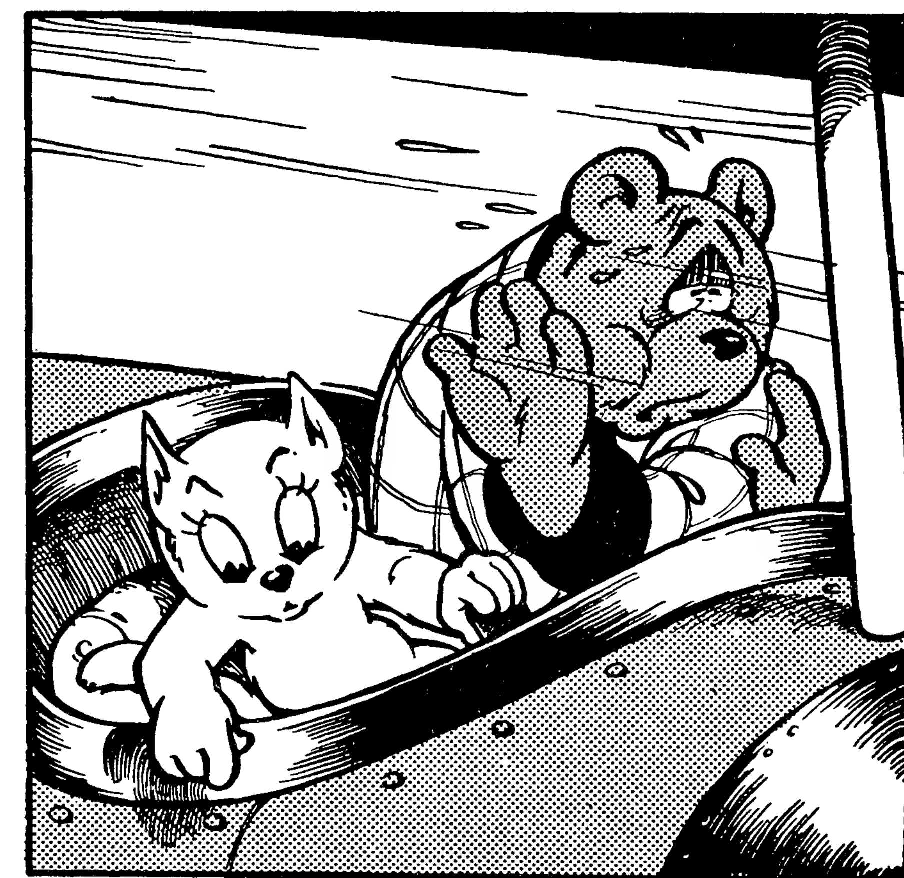
Heer Bommel had de handen tegen de maag gedrukt en beschreef met gesmoorde stem wat er in zijn innerlijk omging.
'Gewoon maar een luchtziekte, anders niet!' zei Tom Poes. 'Het gaat wel over, heer Ollie!'
Dat ergerde heer Bommel natuurlijk. Zo'n opmerking doet niet prettig aan. Toen hij dan ook merkte, dat de piloot zich in zijn stuurstoel had omgedraaid wendde hij zich tot deze.
'We moeten da-dalen!' zei hij. 'Er is iets nie-niet in orde me-met mij-mijn ma-maag en zo! Mij-mijn gal klopt me in de keel, als je begrijpt wattik be-bedoel!'
Tot zijn ontzetting barstte de piloot echter in een wrede lach uit en richtte een revolver op hem.
'Handen omhoog!' snauwde de kerel. 'Jij ook, kleine. Mooi! En geef me nu het doosje met de schaafsteen-diamant, dikke! En gauw, want anders schiet ik!'
Heer Ollie werd nog bleker dan hij al was en trok het doosje sidderend uit zijn binnenzak. 'M-Mom!' stamelde hij. 'Hier is het do-doosje! Niet schieten... ik ben nie-niet lekker... ik zou er nu nie-niet te-tegen kunnen!'
'Juist!' zei de schurkachtige aviateur, 'heel verstandig Bommel! Tegen mij kan je toch niet op. En om je te tonen, dat ik werkelijk de kwaadste niet ben, zal ik je in dit vliegtuigje laten zitten en je niet vragen uit te stappen. In plaats daarvan ga ik er hier zelf uit, dan is er de minste kans, dat ik je ooit terug zie!'
En bij deze woorden klom de schelm over de rand van de machine en sprong in de ruimte...

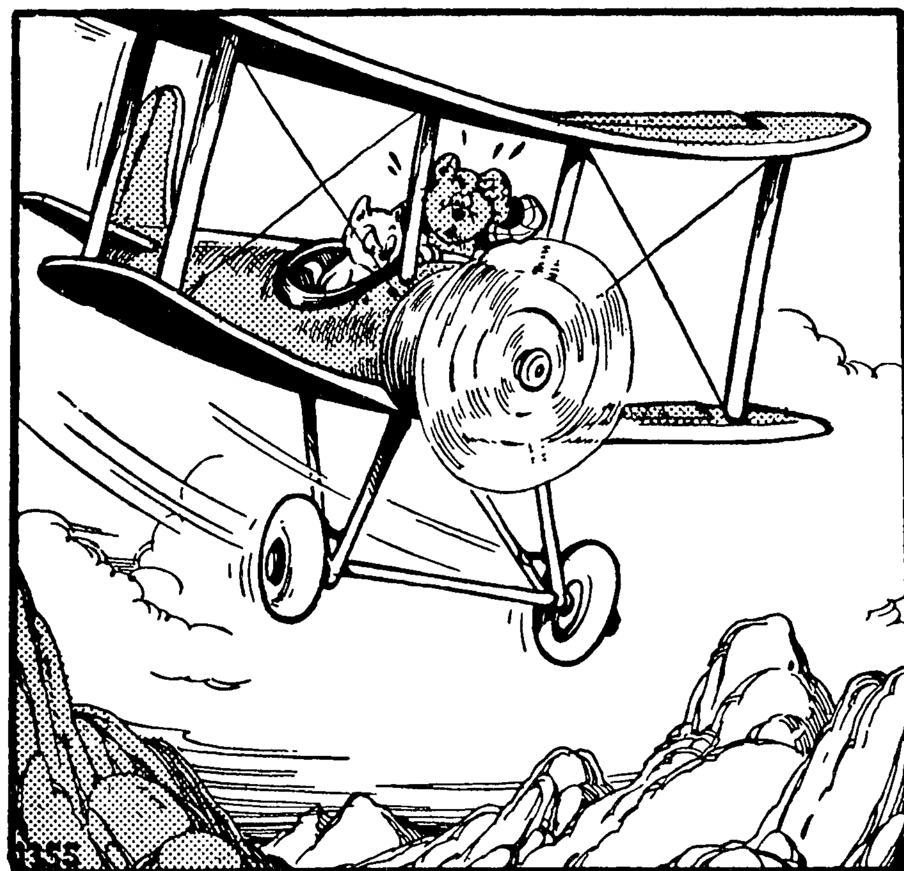

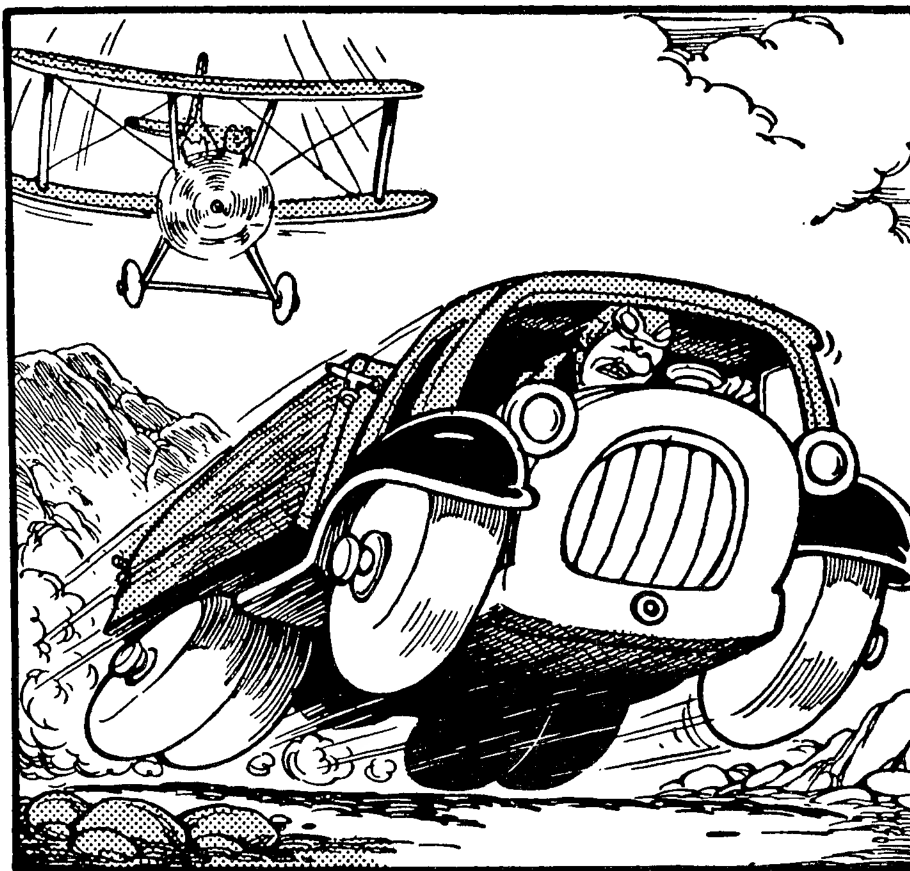
Een ogenblik heerste er een drukkend zwijgen in het vliegtuigje. Heer Bommel en Tom Poes staarden verbluft naar de vallende gestalte van de piloot Mom Bakkesz. De schurk trok na enige tijd het valscherm, dat hij op de rug droeg, open en zweefde nu rustig aardewaarts.
'Hem na, Tom Poes!' kreet heer Bommel. 'Er achter aan, hij heeft mijn diamant gestolen! Vlug dan, doe iets!'
'Ik kan immers niets doen!' riep Tom Poes. 'We hebben geen parachutes! En we kunnen daar beneden niet dalen, want het is een bergterrein!'
'Ach, ach!' riep heer Ollie handenwringend. 'Als de nood aan de man komt, heb ik ook niets aan jou! Ik ben een ziek en beroofd heer en sta overal alleen voor! Wat nu! Wat nu te doen?'
De piloot had intussen de aarde bereikt. Het valscherm haakte aan een bergtop en de schelm kwam met een veerkrachtige sprong op een rotsterrasje terecht. Op zijn gemak ontdeed hij zich van zijn riemen en begon toen de afdaling, terwijl boven zijn hoofd het vliegtuigje cirkelde.
'De sukkels!' riep Mom met een ruwe lach. 'Er zit genoeg benzine in dat kistje om nog drie keer rond te vliegen en dan is het afgelopen! Nu.... als ze hier te pletter vallen zal er geen haan naar kraaien! Iedereen zal denken, dat het een ongeluk was. Haha! Het is toch aardig om slim te zijn!'
Onder dit zelfingenomen gepraat daalde de aartsschurk het bergpad af en wuifde met een weerzinwekkende grijns naar de ongelukkige passagiers van het vliegtuig. Tegen die tijd was Tom Poes er in geslaagd achter het stuur te komen en het vliegtuig in zijn macht te krijgen. Maar helaas? Wat heeft men daaraan wanneer er geen benzine in de motor zit?

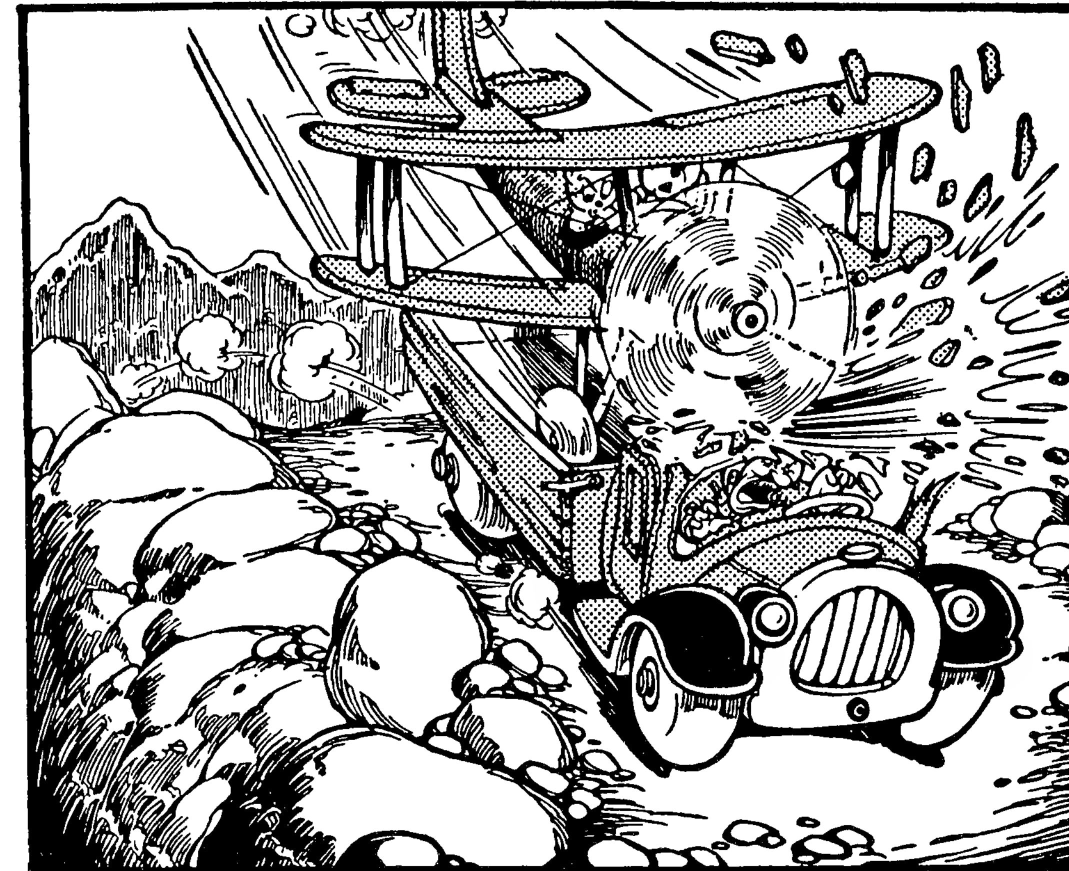

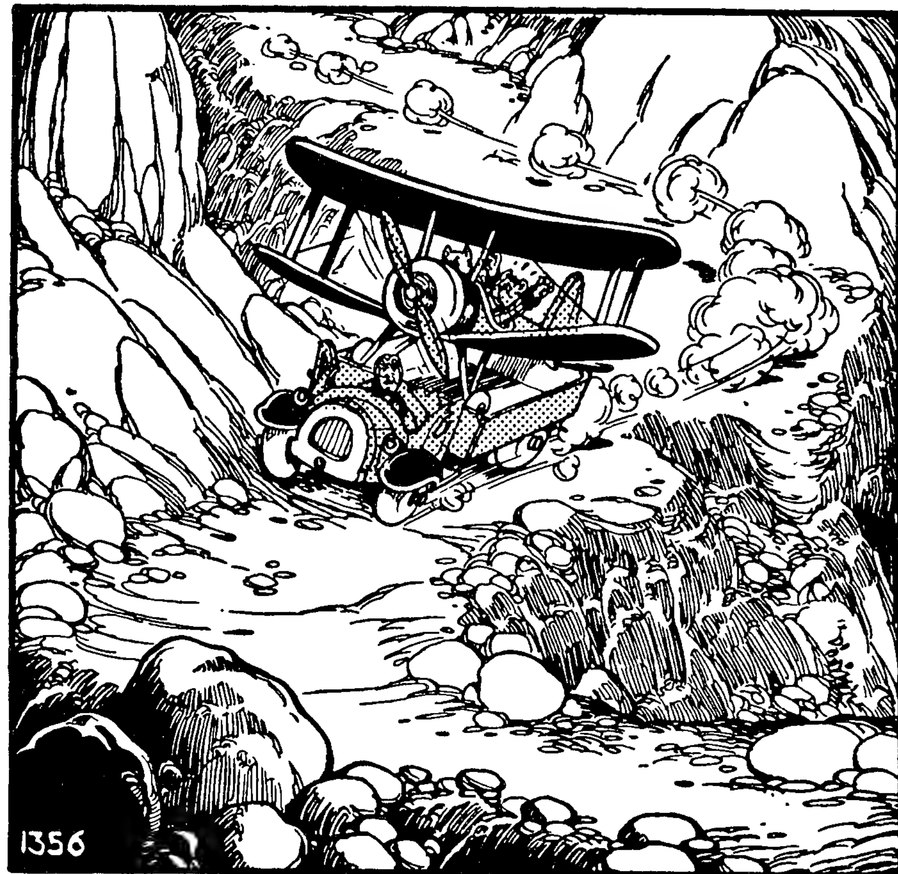
De schurkachtige piloot Mom stapte met stevige pas het bergpad af, van tijd tot tijd een meewarige blik op het vliegtuigje werpend, dat nog steeds boven zijn hoofd rondcirkelde. Maar al spoedig werd zijn blik getrokken door iets anders. Het was een open vrachtauto, die aan de kant van de weg bij een armelijk boerderijtje stond.
'Precies wat ik zoek!' mompelde de schelm, met een vlotte sprong achter het stuur schietend. En in één beweging door startte hij de motor, schakelde in en reed weg, voordat de eigenaar ook maar van zijn stoel, in het inwendige van de boerderij, op had kunnen staan. De gewetenloze schurk wijdde geen enkele gedachte aan de diefstal die hij zo juist gepleegd had. Hij tastte met een tevreden gebaar naar het doosje van de diamant, dat in zijn borstzak stak en zette toen een wild en vrolijk lied in, terwijl de oude auto schuddend en rammelend over het bergpad hobbelde.
Boven in de lucht zat Tom Poes, achter de stuurknuppel, nog steeds naar de bewegingen van de grote vermommer te staren, zonder dat hij ook maar ergens een spoor van een geschikte landingsplaats ontdekte. Achter hem hing heer Bommel lusteloos in zijn zetel, die had te veel last van de luchtziekte om zich ergens nog druk over te kunnen maken.
En toen ontdekte Tom Poes plotseling, dat de benzine op was! De motor begon onregelmatig te lopen en het kleine toestelletje vloog wat bibberig voort, terwijl het neiging tot dalen vertoonde.
'Heer Ollie!' riep hij geschrokken. 'Het is afgelopen!'
'Dat wist ik al lang!' zei heer Bommel lusteloos. 'Stoor me niet, jonge vriend!'

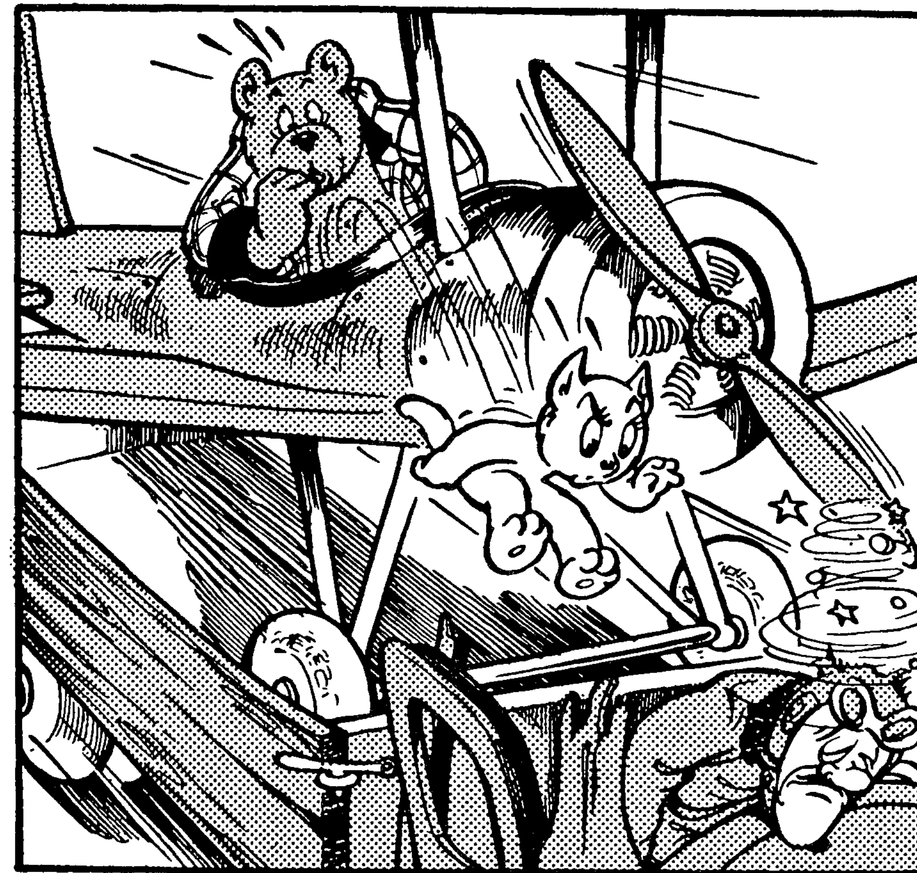
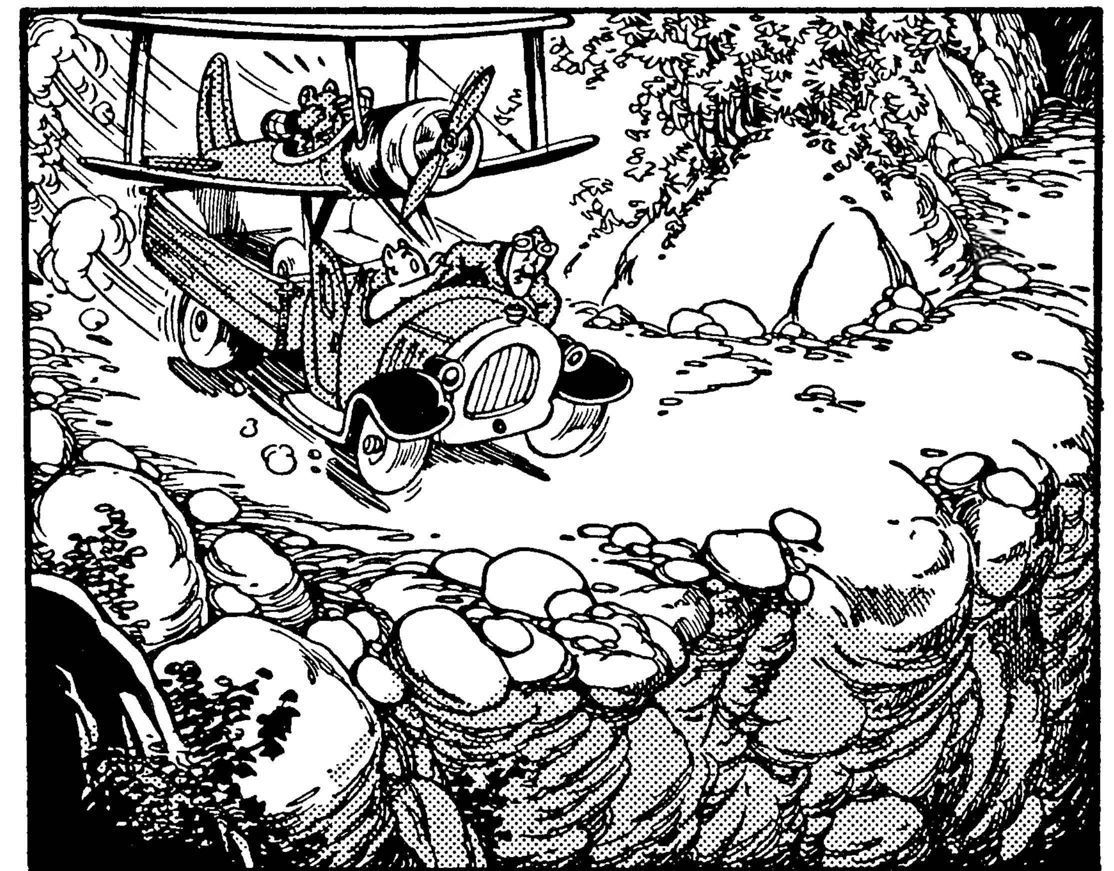

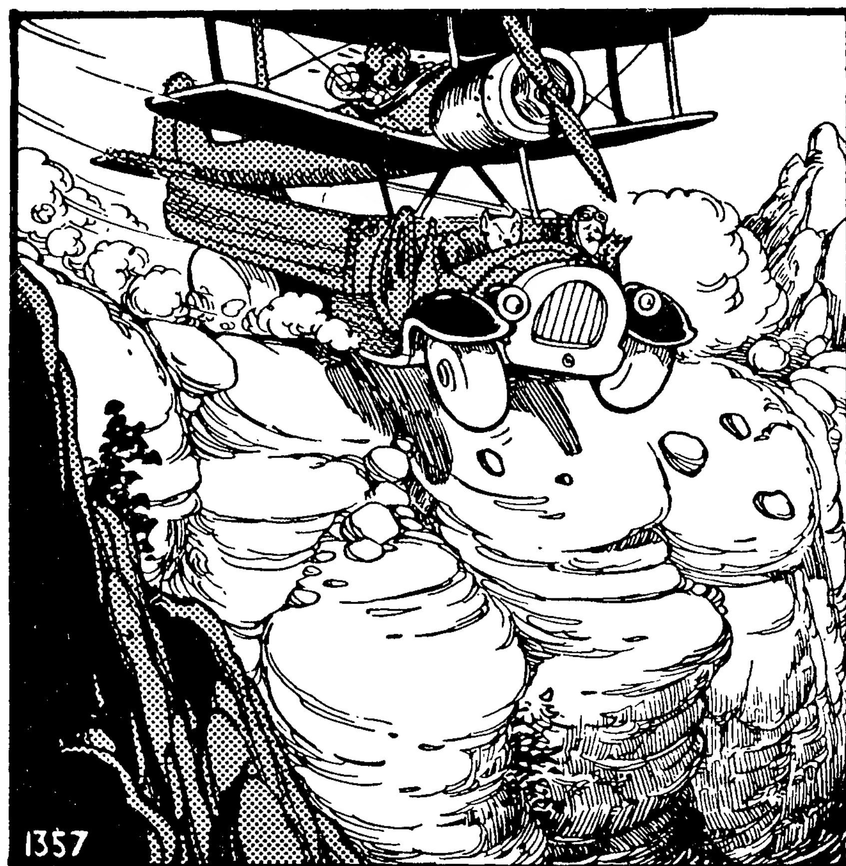
Tom Poes deed wat hij kon, maar dat was niet veel. Wanneer een vliegtuig gebrek aan brandstof heeft is er verder geen kruid voor gewassen. Toen kreeg hij een wanhopig idee en terwijl hij de motor afzette, liet hij de machine in glijvlucht naar beneden dalen.
Heer Bommel voelde, dat de richting van zijn zetel veranderde en hij sloeg een benarde blik naar beneden. Tot zijn ontzetting merkte hij, dat de steile pieken van de bergen snel op hem afschoten en hij slaakte een doorborende gil.
'Tom Poes?' riep hij, 'Tom Poes! De aarde vliegt omhoog! Doe iets!'
Tom Poes stoorde zich daar niet aan. Hij volgde zijn eigen plan en hij had al zijn aandacht daarbij nodig.
Intussen reed de schurkachtige piloot-chauffeur Mom in snelle vaart de berghelling af. Zijn vingers omklemden het stuur met vaste hand en een zelfbewust glimlachje speelde onder zijn korte knevel. Aan het vliegtuig dacht hij niet meer. Het geronk van de motor had al enige tijd opgehouden en hij zat nu geduldig op het einde te wachten. 'Het zal een klap geven!' dacht de gewetenloze wreedaard. 'Een erg harde klap waarschijnlijk. Wanneer staal op steen slaat geeft dat geluid, dat spreekt!'
Met deze en dergelijke gedachten kortte hij zich de tijd en hij had niet in de gaten, dat de vliegmachine achter hem in zweefvlucht op zijn eigen vrachtauto aankoerste. Hij merkte pas iets toen Tom Poes met een ruk de wielen van zijn kistje op de laadbak trok en voor een ogenblik de motor weer aanzette. De schroef begon te draaien, trok het toestel naar voren en sloeg toen met een klap het dak van de chauffeursplaats weg. Met een doffe dreun raakten de planken de schurkachtige schedel van Mom en deze zakte wezenloos in elkaar.

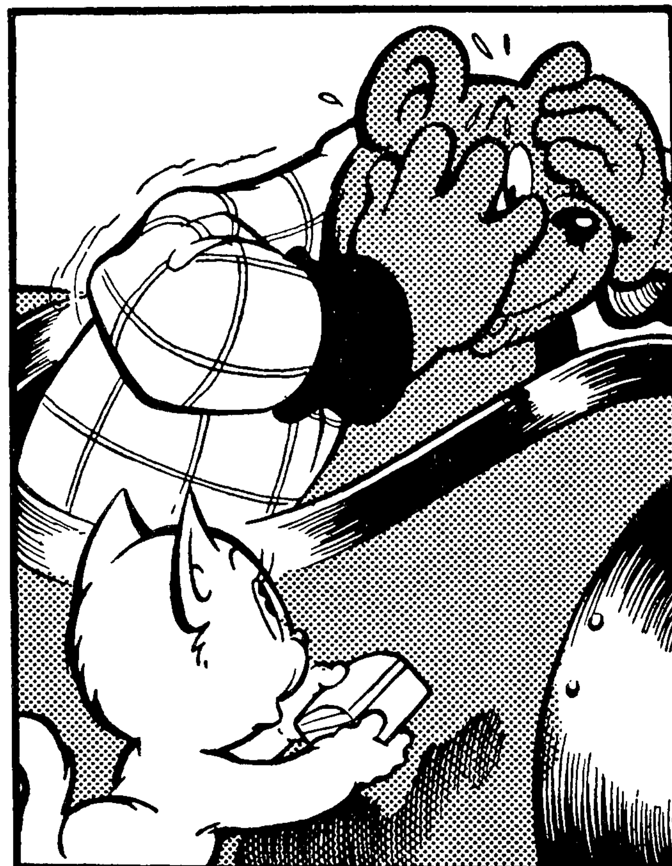
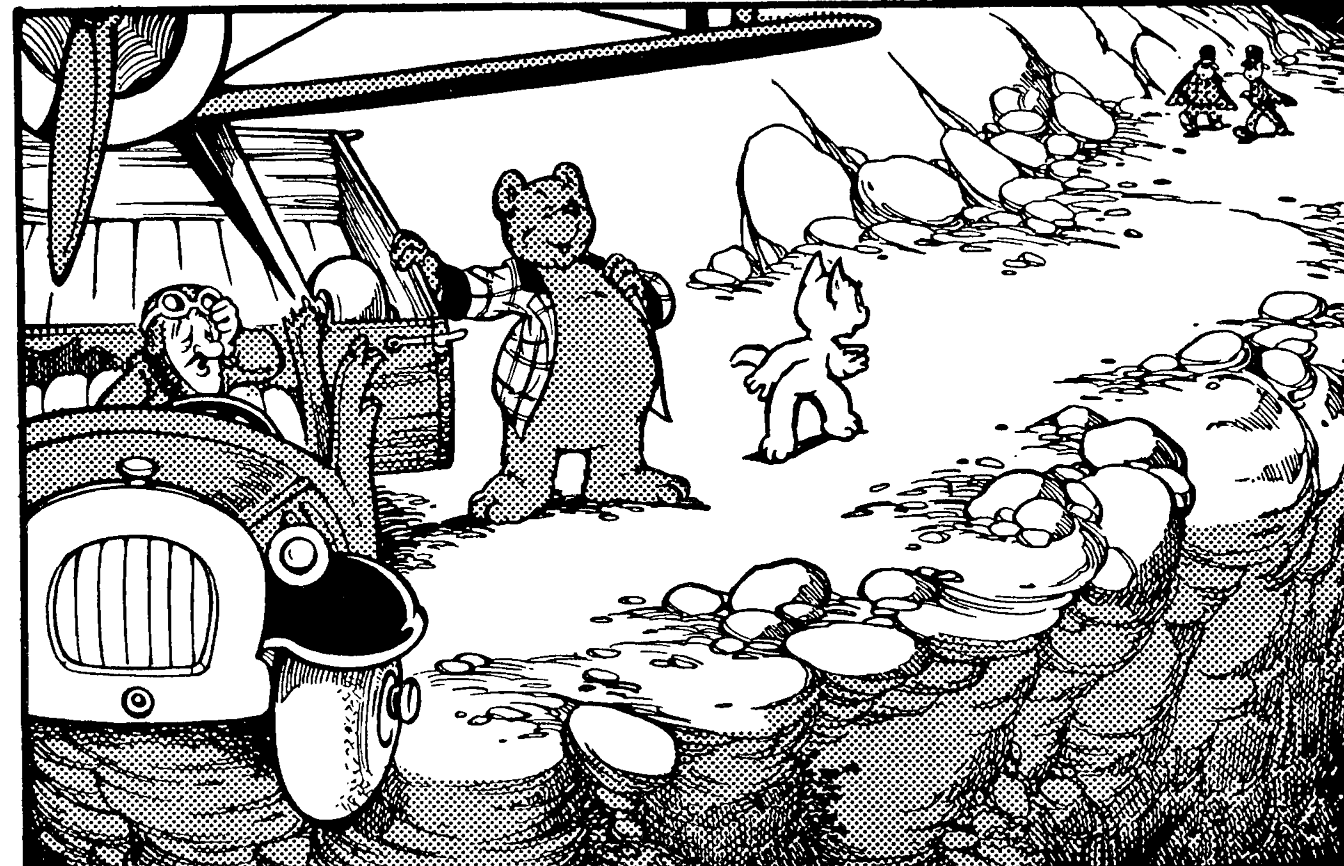

De landing van het vliegtuig op de laadbak van de vrachtauto was een knap staaltje aviatiek en ik zou me al zeer vergissen als het neerslaan van de schurkachtige chauffeur door middel van de propeller niet een zeer kundig trekje genoemd zou mogen worden.
Maar Tom Poes begreep toch al gauw dat hij nog niet klaar was. De auto was van zijn bestuurder beroofd en slingerde op een angstwekkende manier van de ene kant van de weg naar de andere. Nu, zoals we weten voerde de weg langs een steil ravijn benedenwaarts en dat geslinger was werkelijk levensgevaarlijk. Daar kwam nog bij, dat de snelheid door de sterke daling steeds toenam. Nee, het was werkelijk een verschrikkelijke toestand waarin Tom Poes en heer Bommel zich bevonden.

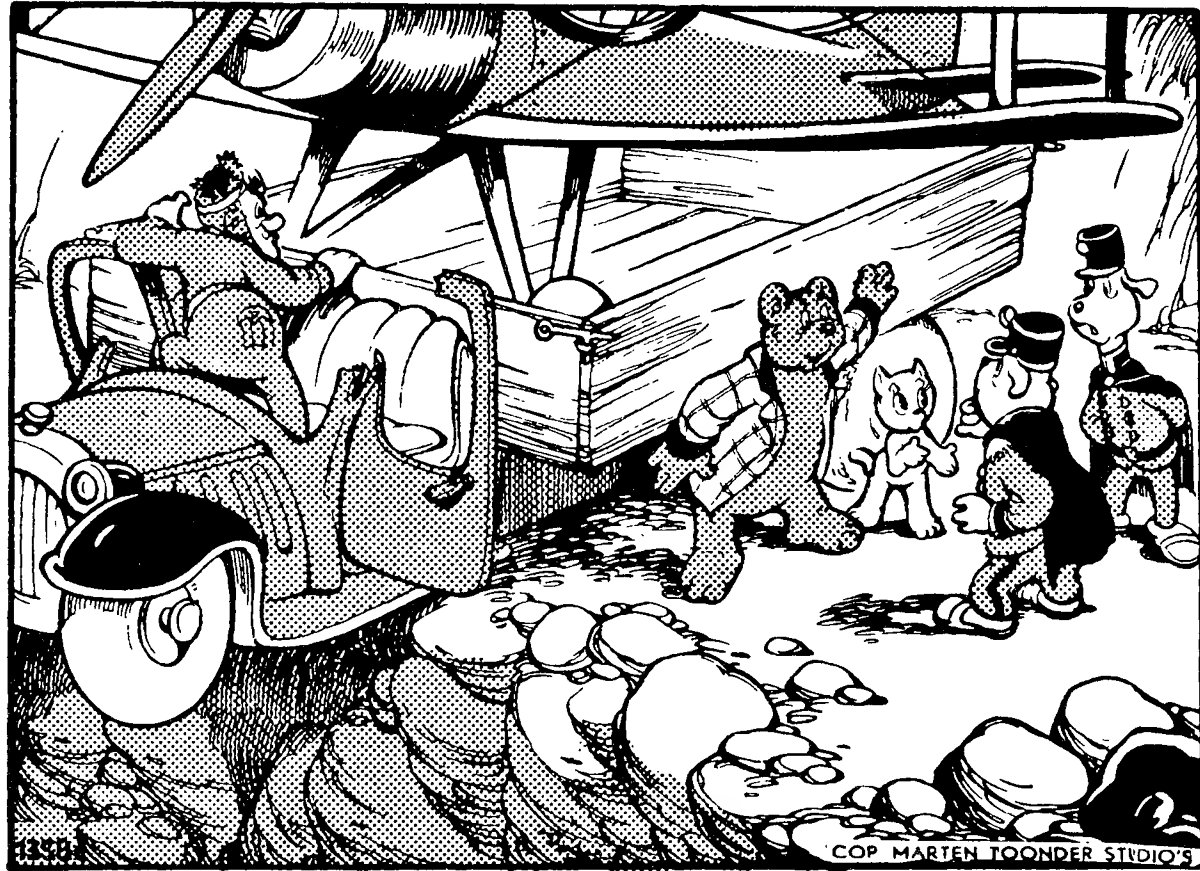
'Wat – wat gebe-gebeurt er toch?' stamelde heer Ollie benauwd. 'Wat d-doe je toch T-Tom P-Poes? Kun je niet wat rustiger vliegen? Bedenk toch, dat ik ziek ben!'
Maar daar had Tom Poes geen tijd voor. Hij liet de lucht- en wagenzieke heer Bommel in de steek en klom snel en handig van het vliegtuig op de auto over. Na enkele halsbrekende toeren geraakte hij bij de chauffeursplaats en toen begon het moeilijkste werk nog. Nu moest hij namelijk proberen om de bewusteloze Mom achter het stuur van de auto vandaan te krijgen. Nu, dat liep natuurlijk mis, dat begrijpt een kind. De schurk gleed weliswaar opzij, toen Tom Poes hem een duw gaf, maar daardoor kreeg het stuur een stoot, zodat de zware vrachtauto met grote snelheid naar de afgrond koerste...

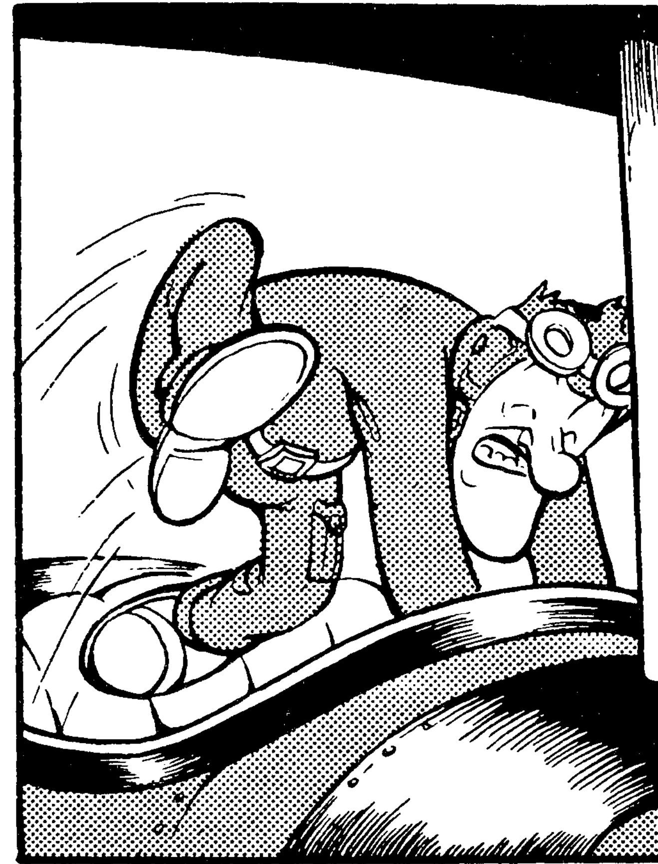

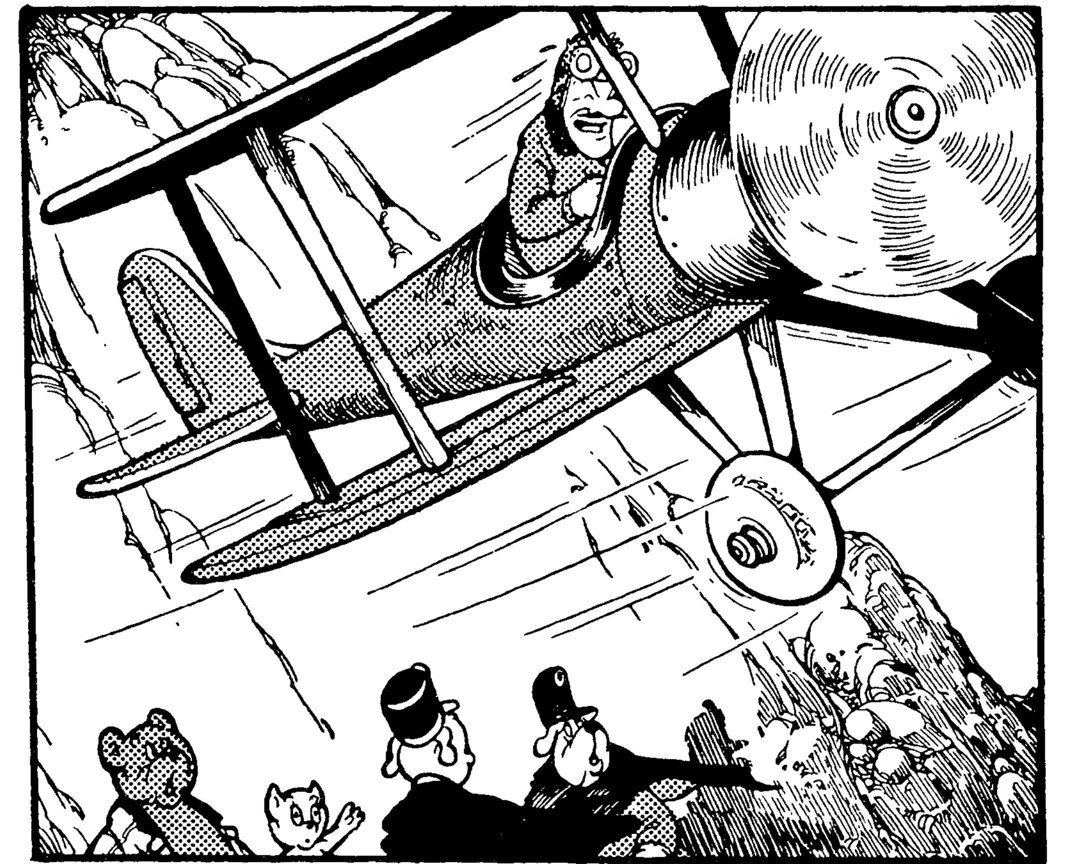

Tom Poes belandde met een geweldige sprong achter het stuur en remde uit alle macht, terwijl hij het rad omgooide. Gierend en piepend kwam de grote wagen tot stilstand – de voorste wielen zakten over de afgrond heen, maar het hele geval bleef hangen en dat was de hoofdzaak.
Tom Poes haalde opgelucht adem en wendde zich tot de nog steeds bewusteloze piloot-chauffeur Mom. Na enig zoeken vond hij het doosje waar de schaafsteen-diamant in zat en toen klom hij vlug terug naar het vliegtuig in de laadbak. Daar zat heer Bommel een beetje verwezen rond te kijken.
'Ik... ik begrijp het niet!' mompelde deze. 'We staan stil, maar toch staan we niet, als je begrijpt wat ik bedoel! Deze machine raakt de grond niet!'
Tom Poes legde hem uit wat er allemaal gebeurd was en liet hem tenslotte het doosje zien.

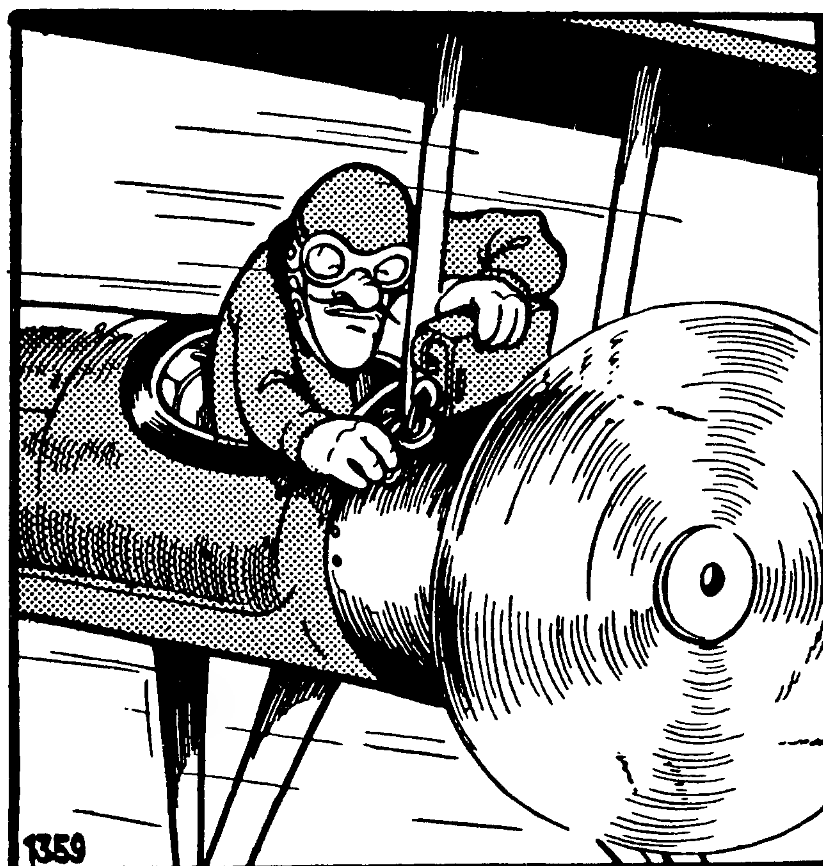
'Dat is mooi!' zei heer Ollie geroerd, het kleinood in zijn zak stekend. 'Dat heb je allemaal mooi gedaan, jonge vriend, deksels mooi! Jammer, dat ik even geteisterd werd door een lichte maagstoornis – maar ik moet zeggen, ik had het zelf niet beter kunnen doen!'
Al pratende had hij zich van zijn hoge zitplaats laten glijden en klom nu voorzichtig op de grond. Enigszins bedremmeld staarde hij naar de gevaarlijke toestand van de auto, doch toen vermande hij zich. 'Het is toch merkwaardig wat een heer allemaal verdragen kan!' merkte hij op. 'Een Bommel staat toch maar voor niets!'
'Nee, dat is zo!' zei Tom Poes. 'Maar daar komen een paar politie-agenten aan, heer Ollie! Dat is een mooie gelegenheid om die schurk Mom voorgoed onschadelijk te laten maken!'
Helaas! Ze hadden geen van tweeën in de gaten, dat de deugniet Mom weer tot bewustzijn was gekomen en al weer op een nieuwe streek broedde...

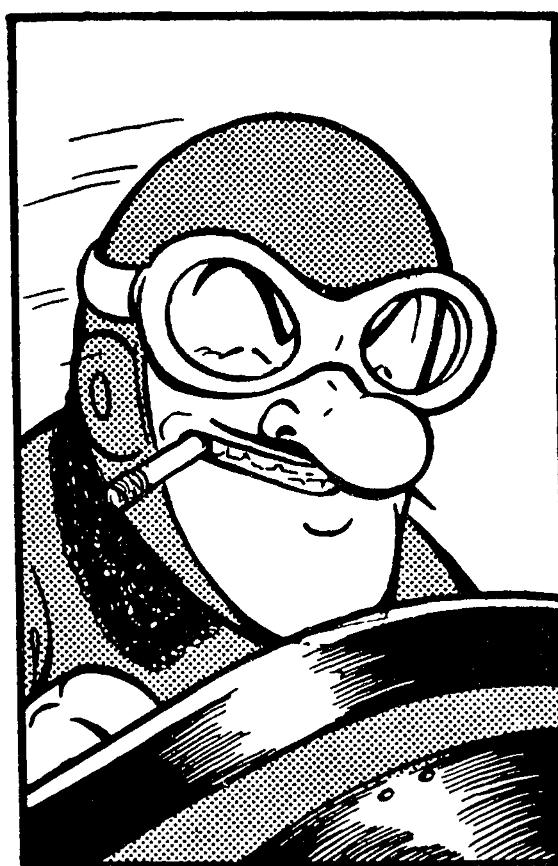

Twee barse politie-ambtenaren kwamen het bergpad opgeklommen en hielden halt voor Tom Poes en heer Bommel.
'Wat gebeurt hier?' informeerde één van hen.
'Wat is hier gebeurd?' vroeg de andere.
'Een klein ongeluk!' legde heer Ollie luchtig uit. 'Er zat geen benzine meer in het vliegtuig en toen sprong de piloot naar beneden... of nee, hij sprong eerst en toen was er geen benzine meer. En ik had een maagstoring. Daardoor daalde de machine op de auto.'
'Had u de benzine opgedronken?' vroeg de eerste gendarme streng.
'Ik?' riep heer Ollie verrast. 'O nee, dat zou ik nooit doen!'
'Hoe kwam u dan aan die maagstoring?' wilde de tweede agent weten.
'O, juist! Haha!' zei heer Bommel, die het warm kreeg. Kijk, het zit zo! De piloot is een schurk, die Mom heet! Hij sprong uit het vliegtuig en stal een auto...'
'Vreemd!' hernam de eerste ambtenaar, een notitieboekje trekkend. 'Die piloot stal dus een auto. Maar aangezien de vliegmachine op de auto staat, heeft hij dus óók een vliegtuig gestolen!'
'Waar is trouwens de benzine gebleven?' wilde de tweede weten.
'Kijk,' voer de eerste voort, 'wanneer de piloot uit het vliegtuig springt, springt hij vanzelf in de auto, want die staat er onder!'
Gedurende dit gesprek was de schurk Mom van de auto in het vliegtuig geklommen. Zonder dat iemand het merkte laadde hij kalm enkele benzineblikken, vulde de tank bij en startte toen volkomen onverwachts de motor. Op dat donderende lawaai sprong iedereen dodelijk verschrikt opzij en staarde verbluft naar het oude machinetje, dat over hun hoofden heen van de vrachtauto af sprong en boven de afgrond kalm wegzwenkte...

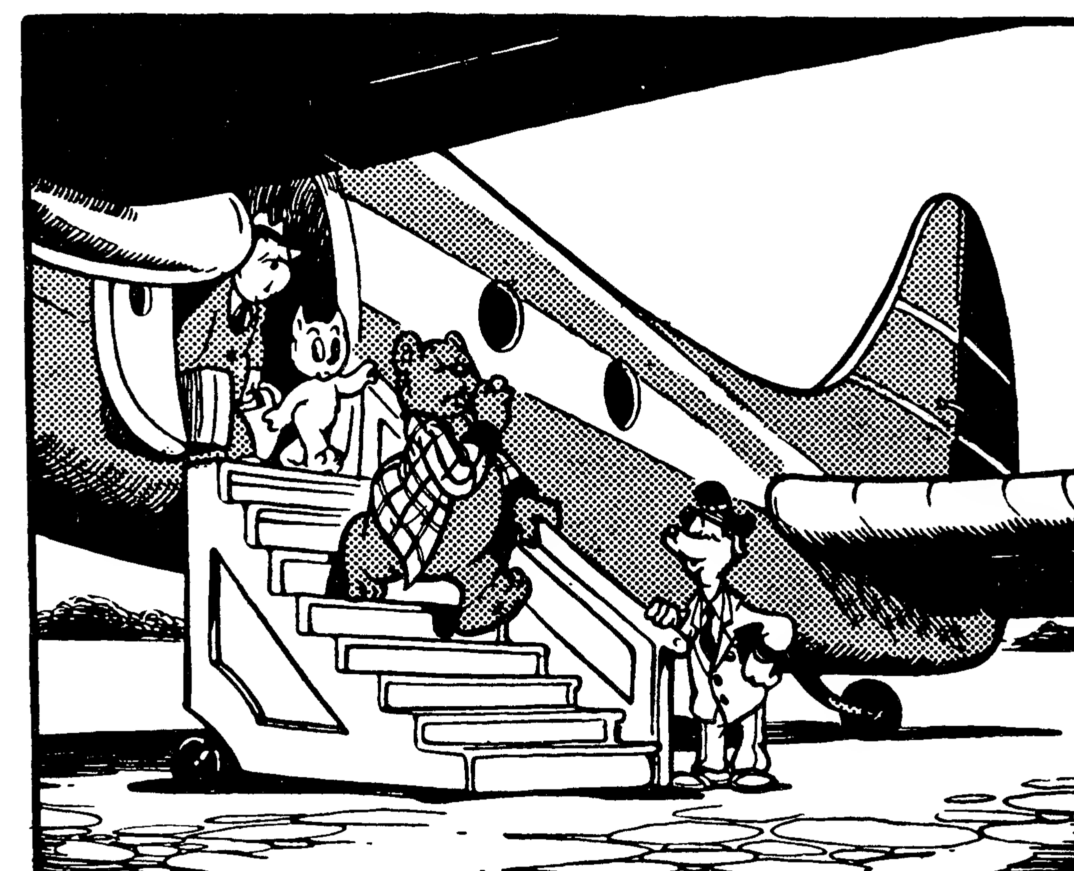

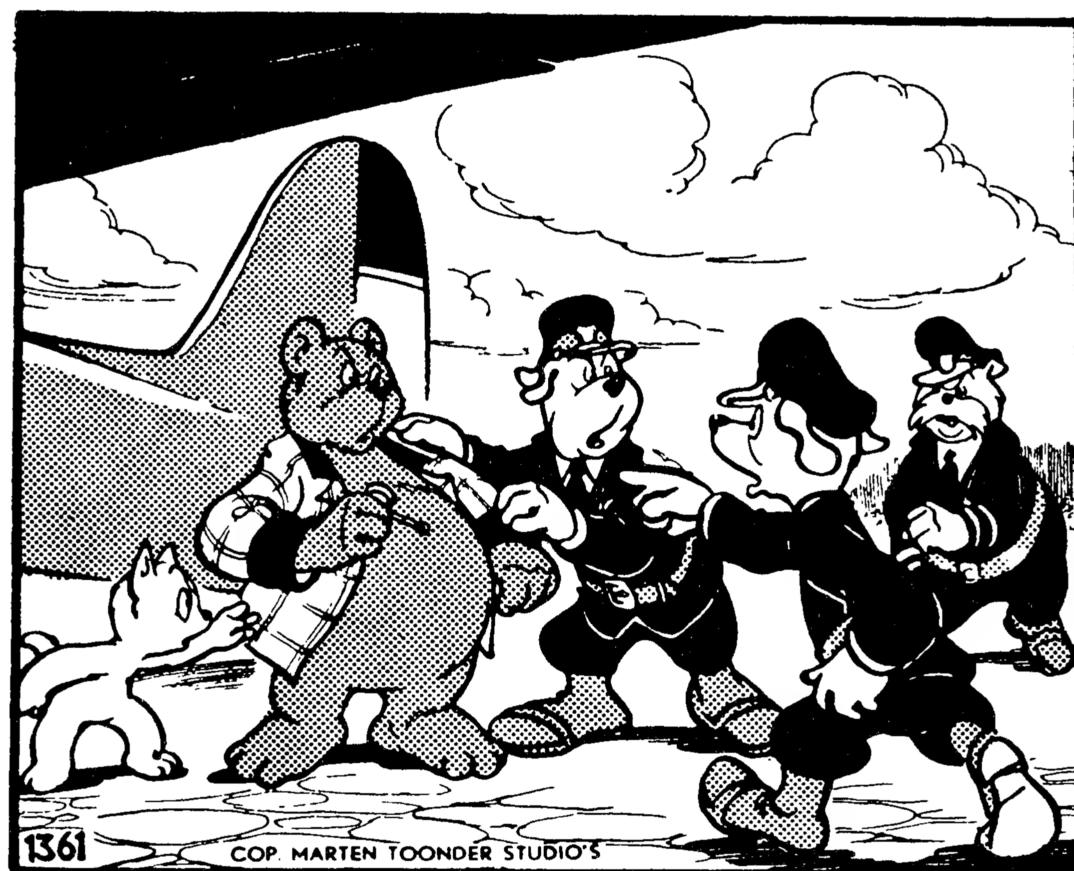

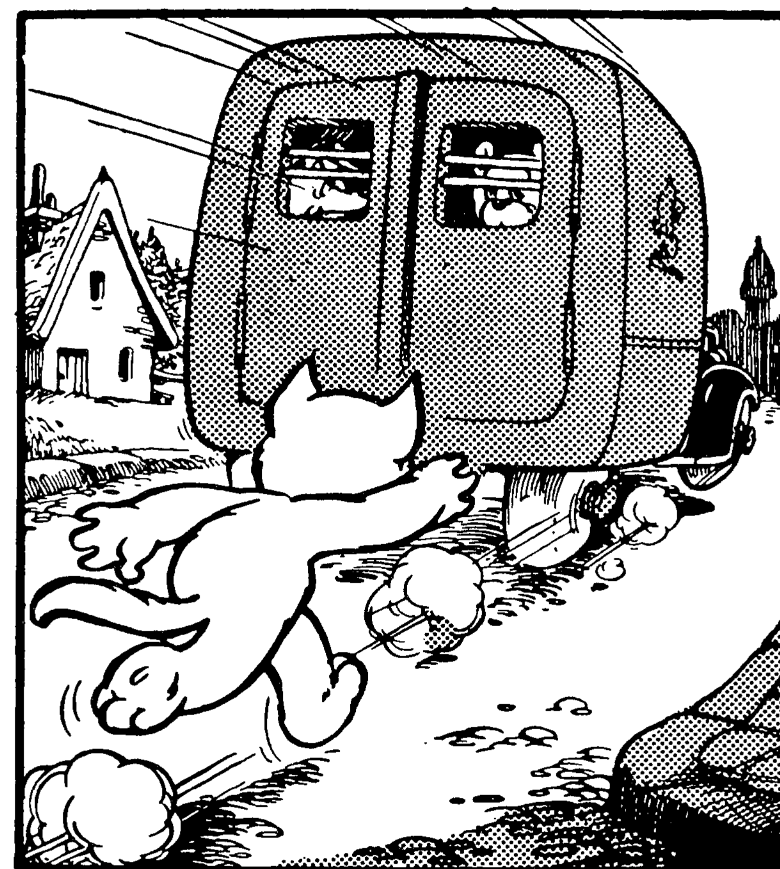
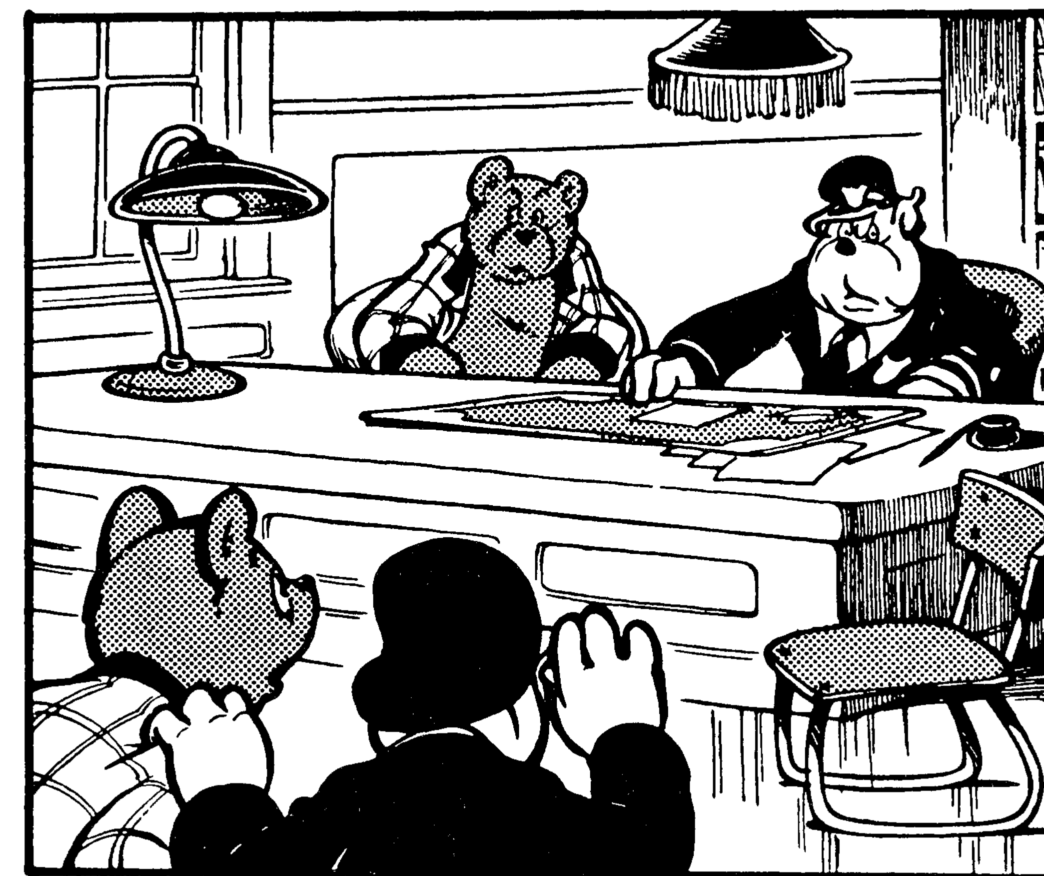
Toen de valse piloot Mom eenmaal veilig en wel in de lucht was, vulde hij op zijn gemak de benzinetank uit het meegestolen benzineblik en ging toen rustig achter de stuurknuppel zitten.
'Dat is dat!' mompelde hij. 'Hoe wisselvallig is het leven! Het ene moment bezit men een diamant en het volgende moment heeft een ander hem. Maar daarom niet getreurd. Ik weet waar die dikke Bommel met de steen naar toe gaat en hij weet niet waar ik heen ga. Zodoende weet ik altijd meer dan hij weet. En daarom zou het al heel vreemd lopen wanneer ik die diamant niet terug kreeg!'
Na dit voor zichzelf vastgesteld te hebben, zette hij met behulp van zijn kompasje een loodrechte koers op Rommeldam uit en verdween uit het gezicht.
Heer Bommel en Tom Poes intussen waren in de vrachtwagen geklommen. Dat was niet zo gemakkelijk gegaan, dat spreekt. Want de beide agenten van politie wilden eerst het fijne van de zaak weten en, zoals we de vorige keer hebben gezien, de beide ambtenaren waren niet gemakkelijk van iets te overtuigen. Tom Poes slaagde er echter in een einde aan de ondervraging te maken door de zware wagen achteruit te laten rijden, zodat de vier wielen weer op de weg stonden om vervolgens met vol gas uit het gezicht te verdwijnen.
'Dat is dat!' sprak heer Bommel, 'keurig gedaan, jonge vriend! We hebben nu niets meer te vrezen – de steen is in mijn bezit en niets belet ons om nu rechtstreeks naar huis te gaan. Van Mom zullen we geen last meer hebben! Rijden maar, Tom Poes. In de eerste de beste stad zullen we stoppen en proberen een vliegtuig te krijgen – dat gaat altijd vlugger. En als je moe wordt, zal ik het stuur wel nemen!'

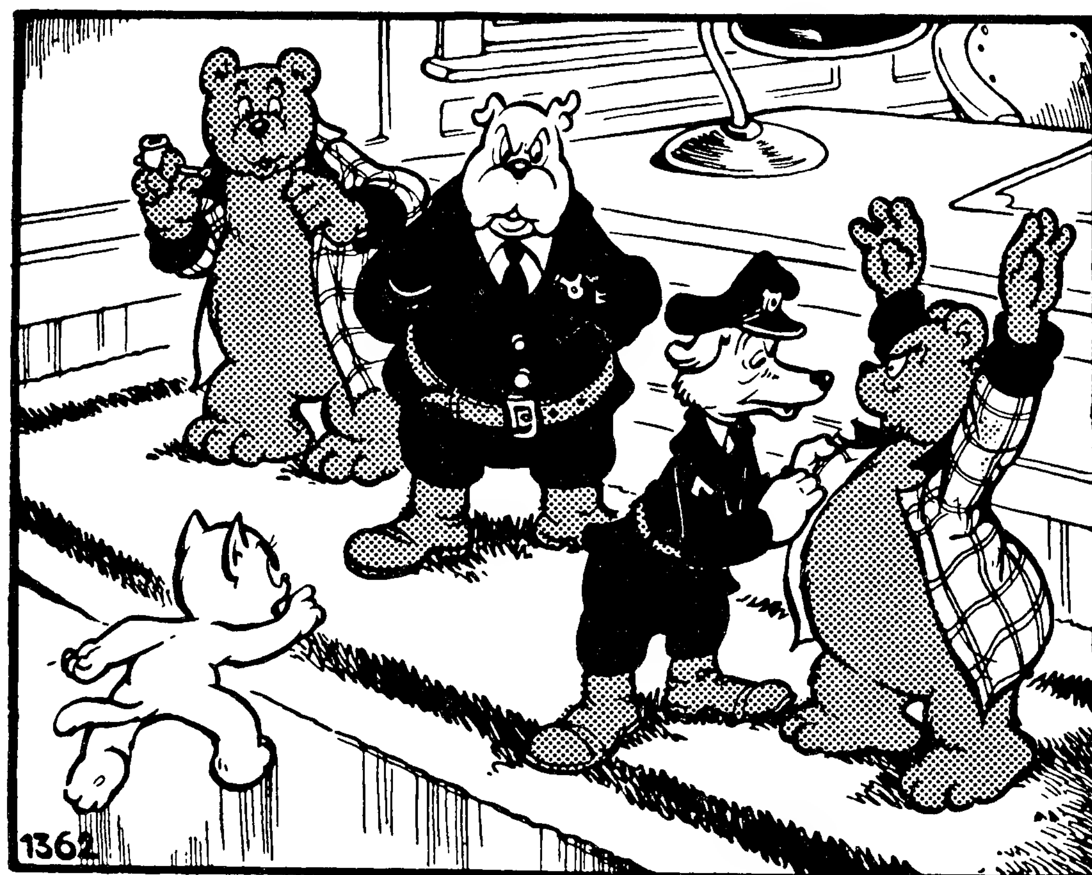
Commissaris Bulle Bas – de politiechef van het politiecorps te Rommeldam – bevond zich op het vliegveld om er op toe te zien, dat daar niet meer dan normaal gestolen werd. En terwijl hij zich daar rondbewoog, werd hij aangesproken door de piloot van een klein vliegtuigje, dat juist geland was.
'Een ogenblikje, commissaris!' sprak de vlieger. 'Ik heb reden om aan te nemen, dat hier binnenkort een groot oplichter zal aankomen. Het individu heeft een zéér kostbare diamant gestolen en reist nu rond, vermomd als een bekend ingezetene van deze stad!'
'Wat is dat?!' riep de politiechef verrast. 'Wat vertelt u me daar? Heeft dat soms iets te maken met die Mom Bakkesz-geschiedenis van een tijdje geleden? Die weegt me nog zwaar op de maag, mijnheer!'
'Precies'! bevestigde de piloot. 'Die geschiedenis is het! De aartsschelm is zo brutaal, dat hij nu rondtrekt in de vermomming van heer Olivier B. Bommel, u wel bekend!'
'Mooi!' snauwde commissaris Bas. 'Dan is het nu gedaan met zijn streken! Daar sta ik borg voor!' En hij snelde naar de uitgang om zijn manschappen bij elkaar te fluiten, terwijl de vlieger hem met een sluw lachje nakeek en daarna in de menigte verdween.
Enige tijd daarna landde er een groot passagiersvliegtuig en de eerste opvarenden die naar buiten stapten waren Tom Poes en heer Bommel. Deze laatste snoof de lucht eens op en glimlachte tevreden. 'Het is goed om weer thuis te zijn, jonge vriend!' sprak hij. 'Wat een rust en een vrede ademt deze grond! Oef! Dit is dan het einde van mijn zorgen! En ik moet je zeggen, dat dat tijd wordt, want ik ben aan het einde van mijn uithoudingsvermogen! Volg me, Tom Poes! Naar huis!'

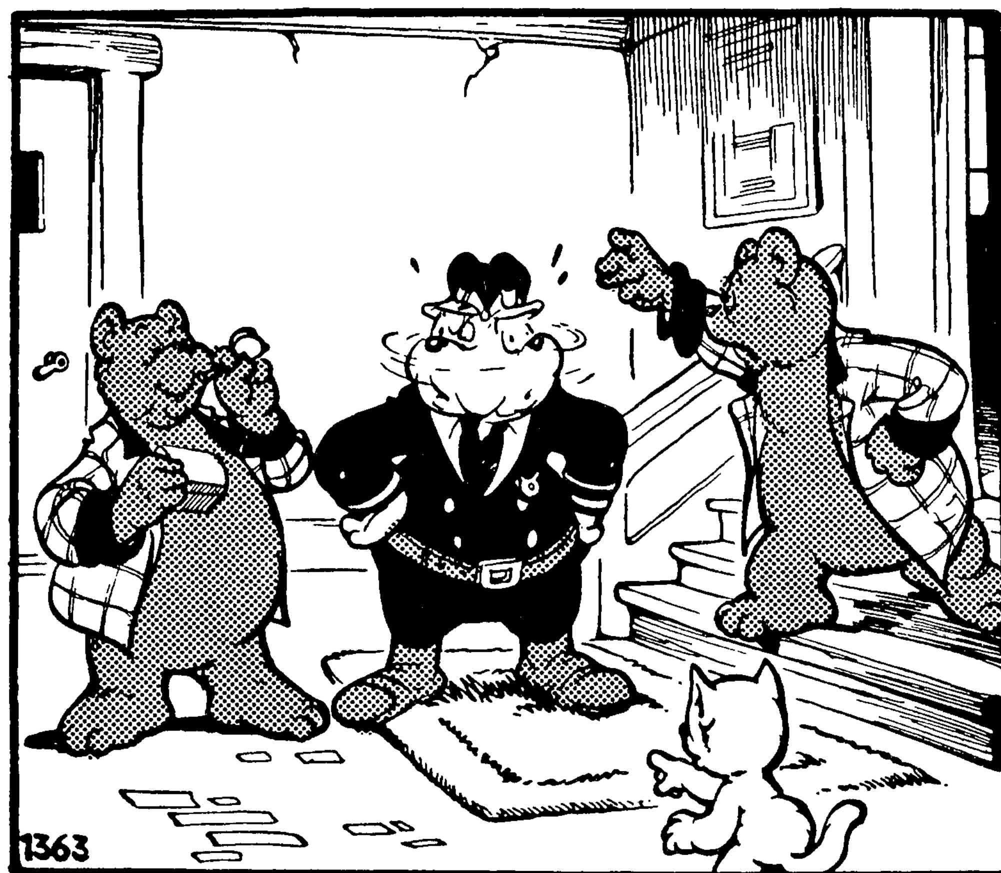
Heer Bommel betrad de vaste grond van het vliegveld en begaf zich met losse tred naar de uitgang. 'Het is altijd prettig om deze vertrouwde omgeving weer te zien, Tom Poes!' merkte hij op. 'Bekende, vriendelijke gezichten om me heen, lieden, die me herkennen en me beleefd groeten, een vriendelijk woord hier, een vrolijke scherts daar, dat zijn de dingen waar ik van houd!'
'Halt! In naam der wet!' snauwde een barse stem aan zijn oor. Heer Ollie wendde zich ontsteld om en keek in de strenge gezichten van enige politie-agenten, die een dreigende houding aannamen.
'Wat betekent dat?' riep hij verontwaardigd. 'Weten jullie niet, wie ik ben? Wat is dat voor een toon?'
'Ha,' riep de eerste politiebeambte. 'Het is duidelijk wie je bent! Jij bent Mom Bakkesz, in de een of andere vermomming! Kom mee, je bent onze arrestant!'

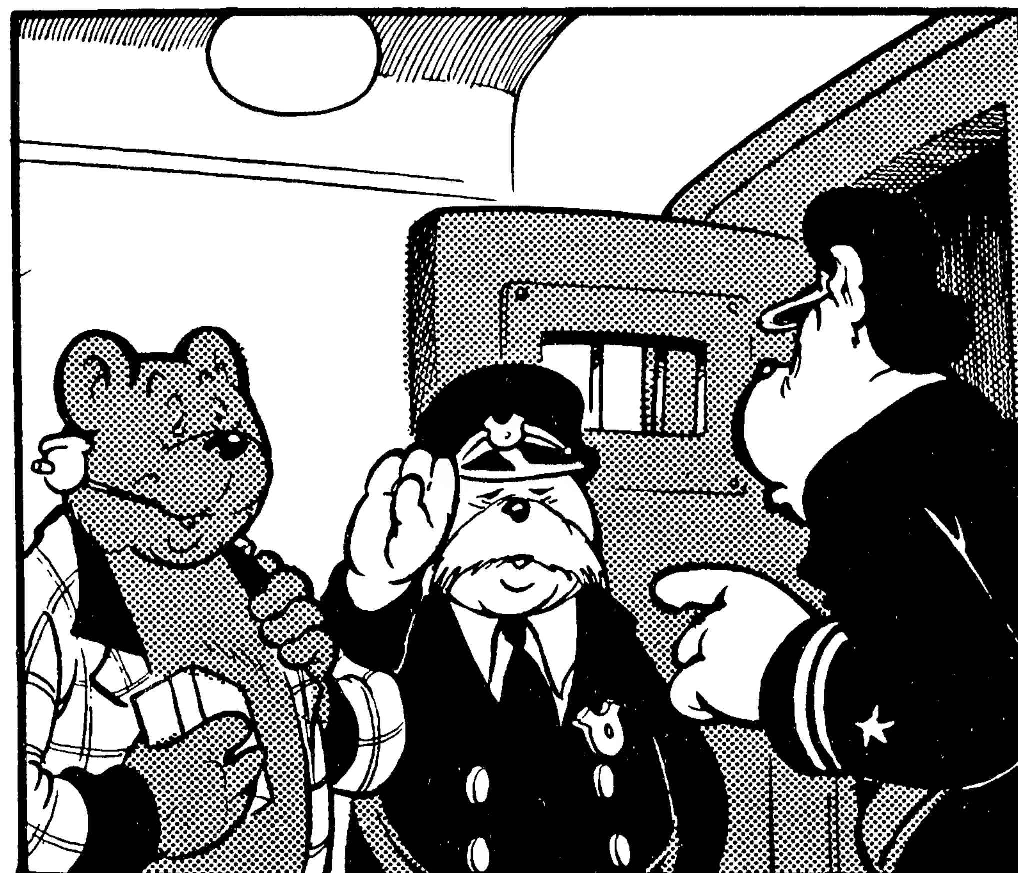
Het hielp niet, of Tom Poes zei, dat het een vergissing was of dat heer Ollie dreigde, dat hij een brief aan de minister zou schrijven, de agenten voerden hem naar een gereedstaande arrestantenwagen en reden in snelle vaart naar het hoofdbureau.
Toen ze daar naar binnen werden geleid, had heer Ollie zich weer een beetje hersteld. Hij trok zijn jas recht en maakte zich gereed om de commissaris eens flink de waarheid te zeggen. Maar toen hij de drempel van diens vertrek betrad bleef hij verbluft staan. Bulle Bas zat met dreigend gefronst voorhoofd achter zijn bureau en naast hem zat... niemand minder dan heer Bommel zelf!
'Dat is hem, Commissaris!' riep deze laatste. 'U hoeft maar naar zijn schurkachtige oogopslag te kijken om te weten, dat dit een vermomming is!'

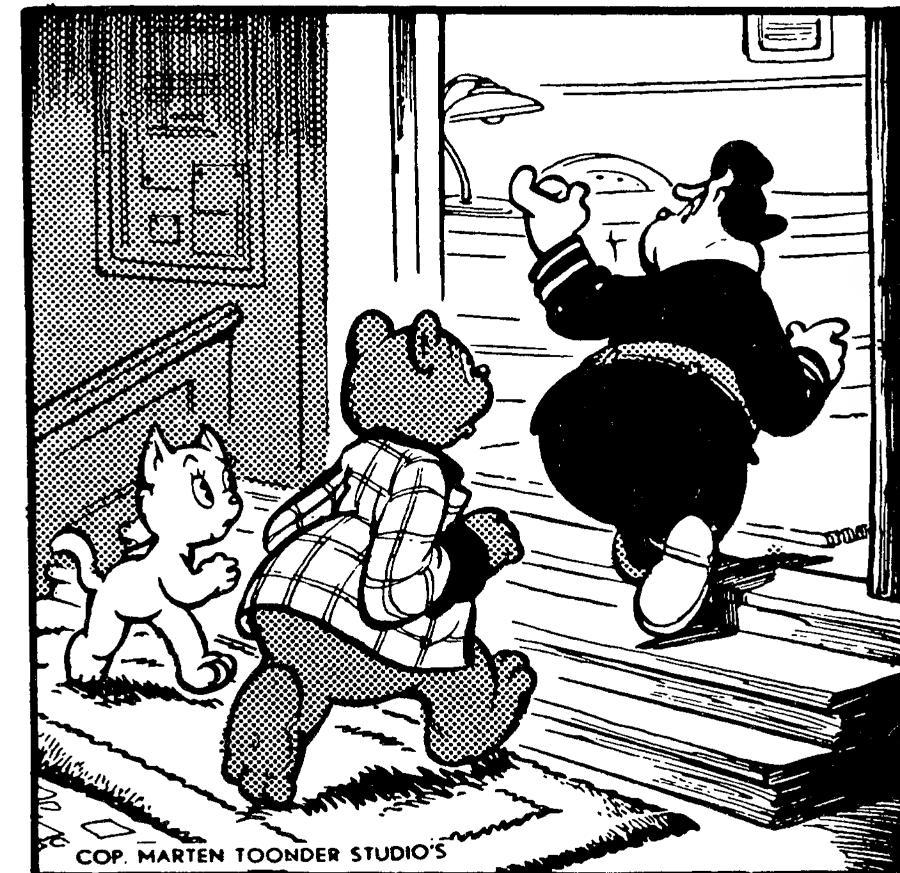

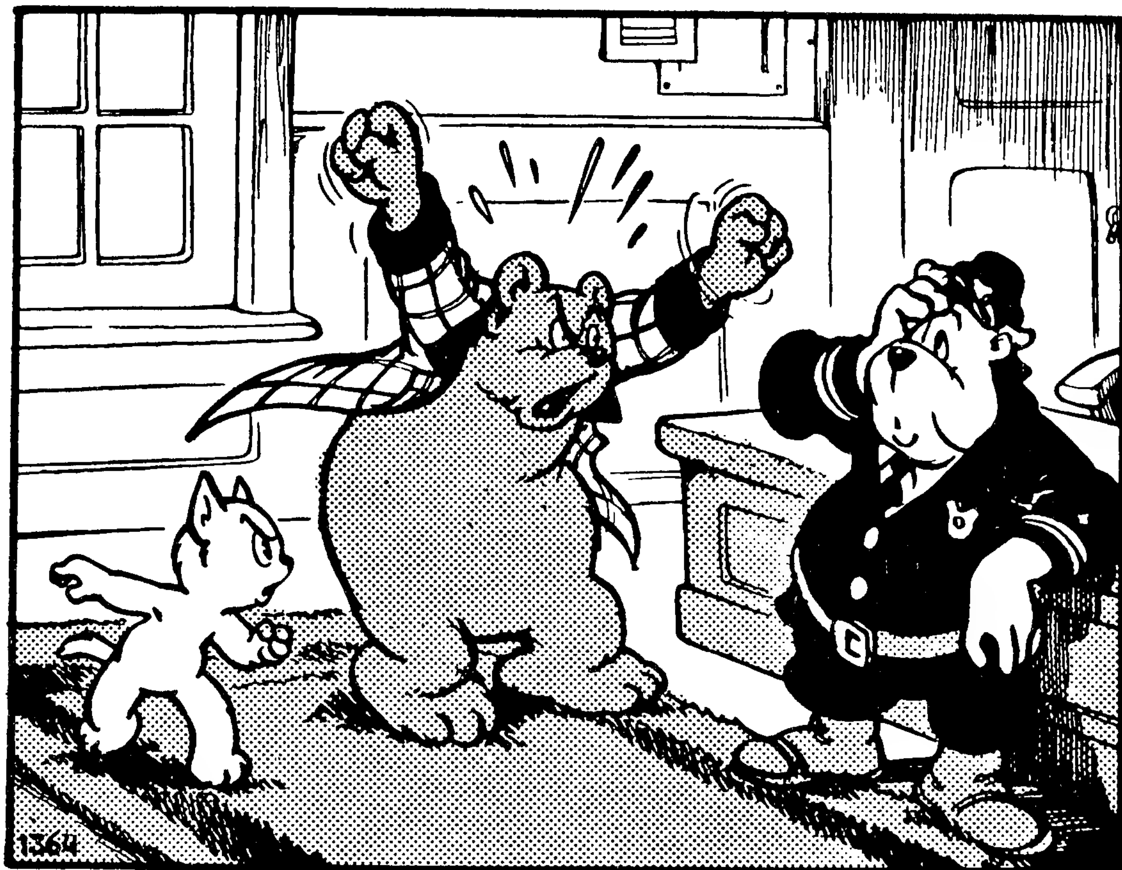

Heer Bommel staarde enige tijd sprakeloos naar zijn evenbeeld achter de commissaristafel. Toen stak hij een trillende vinger uit en stamelde:
'W-wie is d-dat d-daar?'
'Ha!' riep de verschijning honend, 'je zult niet weten, wie ik ben, hè? Terwijl je niet geschroomd hebt om me in alle onderdelen na te bootsen! Je bent een bedrieger en een vermommer en het is maar gelukkig, dat de heer Bulle Bas hier zo'n scherp politiechef is, want anders zouden argeloze lieden je nog geloven ook!'
'Zo is het!' gaf de commissaris toe. 'Ik heb je door, vriend! En ik zal het bewijs leveren!'
Hij gaf een wenk en terstond begonnen enige ijverige agenten de zakken van heer Ollie's jas binnenste buiten te keren. Het valt te begrijpen, dat heer Bommel dit niet zonder meer toe kon laten. Dat deed hij dan ook niet. Paars van toorn verzette hij zich tegen deze behandeling terwijl hij de ruiten deed rinkelen door zijn driftige protesten. Tom Poes, die intussen ook het politiebureau bereikt had, probeerde als getuige op te treden en Bulle Bas er van te overtuigen, dat hij zeker was, dat heer Ollie de enige echte Bommel in het vertrek was. Doch dat hielp allemaal niet. En toen het doosje met de diamant in heer Ollie's binnenzak werd gevonden, slaakte de commissaris een triomfantelijke kreet. 'Ziedaar!' riep hij. 'Het bewijs!'
'Mooi, degelijk speurderswerk!' prees heer Bommels dubbelganger. 'Bedankt voor dat doosje, heer Bas! Ik zal het in mijn binnenzak steken, zodat ik het niet verliezen kan. Bedankt voor uw hulp!'
'Geen dank!' zei de commissaris vriendelijk. En hij deed de aartsschelm hoffelijk uitgeleide, terwijl heer Ollie en Tom Poes machteloos protesteerden...

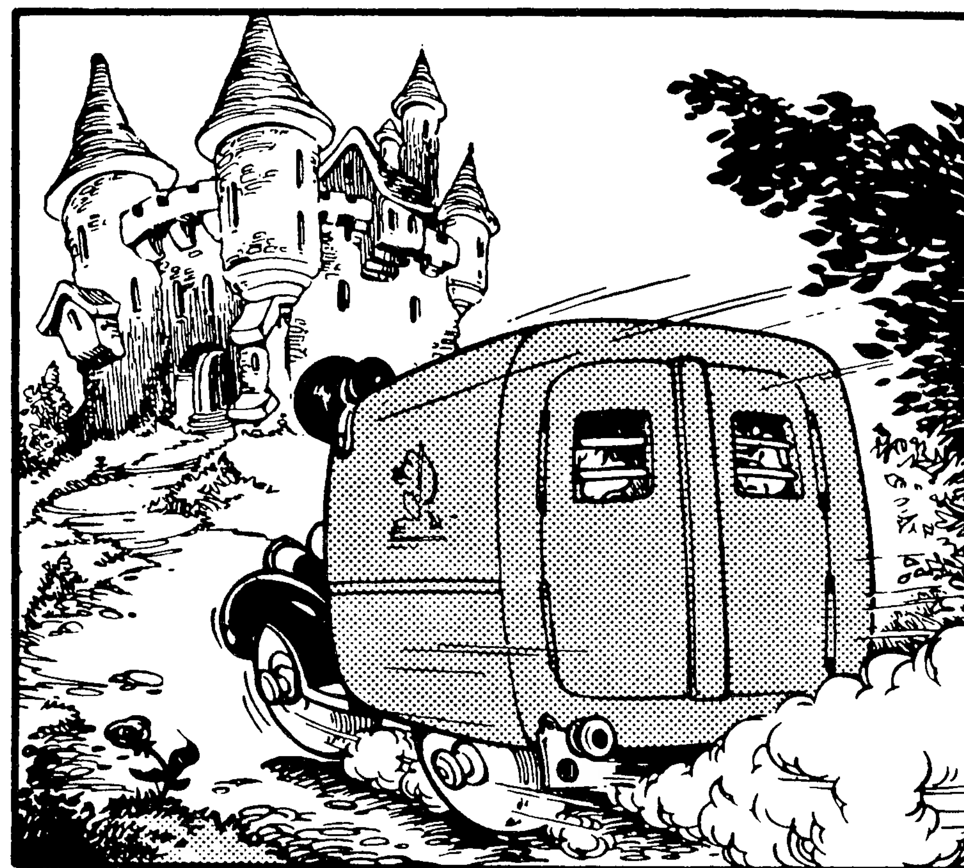

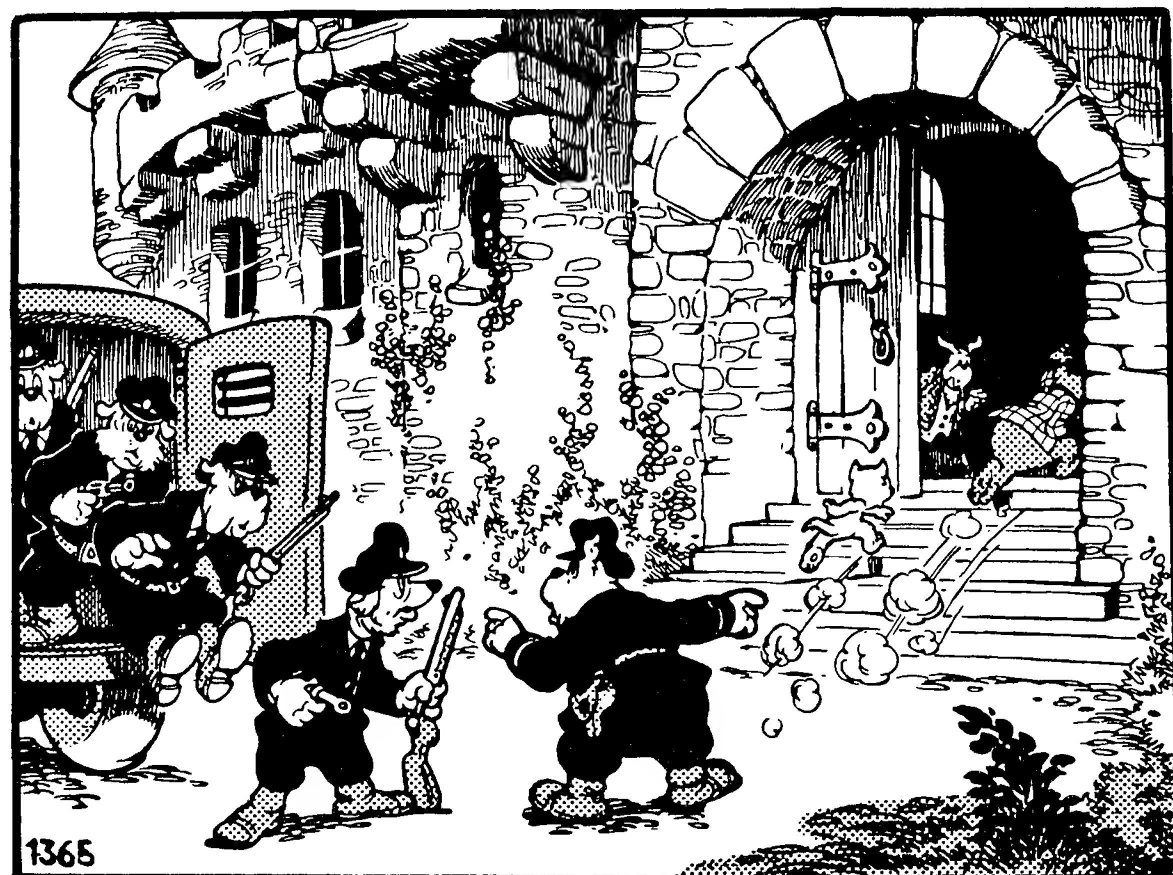

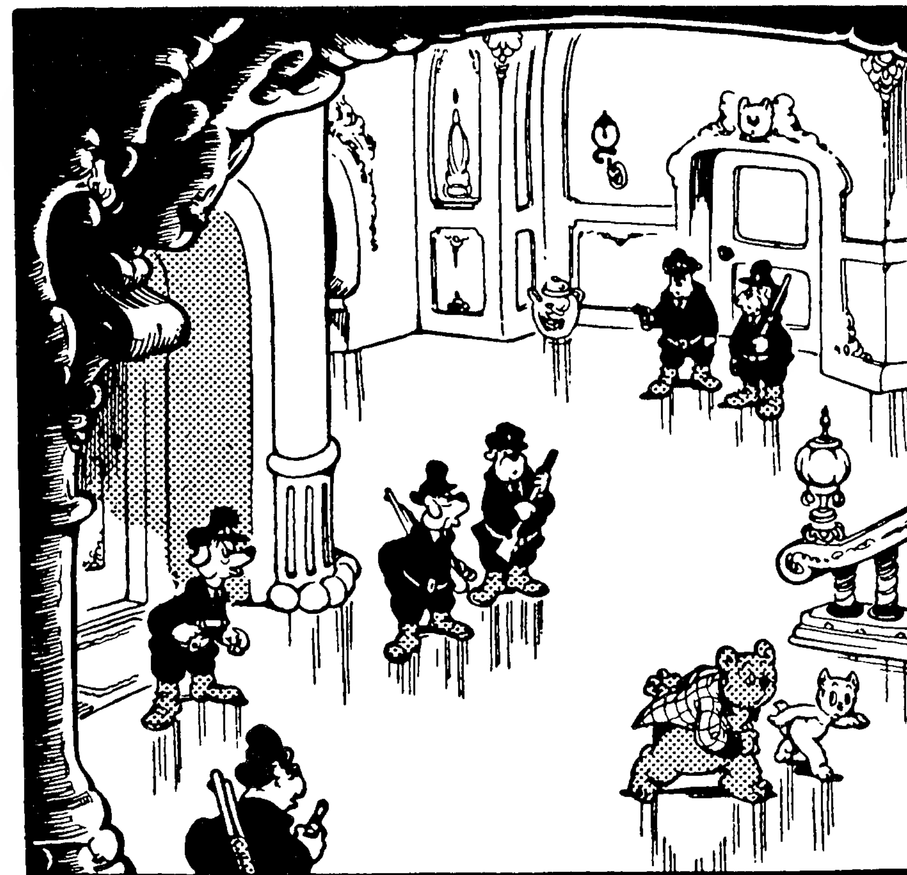
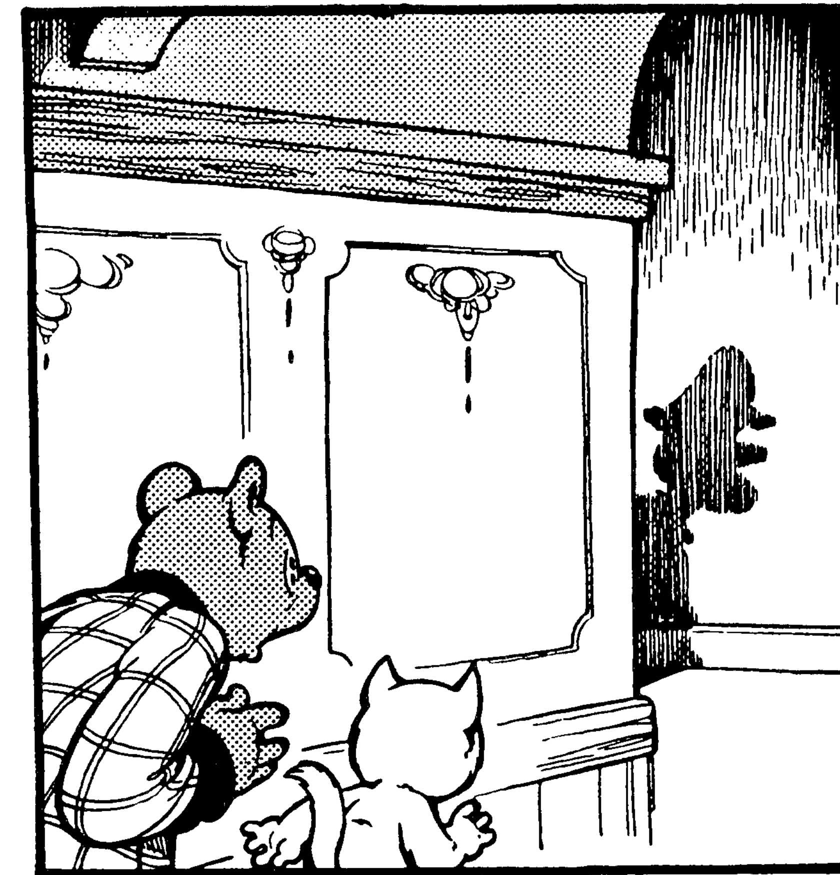
Commissaris Bulle Bas, die doende was om de namaak-heer Bommel uit te laten, hield hem bij de deur staande en wendde zich om naar Tom Poes en heer Ollie, die onder luide protesten achter hem aanliepen.
'Hm!' zei hij, 'laten we eens even stil zijn en scherp nadenken!'
'Ik wens niet na te denken!' riep heer Ollie woedend. 'Ik wil onmiddellijk mijn diamant terug hebben! Deze schurk, deze vermommer, die zo brutaal is om zelfs het uiterlijk van een heer en een Bommel aan te nemen, gaat alle perken te buiten, als u begrijpt, wat ik bedoel!'
'Luister niet naar hem, commissaris!' zei de dubbelganger koeltjes. 'Dat is grove taal en laster. Ik wens nu naar huis te gaan!'
'Hm!' zei Bulle Bas, 'hm! Goed! Ik zal u door een motoragent naar Bommelstein laten rijden, dan bent u veilig!'
'Maar Bommelstein is van mij!' riep heer Bommel. 'Deze schurk hoort daar niet. Ik wil niet, dat hij daar heen gaat!'
'Ik wil niet naar Bommelstein!' riep de namaak-heer Ollie. 'Ik heb belangrijke zaken te doen – ik moet in de stad zijn!'
'Hm!' zei de commissaris, 'zoëven zei u, dat u naar huis wilde. Welnu, ik zal u per motor naar huis laten brengen, mooier kan het toch niet!'
'En ik dan?' riep heer Ollie radeloos. 'Luistert er dan niemand naar mij? Doe dan iets, Tom Poes! Je staat daar maar, terwijl daar mijn diamant naar mijn huis gaat, in de zak van een namaak-Bommel!'
'Hm!' zei Bulle Bas, 'roep niet zo hard, vriend! Volg me, dan zullen we je vermomming eens op heterdaad betrappen! Vooruit, naar binnen!'

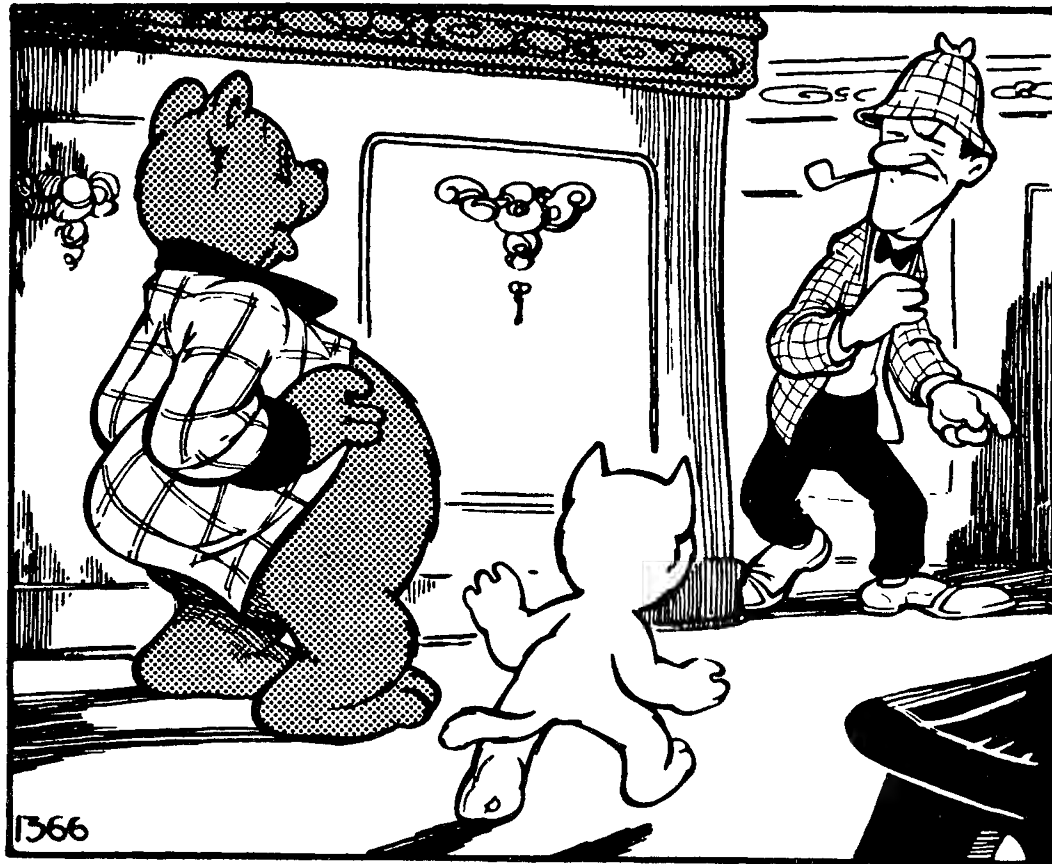

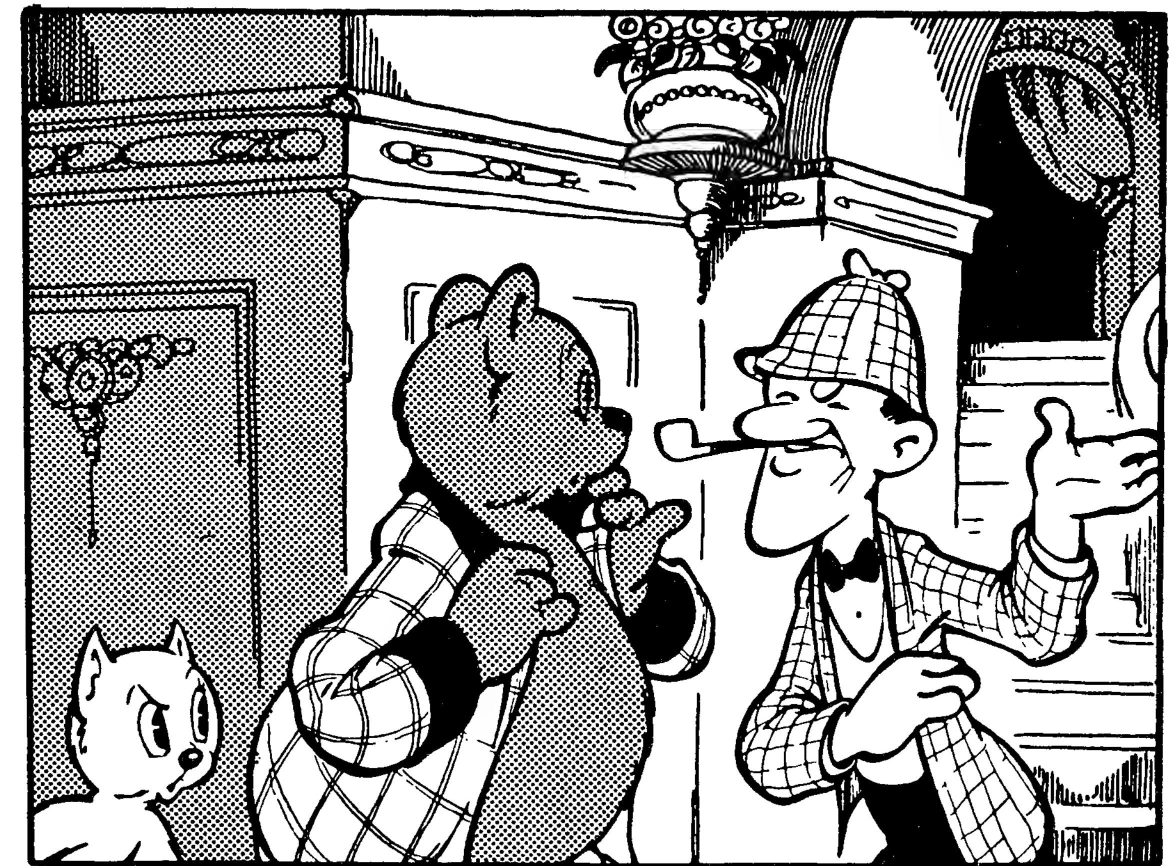

Heer Bommel werd van top tot teen op echtheid onderzocht en tenslotte wendde brigadier Snuf, die het onderzoek geleid had, zich tot zijn chef.
'Het spijt me, commissaris!' zei hij, 'deze heer is echt! Geen sporen van namaak gevonden, behalve enkele kiesjes in de linkerbovenkaak. Ik vrees, dat dit de heer Bommel is!'
'Zo, vrees je dat, hè?' riep heer Ollie, zijn gekreukte jas gladstrijkend. 'Dat kan ik me voorstellen! Mijn woede is verschrikkelijk! En voordat de dag om is, zal je mijn toorn in alle hevigheid leren kennen! Dit hele politiebureau zal ik met een fijne kam laten uitzuiveren!'
'Het spijt me heel erg!' zei commissaris Bulle Bas zwakjes. 'Ik zal alles doen om deze fout te herstellen!'
'Laten we niet langer praten!' riep Tom Poes. 'Kom mee! We moeten naar Bommelstein, daar hebt u Mom ook heen laten brengen door die motoragent!'
Het gezicht van Bulle Bas klaarde enigszins op.
'Ja, dat heb ik!' riep hij blij. 'Een staaltje van vooruitziend speurderswerk!' En hij sprong naar buiten, waar hij snel een politiewagen voor liet komen. Even later suisde het stevige voertuig, gevuld met agenten en passagiers, naar het oude slot, waar de trouwe bediende Joost juist doende was om de poort weer te sluiten achter zijn meester, die door een motoragent was thuisgebracht.
Toen hij de auto zag voorrijden, aarzelde hij en staarde verbaasd naar Tom Poes en heer Ollie, die, gevolgd door een sterke politiemacht, uit de wagen sprongen en de trappen kwamen opsnellen.
'Excuseer!' sprak hij aarzelend. 'Ik heb u zo juist binnengelaten, met uw welnemen, heer Olivier! U bent al binnen!'

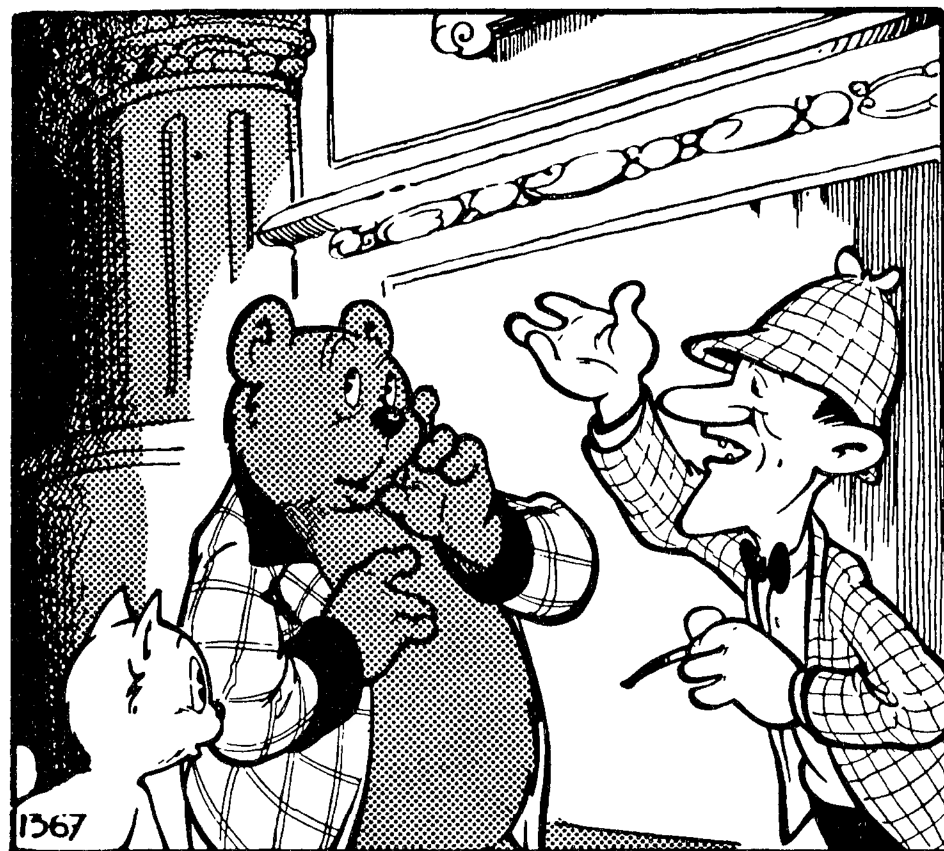

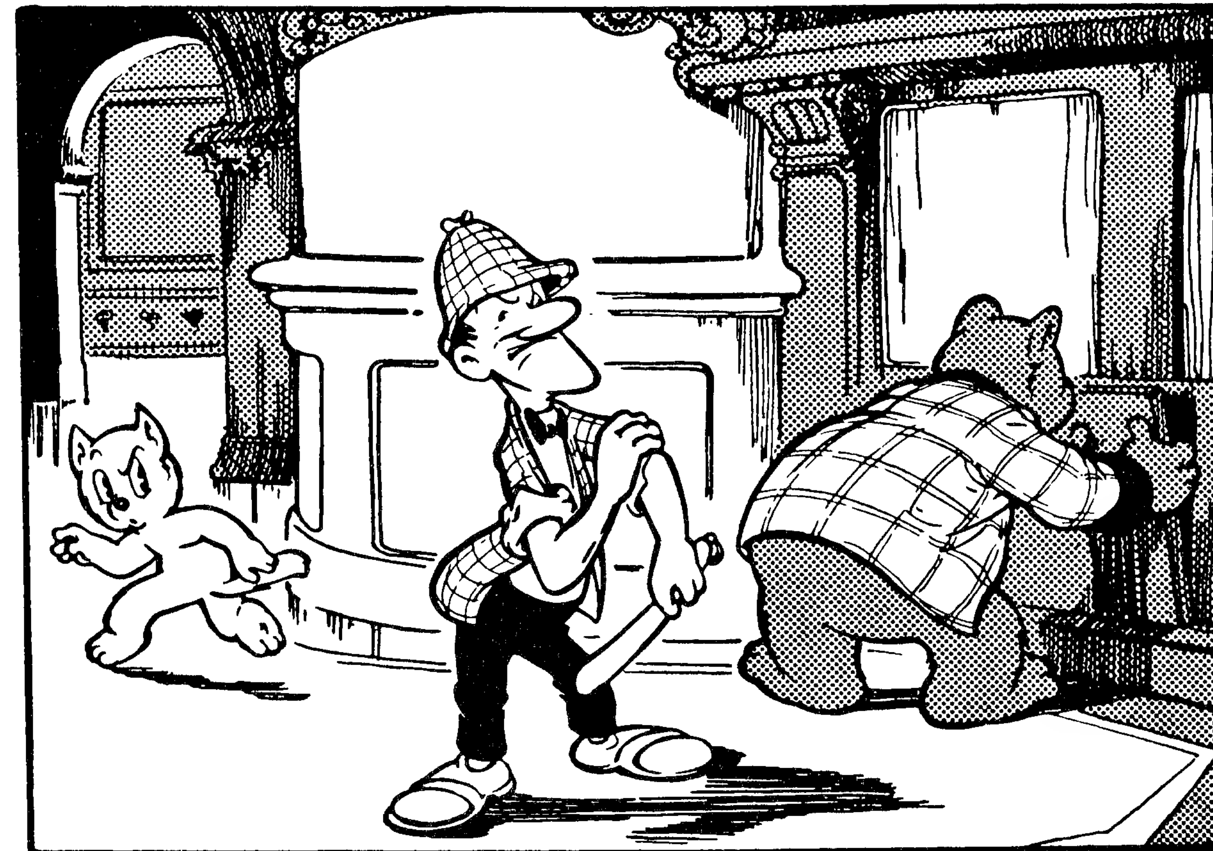
Commissaris Bulle Bas verzamelde zijn manschappen en gaf opdracht om slot Bommelstein te omsingelen. 'Bewaak alle uitgangen, ramen en muizengaten!' beval de strenge politiechef. 'Deze keer zal ik die schurk vangen, hoe hij zich ook vermomd heeft. Goed begrepen? Niemand mag er uit, wie hij ook is en hoe hij er ook uit ziet!' Daarna spoedde hij zich naar binnen, achter heer Bommel en Tom Poes aan, om persoonlijk de onderzoeking van het huis op zich te nemen.
Heer Ollie snelde inmiddels jachtig de hall rond, terwijl hij bevelen gaf aan Tom Poes. 'Wat sta je daar suf te kijken, jonge vriend!' riep hij. 'Komaan! De handen uit de mouwen en fiks gezocht! Of moet ik alles weer alleen doen?' Bedrijvig bukte hij zich en loerde onder een kastje, gluurde hier om een hoek en daar onder een haardkleedje, totdat Tom Poes hem bij de jas pakte en tegenhield.
'Dat geeft allemaal niets!' zei Tom Poes. 'Hier heeft de schurk zich heus niet verborgen, heer Ollie! Als we hem willen vinden, zullen we met overleg moeten zoeken!'
'Juist!' zei heer Bommel, 'met overleg! Net als ik al dacht! En... hm... hoe is dat dan, jonge vriend?'
'We moeten naar de onbewoonde vleugel van Bommelstein gaan!' stelde Tom Poes voor. 'Als ik die schurk was, zou ik me daar verbergen!'
'Juist!' zei heer Bommel kort. 'Volg me, Tom Poes!' En hij begon door te lopen, trappen te beklimmen en deuren te openen, totdat ze tenslotte in een lange verlaten gang terecht kwamen.
'Hier komt nooit iemand!' legde hij fluisterend uit; maar Tom Poes hief zijn hand op en wees. Heer Bommel bleef van schrik stokstijf staan. Want daar vóór hem op de muur verscheen de schaduw van een naderende gestalte...

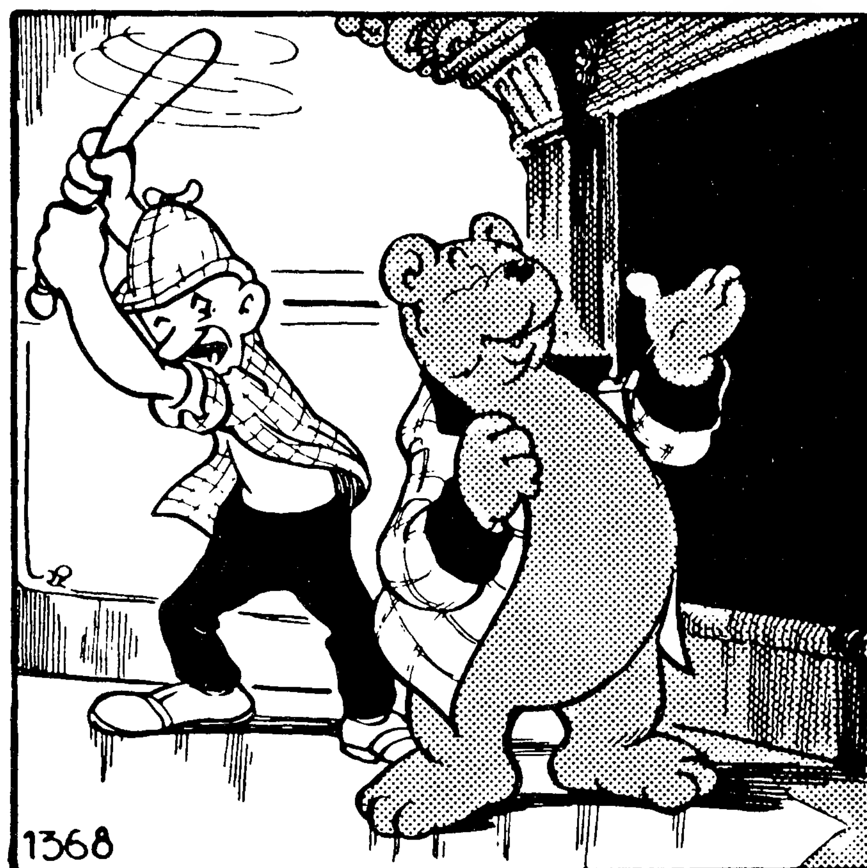

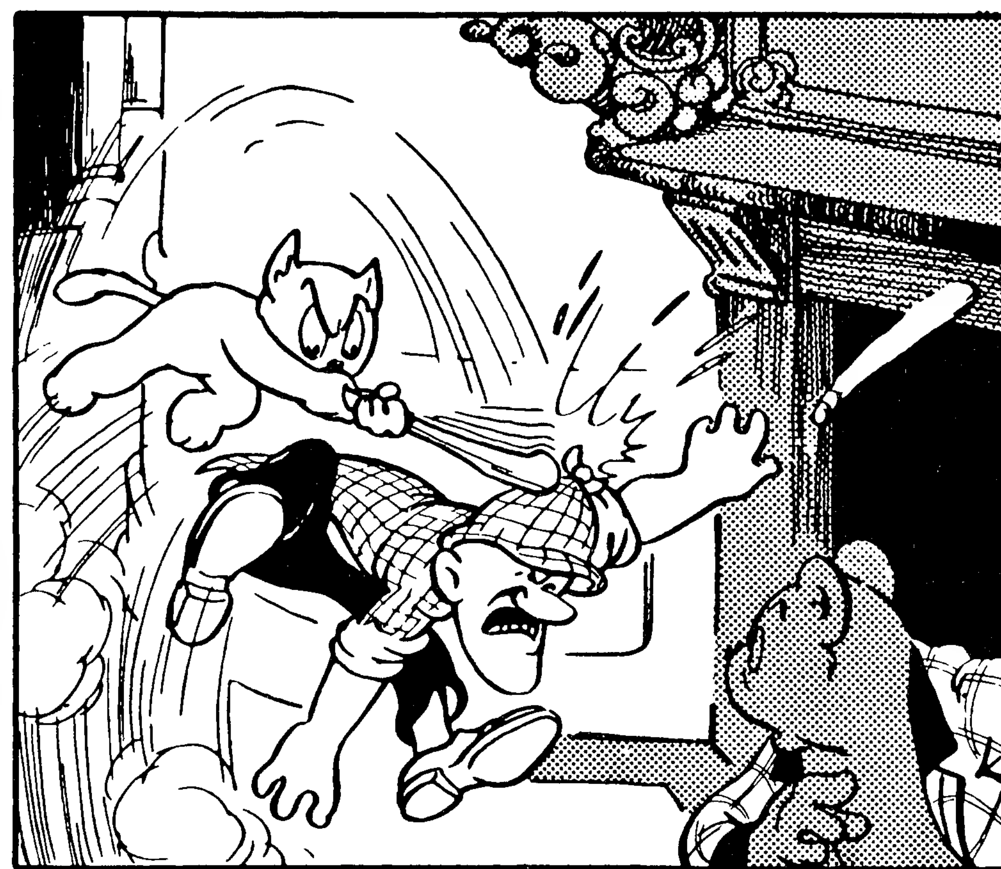
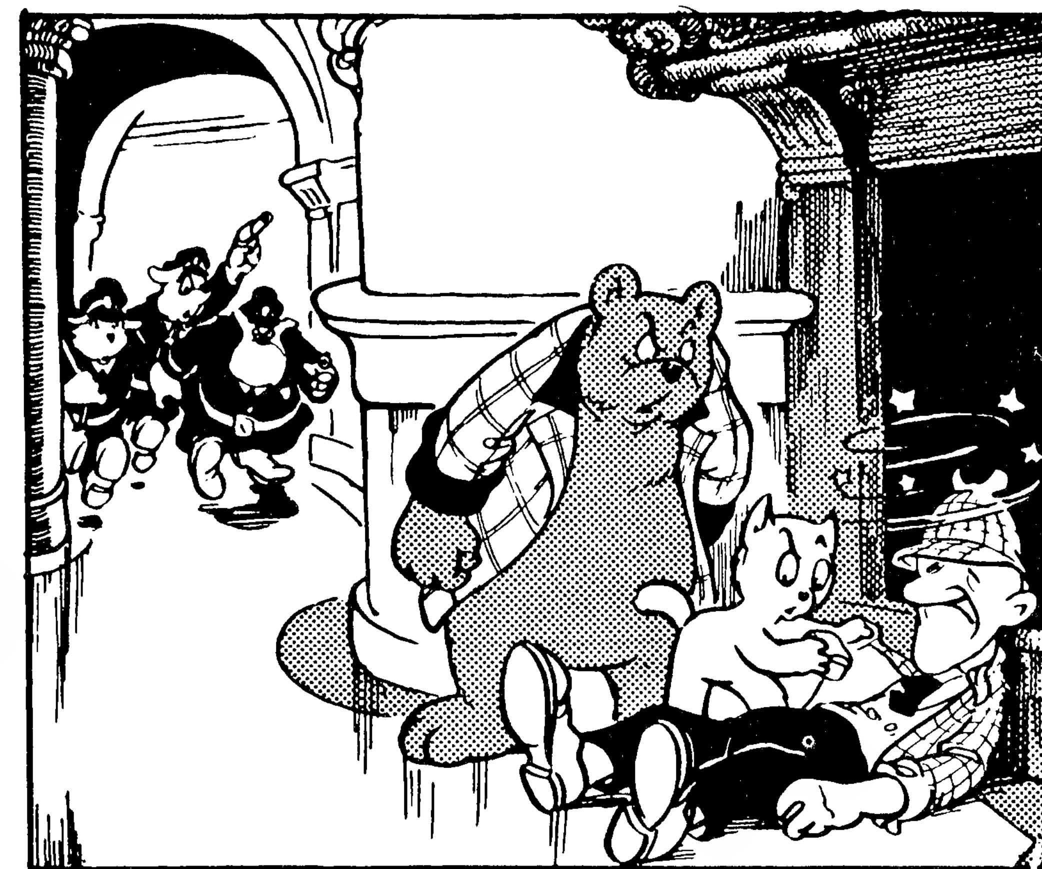
Heer Bommel en Tom Poes bleven in grote spanning staan, terwijl in de verlaten gang de voetstappen van een naderend iemand steeds dichterbij kwamen. En toen verscheen plotseling niemand anders dan de bekende speurder Jim Mufkins in hun gezichtsveld.
'De detective!' riep heer Ollie opgelucht. 'Wel, wel! Wie had dat kunnen denken! Ik dacht, dat u iemand anders zou zijn. Meer een soort schurk, als u begrijpt, wat ik bedoel! Het hele huis is omsingeld en overal lopen agenten, bedoel ik – en iedereen loert op de schelm Mom Bakkesz, die zich hier ergens ophoudt!'
'O, juist! Ha!' sprak de speurder met een fijn glimlachje. 'Welnu! Ik ben het, zoals u ziet! Ik heb het spoor van de diamant gevolgd en dat leidde hier heen. En ziedaar, daar ben ik! Ik werk langzaam, maar degelijk, heren!'
'Dat is prachtig!' riep heer Bommel opgetogen. 'Dit keer zal de schavuit ons niet kunnen ontsnappen! Iedere uitgang wordt bewaakt en niemand kan er uit. En als we nu heel Bommelstein met een fijn kammetje doorzoeken, kan het niet anders of we moeten hem vinden! Vooruit, heer Mufkins, laat zien wat u kunt, dan zal ik u ruim belonen!'
'Dat is kinderwerk!' hernam de detective. 'Ik heb een zeer goed plan! Kijk, u moet ergens een geheime gang openzetten. De dief zal dan natuurlijk proberen hierdoor te ontsnappen, omdat hij wel weet, dat alle andere uitgangen bewaakt worden. Wij stellen ons verdekt op bij die geheime opening en ziedaar! De schelm loopt in de val! Een goed plan, niet waar! Tussen haakjes: u hebt toch wel ergens een geheime gang?'
'Een geheime gang...' mompelde heer Bommel. 'Juist, ja – hm... laat me denken...'

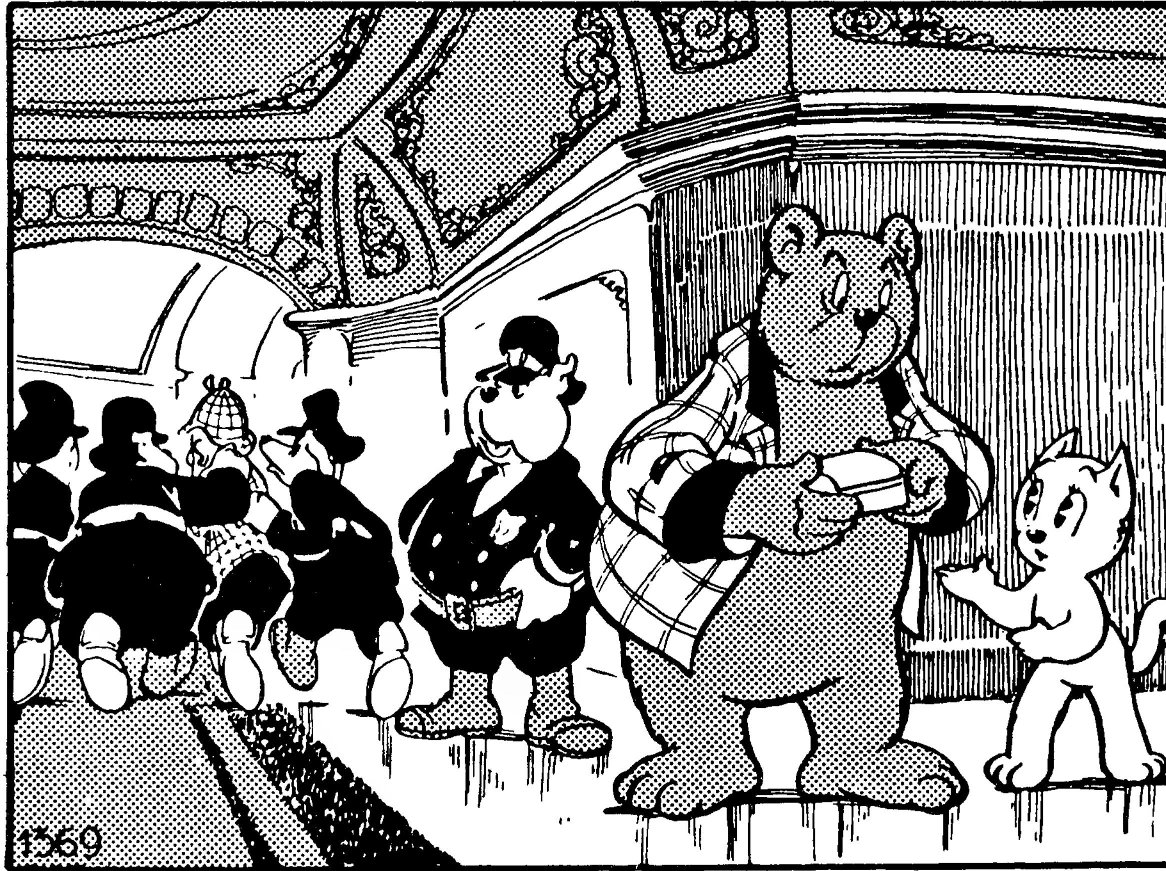

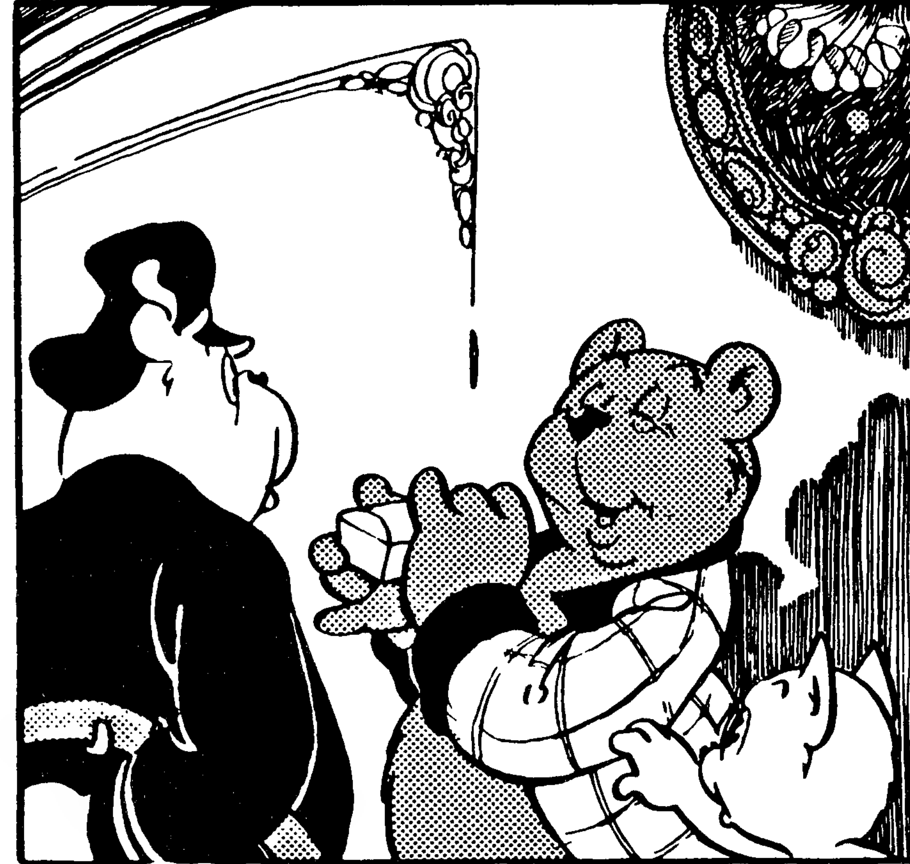
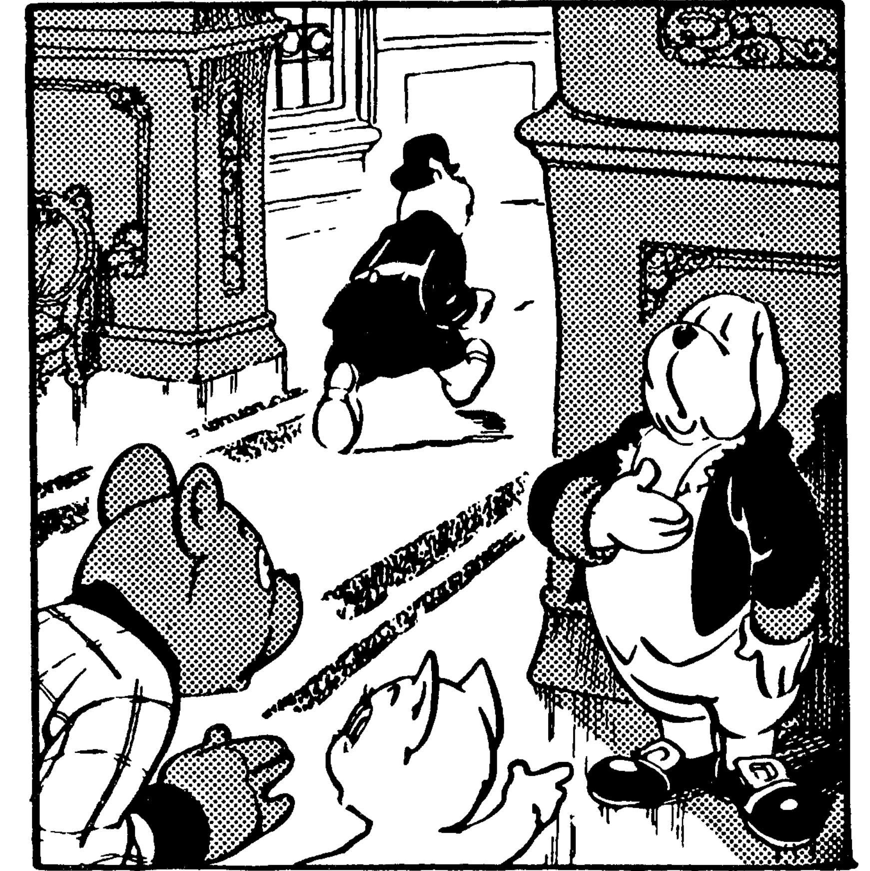
'Komaan!' hernam detective Mufkins. 'Eens even scherp nagedacht, heer Bommel! U hebt toch zeker wel een geheime gang in uw slot? Anders kan ik ook niet werken!'
'Natuurlijk heb ik een geheime gang!' mompelde heer Ollie na een weinig denken. 'Wat is een slot zonder geheime gangen, nietwaar? Heren van mijn stand hebben altijd wel een gang of wat bij de hand als de nood aan de man komt! Volg me, jonge vrienden!'
Hij zette zich in beweging en sloop in listige houding door de verlaten vleugel van Bommelstein, met Tom Poes en de speurder op de hielen.
'Hm!' dacht Tom Poes 'dit plan lijkt zo op het oog wel aardig, maar ik begin er nu genoeg van te krijgen! Het is me te gevaarlijk!' En hij besloot scherp op te letten en op alles voorbereid te zijn.
Heer Bommel had intussen halt gehouden in een verlaten kamer en begon langs de lambrizering te tasten. 'Hier ergens moet een veer zijn!' mompelde hij. 'Een ogenblikje geduld, dan zal ik de gang openen!'
'Juist!' zei de speurder, 'en daarna zullen wij ons ergens verbergen en wachten tot de schurk probeert te ontsnappen! Héél eenvoudig! We knippen hem op heterdaad, heren!'
Zo sprekende deed de beroemde detective een stapje achteruit en liet een gummistokje uit zijn mouw glijden. En daarna begon hij kalm en vol overleg zijn mouwen op te rollen.
Heer Bommel was ingespannen bezig met het zoeken naar de veer, die de geheime deur zou ontsluiten en lette niet op hem. Maar Tom Poes besloot om maatregelen te nemen en sloop ongemerkt de kamer uit...

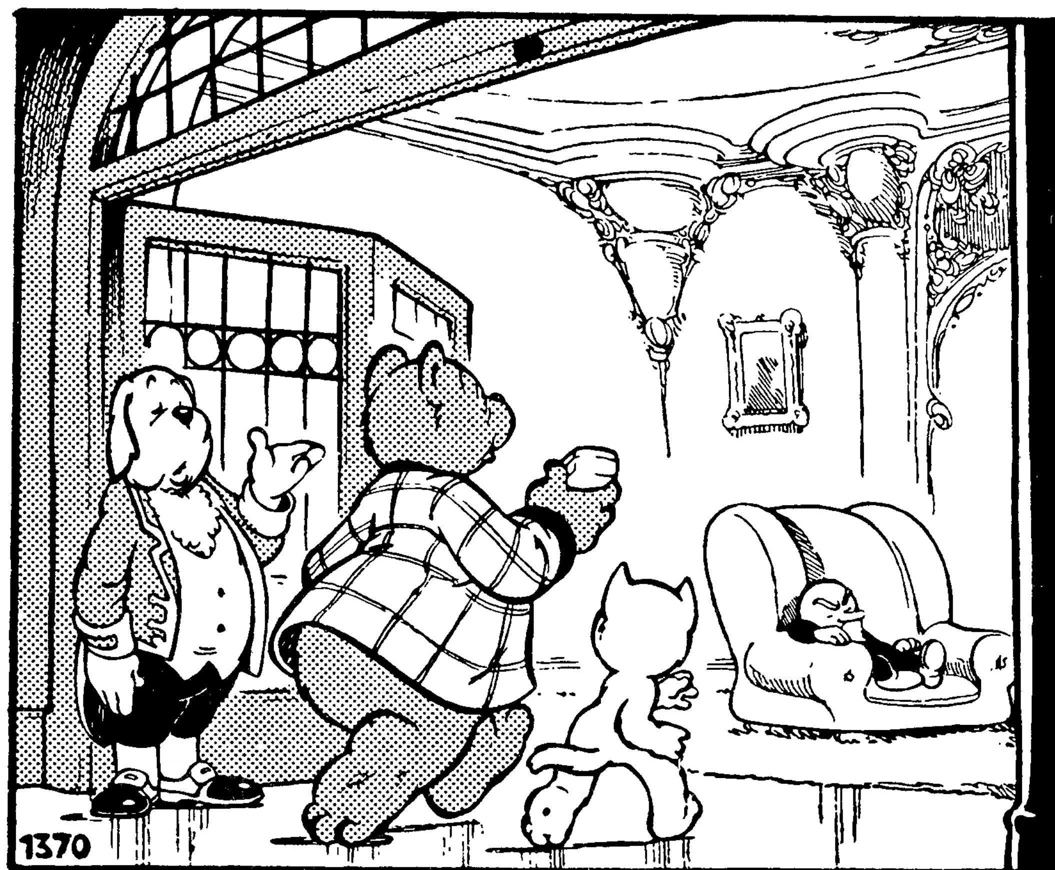

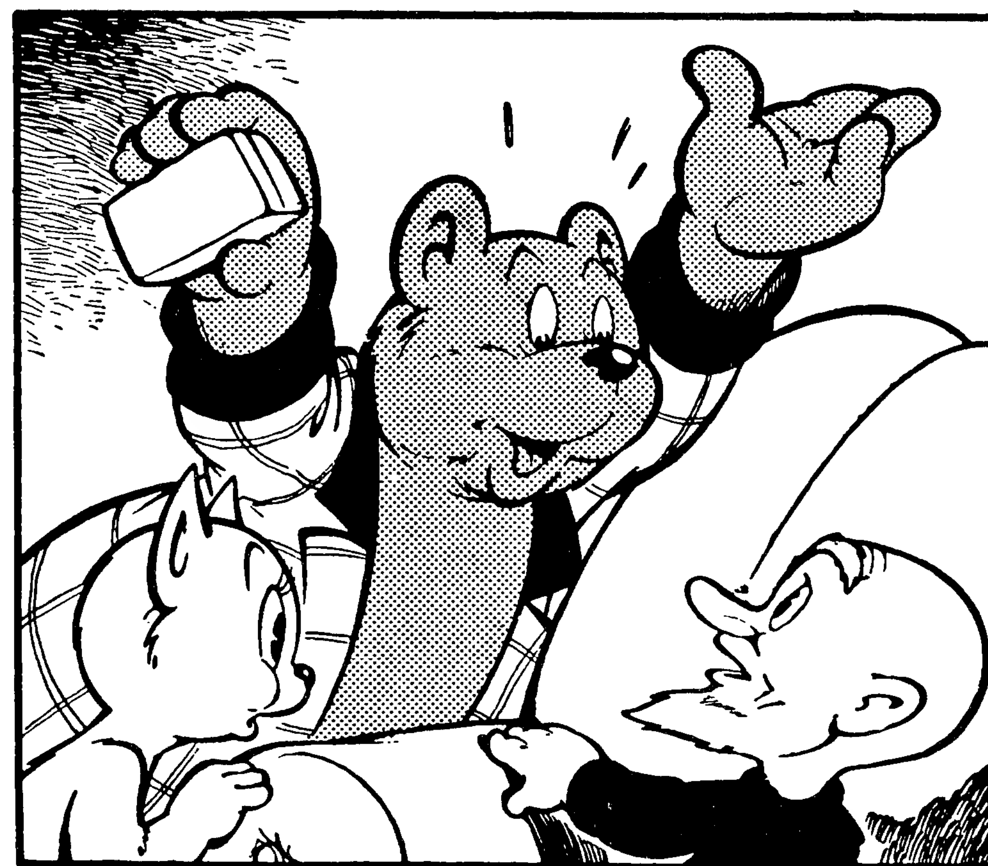
Na enige tijd zoeken slaakte heer Bommel een tevreden uitroep. 'Hier is de geheime veer!' verklaarde hij vol trots. 'Wanneer ik nu hier druk en tegelijk dit paneeltje een weinig terzijde schuif... oef... juist, ja... kijk, dan ontstaat er een opening in de wand, en daarachter ligt de geheime gang!'
'Prachtig!' prees de detective achter hem. 'Dáár ligt dus de geheime gang! Mooi! Nu maar rustig gewacht tot de misdadiger poogt zich uit de voeten te maken – en dan knippen we hem!' Zo sprekende hief de speurder zijn gummistok omhoog en maakte zich gereed om heer Ollie op het hoofd te slaan! En op dit moment zal het zelfs aan het minst snuggere lezertje duidelijk zijn, dat de beroemde detective Jim Mufkins niemand anders is dan de grote schelm Mom Bakkesz!
Maar gelukkig had Tom Poes dat al een poosje eerder ontdekt. Daardoor had hij maatregelen kunnen nemen en op het moment, dat de aartsschurk zijn stok omhoog hief, sprong Tom Poes de kamer binnen en liet een dik stuk hout met grote kracht op het hoge petje van de schavuit neerdalen. De klap van de slag werd gevolgd door het neerploffen van het vermomde lichaam.
Heer Ollie draaide zich hevig geschrokken om en staarde met ontzetting naar het toneeltje.
'W-wat d-doe je T-Tom P-Poes?!' stamelde hij. 'Waarom verknoei je nu weer alles? W-waarom sla je de verkeerde neer? Waarom plaag je mijn speurder?'
'Dit is de verkeerde niet!' zei Tom Poes, het doosje met de diamant uit de binnenzak van zijn slachtoffer trekkend. 'Kijk maar, hier is de Schaafsteen, heer Bommel!'

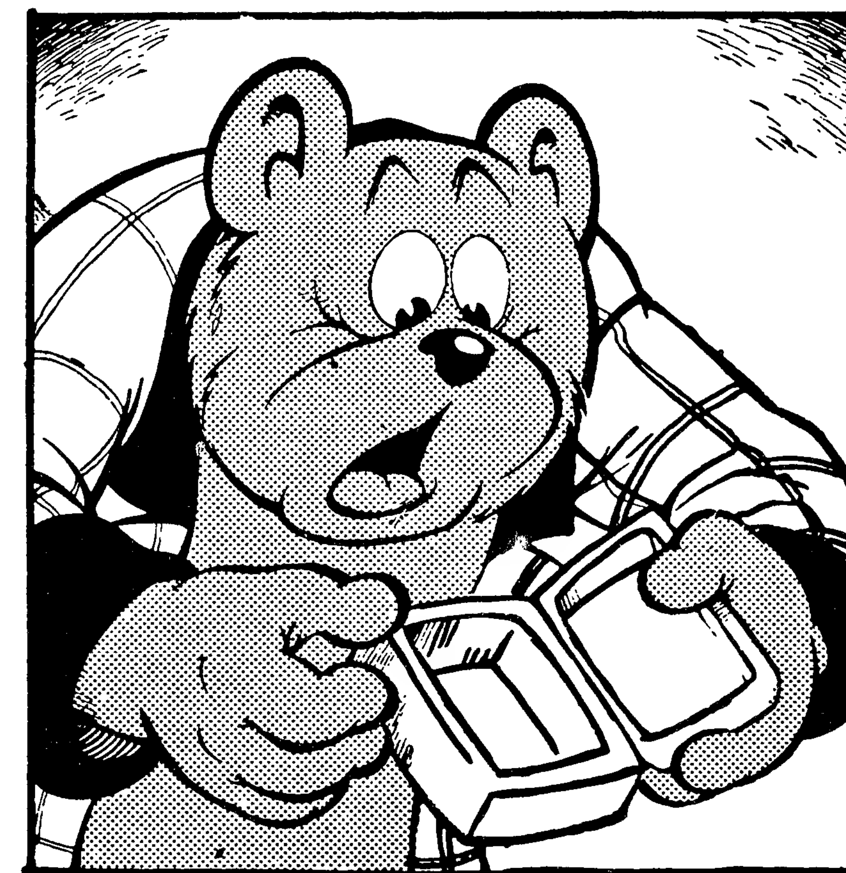

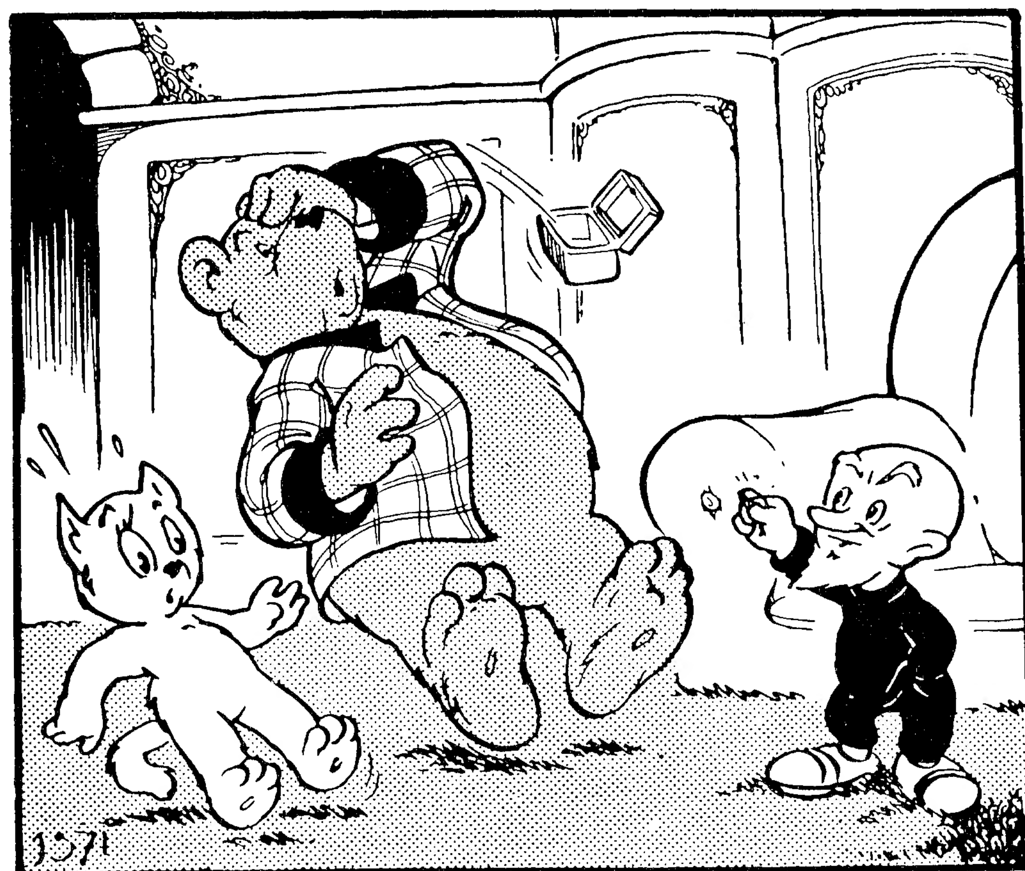
Op het geluid van de neerstortende detective kwamen onmiddellijk enige wakkere agenten toegesneld. 'Wat gebeurt hier?' riep commissaris Bulle Bas, die zich aan de staart van zijn manschappen bevond. 'Huh? Wat is dit?'
'Ja!' riep heer Ollie, 'dat zou ik ook wel eens willen weten! Waarom sla je mijn detective tegen de grond? En hoe komt het, dat deze Jim Mufkins mijn diamant in zijn borstzak draagt, als je begrijpt, wat ik bedoel?!'
'Dat komt, omdat de detective Jim Mufkins niet bestaat!' zei Tom Poes. 'Hij was alleen maar een vermomming van de schurk Mom Bakkesz!'
'Mooi!' riep Bulle Bas, 'dat heb ik al lang gedacht! Ik vertrouw die privé-detectives nooit! Naar het bureau met hem en dan achter slot en grendel!'
De beschadigde speurder, die juist begon bij te komen, werd geboeid afgevoerd en heer Ollie, die al die tijd peinzend naar het doosje had staan staren, wendde zich tot de commissaris.
'Het is toch merkwaardig waartoe een heer al niet in staat is!' sprak hij. 'Al enige tijd koesterde ik vermoedens tegen deze speurder Mufkins – maar ik liet natuurlijk niets merken. Ik dacht: Laat hem maar begaan. Als het moment dáár is, zal ik hem wel grijpen, dacht ik. En ziedaar!'
'Juist! Hm! Ziedaar!' bromde de commissaris. 'Als Tom Poes er niet was geweest, zou de bandiet met je diamant ontsnapt zijn, omdat jij zo stom was je geheime gang voor hem open te zetten!'
Heer Bommel wilde een scherp antwoord geven, maar Tom Poes trok hem aan de mouw en wees op de bediende Joost. De trouwe knecht stond op enige afstand en probeerde op bescheiden wijze de aandacht te trekken.
'Excuseer, heer Olivier!' sprak hij, 'kunt u mij ook zeggen wat er gebeuren moet met de kleine grijsaard, die in de grote zaal ligt te slapen?'

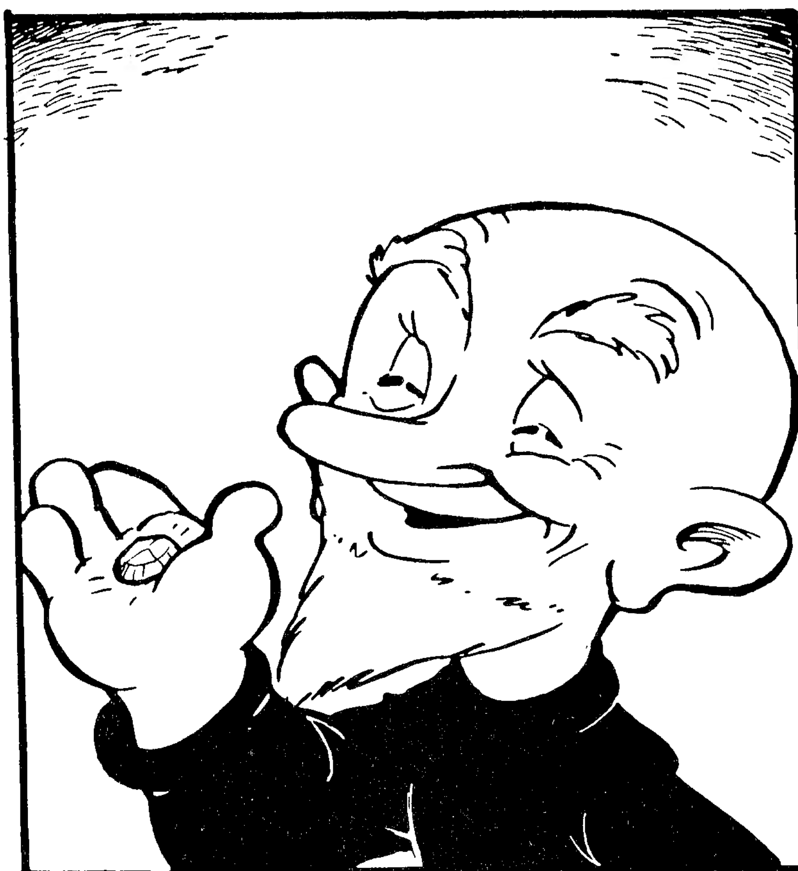

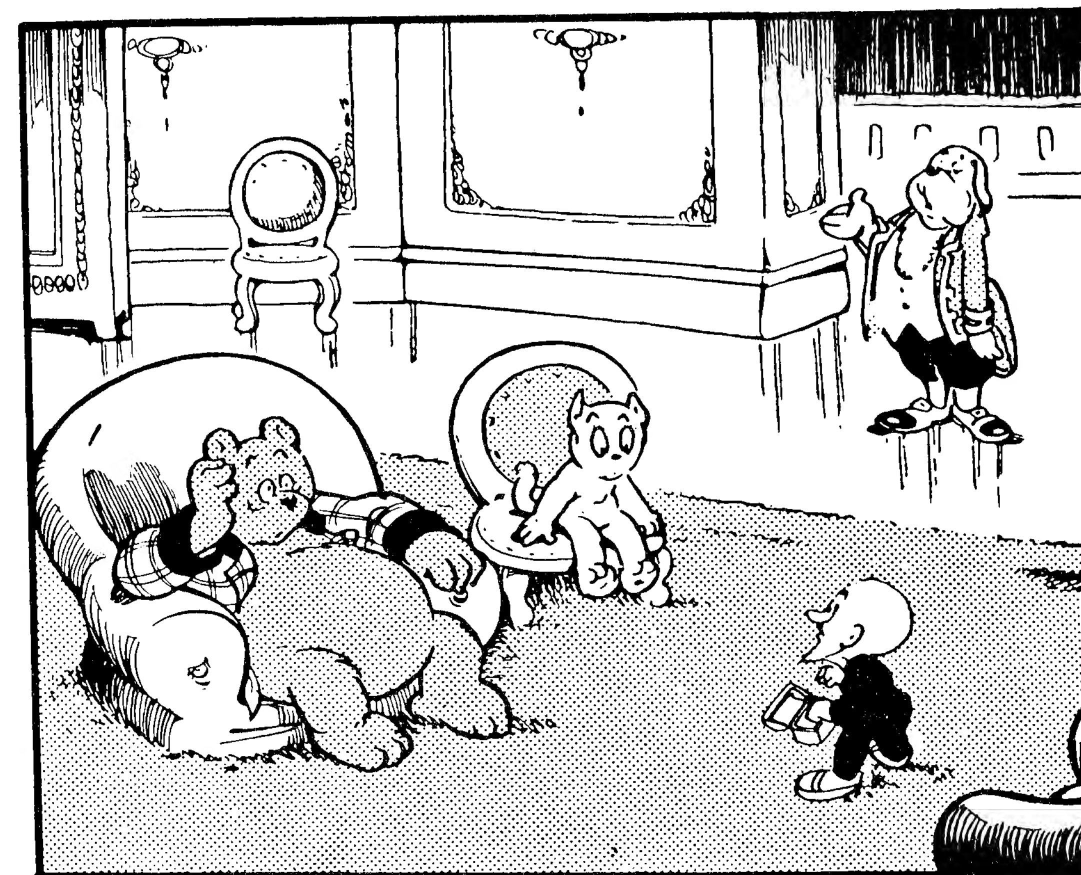

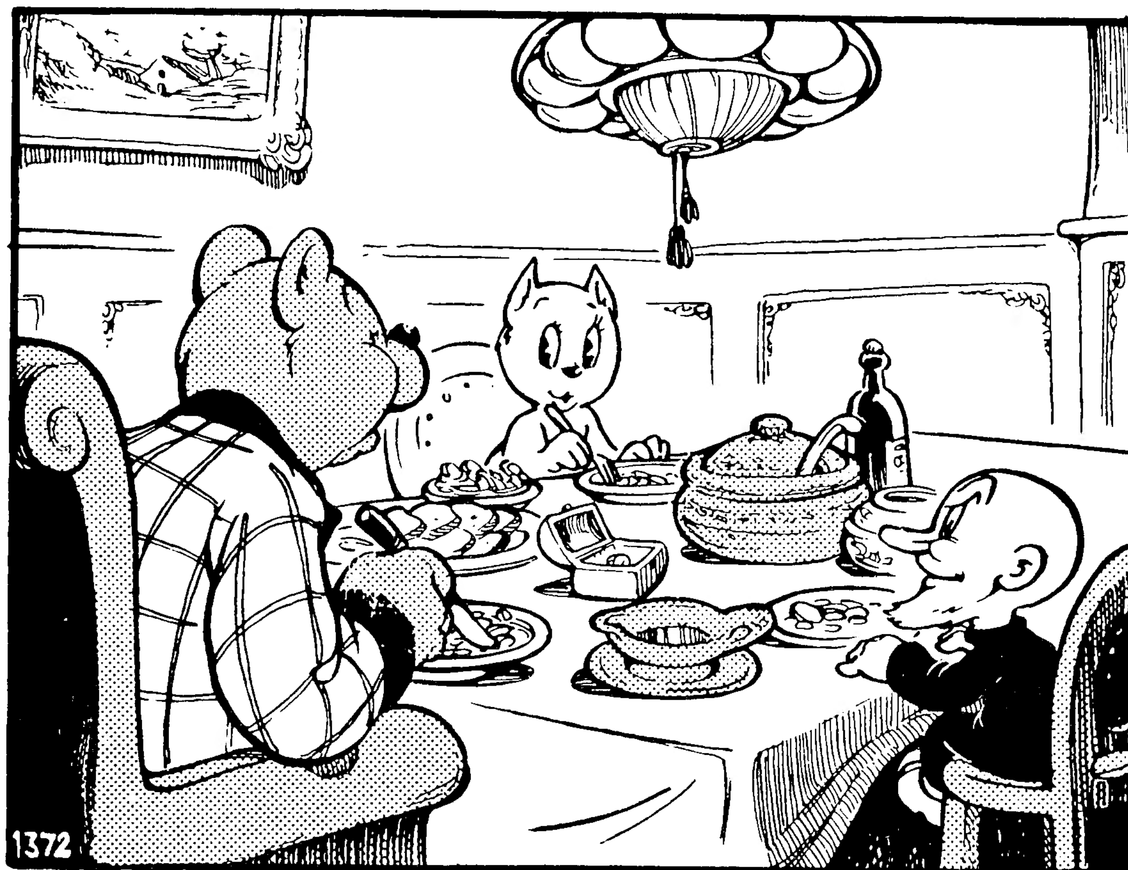
'Wat bedoel je Joost?' vroeg heer Ollie verbaasd. 'Welke kleine grijsaard zit er in de grote zaal te slapen?'
'O, ik weet het al!' riep Tom Poes, 'dat moet dat kleine mannetje zijn, dat in het begin van deze geschiedenis met de schaafsteen-diamant naar binnen kwam. Hij droeg u de bewaking van de steen op en viel toen in slaap, weet u nog wel?'
'Juist, ja' riep heer Bommel uit, en hij snelde naar het aangewezen vertrek, gevolgd door Tom Poes. Nu, inderdaad lag het oude ventje nog steeds in dezelfde houding in zijn stoel en snurkte zacht.
'Word eens wakker, oude heer!' riep heer Ollie luid. 'Hier ben ik weer, mét de diamant! De bewaking daarvan was geen kleinigheid, dat moet gezegd worden. Maar ja, ik ben tenslotte een heer en een Bommel en niet voor één gaatje te vangen! Als ik nog denk aan dat vliegtuig, dat ik met levensgevaar op een vrachtauto liet landen... of aan de verscheurende aap, die eigenlijk Mom Bakkesz was en die ik met de blote vuist onschadelijk heb gemaakt... of aan die krokodillen, die ik van een waterval liet storten... weet je nog wel, Tom Poes?'
Door het luide gepraat was het oude ventje wakker geworden en lag nu met een vreemde tinteling in zijn oogjes naar heer Bommel te kijken.
'Eh... ahum!' hernam heer Ollie een beetje onzeker, 'het was een heel karwei, al zeg ik het zelf! Maar, om kort te gaan: Hier is de diamant terug!' En hij knipte trots het doosje open. Maar wie beschrijft zijn ontzetting toen bleek, dat het ding leeg was! De schaafsteen-diamant zat er niet in!

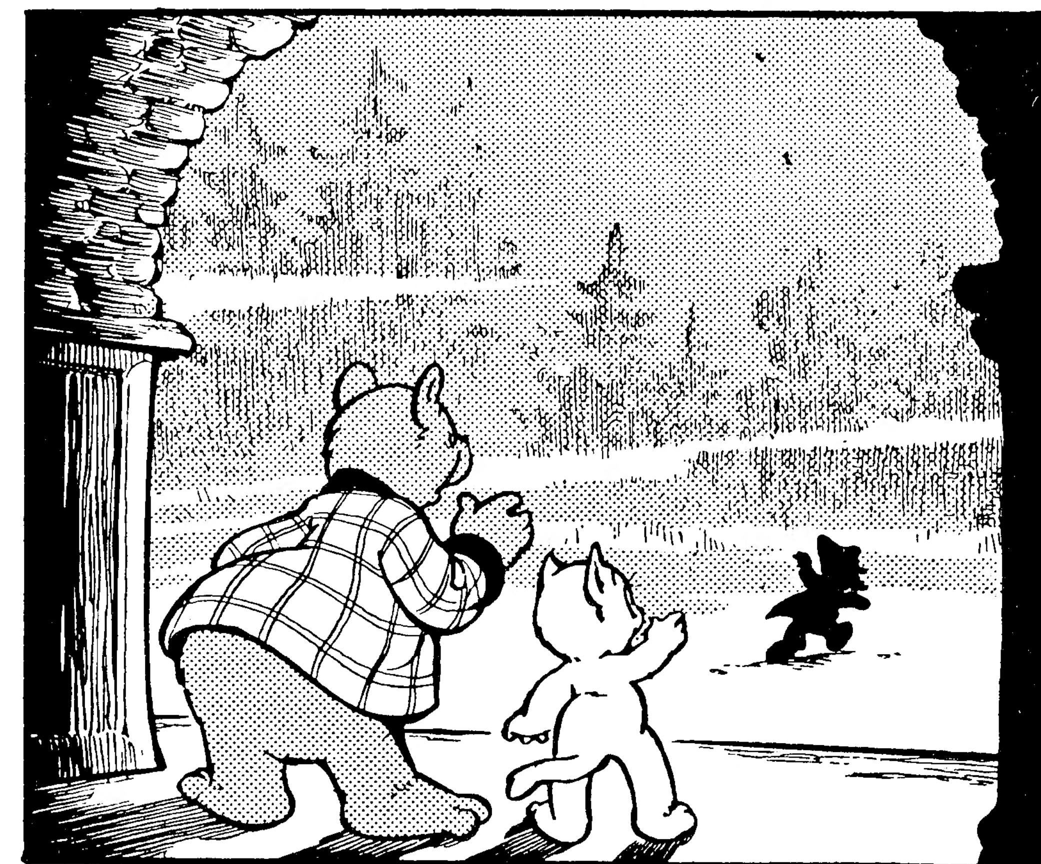

'D-de d-di-dia-diamant is weg!' riep heer Bommel met verstikte stem. 'Wèg! Helemaal wèg! Wat nu?'
'Nee!' zei het oude ventje, 'o, nee... hij is niet weg, hoor! Hij is er nooit in geweest!'
Even heerste er een doodse stilte in het vertrek. Toen sprak heer Ollie gesmoord. 'Bedoelt u... bedoelt u, dat die steen nooit in dat doosje is geweest! Be-bedoelt u, dat we al die zorgen en die ellende hebben meegemaakt om een leeg doosje?'
'Ja!' zei het grijsaardje vergenoegd. 'Juist, zó is het! Kijk, de diamant is hier!' Hij frommelde wat in zijn morsige kleding rond en bracht toen met een eenvoudig gebaar de schaafsteen te voorschijn.
Heer Bommel liet zich met een schorre kreet in een stoel zakken en Tom Poes volgde zijn voorbeeld.
'Kijk!' hernam de oude, 'voordat ik ging slapen heb ik die diamant uit het doosje genomen. Ik dacht: Zeker is zeker! Dat dacht ik. Ik had in de gaten, dat Mom hier rondzwierf om de steen te stelen en ik vatte, dat Oltje eigenlijk nog wel een beetje jong is om over zo'n soort edelsteen te waken. En daarom deed ik hem in mijn zak en liet het doosje op tafel staan! Zeker is zeker, dacht ik!'
Heer Ollie draaide enige tijd wat met de ogen en zuchtte benauwd. Toen vermande hij zich wat.
'Ik ben sprakeloos!' mompelde hij. 'Nog nooit heeft iemand mij – een heer en een Bommel – zó durven beetnemen. De halve aardbol heb ik rondgezworven met een leeg doosje! De grootste gevaren heb ik moedig onder het oog gezien, verscheurende dieren en schurken heb ik neergeslagen – ik heb geleden onder dorst en honger...'
'Excuseer, heer Olivier!' onderbrak de bediende Joost hem, 'de maaltijd is gereed!'

In een enigszins gedrukte stemming begaf men zich aan tafel. Maar de kookkunst van Joost is bekend en heer Ollie is er de heer niet naar om lang somber te blijven.
'Komaan,' sprak hij, 'laat het dan zijn, zoals het is. In ieder geval zijn wij er dan toch maar in geslaagd om de schurk Mom Bakkesz te ontmaskeren en in te laten rekenen. Hij zit nu in de gevangenis en u zult van hem geen last meer hebben, oude heer!'
'Nee, dat is mooi werk!' riep het oude ventje, dat zich het eten goed liet smaken. 'En bovendien heb ik voor het eerst sinds een paar eeuwen goed kunnen slapen – dat is ook wat waard. Want het bewaken van het beschaafsel gaat niet in de koude kleren zitten. Maar ik heb nu weer wat kracht opgedaan, het gaat nu wel weer voor een tijdje.'
'En tenslotte,' zei Tom Poes, 'hebben we een paar goede avonturen beleefd, heer Bommel, dat is toch ook wel aardig!'
'Nu moet ik eens gaan', zei het oude ventje, de laatste hap in de mond stekend. 'De avond valt, zie ik, het zal binnenkort donker zijn. Dag Oltje, mijn jongen! Doe je best, dan zal je nog wel eens een flink iemand worden. En als je dan groot bent, kom ik misschien nog wel eens terug! Dag, Tom Poes!'
'Als ik groot ben?!' riep heer Ollie verbolgen uit. 'Vergis u niet, waarde heer! Ik ben al groot. En ik heet geen Oltje – mijn naam is Olivier B. Bommel, dat zegt genoeg, wat jij, Tom Poes?'
'Ja, dat is zo!' zei Tom Poes. Maar het oude kereltje zei niets.
Het stak het doosje met de schaafsteen-diamant onder zijn arm en verdween gebogen in de avondnevels, die het kasteel omringden...

Einde van dit verhaal

MV

5 *De Drakenburcht*
6 *Het Verdwijneiland*
7 *De Reuzenvogel*
8 *De rare uitvinding*
9 *Het eiland van Grim, Gram en Grom*
10 *De zieke hertog*
11 *Het monster-ei*
12 *Kaspar de draak*

MV

13 *De laatste Markies van Carabas*
14 *Het land van de blikken mannen*
15 *De betoverde spiegel*
16 *De Bergmensen*
17 *Het geheim van het Noorderlicht*
20 *Tom Poes ontmoet een oude bekende*
21 *De Superfilm-onderneming*
22 *De Meester-Schilder*
23 *De Chinese Waaier*

MV

24 *De wonderdokter*
25 *De watergeest*
26 *De talisman*
27 *De nieuwe ijstijd*
28 *Het monster van Loch-Ness*
29 *De geheimzinnige sleutel*
30 *De grootgroeiers*
31 *De zeeslang*
32 *Heer Bommel stuit de vooruitgang*
33 *De Pierrace*
34 *Het vibreerputje*
35 *Solfertje*
36 *Horror de Ademloze*

MV

38 *Kwetal de breinbaas*
43 *De Partij van de Blijheid*
44 *Mom Bakkesz*
45 *De kneep van Knipmenis*
46 *De geheimzinnige gaper*
48 *Het wroegwezen*

In deze serie verschijnen:

MV 5 *De Drakenburcht*
MV 16 *De Bergmensen*

MV 6 *Het Verdwijneiland*
MV 17 *Het geheim van het Noorderlicht*

MV 7 *De Reuzenvogel*
MV 22 *De Meester-Schilder*

MV 9 *Het eiland van Grim, Gram en Grom*
MV 13 *De laatste Markies van Carabas*

MV 10 *De zieke hertog*
MV 21 *De Superfilm-onderneming*

MV 8 *De rare uitvinding*
MV 14 *Het land van de blikken mannen*

MV 26 *De talisman*
MV 31 *De zeeslang*

MV 11 *Het monster-ei*
MV 15 *De betoverde spiegel*

MV 12 *Kaspar de draak*
MV 29 *De geheimzinnige sleutel*

MV 27 *De nieuwe ijstijd*
MV 30 *De grootgroeiers*

MV 20 *Tom Poes ontmoet een oude bekende*
MV 33 *De Pier-race*

MV 23 *De Chinese Waaier*
MV 24 *De wonderdokter*

MV 25 *De watergeest*
MV 38 *Kwetal de breinbaas*

MV 28 *Het monster van Loch-Ness*
MV 43 *De Partij van de Blijheid*

MV 32 *Heer Bommel stuit de vooruitgang*
MV 44 *Mom Bakkesz*

MV 34 *Het vibreerputje*
MV 46 *De geheimzinnige gaper*

MV 35 *Solfertje*
MV 48 *Het wroegwezen*

MV 36 *Horror de Ademloze*
MV 45 *De kneep van Knipmenis*

Deze deeltjes zijn geautoriseerde uitgaven, waarbij rechtstreeks van de oorspronkelijke tekeningen werd gereproduceerd. De teksten werden aan de hand van de krantenstrips opnieuw gezet. Volgende deeltjes in voorbereiding.